

Conselleria d'Economia, Indústria, Turisme i Ocupació

DECRET LEGISLATIU 2/2015, de 15 de maig, de Consell, pel qual aprova el text refós de la Llei de Cooperatives de la Comunitat Valenciana. [2015/4630]

PREÀMBUL

La Constitució Espanyola, en l'article 129.2, disposa que els poders públics promouran eficaçment les diverses formes de participació en les empreses i fomentaran, per mitjà de la legislació adequada, les societats cooperatives.

Sobre esta base normativa, la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, d'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, va reconèixer a la Generalitat Valenciana, en la primitiva redacció de l'article 31.21, la competència exclusiva sobre cooperatives, actualment reconeguda en l'article 49.1.21a de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, després de la reforma que va operar en este la Llei Orgànica 1/2006, de 10 d'abril.

En l'exercici de la competència esmentada sobre les cooperatives, el legislador valencià va aprovar, la Llei 11/1985, de 25 d'octubre, de la Generalitat, de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, en la qual reconeixia la necessitat d'oferir una via adequada i pròpia a l'esperit emprenedor i solidari dels valencians, manifestat en forma de cooperativa, la tradició del qual es remunta a algunes de les primeres entitats d'esta naturalesa constituïdes a Espanya durant la primera mitat del segle XIX.

Este text legal, que va establir el model i el bastiment estructural bàsic dels que l'han seguit, va tindre vigència completa durant deu anys, període en el qual les cooperatives valencianes van experimentar un important impuls i creixement, de manera que es va refermar un model cooperatiu propi amb una majoria d'edat i una capacitat de gestió autònoma que va requerir una àmplia modificació i actualització del text del 1985, excessivament dirigista i paternalista per a unes empreses i un moviment cooperatiu que havia aconseguit un ampli grau de maduresa.

Eixa modificació es va dur a terme per mitjà de la Llei 3/1995, de 2 de març, de modificació de la Llei 11/1985, de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, que va romandre vigent fins a l'aprovació, el 1998, del text refós de la Llei de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, que es va produir per mitjà del Decret Legislatiu 1/1998, de 23 de juny, del Consell. El mateix text refós aprovat el 1998 va ser, al seu torn, objecte de dos reformes, introduïdes per les lleis de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat, aprovades el 1998 i el 2001.

Com que el mandat constitucional de promoure les cooperatives per mitjà d'una legislació adequada requier que esta s'actualitze quan varien significativament els caràcters i necessitats de la societat, l'economia i les cooperatives, el legislador valencià va procedir per mitjà de la Llei 8/2003, de 24 de març, de la Generalitat, de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, a donar una redacció nova i sencera al text de la llei reguladora d'esta figura jurídica a la Comunitat Valenciana, a través d'un text que, sobre el mateix bastiment estructural que la llei de 1985, va donar resposta satisfactòria a les necessitats i inquietuds del moviment cooperatiu valencià i de les seues empreses i entitats associatives i representatives i l'articulat de les quals deriva, en última instància, d'un ampli consens entre els poders públics valencians i les mateixes cooperatives, representades per la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana.

La Llei 8/2003, de 24 de març, de la Generalitat, de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, naix de la necessitat de disposar d'una llei moderna, clara i flexible, i que atorgue les majors competències als mateixos estatuts socials i a les normes d'orde intern com a mitjà d'afavorir l'autoregulació dels diferents interessos que conflueixen en el si de les cooperatives.

No obstant això, la norma esmentada ha patit diverses modificacions posteriors introduïdes per les lleis de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat aprovades el 2004, 2007, 2010, 2011 i 2012, principalment per l'adaptació del seu text als canvis operats en la normativa comptable d'aplicació general i per la introducció, el 2012, de la possibilitat de construir i mantindre cooperatives de treball associat que tenen únicament dos socis.

Consellería de Economía, Industria, Turismo y Empleo

DECRETO LEGISLATIVO 2/2015, de 15 de mayo, del Consell, por el que aprueba el texto refundido de la Ley de Cooperativas de la Comunitat Valenciana. [2015/4630]

PREÁMBULO

La Constitución Española, en su artículo 129.2, dispone que los poderes públicos promoverán eficazmente las diversas formas de participación en las empresas y fomentarán, mediante la legislación adecuada, las sociedades cooperativas.

Sobre esta base normativa, la Ley Orgánica 5/1982, de 1 de julio, de Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, reconoció a la Generalitat, en su primitiva redacción del artículo 31.21, la competencia exclusiva sobre cooperativas, actualmente reconocida en el artículo 49.1.21ª del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, tras la reforma operada en el mismo por la Ley Orgánica 1/2006, de 10 de abril.

En el ejercicio de dicha competencia sobre las cooperativas, el legislador valenciano aprobó la Ley 11/1985, de 25 de octubre, de la Generalitat, de Cooperativas de la Comunitat Valenciana, reconociendo con ella la necesidad de ofrecer un cauce adecuado y propio al espíritu emprenedor y solidario de los valencianos manifestado en forma de cooperativa, cuya tradición se remonta a algunas de las primeras entidades de esta naturaleza constituidas en España durante la primera mitad del siglo XIX.

Dicho texto legal, que estableció el modelo y el armazón estructural básico de los que le han seguido, tuvo completa vigencia durante diez años, periodo en el cual las cooperativas valencianas experimentaron un importante impulso y crecimiento, afianzando un modelo cooperativo propio cuya mayoría de edad y cuya capacidad de gestión autónoma requirió una amplia modificación y actualización del texto de 1985, excesivamente dirigista y paternalista para unas empresas y un movimiento cooperativo que había alcanzado un amplio grado de madurez.

Esa modificación se llevó a cabo mediante la Ley 3/1995, de 2 de marzo, de modificación de la Ley 11/1985, de 25 de octubre, de la Generalitat, de Cooperativas de la Comunitat Valenciana, que permaneció vigente hasta la aprobación, en 1998, del Texto Refundido de la Ley de Cooperativas de la Comunitat Valenciana, que se produjo mediante el Decreto Legislativo 1/1998, de 23 de junio, del Consell. El propio Texto Refundido aprobado en 1998 fue, a su vez, objeto de dos reformas, introducidas por las Leyes de Medidas Fiscales, de Gestión Administrativa y Financiera, y de Organización de la Generalitat aprobadas en 1998 y 2001.

Como el mandato constitucional de promover las cooperativas mediante una legislación adecuada requiere que esta se actualice cuando varien significativamente los caracteres y necesidades de la sociedad, la economía y las cooperativas, el legislador valenciano procedió mediante la Ley 8/2003, de 24 de marzo, de la Generalitat, de Cooperativas de la Comunitat Valenciana, a dar nueva y entera redacción al texto de la Ley reguladora de esta figura jurídica en la Comunitat Valenciana, a través de un texto que, sobre el mismo armazón estructural que la Ley de 1985, vino a dar respuesta satisfactoria a las necesidades e inquietudes del movimiento cooperativo valenciano y de sus empresas y entidades asociativas y representativas, y cuyo articulado deriva, en última instancia, de un amplio consenso entre los poderes públicos valencianos y las propias cooperativas, representadas por la Confederación de Cooperativas de la Comunitat Valenciana.

La Ley 8/2003, de 24 de marzo, de la Generalitat, de Cooperativas de la Comunitat Valenciana, nace de la necesidad de disponer de una Ley moderna, clara y flexible, y que otorgue las mayores competencias a los propios Estatutos sociales y a las normas de orden interno como medio de favorecer la autorregulación de los diferentes intereses que confluyen en el seno de las cooperativas.

No obstante, dicha norma ha sufrido diversas modificaciones posteriores introducidas por las Leyes de Medidas Fiscales, de Gestión Administrativa y Financiera, y de Organización de la Generalitat aprobadas en 2004, 2007, 2010, 2011 y 2012, principalmente por la adaptación de su texto a los cambios operados en la normativa contable de aplicación general y por la introducción, en 2012, de la posibilidad de construir y mantener cooperativas de trabajo asociado que cuenten únicamente con dos socios.

Fruit d'un nou procés d'actualització normativa consensuada, és la publicació de la Llei 4/2014, d'11 de juliol, de modificació de la Llei 8/2003, de 24 de març, de la Generalitat, de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, que avança en l'harmonització amb la resta de la legislació cooperativa espanyola en algunes de les seues regulacions essencials. En esta s'ha actualitzat el règim jurídic de la cooperativa, els seus conceptes, classes i estructures representatives i s'han dotat estes empreses de modernes eines jurídiques per a l'operatoria societària i la participació dels seus socis, i també, s'ha millorat el sistema de resolució extrajudicial dels conflictes que es plantegen en el si de la cooperativa.

A més, la Llei 4/2014 pretén posar fi als errors d'interpretació del text de la Llei de Cooperatives de la Comunitat Valenciana en relació amb el significat, contingut i abast de les aportacions econòmiques dels socis al capital de la cooperativa, i traçar una clara frontera amb les aportacions econòmiques en les societats de capital.

Com a conseqüència de la situació normativa descrita, la disposició final primera de la Llei 4/2014, d'11 de juliol, de modificació de la Llei 8/2003, de 24 de març, de la Generalitat, de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, autoritza el Consell perquè mitjançant un decret legislatiu aprobe un text refós de la Llei de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, a què s'incorporaran les disposicions vigents sobre la matèria i les contingudes en la Llei de Cooperatives, per a aclarir-les i harmonitzar-les.

Resulta aplicable el que disposa l'article 42.6 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, en relació amb la urgència, en vista del termini contingut en la disposició final primera de la Llei 4/2014, d'11 de juliol, de modificació de la Llei 8/2003, de 24 de març, de la Generalitat, de Cooperatives de la Comunitat Valenciana.

En virtut d'això, i atés que este text ha sigut objecte d'un informe favorable pel Consell Valencià del Cooperativisme, de conformitat amb el que disposa l'article 122.3.a de la Llei 8/2003, de 24 de març, de la Generalitat, de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, a proposta del conseller d'Economia, Indústria, Turisme i Ocupació, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, i amb la deliberació prèvia del Consell, en la reunió del dia 15 de maig de 2015,

DECRETE

Article únic. Aprobació del text refós

S'aprova el text refós de la Llei de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, el text del qual, precedit d'un índex de l'articulat i de les disposicions de la part final, s'annexa a continuació.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

Queden derogades la Llei 8/2003, de 24 de març, de la Generalitat, de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, les modificacions posteriors i la Llei 4/2014, d'11 de juliol, de modificació de la Llei 8/2003, en virtut de la seua incorporació al text refós que s'aprova mitjançant este decret legislatiu.

Així mateix, queden derogades totes les disposicions que del mateix rang o d'un rang inferior s'oposen al que preceptua el text refós que s'aprova.

DISPOSICIÓ FINAL

Única. Entrada en vigor

Este decret legislatiu entrarà en vigor l'endemà del dia que es publiqui en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

València, 15 de maig de 2015.

El president de la Generalitat,
ALBERTO FABRA PART

El conseller de Economia, Indústria, Turisme i Ocupació,
MÁXIMO BUCH TORRALVA

Fruto de un nuevo proceso de consensuada actualización normativa es la publicación de la Ley 4/2014, de 11 de julio, de modificación de la Ley 8/2003, de 24 de marzo, de la Generalitat, de Cooperativas de la Comunitat Valenciana, que avanza en la armonización con el resto de la legislación cooperativa española en algunas de sus regulaciones esenciales. Donde se ha actualizado el régimen jurídico de la cooperativa, sus conceptos, clases y estructuras representativas y se ha dotado a estas empresas de modernas herramientas jurídicas para la operatoria societaria y la participación de sus socios, así como, también, se ha mejorado el sistema de resolución extrajudicial de los conflictos que se planteen en el seno de la cooperativa.

Además la Ley 4/2014 pretende terminar con los errores de interpretación del texto de la Ley de Cooperativas de la Comunitat Valenciana en relación con el significado, contenido y alcance de las aportaciones económicas de los socios al capital de la cooperativa, trazando una clara frontera con las aportaciones económicas en las sociedades de capital.

Como consecuencia de la situación normativa descrita, la disposición final primera de la Ley 4/2014, de 11 de julio, de modificación de la Ley 8/2003, de 24 de marzo, de la Generalitat, de Cooperativas de la Comunitat Valenciana, autoriza al Consell para que mediante decreto legislativo apruebe un texto refundido de la Ley de Cooperativas de la Comunitat Valenciana, al que se incorporarán las disposiciones vigentes sobre la materia y las contenidas en la Ley de Cooperativas, aclarándolas y armonizándolas.

Resulta de aplicación lo dispuesto en el artículo 42.6 de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, de la Generalitat, del Consell, en relación con la urgencia, a la vista del plazo contenido en la disposición final primera de la Ley 4/2014, de 11 de julio, de modificación de la Ley 8/2003, de 24 de marzo, de la Generalitat, de Cooperativas de la Comunitat Valenciana.

En su virtud, y habiendo sido el presente texto informado favorablemente por el Consejo Valenciano del Cooperativismo, de conformidad con lo dispuesto en el artículo 122.3.a de la Ley 8/2003, de 24 de marzo, de la Generalitat, de Cooperativas de la Comunitat Valenciana, a propuesta del conseller de Economía, Industria, Turismo y Empleo, conforme con el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana y previa de deliberación del Consell, en la reunión del día 15 de mayo de 2015,

DECRETO

Artículo único. Aprobación del texto refundido

Se aprueba el texto refundido de la Ley de Cooperativas de la Comunitat Valenciana, cuyo texto, precedido de un índice de su articulado y de las disposiciones de su parte final, se anexa a continuación.

DISPOSICIÓ DEROGATORIA

Única. Derogación normativa

Quedan derogadas la Ley 8/2003, de 24 de marzo, de la Generalitat, de Cooperativas de la Comunitat Valenciana, sus modificaciones posteriores y la Ley 4/2014, de 11 de julio, de modificación de la Ley 8/2003, en virtud de su incorporación al texto refundido que por el presente decreto legislativo se aprueba.

Asimismo, quedan derogadas cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a lo preceptuado en el texto refundido que se aprueba.

DISPOSICIÓ FINAL

Única. Entrada en vigor

El presente decreto legislativo entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Valencia, 15 de mayo de 2015.

El president de la Generalitat,
ALBERTO FABRA PART

El conseller de Economía, Industria, Turismo y Empleo,
MÁXIMO BUCH TORRALVA

ANNEX

*TEXT REFÓS DE LA LLEI DE COOPERATIVES
DE LA COMUNITAT VALENCIANA*

TÍTOL I. RÈGIM JURÍDIC DE LA COOPERATIVA

CAPÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS

- Article 1. Àmbit d'aplicació
- Article 2. Concepte legal de cooperativa
- Article 3. Principis cooperatius
- Article 4. Responsabilitat
- Article 5. Denominació
- Article 6. Domicili social i seu electrònica de la cooperativa
- Article 7. Constància de dades identificatives i registrals
- Article 8. Seccions d'una cooperativa

CAPÍTOL II. CONSTITUCIÓ

- Article 9. Requisits de constitució
- Article 10. Escritura de constitució i estatuts socials
- Article 11. La cooperativa en període de constitució
- Article 12. Inscripció

CAPÍTOL III. REGISTRE DE COOPERATIVES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

- Article 13. Característiques, organització, competències i taxes
- Article 14. Funcions del Registre
- Article 15. Eficàcia
- Article 16. Qualificació
- Article 17. Llibres del Registre i assentaments registrals
- Article 18. Actes inscripcionables

CAPÍTOL IV. LES PERSONES SÒCIES

- Article 19. Persones que poden ser-ho
- Article 20. Dret a l'admissió
- Article 21. Socis i sòcies de treball
- Article 22. Baixa
- Article 23. Normes de disciplina social
- Article 24. Responsabilitat i obligacions de la persona sòcia que ha causat baixa
- Article 25. Drets de la persona sòcia
- Article 26. Dret d'informació
- Article 27. Deures de la persona sòcia
- Article 28. Persones associades

CAPÍTOL V. ÒRGANS SOCIALS

Article 29. Òrgans necessaris

SECCIÓ I. ASSEMBLEA GENERAL

- Article 30. Concepte
- Article 31. Competències de l'assemblea general
- Article 32. Classes d'assemblees generals
- Article 33. Iniciativa per a la convocatòria d'assemblea general
- Article 34. Forma de convocatòria de l'assemblea
- Article 35. Constitució de l'assemblea
- Article 36. Adopció d'acords
- Article 37. Exercici del dret de vot
- Article 38. Acta de l'assemblea
- Article 39. Assemblees generals per mitjà de persones delegades
- Article 40. Impugnació d'acords socials

SECCIÓ II. EL CONSELL RECTOR

- Article 41. Naturalesa i competència del consell rector
- Article 42. Composició del consell rector
- Article 43. La presidència i la secretaria
- Article 44. Capacitat per a ser membre del consell rector
- Article 45. Cessament en el càrrec
- Article 46. Funcionament del consell rector
- Article 47. Responsabilitat dels membres del consell rector
- Article 48. Delegació de facultats i designació de director o directora

Article 49. Conflicte d'interessos

SECCIÓ III. AUDITORIA DE COMPTES.

Article 50. Auditoria dels comptes anuals

SECCIÓ IV. L'ASSESSORIA LLETRADA

Article 51. L'assessoria lletrada

ANEXO

*TEXTO REFUNDIDO DE LA LEY DE COOPERATIVAS
DE LA COMUNITAT VALENCIANA*

TÍTULO I. RÉGIMEN JURÍDICO DE LA COOPERATIVA

CAPÍTULO I. DISPOSICIONES GENERALES

- Artículo 1. Ámbito de aplicación
- Artículo 2. Concepto legal de cooperativa
- Artículo 3. Principios cooperativos
- Artículo 4. Responsabilidad
- Artículo 5. Denominación
- Artículo 6. Domicilio social y sede electrónica de la cooperativa
- Artículo 7. Constancia de datos identificativos y registrales
- Artículo 8. Secciones de una cooperativa

CAPÍTULO II. CONSTITUCIÓN

- Artículo 9. Requisitos de constitución
- Artículo 10. Escritura de constitución y estatutos sociales
- Artículo 11. La cooperativa en período de constitución
- Artículo 12. Inscripción

CAPÍTULO III. REGISTRO DE COOPERATIVAS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

- Artículo 13. Características, organización, competencias y tasas
- Artículo 14. Funciones del registro
- Artículo 15. Eficacia
- Artículo 16. Calificación
- Artículo 17. Libros del Registro y asientos registrales
- Artículo 18. Actos inscribibles

CAPÍTULO IV. LAS PERSONAS SOCIAS

- Artículo 19. Personas que pueden serlo
- Artículo 20. Derecho a la admisión
- Artículo 21. Socios y socias de trabajo
- Artículo 22. Baja
- Artículo 23. Normas de disciplina social
- Artículo 24. Responsabilidad y obligaciones de la persona socia que ha causado baja
- Artículo 25. Derechos de la persona socia
- Artículo 26. Derecho de información
- Artículo 27. Deberes de la persona socia
- Artículo 28. Personas Asociadas

CAPÍTULO V. ÓRGANOS SOCIALES

Artículo 29. Órganos necesarios

SECCIÓN I. ASAMBLEA GENERAL

- Artículo 30. Concepto
- Artículo 31. Competencias de la asamblea general
- Artículo 32. Clases de asambleas generales
- Artículo 33. Iniciativa para la convocatoria de asamblea general
- Artículo 34. Forma de convocatoria de la asamblea
- Artículo 35. Constitución de la asamblea
- Artículo 36. Adopción de acuerdos
- Artículo 37. Ejercicio del derecho de voto
- Artículo 38. Acta de la asamblea
- Artículo 39. Asambleas generales mediante personas delegadas
- Artículo 40. Impugnación de acuerdos sociales

SECCIÓN II. EL CONSEJO RECTOR

- Artículo 41. Naturaleza y competencia del consejo rector
- Artículo 42. Composición del consejo rector
- Artículo 43. La presidencia y la secretaría
- Artículo 44. Capacidad para ser miembro del consejo rector
- Artículo 45. Cese en el cargo
- Artículo 46. Funcionamiento del consejo rector
- Artículo 47. Responsabilidad de los miembros del consejo rector
- Artículo 48. Delegación de facultades y designación de director o directora

Artículo 49. Conflicto de intereses

SECCIÓN III. AUDITORÍA DE CUENTAS

Artículo 50. Auditoría de las cuentas anuales

SECCIÓN IV. LA ASESORÍA LLETRADA

Artículo 51. La asesoría letrada

SECCIÓ V. LA COMISSIÓ DE RECURSOS, EL COMITÉ SOCIAL I LA COMISSIÓ DE CONTROL DE LA GESTIÓ

- Article 52. Comissió de recursos
- Article 53. El comitè social. Naturalesa i funcions
- Article 54. Comissió de control de la gestió

CAPÍTOL VI. RÈGIM ECONÒMIC

- Article 55. Capital social
- Article 56. Aportacions obligatòries al capital social
- Article 57. Aportacions voluntàries al capital social
- Article 58. Remuneració de les aportacions
- Article 59. Actualització del capital i regularització de balanços
- Article 60. Transmissió de les aportacions i de la condició de persona sòcia o associada
- Article 61. Reemborsament de les aportacions
- Article 62. Altres mitjans de finançament
- Article 63. Documentació i comptabilitat de la cooperativa
- Article 64. Activitat cooperativitzada i aportacions de la persona sòcia a la gestió cooperativa
- Article 65. Operacions amb terceres persones no sòcies
- Article 66. Exercici econòmic
- Article 67. Determinació dels resultats de l'exercici
- Article 68. Distribució d'excedents i beneficis
- Article 69. Imputació de pèrdues
- Article 70. Reserva obligatòria
- Article 71. Reserva voluntària
- Article 72. Fons de formació i promoció cooperativa

CAPÍTOL VII. MODIFICACIÓ D'ESTATUTS SOCIALS, DISSOLUCIÓ I LIQUIDACIÓ

- Article 73. Modificació dels estatuts socials
- Article 74. Modificació del capital social mínim
- Article 75. Fusió
- Article 76. Fusió especial
- Article 77. Escissió
- Article 78. Cessió global de l'actiu i del passiu
- Article 79. Transformació
- Article 80. Transformació en cooperatives
- Article 81. Dissolució
- Article 82. Liquidació
- Article 83. Extinció
- Article 84. Situacions concursals

CAPÍTOL VIII. CLASSES DE COOPERATIVES

- Article 85. Disposicions generals
- Article 86. Criteris de classificació
- Article 87. Cooperatives agroalimentàries
- Article 88. Cooperatives d'explotació comunitària de la terra i altres cooperatives d'explotació en comú
- Article 89. Cooperatives de treball associat
- Article 90. Cooperatives de persones consumidores i usuàries
- Article 91. Cooperatives de vivendes i cooperatives de despachos i locals
- Article 92. Cooperatives de crèdit
- Article 93. Cooperatives d'assegurances
- Article 94. Cooperatives sanitàries
- Article 95. Cooperatives de servicis empresarials i professionals
- Article 96. Cooperatives d'ensenyança
- Article 97. Cooperatives de transports
- Article 98. Cooperatives d'integració social
- Article 99. Cooperatives de servicis públics

TÍTOL II. DE LA COOPERACIÓ ENTRE COOPERATIVES

CAPÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS

- Article 100. Principis generals
- Article 101. Cooperativa de segon grau
- Article 102. Consorcis i altres unions
- Article 103. Grups cooperatius

CAPÍTOL II. FEDERACIONS DE COOPERATIVES

- Article 104. Disposicions generals

SECCIÓN V. LA COMISIÓN DE RECURSOS, EL COMITÉ SOCIAL Y LA COMISIÓN DE CONTROL DE LA GESTIÓN

- Artículo 52. Comisión de recursos
- Artículo 53. El comité social. Naturaleza y funciones
- Artículo 54. Comisión de control de la gestión

CAPÍTULO VI. RÉGIMEN ECONÓMICO

- Artículo 55. Capital social
- Artículo 56. Aportaciones obligatorias al capital social
- Artículo 57. Aportaciones voluntarias al capital social
- Artículo 58. Remuneración de las aportaciones
- Artículo 59. Actualización del capital y regularización de balances
- Artículo 60. Transmisión de las aportaciones y de la condición de persona socia o asociada
- Artículo 61. Reembolso de las aportaciones
- Artículo 62. Otros medios de financiación
- Artículo 63. Documentación y contabilidad de la cooperativa
- Artículo 64. Actividad cooperativizada y aportaciones de la persona socia a la gestión cooperativa
- Artículo 65. Operaciones con terceras personas no socias
- Artículo 66. Ejercicio económico
- Artículo 67. Determinación de los resultados del ejercicio
- Artículo 68. Distribución de excedentes y beneficios
- Artículo 69. Imputación de pérdidas
- Artículo 70. Reserva obligatoria
- Artículo 71. Reserva voluntaria
- Artículo 72. Fondo de formación y promoción cooperativa

CAPÍTULO VII. MODIFICACIÓN DE ESTATUTOS SOCIALES, DISOLUCIÓN Y LIQUIDACIÓN

- Artículo 73. Modificación de los estatutos sociales
- Artículo 74. Modificación del capital social mínimo
- Artículo 75. Fusión
- Artículo 76. Fusión especial
- Artículo 77. Escisión
- Artículo 78. Cesión global del activo y del pasivo
- Artículo 79. Transformación
- Artículo 80. Transformación en cooperativas
- Artículo 81. Disolución
- Artículo 82. Liquidación
- Artículo 83. Extinción
- Artículo 84. Situaciones concursales

CAPÍTULO VIII. CLASES DE COOPERATIVAS

- Artículo 85. Disposiciones generales
- Artículo 86. Criterios de clasificación
- Artículo 87. Cooperativas agroalimentarias
- Artículo 88. Cooperativas de explotación comunitaria de la tierra y otras cooperativas de explotación en común
- Artículo 89. Cooperativas de trabajo asociado
- Artículo 90. Cooperativas de personas consumidoras y usuarias
- Artículo 91. Cooperativas de viviendas y cooperativas de despachos y locales
- Artículo 92. Cooperativas de crédito
- Artículo 93. Cooperativas de seguros
- Artículo 94. Cooperativas sanitarias
- Artículo 95. Cooperativas de servicios empresariales y profesionales
- Artículo 96. Cooperativas de enseñanza
- Artículo 97. Cooperativas de transportes
- Artículo 98. Cooperativas de integración social
- Artículo 99. Cooperativas de servicios públicos

TÍTULO II. DE LA COOPERACIÓN ENTRE COOPERATIVAS

CAPÍTULO I. DISPOSICIONES GENERALES

- Artículo 100. Principios generales
- Artículo 101. Cooperativa de segundo grado
- Artículo 102. Consorcios y otras uniones
- Artículo 103. Grupos cooperativos

CAPÍTULO II. FEDERACIONES DE COOPERATIVAS

- Artículo 104. Disposiciones generales

Article 105. Constitució i règim jurídic
Article 106. Objecte i funcionament

CAPÍTOL III. LA CONFEDERACIÓ DE COOPERATIVES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Article 107. La Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana

TÍTOL III. FOMENT DEL COOPERATIVISME

Article 108. Principi general i participació de les organitzacions representatives

Article 109. Del pla de suport i foment del cooperativisme

Article 110. Formació cooperativa

Article 111. Foment del cooperativisme

Article 112. Foment de les relacions intercooperatives

Article 113. Del foment del cooperativisme en l'àmbit dels expedients d'acomiadament col·lectiu i processos concursals i mesures especials de foment

Article 114. Cooperatives no lucratives

Article 115. Declaració d'utilitat pública

TÍTOL IV. L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA I EL COOPERATIVISME

Article 116. Competència administrativa

Article 117. Inspecció i tipificació de les infraccions

Article 118. Sancions

Article 119. Prescripció, caducitat i duració del procediment

Article 120. Competència sancionadora

Article 121. Desqualificació

Article 122. Consell Valencià del Cooperativisme

Article 123. Conciliació, arbitratge i mediació cooperatius

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Principis cooperatius

Segona. Certificacions negatives de denominació social

Tercera. Reglament del Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana

Quarta. Ajudes i incentius

Quinta. Obligacions estadístiques

Sexta. Legalització de llibres i depòsit de comptes anuals

Sèptima. Oficines territorials del Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Operacions amb terceres persones no sòcies de les cooperatives de vivendes i les de despachos i locals

Segona. Unions i federacions

TÍTOL I **Règim jurídic de la cooperativa**

CAPÍTOL I *Disposicions generals*

Article 1. Àmbit d'aplicació

Esta llei té per objecte la regulació i el foment de les cooperatives que, de manera efectiva i real, desenrotllen majoritàriament l'activitat cooperativitzada amb els seus socis i sòcies en el territori de la Comunitat Valenciana, sense perjudi que les relacions amb terceres persones o activitats instrumentals de l'objecte social es realitzen fora d'este territori.

Article 2. Concepte legal de cooperativa

Als efectes d'esta llei, és cooperativa l'agrupació voluntària de persones físiques i, en les condicions de la llei, jurídiques, al servici de les seues persones sòcies, per mitjà de l'explotació d'una empresa col·lectiva sobre la base de l'ajuda mútua, la creació d'un patrimoni comú i l'atribució dels resultats de l'activitat cooperativitzada als socis i sòcies d'acord amb la seua participació en esta activitat.

Artículo 105. Constitución y régimen jurídico
Artículo 106. Objeto y funcionamiento.

CAPÍTULO III. LA CONFEDERACIÓN DE COOPERATIVAS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Artículo 107. La Confederación de Cooperativas de la Comunitat Valenciana

TÍTULO III. FOMENTO DEL COOPERATIVISMO

Artículo 108. Principio general y participación de las organizaciones representativas

Artículo 109. Del plan de apoyo y fomento del cooperativismo

Artículo 110. Formación cooperativa

Artículo 111. Fomento del cooperativismo

Artículo 112. Fomento de las relaciones intercooperativas

Artículo 113. Del fomento del cooperativismo en el ámbito de los expedientes de despido colectivo y procesos concursales y medidas especiales de fomento

Artículo 114. Cooperativas no lucrativas

Artículo 115. Declaración de utilidad pública

TÍTULO IV. LA ADMINISTRACIÓN PÚBLICA Y EL COOPERATIVISMO

Artículo 116. Competencia administrativa

Artículo 117. Inspección y tipificación de las infracciones

Artículo 118. Sanciones

Artículo 119. Prescripción, caducidad y duración del procedimiento

Artículo 120. Competencia sancionadora

Artículo 121. Descalificación

Artículo 122. Consejo Valenciano del Cooperativismo

Artículo 123. Conciliación, arbitraje y mediación cooperativos

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Principios Cooperativos

Segunda. Certificaciones negativas de denominación social

Tercera. Reglamento del Registro de Cooperativas de la Comunitat Valenciana

Cuarta. Ayudas e Incentivos

Quinta. Obligaciones estadísticas

Sexta. Legalización de libros y depósito de cuentas anuales

Séptima. Oficinas Territoriales del Registro de Cooperativas de la Comunitat Valenciana

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera. Operaciones con terceras personas no socias de las cooperativas de viviendas y las de despachos y locales

Segunda. Uniones y Federaciones

TÍTULO I **Régimen Jurídico de la Cooperativa**

CAPÍTULO I *Disposiciones Generales*

Artículo 1. Ámbito de aplicación

Esta ley tiene por objeto la regulación y el fomento de las cooperativas que, de modo efectivo y real, desarrollen mayoritariamente la actividad cooperativizada con sus socios y socias en el territorio de la Comunitat Valenciana, sin perjuicio de que las relaciones con terceras personas o actividades instrumentales del objeto social se realicen fuera de dicho territorio.

Artículo 2. Concepto legal de cooperativa

A los efectos de esta ley, es cooperativa la agrupación voluntaria de personas físicas y, en las condiciones de la ley, jurídicas, al servicio de sus personas socias, mediante la explotación de una empresa colectiva sobre la base de la ayuda mutua, la creación de un patrimonio común y la atribución de los resultados de la actividad cooperativizada a los socios y socias en función de su participación en dicha actividad.

Qualsevol activitat economicosocial lícita podrà ser objecte de la cooperativa.

Als efectes d'esta llei, s'entén per activitat cooperativitzada la constituïda pel conjunt de les prestacions i servicis que, sense ànim de lucre, realitza la cooperativa amb les persones sòcies, en compliment del fi de la cooperativa.

Les cooperatives podran realitzar amb terceres persones operacions pròpies de la seua activitat cooperativitzada, en les condicions fixades en esta llei.

Article 3. Principis cooperatius

Les cooperatives valencianes s'inspiraran en els valors cooperatius d'autoajuda, autoresponsabilitat, democràcia, igualtat, equitat i solidaritat declarats per l'Aliança Cooperativa Internacional i en els principis cooperatius formulats per esta, que constituïxen les pautes per mitjà de les quals les cooperatives posen en pràctica els valors esmentats, i que, als efectes d'esta llei, són els següents:

Primer. Adhesió voluntària i oberta.

Segon. Gestió democràtica per part dels socis.

Tercer. Participació econòmica dels socis.

Quart. Autonomia i independència.

Quint. Educació, formació i informació.

Sext. Cooperació entre cooperatives.

Sèptim. Interés per la comunitat.

Els valors i principis mencionats serviran de guia per a la interpretació i aplicació d'esta llei i les normes que la despleguen.

Article 4. Responsabilitat

1. La cooperativa respondrà dels seus deutes amb tot el seu patrimoni present i futur, excepte el corresponent al fons de formació i promoció cooperativa, que només respondrà de les obligacions estipulades per al compliment dels seus fins.

2. La responsabilitat de les persones sòcies pels deutes socials quedarà limitada a l'import nominal de les aportacions al capital social. Els estatuts podran establir una responsabilitat addicional per al cas d'insolvència de la cooperativa.

La responsabilitat dels socis i sòcies pels deutes socials serà il·limitada quan els estatuts de la cooperativa ho determinen expressament. En este cas la responsabilitat entre ells serà mancomunada simple, llevat que els mateixos estatuts la declaren de caràcter solidari.

3. La responsabilitat de les persones sòcies pel compliment de les obligacions que contraguen en l'ús dels servicis cooperatius serà il·limitada, llevat del supòsit previst en l'article 69.3 d'esta llei.

Article 5. Denominació

1. La denominació de les cooperatives sotmeses a esta llei haurà d'incloure sempre els termes «Cooperativa Valenciana» o, en forma abreujada, «Coop. V.».

2. En el cas d'establir la responsabilitat il·limitada dels socis i sòcies, la cooperativa quedarà obligada a fer constar en la seua denominació esta circumstància o, abreujadament, «Coop. V. ltda.».

3. La denominació de «Cooperativa Valenciana» no podrà ser utilitzada per cap altre tipus d'entitat.

4. Les cooperatives valencianes tindran una sola denominació que no podrà induir a error en el tràfic jurídic sobre la mateixa naturalesa i classe de l'entitat.

5. No es podrà utilitzar una denominació idèntica a la d'una altra cooperativa preexistent, tant si està sotmesa a esta llei com a la legislació estatal o a qualsevol altra llei autonòmica de cooperatives vigent a Espanya. Tampoc podrà utilitzar-se una denominació idèntica a la d'una societat mercantil preexistent.

6. En tot allò no previst expressament en esta llei respecte de la denominació de les cooperatives, caldrà ajustar-se al que disposa amb caràcter general per a les societats el Reglament del Registre Mercantil.

Article 6. Domicili social i seu electrònica de la cooperativa

1. La cooperativa establirà el seu domicili social en el municipi de la Comunitat Valenciana on realitze principalment les seues operacions o on estiga centralitzada la gestió administrativa. No obstant això, la cooperativa, per decisió del seu consell rector, podrà establir les sucursals que crega convenient.

Cualquier actividad económico-social lícita podrá ser objeto de la cooperativa.

A los efectos de esta ley, se entiende por actividad cooperativizada la constituida por el conjunto de las prestaciones y servicios que, sin mediación de ánimo de lucro, realiza la cooperativa con las personas socias, en cumplimiento del fin de la cooperativa.

Las cooperativas podrán realizar con terceras personas operaciones propias de su actividad cooperativizada, en las condiciones fijadas en esta ley.

Artículo 3. Principios cooperativos

Las cooperativas valencianas se inspirarán en los valores cooperativos de autoayuda, autorresponsabilidad, democracia, igualdad, equidad y solidaridad declarados por la Alianza Cooperativa Internacional y en los principios cooperativos formulados por ella, que constituyen las pautas mediante las cuales las cooperativas ponen en práctica dichos valores, y que, a efectos de esta ley, son los siguientes:

Primero. Adhesión voluntaria y abierta.

Segundo. Gestión democrática por parte de los socios.

Tercero. Participación económica de los socios.

Cuarto. Autonomía e independencia.

Quinto. Educación, formación e información.

Sexto. Cooperación entre cooperativas.

Séptimo. Interés por la comunidad.

Dichos valores y principios servirán de guía para la interpretación y aplicación de esta ley y sus normas de desarrollo.

Artículo 4. Responsabilidad

1. La cooperativa responderá de sus deudas con todo su patrimonio presente y futuro, excepto el correspondiente al fondo de formación y promoción cooperativa, que solo responderá de las obligaciones estipuladas para el cumplimiento de sus fines.

2. La responsabilidad de las personas socias por las deudas sociales quedará limitada al importe nominal de las aportaciones al capital social. Los estatutos podrán establecer una responsabilidad adicional para el caso de insolvencia de la cooperativa.

La responsabilidad de los socios y socias por las deudas sociales será ilimitada cuando los estatutos de la cooperativa lo determinen expresamente. En este caso la responsabilidad entre ellas será mancomunada simple, salvo que los propios estatutos la declaren de carácter solidario.

3. La responsabilidad de las personas socias por el cumplimiento de las obligaciones que contraigan en el uso de los servicios cooperativos será ilimitada, salvo en el supuesto previsto en el artículo 69.3 de esta ley.

Artículo 5. Denominación

1. La denominación de las cooperativas sometidas a esta ley deberá incluir siempre los términos «Cooperativa Valenciana» o, en forma abreviada, «Coop. V.».

2. En el caso de establecer la responsabilidad ilimitada de los socios y socias, la cooperativa quedará obligada a hacer constar en su denominación esta circunstancia o, abreviadamente, «Coop. V. ltda.».

3. La denominación de «Cooperativa Valenciana» no podrá ser utilizada por ningún otro tipo de entidad.

4. Las cooperativas valencianas tendrán una sola denominación que no podrá inducir a error en el tráfico jurídico acerca de la propia naturaleza y clase de la entidad.

5. No se podrá utilizar una denominación idèntica a la de otra cooperativa preexistente, tanto si està sometida a esta ley como a la legislació estatal o a cualquier otra ley autonòmica de cooperatives vigent en Espanya. Tampoco podrà utilizarse una denominación idèntica a la de una sociedad mercantil preexistente.

6. En lo no previsto expresamente en esta ley respecto de la denominación de las cooperativas, se estará a lo dispuesto con carácter general para las sociedades en el Reglamento del Registro Mercantil.

Artículo 6. Domicilio social y sede electrónica de la cooperativa

1. La cooperativa establecerá su domicilio social en el municipio de la Comunitat Valenciana donde realice principalmente sus operaciones o donde estè centralizada la gestión administrativa. Ello no obstante, la cooperativa por decisión de su consejo rector, podrá establecer las sucursales que crea conveniente.

2. Les cooperatives valencianes podran tindre una pàgina web corporativa com a seu electrònica, en la qual necessàriament hauran de fer constar el seu domicili social i les seues dades identificatives i registrals.

3. La creació o supressió d'esta pàgina web corporativa l'haurà d'acordar l'assemblea general. L'acord de creació o supressió d'esta pàgina haurà de ser notificat a totes les persones sòcies en la forma estatutàriament prevista amb anterioritat a la creació de la seu electrònica.

El trasllat de la pàgina web corporativa l'haurà d'acordar el consell rector o l'administrador o administradors de les cooperatives que s'hagen dotat d'este òrgan de govern, representació i gestió. Tant l'acord de creació o supressió de la pàgina web corporativa com el seu trasllat hauran de ser inscrits en el Registre de Cooperatives.

4. L'acord de creació, supressió o trasllat de la seu electrònica es farà constar, per mitjà d'una nota marginal o en la forma que reglamentàriament es determine, en el full obert a la societat en el Registre de Cooperatives, davant del qual haurà de presentar-se el certificat corresponent en el termini d'un mes des de la data de l'adopció de l'acord. També haurà de publicar-se en la mateixa pàgina web que s'ha acordat crear, suprimir o traslladar, i mantindre la publicació durant un període continuat no inferior a un mes.

5. Fins que no es produïska la presa de constància de la pàgina web en el Registre de Cooperatives, les insercions que realitze la societat en la pàgina web esmentada no tindran efectes jurídics.

6. Correspondrà al consell rector la prova del fet de la inserció de continguts en la web i de la data en què es van fer o del període en què es van mantindre en esta.

7. La cooperativa garantirà la seguretat i visibilitat de la pàgina web, l'autenticitat dels documents publicats en eixa pàgina, i també l'accés fàcil i gratuït a esta, amb possibilitat de descàrrega i impressió del que inserix.

8. La càrrega de la prova del fet de la inserció de documents en la pàgina web, i també de la data o període en què eixa inserció haja tingut lloc, correspondrà a la cooperativa.

9. Si s'interromp l'accés a la pàgina web per més de dos dies consecutius o quatre alterns, no podrà tindre lloc l'assemblea general que haguera sigut convocada per a acordar sobre l'assumpte a què es referisca el document inserit en eixa pàgina, llevat que el total de dies de publicació efectiva siga igual o superior al termini exigít per esta llei.

10. Els drets d'informació de la persona sòcia establits en esta llei podran satisfer-se per mitjà de la publicació en la seu electrònica de la cooperativa de la informació corresponent, sense perjudi de la notificació individual, electrònica o no, dels acords que es referisquen a la seua relació particular amb la cooperativa.

11. Quan esta llei exigisca la publicació d'algun acord en diaris de gran difusió en l'àmbit d'actuació de la cooperativa, esta obligació podrà complir-se per mitjà de la publicació de l'acord, durant tres dies consecutius, en la pàgina web corporativa.

Article 7. Constància de dades identificatives i registrals

Les cooperatives valencianes faran constar la seua denominació, domicili i les dades de la seua inscripció registral en tota la seua documentació, correspondència, notes de comanda i factures. També hauran de fer constar, si és el cas, que es troben en liquidació.

Article 8. Seccions d'una cooperativa

1. Les persones sòcies d'una cooperativa podran agrupar-se voluntàriament en seccions sense personalitat jurídica independent, per a realitzar conjuntament una determinada activitat, sempre que es trobe compresa en l'objecte social de la cooperativa i que els estatuts de l'entitat incorporen la regulació de la secció.

2. Les cooperatives de qualsevol classe, llevat de les de crèdit, podran dotar-se d'una secció de crèdit. Les cooperatives amb secció de crèdit es regiran per la normativa legal i reglamentària de la Generalitat específicament aplicable a estes entitats i, en allò no previst en la normativa esmentada, serà aplicable el que s'ha establít amb caràcter general en esta llei i en les normes que la despleguen.

3. El consell rector i el director o directora de la cooperativa i, en el cas de ser designat, el director o directora o apoderat o apoderada de la secció, s'encarregaran del gir i tràfic d'esta.

2. Las cooperativas valencianas podrán tener una página web corporativa como sede electrónica, en la que necesariamente deberán hacer constar su domicilio social y sus datos identificativos y registrales.

3. La creación o supresión de esta página web corporativa deberá acordarse por la asamblea general. El acuerdo de creación o supresión de esta página deberá ser notificado a todas las personas socias en la forma estatutariamente prevista con anterioridad a la creación de la sede electrónica.

El traslado de la página web corporativa deberá acordarse por el consejo rector o por el administrador o administradores de las cooperativas que se hayan dotado de este órgano de gobierno, representación y gestión. Tanto el acuerdo de creación o supresión de la página web corporativa como su traslado deberán ser inscritos en el Registro de Cooperativas.

4. El acuerdo de creación, supresión o traslado de la sede electrónica se hará constar, mediante nota marginal o en la forma que reglamentariamente se determine, en la hoja abierta a la sociedad en el Registro de Cooperativas, ante el que deberá presentarse la correspondiente certificación en el plazo de un mes desde la fecha de la adopción del acuerdo. También deberá publicarse en la propia página web que se ha acordado crear, suprimir o trasladar, manteniéndose la publicación durante un periodo continuado no inferior a un mes.

5. Hasta que no se produzca la toma de constancia de la página web en el Registro de Cooperativas, las inserciones que realice la sociedad en la citada página web no tendrán efectos jurídicos.

6. Corresponderá al consejo rector la prueba del hecho de la inserción de contenidos en la web y de la fecha en que se hicieron o del periodo en que se mantuvieron en la misma.

7. La cooperativa garantizará la seguridad y visibilidad de la página web, la autenticidad de los documentos publicados en esa página, así como el acceso fácil y gratuito a ella, con posibilidad de descarga e impresión de lo insertado.

8. La carga de la prueba del hecho de la inserción de documentos en la página web, así como de la fecha o periodo en que esa inserción haya tenido lugar, correspondrá a la cooperativa.

9. Si se interrumpiera el acceso a la página web por más de dos días consecutivos o cuatro alternos, no podrá celebrarse la asamblea general que hubiera sido convocada para acordar sobre el asunto a que se refiera el documento inserto en esa página, salvo que el total de días de publicación efectiva fuera igual o superior al término exigido por esta ley.

10. Los derechos de información de la persona socia establecidos en esta ley podrán satisfacerse mediante la publicación en la sede electrónica de la cooperativa de la información correspondiente, sin perjuicio de la notificación individual, electrónica o no, de los acuerdos que se refieran a su relación particular con la cooperativa.

11. Cuando esta ley exija la publicación de algún acuerdo en diarios de gran difusión en el ámbito de actuación de la cooperativa, dicha obligación podrá cumplirse mediante la publicación del acuerdo, durante tres días consecutivos, en la página web corporativa.

Artículo 7. Constancia de datos identificativos y registrales

Las cooperativas valencianas harán constar su denominación, domicilio y los datos de su inscripción registral en toda su documentación, correspondencia, notas de pedido y facturas. También deberán hacer constar, en su caso, que se encuentran en liquidación.

Artículo 8. Secciones de una cooperativa

1. Las personas socias de una cooperativa podrán agruparse voluntariamente en secciones sin personalidad jurídica independiente, para realizar conjuntamente una determinada actividad, siempre que se encuentre comprendida en el objeto social de la cooperativa y que los estatutos de la entidad incorporen la regulación de la sección.

2. Las cooperativas de cualquier clase, excepto las de crédito, podrán dotarse de una sección de crédito. Las cooperativas con sección de crédito se regirán por la normativa legal y reglamentaria de la Generalitat específicamente aplicable a estas entidades y, en lo no previsto en dicha normativa, será de aplicación lo establecido con carácter general en esta ley y en las normas que la desarrollen.

3. El consejo rector y el director o directora de la cooperativa y, en el caso de ser designado, el director o directora o apoderado o apoderada de la sección, se encargarán del giro y tráfico de la misma.

4. Les seccions portaran una comptabilitat independent, sense perjudici de la general de la cooperativa, i gaudiran d'autonomia de gestió, d'acord amb els acords presos per l'assemblea de socis i sòcies de la secció. Estos acords seran incorporats a un llibre d'actes i obligaran a totes les persones sòcies integrades en la secció, incloent-hi les absents i dissidents.

5. Els acords de l'assemblea de socis i sòcies de la secció seran impugnables en els termes assenyalats en l'article 40 d'esta llei. L'assemblea general de la cooperativa podrà acordar la suspensió dels acords de l'assemblea de socis i sòcies d'una secció, fent constar els motius pels quals els considera impugnables o contraris a l'interés general de la cooperativa. L'acord de suspensió tindrà efectes immediats, sense perjudici que pugua ser impugnat segons el que estableix l'article 40 d'esta llei.

6. Del compliment de les obligacions derivades de l'activitat de la secció respondran, en primer lloc, les aportacions fetes o promeses i les garanties prestades pels que integren la secció. Esta condició constarà necessàriament en els contractes subscrits amb terceres persones, les quals consentiran a no perseguir directament o immediatament els altres béns de la cooperativa, sota la responsabilitat dels que hagen contractat en representació de la cooperativa.

7. En el cas que la cooperativa haja de fer front a les responsabilitats contractuals o extracontractuals derivades de l'actuació d'una secció, podrà repetir contra les persones sòcies integrades en la secció, i exigir el desemborsament efectiu de les aportacions compromeses o les garanties prestades.

8. Els estatuts de la cooperativa regularan detalladament el procediment d'incorporació dels socis i sòcies a la secció, la publicitat i control del grup de les persones sòcies que la integra i les obligacions i responsabilitats d'estes, i també les facultats de control comptable i de gestió que, en tot cas, exercix el consell rector de la cooperativa.

CAPÍTOL II Constitució

Article 9. Requisits de constitució

1. La cooperativa es constituirà per mitjà d'una escriptura pública i la inscripció d'esta en el Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana. Tindrà personalitat jurídica des del moment de la inscripció.

2. Quan la cooperativa, amb el consentiment dels seus socis i sòcies, inicié l'activitat social abans de ser inscrita, els actes i contractes realitzats en nom d'esta seran vàlids i les persones esmentades respondran del seu compliment personal, il·limitadament i solidàriament.

Si no hi ha consentiment dels socis i sòcies, els administradors o administradores nomenats en l'escriptura de constitució respondran dels actes i contractes realitzats en nom de la cooperativa, personalment, il·limitadament i solidàriament. El transcurs d'un any des de l'atorgament de l'escriptura de constitució sense sol·licitar-ne la inscripció en el registre determinarà igualment la responsabilitat abans assenyalada dels socis i sòcies que no resolguen immediatament el contracte de societat cooperativa. No obstant això, estos socis i sòcies podran reclamar contra les persones administradores o conselleres que no hagen complert el deure d'inscripció.

3. El nombre mínim de persones sòcies per a constituir una cooperativa serà de cinc, excepte en les cooperatives de treball associat, que serà de dos, i en les cooperatives de segon grau, en les quals n'hi haurà prou amb dos cooperatives fundadores.

Article 10. Escriitura de constitució i estatuts socials

1. Sense perjudici de les altres determinacions que puguen establir-se reglamentàriament, l'escriitura constitutiva contindrà, almenys:

a) Els noms i cognoms dels socis i sòcies fundadors, si estos són persones físiques, o la denominació social, si són persones jurídiques; i, en ambdós casos, el domicili.

b) La voluntat dels atorgants de constituir la cooperativa.

c) Els estatuts que han de regir el funcionament de l'entitat

d) L'expressió que el capital social mínim ha sigut íntegrament subscrit i desemborsat.

e) Quan les aportacions siguen dineràries, constància notarial del fet que s'ha exhibit i entregat el certificat del dipòsit a nom de la cooperati-

4. Las secciones llevarán una contabilidad independiente, sin perjuicio de la general de la cooperativa, y gozarán de autonomía de gestión, conforme a los acuerdos tomados por la asamblea de socios y socias de la sección. Tales acuerdos serán incorporados a un libro de actas y obligarán a todos las personas socias integradas en la sección, con inclusión de los ausentes y disidentes.

5. Los acuerdos de la asamblea de socios y socias de la sección serán impugnables en los términos señalados en el artículo 40 de esta ley. La asamblea general de la cooperativa podrá acordar la suspensión de los acuerdos de la asamblea de socios y socias de una sección, haciendo constar los motivos por los que los considera impugnables o contrarios al interés general de la cooperativa. El acuerdo de suspensión tendrá efectos inmediatos, sin perjuicio de que pueda ser impugnado según lo establecido en el artículo 40 de esta ley.

6. Del cumplimiento de las obligaciones derivadas de la actividad de la sección responderán, en primer lugar, las aportaciones hechas o prometidas y las garantías prestadas por quienes integran la sección. Esta condición constará necesariamente en los contratos celebrados con terceras personas, consintiendo estas en no perseguir directa o inmediatamente los demás bienes de la cooperativa, bajo la responsabilidad de los que hayan contratado en representación de la cooperativa.

7. En el caso de que la cooperativa tenga que hacer frente a las responsabilidades contractuales o extracontractuales derivadas de la actuación de una sección, podrá repetir contra las personas socias integradas en la sección, exigiendo el efectivo desembolso de las aportaciones comprometidas o las garantías prestadas.

8. Los estatutos de la cooperativa regularán detalladamente el procedimiento de incorporación de los socios y socias a la sección, la publicidad y control del grupo de las personas socias que la integra y las obligaciones y responsabilidades de las mismas, así como las facultades de control contable y de gestión que, en todo caso, ejerce el consejo rector de la cooperativa.

CAPÍTULO II Constitución

Artículo 9. Requisitos de constitución

1. La cooperativa se constituirá mediante escritura pública y la inscripción de la misma en el Registro de Cooperativas de la Comunitat Valenciana. Tendrá personalidad jurídica desde el momento de la inscripción.

2. Cuando la cooperativa, con el consentimiento de sus socios y socias, inicié la actividad social antes de su inscripción, los actos y contratos realizados en nombre de ella serán válidos y dichas personas responderán de su cumplimiento personal, ilimitada y solidariamente.

En ausencia de consentimiento de los socios y socias, los administradores o administradoras nombradas en la escritura de constitución responderán de los actos y contratos realizados en nombre de la cooperativa, personal, ilimitada y solidariamente. El transcurso de un año desde el otorgamiento de la escritura de constitución sin solicitar su inscripción en el registro, determinará igualmente la responsabilidad antes señalada de los socios y socias que no resuelvan inmediatamente el contrato de sociedad cooperativa. No obstante, dichos socios y socias podrán reclamar contra las personas administradoras o consejeras que no hubiesen cumplido el deber de inscripción.

3. El número mínimo de personas socias para constituir una cooperativa será de cinco, excepto en las cooperativas de trabajo asociado, que será de dos, y en las cooperativas de segundo grado, en las que bastará con dos cooperativas fundadoras.

Artículo 10. Escriitura de constitución y estatutos sociales

1. Sin perjuicio de las demás determinaciones que puedan establecerse reglamentariamente, la escritura constitutiva contendrá, al menos:

a) Los nombres y apellidos de los socios y socias fundadores, si estos fueran personas físicas, o la denominación social, si fueran personas jurídicas; y, en ambos casos, el domicilio.

b) La voluntad de los otorgantes de constituir la cooperativa.

c) Los estatutos que han de regir el funcionamiento de la entidad

d) La expresión de que el capital social mínimo ha sido íntegramente suscrito y desemborsado.

e) Cuando las aportaciones fueran dinerarias, constancia notarial de que se ha exhibido y entregado la certificación del depósito a nombre

va, en una entitat financera, de les quantitats corresponents; el certificat haurà de quedar incorporat a la matriu.

f) El valor assignat a les aportacions no dineràries, si n'hi ha, fent-ne constar les dades registrals, si n'hi ha, amb detall de les aportacions realitzades per cada un dels socis i sòcies constituents.

g) Designació dels integrants del primer consell rector i els seus càrrecs respectius i, si és el cas, designació de la persona o persones a qui es designe administradores.

h) La data prevista perquè la cooperativa comence les seues operacions, que podrà determinar-se amb referència a un fet ulterior. Esta data no podrà ser anterior a la de l'atorgament de l'escriptura de constitució, excepte en els casos de transformació en cooperatives o de fusió.

i) Declaració del fet que no hi ha una altra entitat amb denominació idèntica, i a este efecte es presentaran al notari o notària autoritzador els certificats corresponents, que hauran d'incorporar-se a l'escriptura matriu.

2. Els estatuts socials hauran d'expressar com a mínim:

a) La denominació, el domicili, la duració i l'àmbit territorial de l'activitat cooperativitzada, que haurà de desenvolupar-se majoritàriament en el territori de la Comunitat Valenciana.

b) L'objecte social o activitats socioeconòmiques per a les quals es crea la cooperativa.

c) El capital social mínim.

d) La quantia i la forma d'acreditar l'aportació obligatòria dels socis i sòcies a capital social i les condicions del seu desemborsament, si és el cas.

e) El règim de responsabilitat de les persones sòcies pels deutes socials, en el cas que s'establisca una responsabilitat addicional per al cas d'insolvència de la cooperativa o quan la responsabilitat de la persona sòcia es determine com a il·limitada.

f) Les condicions objectives per a exercir el dret a ingressar en la cooperativa i per a la baixa justificada.

g) Les condicions d'ingrés i baixa i l'estatut jurídic dels socis i sòcies de treball i associats o associades, si és el cas.

h) Els drets i deures de la persona sòcia, indicant necessàriament l'obligació de participació mínima en les activitats de la cooperativa.

i) Les normes sobre composició, funcionament, procediment electoral i remoció dels òrgans socials.

j) Les normes per a la distribució de l'excedent net i imputació de les pèrdues d'exercici.

k) Les normes de disciplina social, especificant les infraccions lleus, greus i molt greus i les sancions previstes.

l) Les causes de dissolució de la cooperativa i les normes per a la liquidació.

M. La clàusula de sotmetiment a la conciliació prèvia, a la mediació i a l'arbitratge cooperatiu regulat en esta llei, quan així s'establisca.

n) El règim de les seccions que es creen en la cooperativa.

o) Les altres matèries que segons esta llei han de regular els estatuts socials.

Els estatuts podran ser desplegats per mitjà d'un reglament de règim intern aprovat per l'assemblea, la inscripció dels quals en el Registre no serà obligatòria.

Article 11. La cooperativa en període de constitució

1. Mentre no es produïska la inscripció de la cooperativa, els documents i referències que es facen a esta afegiran a la seua denominació l'expressió: «en constitució».

2. En l'escriptura de constitució es designarà quines persones seran les encarregades de realitzar les gestions necessàries per a la constitució de la cooperativa. Els gastos produïts per a este fi aniran a càrrec de la cooperativa, una vegada constituïda.

3. Els contractes estipulats en nom de la cooperativa abans de la inscripció es faran necessàriament amb la indicació que està «en constitució» i, només seran exigibles si la cooperativa els accepta en el termini dels tres mesos següents a aquella.

4. Els administradors o administradores responen dels perjudicis produïts a terceres persones contractants si no especifiquen que contracten en nom d'una cooperativa en constitució i si no donen compte dels con-

de la cooperativa, en una entidad financiera, de las correspondientes cantidades; la certificación habrá de quedar incorporada a la matriz.

f) El valor asignado a las aportaciones no dinerarias, si las hubiese, haciendo constar sus datos registrales, si existieran, con detalle de las aportaciones realizadas por cada uno de los socios y socias constituyentes.

g) Designación de los integrantes del primer consejo rector y sus respectivos cargos y, en su caso, designación de la persona o personas a quienes se designe administradoras.

h) La fecha prevista para que la cooperativa dé comienzo a sus operaciones, que podrá determinarse con referencia a un hecho ulterior. Esta fecha no podrá ser anterior a la del otorgamiento de la escritura de constitución, salvo en los casos de transformación en cooperativas o de fusión.

i) Declaración de que no existe otra entidad con idéntica denominación, a cuyo efecto se presentarán al notario o notaria autorizante las oportunas certificaciones, que deberán incorporarse a la escritura matriz.

2. Los estatutos sociales deberán expresar como mínimo:

a) La denominación, el domicilio, la duración y el ámbito territorial de la actividad cooperativizada, que deberá desarrollarse mayoritariamente en el territorio de la Comunitat Valenciana.

b) El objeto social o actividades socio-económicas para las que se crea la cooperativa.

c) El capital social mínimo.

d) La cuantía y la forma de acreditar la aportación obligatoria de los socios y socias a capital social y las condiciones de su desembolso, en su caso.

e) El régimen de responsabilidad de las personas socias por las deudas sociales, en el caso de que se establezca una responsabilidad adicional para el caso de insolvencia de la cooperativa o cuando la responsabilidad de la persona socia se determine como ilimitada.

f) Las condiciones objetivas para ejercer el derecho a ingresar en la cooperativa y para la baja justificada.

g) Las condiciones de ingreso y baja y el estatuto jurídico de los socios y socias de trabajo y asociados o asociadas, en su caso.

h) Los derechos y deberes de la persona socia, indicando necesariamente la obligación de participación mínima en las actividades de la cooperativa.

i) Las normas sobre composición, funcionamiento, procedimiento electoral y remoción de los órganos sociales.

j) Las normas para la distribución del excedente neto e imputación de las pérdidas de ejercicio.

k) Las normas de disciplina social, especificando las infracciones leves, graves y muy graves y las sanciones previstas.

l) Las causas de disolución de la cooperativa y las normas para la liquidación.

M. La cláusula de sometimiento a la conciliación previa, a la mediación y al arbitraje cooperativo regulado en esta ley, cuando así se establezca.

n) El régimen de las secciones que se creen en la cooperativa.

o) Las demás materias que según esta ley deben regular los estatutos sociales.

Los estatutos podrán ser desarrollados mediante un reglamento de régimen interno aprobado por la asamblea, cuya inscripción en el Registro no será obligatoria.

Artículo 11. La cooperativa en período de constitución

1. Mientras no se produzca la inscripción de la cooperativa, los documentos y referencias que se hagan a ella añadirán a su denominación la expresión: «...en constitución».

2. En la escritura de constitución se designará qué personas serán las encargadas de realizar las gestiones necesarias para la constitución de la cooperativa. Los gastos producidos para este fin correrán a cargo de la cooperativa, una vez constituída.

3. Los contratos estipulados en nombre de la cooperativa antes de la inscripción se harán necesariamente con la indicación de que está «en constitución» y, solamente serán exigibles si la cooperativa los acepta en el plazo de los tres meses siguientes a aquella.

4. Los administradores o administradoras responden de los perjuicios producidos a terceras personas contratantes si no especifican que contratan en nombre de una cooperativa en constitución y si no dan

tractes al consell rector de la cooperativa dins del mes següent a la seua inscripció. En les circumstàncies esmentades, en cas de contractar dos o més persones administradores, respondran de forma solidària.

En estos supòsits, l'acció per a reclamar-los els danys i perjudis produïts a tercers prescriurà al cap d'un any, comptat des del dia que se subscriga el contracte.

5. Els administradors o administradores responen igualment dels contractes totalment o parcialment executats, abans que els approve la cooperativa, en cas que no es constituïska esta o no siguen aprovats els estatuts.

Article 12. Inscripció

1. Els administradors o administradores hauran de presentar l'escriptura de constitució perquè s'inscriba en el Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, en el termini de dos mesos des de l'atorgament, en què s'indicarà un sol domicili per a les notificacions. Qualsevol d'ells estarà facultat per a complir esta obligació. Després d'haver transcorregut un any sense que s'haja fet la presentació, tota persona fundadora podrà resoldre el contracte i exigir la restitució de les aportacions realitzades.

2. En el termini d'un mes des de la presentació de l'escriptura de constitució, el Registre procedirà a inscriure-la o la denegarà, i notificarà a les persones interessades els motius pels quals és denegada i els recursos de què disposen contra esta resolució.

Els defectes hauran de ser esmenats pels administradors o administradores en el termini de dos mesos; en cas contrari, s'arxivarà l'expedient.

3. Contra la denegació d'inscripció, expressa o presumpta, es podrà interposar el recurs corresponent en els termes i terminis previstos en la legislació vigent.

4. Amb caràcter previ a l'atorgament de l'escriptura de constitució, podrà sol·licitar-se al Registre un dictamen sense caràcter vinculant, sobre la conformitat de l'escriptura i dels estatuts a les disposicions d'esta llei. Este dictamen s'emetrà necessàriament en el termini d'un mes.

CAPÍTOL III

Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana

Article 13. Característiques, organització, competències i taxes

1. El Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana és un registre públic dependent de la Generalitat i adscrit a la conselleria competent en matèria de cooperatives, que s'estructura en una oficina central i tres oficines territorials.

L'oficina central tindrà competència respecte de les cooperatives d'assegurances, les de crèdit i les altres que tinguen una secció de crèdit, i també de les unions i federacions de cooperatives i la confederació.

Les oficines territorials del registre seran competents respecte de les cooperatives restants que tinguen el domicili radicat en la província respectiva.

2. El Registre de Cooperatives té per objecte la qualificació i inscripció de les cooperatives valencianes, de les seues unions i federacions i de la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, i també dels actes i negocis jurídics que es determinen en esta llei i en les normes que la despleguen. També li corresponen les altres funcions que se li atribueixen en l'article següent.

3. El Registre de Cooperatives percebrà les taxes que s'establiquen per llei. Quedaran exemptes de taxes la inscripció de la constitució de la cooperativa i les certificacions i la resta d'actuacions registrals que siguen sol·licitades per les cooperatives, els seus administradors o administradores o els que obren en nom seu. També estaran exemptes de taxes les inscripcions de constitució, les certificacions i actuacions registrals que siguen sol·licitades per les unions i federacions i per la Confederació de Cooperatives.

Article 14. Funcions del registre

1. Les oficines del Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana assumiran, en els seus àmbits de competència respectius, les funcions següents:

cuenta de los contratos al consejo rector de la cooperativa dentro del mes siguiente a su inscripción. En las citadas circunstancias, en caso de contratar dos o más personas administradoras, responderán de forma solidaria.

En tales supuestos, la acción para reclamarlos los daños y perjuicios producidos a terceros prescribirá al año, a contar desde el día de celebración del contrato.

5. Los administradores o administradoras responden igualmente de los contratos total o parcialmente ejecutados, antes de su aprobación por la cooperativa, en caso de no constitución de esta o de no aprobación de los mismos.

Artículo 12. Inscripción

1. Los administradores o administradoras deberán presentar la escritura de constitución para su inscripción en el Registro de Cooperativas de la Comunitat Valenciana, en el plazo de dos meses desde el otorgamiento, indicando un solo domicilio para las notificaciones. Cualquiera de ellos estará facultado para cumplir esta obligación. Transcurrido un año sin que se haya hecho la presentación, toda persona fundadora podrá resolver el contrato y exigir la restitución de las aportaciones realizadas.

2. En el plazo de un mes desde la presentación de la escritura de constitución, el Registro procederá a su inscripción o la denegará, notificando a las personas interesadas los motivos por los cuales es denegada y los recursos de que disponen contra dicha resolución.

Los defectos deberán ser subsanados por los administradores o administradoras en el plazo de dos meses, archivándose el expediente en caso contrario.

3. Contra la denegación de inscripción, expresa o presunta, se podrá interponer el correspondiente recurso en los términos y plazos previstos en la legislación vigente.

4. Con carácter previo al otorgamiento de la escritura de constitución, podrá solicitarse del Registro un dictamen sin carácter vinculante, sobre la conformidad de la escritura y de los estatutos a las disposiciones de esta ley. Este dictamen se emitirá necesariamente en el plazo de un mes.

CAPÍTULO III

Registro de Cooperativas de la Comunitat Valenciana

Artículo 13. Características, organización, competencias y tasas

1. El Registro de Cooperativas de la Comunitat Valenciana es un registro público dependiente de la Generalitat y adscrito a la conselleria competente en materia de cooperativas, que se estructura en una oficina central y tres oficinas territoriales.

La oficina central tendrá competencia respecto de las cooperativas de seguros, las de crédito y aquellas otras que cuenten con sección de crédito, así como de las uniones y federaciones de cooperativas y la confederación.

Las oficinas territoriales del registro serán competentes respecto de las restantes cooperativas cuyo domicilio radique en la respectiva provincia.

2. El Registro de Cooperativas tiene por objeto la calificación e inscripción de las cooperativas valencianes, de sus uniones y federaciones y de la Confederación de Cooperativas de la Comunitat Valenciana, así como de los actos y negocios jurídicos que se determinen en esta ley y en sus normas de desarrollo. También le corresponden las demás funciones que se le atribuyen en el artículo siguiente.

3. El Registro de Cooperativas percibirá las tasas que se establezcan por ley. Quedarán exentas de tasas la inscripción de la constitución de la cooperativa y las certificaciones y demás actuaciones registrales que sean solicitadas por las cooperativas, sus administradores o administradoras o quienes obren en su nombre. También estarán exentas de tasas las inscripciones de constitución, las certificaciones y actuaciones registrales que sean solicitadas por las uniones y federaciones y por la Confederación de cooperativas.

Artículo 14. Funciones del registro

1. Las oficinas del Registro de Cooperativas de la Comunitat Valenciana asumirán, en sus respectivos ámbitos de competencia, las siguientes funciones:

a) Qualificació, inscripció i certificació dels actes que, segons la normativa vigent, han d'accedir a este Registre.

b) Legalització dels llibres corporatius i de comptabilitat de les cooperatives, unions, federacions i confederació de cooperatives.

c) Depòsit dels comptes anuals, dels informes de gestió i d'auditoria, i també dels llibres i documentació social en els casos de liquidació.

d) Nomenament dels auditors o auditores i altres persones expertes independents, en els casos en què corresponga al Registre.

e) Qualificació de les cooperatives com a entitats no lucratives, d'acord amb el que estableix l'article 114.

f) Qualsevol altres atribuïdes per la llei o per les seues normes de desplegament.

2. A l'oficina central del registre li correspondrà a més:

a) Expedir certificats de denominació.

b) Coordinar l'actuació de totes les oficines.

c) Coordinar l'actuació del Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana amb els altres registres de cooperatives i amb els registres mercantils.

d) Dur a terme les altres funcions que li siguen assignades per les lleis i les seues normes de desplegament.

Article 15. Eficàcia

1. El Registre de Cooperatives es regix pels principis de publicitat material i formal, legalitat, legitimació, prioritat i tracte successiu.

La inscripció no té eficàcia convalidant del fet inscrit i es presumix exacta i vàlida. Esta presumpció d'exactitud i vàlidesa no arriba als comptes anuals ni a l'informe d'auditoria depositats en el registre.

2. La publicitat del registre es farà efectiva a través de la manifestació dels llibres i dels documents de l'arxiu a què facen referència els assentaments registrals o per mitjà de certificat o nota informativa sobre estos assentaments.

3. Es presumix que el contingut dels seus llibres és conegut per les terceres persones i no es podrà invocar ignorància d'això. Els documents subjectes a inscripció i no inscrits no produiran efectes enfront de tercers de bona fe. No podrà invocar-se la falta d'inscripció per qui va incurrir en la seua omisió.

4. La inscripció no convalida els actes i contractes nuls segons la legislació vigent, però els assentaments del registre produiran tots els seus efectes mentre no s'inscriba la declaració judicial de la seua inexactitud o nul·litat. La declaració d'inexactitud o nul·litat no perjudicarà els drets de tercers de bona fe, adquirits conforme al contingut del Registre.

La nul·litat no podrà ser declarada quan la seua causa haja desaparegut en virtut d'una nova inscripció.

5. La inscripció dels actes de constitució, modificació dels estatuts, fusió, escissió, dissolució, reactivació i liquidació de les cooperatives, i també la transformació d'estes, serà constitutiva. Les inscripcions restants seran declaratives.

Article 16. Qualificació

1. El Registre de Cooperatives qualificarà sota la seua responsabilitat, amb referència als documents presentats, la competència i facultats dels que els autoritzen i firmen, la legalitat de les formes extrínseques, la capacitat i legitimació dels atorgants i la vàlidesa del contingut dels documents, i examinarà si han complert els preceptes legals de caràcter imperatiu.

La qualificació es basarà en el que resulte dels títols presentats i en els assentaments corresponents del Registre.

Al depòsit de comptes anuals, acompanyats, si és el cas, de l'informe de gestió, i al depòsit de l'informe d'auditoria, s'aplicarà el que preveu respecte d'això la legislació de societats anònimes i les altres normes mercantils que siguen aplicables.

2. Quan, dins dels terminis establits i en la forma legal o reglamentària prevista, el Registre no notifique a les persones interessades la resolució corresponent referent a la pràctica de qualsevol inscripció o assentament sol·licitats, la persona sol·licitant podrà entendre desestimada la seua petició per silenci administratiu, tot això sense perjudi de l'obligació de dictar i notificar la resolució registral expressa.

a) Calificación, inscripción y certificación de los actos que, según la normativa vigente, deben acceder a dicho Registro.

b) Legalización de los libros corporativos y de contabilidad de las cooperativas, uniones, federaciones y confederación de cooperativas.

c) Depósito de las cuentas anuales, de los informes de gestión y de auditoría, así como de los libros y documentación social en los casos de liquidación.

d) Nombramiento de los auditores o auditoras y otras personas expertas independientes, en los casos en que le corresponda al Registro.

e) Calificación de las cooperativas como entidades no lucrativas, de acuerdo con lo establecido en el artículo 114.

f) Cualesquiera otras atribuidas por la ley o por sus normas de desarrollo.

2. A la oficina central del registro le corresponderá además:

a) Expedir certificaciones de denominación.

b) Coordinar la actuación de todas las oficinas.

c) Coordinar la actuación del Registro de Cooperativas de la Comunitat Valenciana con los demás registros de cooperativas y con los registros mercantiles.

d) Llevar a cabo las demás funciones que le sean asignadas por las leyes y sus normas de desarrollo.

Artículo 15. Eficacia

1. El Registro de Cooperativas se rige por los principios de publicidad material y formal, legalidad, legitimación, prioridad y tracto sucesivo.

La inscripció no tiene eficacia convalidante del hecho inscrito y se presume exacta y válida. Esta presunción de exactitud y validez no alcanza a las cuentas anuales ni al informe de auditoría depositados en el registro.

2. La publicidad del registro se hará efectiva a través de la manifestación de los libros y de los documentos del archivo a que hagan referencia los asientos registrales o mediante certificación o nota informativa sobre tales asientos.

3. Se presume que el contenido de sus libros es conocido por las terceras personas y no se podrá invocar ignorancia de ello. Los documentos sujetos a inscripción y no inscritos no producirán efectos frente a terceros de buena fe. No podrá invocarse la falta de inscripción por quien incurrió en su omisión.

4. La inscripción no convalida los actos y contratos nulos según la legislación vigente, pero los asientos del registro producirán todos sus efectos mientras no se inscriba la declaración judicial de su inexactitud o nulidad. La declaración de inexactitud o nulidad no perjudicará los derechos de terceros de buena fe, adquiridos conforme al contenido del Registro.

La nulidad no podrá ser declarada cuando su causa haya desaparecido en virtud de nueva inscripción.

5. La inscripción de los actos de constitución, modificación de los estatutos, fusión, escisión, disolución, reactivación y liquidación de las cooperativas, así como la transformación de estas, será constitutiva. Las restantes inscripciones serán declarativas.

Artículo 16. Calificación

1. El Registro de Cooperativas calificará bajo su responsabilidad, con referencia a los documentos presentados, la competencia y facultades de quienes los autorizan y firman, la legalidad de las formas extrínsecas, la capacidad y legitimación de los otorgantes y la validez del contenido de los documentos, examinando si han cumplido los preceptos legales de carácter imperativo.

La qualificació es basarà en lo que resulte de los títulos presentados y en los correspondientes asientos del Registro.

Al depòsit de cuentas anuales, acompañadas en su caso del informe de gestión, y al depósito del informe de auditoría, se aplicará lo previsto al respecto en la legislación de sociedades anónimas y las demás normas mercantiles que sean aplicables.

2. Cuando, dentro de los plazos establecidos y en la forma legal o reglamentaria prevista, el Registro no notifique a las personas interesadas la correspondiente resolución referente a la práctica de cualquier inscripción o asiento solicitados, la persona solicitante podrá entender desestimada su petición por silencio administrativo, todo ello sin perjuicio de la obligación de dictar y notificar la resolución registral expresa.

Si les normes legals o reglamentàries aplicables no estableixen expressament un termini per a dictar o notificar les resolucions registrals, s'entendrà que este termini és de tres mesos. El termini serà d'un mes per als actes de constitució, fusió, escissió, transformació, pròrroga de la societat i cessió global d'actiu i passiu.

En tot cas, després de practicada la inscripció o l'assentament sol·licitat, s'entendrà estimada la sol·licitud de la persona interessada.

Article 17. Llibres del Registre i assentaments registrals

1. En el Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana es portaran els llibres següents: a) diari; b) d'inscripció de cooperatives; c) d'inscripcions d'unions, de federacions i Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana; d) de nomenaments; e) de legalització de llibres; f) de reserva de denominacions; i g) els altres llibres que s'establisquen reglamentàriament.

2. En els llibres d'inscripció s'estendran les següents classes d'assentaments: inscripcions, cancel·lacions, anotacions preventives i notes marginals. La inscripció es farà de forma succinta, remetent-se a l'expedient corresponent, on constarà el document objecte d'inscripció. Reglamentàriament podrà establir-se la inscripció extensa, per mitjà de transcripció literal del contingut dels documents.

Article 18. Actes inscripcibles

1. La inscripció dels actes de constitució, modificació d'estatuts socials, fusió, escissió, cessió global d'actiu i passiu, pròrroga, dissolució, reactivació, declaració d'haver finalitzat el procés de liquidació i aprovació del balanç final, i transformació, es practicarà en virtut d'una escriptura pública, resolució judicial o resolució administrativa.

2. La inscripció del nomenament i cessament dels càrrecs socials i dels auditors o auditores, i el depòsit de comptes anuals, podrà practicar-se per mitjà d'un certificat del corresponent acord adoptat per l'òrgan social competent, elevat a públic o amb les firmes de les persones que exercisquen la secretaria i la presidència de la cooperativa, legitimades notarialment o autenticades pel Registre de Cooperatives. També podrà practicar-se en virtut d'una resolució administrativa o judicial que així ho acorde.

3. La inscripció de la delegació permanent de facultats en el conseller o consellera delegat o en una comissió executiva, la seua modificació o revocació es practicarà en virtut d'una escriptura pública que determinarà les facultats delegades.

4. La inscripció del nomenament i cessament de la direcció de la cooperativa i la de l'atorgament de poders de gestió i administració amb caràcter permanent a qualsevol persona, i també la seua modificació i revocació, es practicarà per mitjà d'una escriptura pública, que expressarà les facultats i poders conferits a estes.

5. La inscripció de la desqualificació de la cooperativa o la constatació de la seua dissolució per ministeri de la llei es practicarà en virtut de la resolució administrativa corresponent, quan adquireisca fermesa. Podrà sol·licitar-se l'anotació preventiva d'estos actes quan es troben pendents d'adquirir fermesa.

6. Amb caràcter previ a la inscripció dels actes que es referisquen a la liquidació, transformació o fusió especial, el registre haurà d'exigir l'acreditació del fet que l'haver líquid resultant s'ha consignat o posat a disposició dels que siguen els seus destinataris legítims.

CAPÍTOL IV *Les persones sòcies*

Article 19. Persones que poden ser-ho

1. Poden ser socis i sòcies de la cooperativa de primer grau les persones físiques i jurídiques, quan el fi i l'objecte social d'estes no siga contrari als principis cooperatius, ni a l'objecte social de la cooperativa.

En les cooperatives de segon grau poden ser persones sòcies les cooperatives, els socis i sòcies de treball i les altres persones jurídiques en els termes que preveu esta llei.

2. La Generalitat i altres entitats públiques, en els termes establits en l'article següent, i sempre que hi haja un acord adoptat per majoria de dos terços dels membres del consell rector, podran formar part com a socis i sòcies de qualsevol cooperativa per a la prestació de servicis públics i l'exercici de la iniciativa econòmica pública.

Si las normas legales o reglamentarias de aplicación no establecen expresamente plazo para dictar o notificar las resoluciones registrales, se entenderá que dicho plazo es de tres meses. El plazo será de un mes para los actos de constitución, fusión, escisión, transformación, prórroga de la sociedad y cesión global de activo y pasivo.

En todo caso, practicada la inscripción o el asiento solicitado se entenderá estimada la solicitud de la persona interesada.

Artículo 17. Libros del Registro y asientos registrales

1. En el Registro de Cooperativas de la Comunitat Valenciana se llevarán los siguientes libros: a) diario; b) de inscripción de cooperativas; c) de inscripciones de uniones, de federaciones y Confederación de Cooperativas de la Comunitat Valenciana; d) de nombramientos; e) de legalización de libros; f) de reserva de denominaciones; y g) los demás libros que se establezcan reglamentariamente.

2. En los libros de inscripción se extenderán las siguientes clases de asientos: inscripciones, cancelaciones, anotaciones preventivas y notas marginales. La inscripción se hará de forma sucinta, remitiéndose al expediente correspondiente, donde constará el documento objeto de inscripción. Reglamentariamente podrá establecerse la inscripción extensa, mediante transcripción literal del contenido de los documentos.

Artículo 18. Actos inscribibles

1. La inscripción de los actos de constitución, modificación de estatutos sociales, fusión, escisión, cesión global de activo y pasivo, prórroga, disolución, reactivación, declaración de haber finalizado el proceso de liquidación y aprobación del balance final, y transformación, se practicará en virtud de escritura pública, resolución judicial o resolución administrativa.

2. La inscripción del nombramiento y cese de los cargos sociales y de los auditores o auditoras, y el depósito de cuentas anuales, podrá practicarse mediante certificación del correspondiente acuerdo adoptado por el órgano social competente, elevado a público o con las firmas de las personas que ostentan la secretaria y la presidencia de la cooperativa, legitimadas notarialmente o autenticadas por el Registro de Cooperativas. También podrá practicarse en virtud de resolución administrativa o judicial que así lo acuerde.

3. La inscripción de la delegación permanente de facultades en el consejero o consejera delegada o en una comisión ejecutiva, su modificación o revocación se practicará en virtud de escritura pública que determinará las facultades delegadas.

4. La inscripción del nombramiento y cese de la dirección de la cooperativa y la del otorgamiento de poderes de gestión y administración con carácter permanente a cualquier persona, así como su modificación y revocación, se practicará mediante escritura pública, que expresará las facultades y poderes conferidos a las mismas.

5. La inscripción de la descalificación de la cooperativa o la constatación de su disolución por ministerio de la ley se practicará en virtud de la correspondiente resolución administrativa, cuando adquiera firmeza. Podrá solicitarse la anotación preventiva de dichos actos cuando se encuentren pendientes de adquirir firmeza.

6. Con carácter previo a la inscripción de los actos que se refieran a la liquidación, transformación o fusión especial, el registro deberá exigir la acreditación de que el haber líquido resultante se ha consignado o puesto a disposición de quienes sean sus destinatarios legítimos.

CAPÍTULO IV *Las personas socias*

Artículo 19. Personas que pueden serlo

1. Pueden ser socios y socias de la cooperativa de primer grado las personas físicas y jurídicas, cuando el fin y el objeto social de estas no sea contrario a los principios cooperativos, ni al objeto social de la cooperativa.

En las cooperativas de segundo grado pueden ser personas socias, las cooperativas, los socios y socias de trabajo y las demás personas jurídicas en los términos previstos en esta ley.

2. La Generalitat y otras entidades públicas, en los términos establecidos en el artículo siguiente y siempre que medie acuerdo adoptado por mayoría de dos tercios de los miembros del consejo rector, podrán formar parte como socios y socias de cualquier cooperativa para la prestación de servicios públicos y el ejercicio de la iniciativa económica pública.

3. Si ho preveuen els estatuts i s'acorda en el moment de l'admissió, podran establir-se vincles socials de duració determinada, sempre que el conjunt d'estos socis i sòcies no supere la quinta part del total de les persones sòcies de caràcter indefinit, ni dels vots d'estes en l'assemblea general. En el cas de cooperatives de treball associat i altres que tinguen socis i sòcies de treball, el vincle temporal d'estes persones no podrà excedir tres anys.

Estos socis i sòcies tindran els mateixos drets i obligacions, i hauran de complir els mateixos requisits d'admissió, que els de vinculació indefinida, però la seua aportació obligatòria a capital no podrà excedir el 50 % de l'exigida a estos. Així mateix, la quota d'ingrés no els serà exigible fins que, si és el cas, es produísca la integració com a socis i sòcies de vinculació indefinida.

Després de transcorregut el període de vinculació, la persona sòcia tindrà dret a la liquidació de la seua aportació obligatòria a capital, que li serà reemborsada en el moment de la baixa, sense que siguen aplicables els terminis màxims de reemborsament previstos en l'article 61 d'esta llei.

Article 20. Dret a l'admissió

1. Tota persona que reuneisca els requisits de l'article anterior i estiga interessada a utilitzar els servicis de la cooperativa té dret a ingressar com a sòcia llevat que ho impedisca una causa justa derivada de l'activitat o objecte social de la cooperativa.

2. La sol·licitud d'ingrés serà presentada per escrit al consell rector, el qual, en un termini no superior a dos mesos, haurà d'admetre-la o rebutjar-la, expressant els motius, i haurà de comunicar en ambdós casos l'acord per escrit a la sol·licitant i publicar-lo al tauler d'anuncis del domicili social, a més d'altres formes de publicitat que puguen preveure els estatuts. Si després d'haver transcorregut el termini anterior no s'ha comunicat l'acord a la persona sol·licitant, s'entendrà admesa la sol·licitud d'ingrés.

Contra esta decisió podran recórrer tant la sol·licitant com qualsevol dels socis i sòcies anteriors de la cooperativa, davant de la comissió de recursos si existix, o si no n'hi ha, davant de l'assemblea general en el termini d'un mes des de la notificació o publicació de l'acord corresponent. Les impugnacions presentades davant de la comissió de recursos es resoldran segons el procediment establert estatutàriament. Les impugnacions presentades davant de l'assemblea general hauran de ser resoltes per votació secreta en la primera reunió que tinga lloc. L'acord de l'assemblea general, o de la comissió de recursos, si n'hi ha, podran ser sotmesos, si és el cas, a l'arbitratge cooperatiu regulat en esta llei o impugnats davant de la jurisdicció ordinària.

Article 21. Socis i sòcies de treball

1. Si els estatuts ho preveuen, els treballadors i treballadores amb contracte per temps indefinit de qualsevol cooperativa, a excepció dels de treball associat, podran convertir-se en socis i sòcies de treball en els termes establerts en els estatuts. En este cas, estos hauran d'establir el procediment per a fer-ho possible, les condicions laborals i econòmiques, sempre equitatives, en què podran fer-ho, i els mòduls d'equivalència que hauran d'assegurar, també de forma equitativa, la participació dels socis i sòcies de treball en les obligacions i drets socials.

Les pèrdues derivades de l'activitat cooperativitzada que corresponga suportar als socis i sòcies de treball s'imputaran a la reserva obligatòria o a les persones sòcies usuàries, en la quantia necessària per a garantir als socis i sòcies de treball una retribució no inferior al salari mínim interprofessional o al límit superior que fixen els estatuts socials.

2. Als socis i sòcies de treball seran aplicables, com a mínim, les normes d'esta llei que protegeixen els socis i sòcies treballadores de les cooperatives de treball associat.

Article 22. Baixa

1. La persona sòcia podrà causar baixa voluntària en qualsevol moment, per mitjà d'una notificació per escrit al consell rector. La baixa produirà els seus efectes des que el consell rector en reba la notificació, llevat que els estatuts socials estableixen que la baixa no es produïska sense causa justa fins que finalitze l'exercici econòmic en curs o es complisca el termini mínim de permanència obligatòria determinat

3. Si lo prevén los estatutos y se acuerda en el momento de la admisión, podrán establecerse vínculos sociales de duración determinada, siempre que el conjunto de estos socios y socias no supere la quinta parte del total de las personas socias de carácter indefinido, ni de los votos de estas en la asamblea general. En el caso de cooperativas de trabajo asociado y otras que tengan socios y socias de trabajo, el vínculo temporal de dichas personas no podrá exceder de tres años.

Estos socios y socias tendrán los mismos derechos y obligaciones, y deberán cumplir los mismos requisitos de admisión, que los de vinculación indefinida, pero su aportación obligatoria a capital no podrá exceder del 50 % de la exigida a estos. Asimismo, la cuota de ingreso no les será exigible hasta que, en su caso, se produjera la integración como socios y socias de vinculación indefinida.

Transcurrido el período de vinculación, la persona socia tendrá derecho a la liquidación de su aportación obligatoria a capital, que le será reembolsada en el momento de la baja, sin que sean de aplicación los plazos máximos de reembolso previstos en el artículo 61 de esta ley.

Artículo 20. Derecho a la admisión

1. Toda persona que reúna los requisitos del artículo anterior y esté interesada en utilizar los servicios de la cooperativa, tiene derecho a ingresar como socia salvo que lo impida una causa justa derivada de la actividad u objeto social de la cooperativa.

2. La solicitud de ingreso será presentada por escrito al consejo rector, el cual, en un plazo no superior a dos meses, tendrá que admitirla o rechazarla, expresando los motivos, comunicando en ambos casos el acuerdo por escrito a la solicitante y publicándolo en el tablón de anuncios del domicilio social, además de otras formas de publicidad que pudieran prever los estatutos. Si transcurrido el anterior plazo no se hubiera comunicado el acuerdo a la persona solicitante, se entenderá admitida la solicitud de ingreso.

Contra esta decisión podrán recurrir tanto la solicitante como cualquiera de los socios y socias anteriores de la cooperativa, ante la comisión de recursos si existiera, o en su defecto ante la asamblea general en el plazo de un mes desde la notificación o publicación del acuerdo correspondiente. Las impugnaciones presentadas ante la comisión de recursos se resolverán según el procedimiento establecido estatutariamente. Las impugnaciones presentadas ante la asamblea general tendrán que ser resueltas por votación secreta en la primera reunión que celebre. El acuerdo de la asamblea general, o de la comisión de recursos si existiera, podrán ser sometidos, en su caso, al arbitraje cooperativo regulado en esta ley o impugnados ante la jurisdicción ordinaria.

Artículo 21. Socios y socias de trabajo

1. Si los estatutos lo prevén, los trabajadores y trabajadoras con contrato por tiempo indefinido de cualquier cooperativa, con excepción de las de trabajo asociado, podrán convertirse en socios y socias de trabajo en los términos establecidos en los estatutos. En tal caso, estos tendrán que establecer el procedimiento para hacerlo posible, las condiciones laborales y económicas, siempre equitativas, en que podrán hacerlo, y los módulos de equivalencia que tendrán que asegurar, también de forma equitativa, la participación de los socios y socias de trabajo en las obligaciones y derechos sociales.

Las pérdidas derivadas de la actividad cooperativizada que corresponda soportar a los socios y socias de trabajo, se imputarán a la reserva obligatoria o a las personas socias usuarias, en la cuantía necesaria para garantizar a los socios y socias de trabajo una retribución no inferior al salario mínimo interprofesional o al límite superior que fijen los estatutos sociales.

2. A los socios y socias de trabajo serán de aplicación, como mínimo, las normas de esta ley que protegen a los socios y socias trabajadoras de las cooperativas de trabajo asociado.

Artículo 22. Baja

1. La persona socia podrá causar baja voluntaria en cualquier momento, mediante notificación por escrito al consejo rector. La baja producirá sus efectos desde que el consejo rector reciba la notificación de la misma, salvo que los estatutos sociales establezcan que la baja no se produzca sin justa causa hasta que finalice el ejercicio económico en curso o se cumpla el plazo mínimo de permanencia obligatoria determi-

estatutàriament, que no podrà excedir cinc anys, excepte en els casos en què esta llei autoritza un termini superior.

2. El consell rector, en tot cas, qualificarà la baixa de justificada o de no justificada i en determinarà els efectes, tot això mitjançant un acord que comunicarà a la persona sòcia en el termini màxim de tres mesos des que va rebre la notificació de la seua baixa. Esta comunicació haurà d'incloure, si és el cas, el percentatge de deducció que s'aplica i si es fa ús de l'ajornament previst en l'article 61 d'esta llei o, almenys, indicar el percentatge màxim de deducció aplicable i la possibilitat d'ajornar el reemborsament.

La falta de comunicació en el termini previst permetrà considerar la baixa com a justificada als efectes de la seua liquidació i reemborsament.

3. Tindrà la consideració de baixa justificada la que siga conseqüència de la disconformitat de la persona sòcia amb un acord de l'assemblea general dels previstos en l'article 36.6 d'esta llei. També es considerarà justificada la baixa quan s'acredite que la cooperativa ha negat reiteradament al soci o sòcia l'exercici dels drets reconeguts en l'article 25 d'esta llei, amb l'excepció de l'establert en l'apartat e) de l'article esmentat. Així mateix, els estatuts socials podran establir que es considere justificada la baixa quan l'acord verse sobre la distribució de resultats de l'exercici, si la persona sòcia disconforme no ha rebut en els dos últims exercicis la retribució per la seua contribució a l'activitat cooperativitzada que, amb caràcter mínim, hagen pogut establir per a este cas en els estatuts. El soci o sòcia que no haja votat a favor de l'acord haurà de comunicar la seua baixa en el termini màxim de quaranta dies des de l'endemà de l'adopció de l'acord, o de la recepció de l'acord en el cas que estiga absent de l'assemblea.

4. La persona sòcia causarà baixa obligatòria quan perda els requisits per a ser-ho d'acord amb la llei o els estatuts. La baixa obligatòria serà acordada, amb audiència prèvia a la interessada, pel consell rector bé d'ofici, bé a petició de la pròpia afectada o de qualsevol altra persona sòcia.

5. L'expulsió del soci o sòcia només serà procedent per falta molt greu prevista en els estatuts. El consell rector podrà acordar-la per mitjà de l'obertura d'expedient, i per a això podrà designar un instructor o instructora. En l'expedient seran explicats els motius d'expulsió amb tota claredat. Es donarà audiència a la persona interessada a fi que faça les alegacions que crega oportunes en el termini de quinze dies. El procediment d'expulsió serà resolt i notificat en el termini màxim de dos mesos, des de la data de l'acord d'obertura de l'expedient.

6. En els supòsits de baixa obligatòria o expulsió, la baixa no produirà els seus efectes fins que la decisió del consell rector siga ratificada pel comitè de recursos o, a falta d'això, per l'assemblea general, o quan haja transcorregut el termini per a recórrer davant d'estos òrgans sense haver-ho fet. No obstant això, podrà establir-se amb caràcter immediat la suspensió cautelar de tots els drets i obligacions de la persona sòcia fins que l'acord siga executiu, si així ho preveuen els estatuts. El soci o sòcia conservarà en tot cas el dret de vot i d'informació.

7. Si la persona sòcia afectada no està conforme amb la decisió del consell rector sobre la baixa, expulsió o qualificació de la baixa, podrà recórrer contra esta en el termini d'un mes des que li va ser notificada, davant del comitè de recursos, que haurà de resoldre en el termini de dos mesos o, a falta d'això, davant de l'assemblea general, que resoldrà en la primera reunió que tinga lloc. Després d'haver transcorregut els terminis esmentats sense haver-se resolt i notificat el recurs, s'entendrà que este ha sigut estimat. En el cas que el recurs no siga admés o es desestime, l'acord del comitè de recursos o de l'assemblea general podrà sotmetre's en el termini d'un mes, des de la notificació de l'acord corresponent, a l'arbitratge cooperatiu regulat en esta llei o impugnar-se davant del jutjat competent per la via prevista en l'article 40.

8. En cas de defunció del soci o sòcia, els que n'hereten podran optar per succeir-lo en la cooperativa conforme estableix l'article 60.4 d'esta llei o per reclamar el reemborsament de les seues aportacions a capital, una vegada practicada la liquidació corresponent, conforme s'establí en l'article 61 per al reemborsament de les aportacions.

Article 23. Normes de disciplina social

1. Les persones sòcies només podran ser sancionades per les faltes prèviament tipificades en els estatuts, que es classificaran en faltes lleus, greus i molt greus.

nado estatutariamente, que no podrá exceder de cinco años, salvo en los casos en que esta ley autoriza un plazo superior.

2. El consejo rector, en todo caso, calificará la baja de justificada o de no justificada y determinará sus efectos, todo ello mediante acuerdo que comunicará a la persona socia en el plazo máximo de tres meses desde que recibió la notificación de su baja. Esta comunicación deberá incluir, en su caso, el porcentaje de deducción que se aplica y si se hace uso del aplazamiento previsto en el artículo 61 de esta ley o, al menos, indicar el porcentaje máximo de deducción aplicable y la posibilidad de aplazar el reembolso.

La falta de comunicació en el plazo previsto permitirá considerar la baja como justificada a los efectos de su liquidación y reembolso.

3. Tendrá la consideración de baja justificada la que sea consecuencia de la disconformidad de la persona socia con un acuerdo de la asamblea general de los previstos en el artículo 36.6 de esta ley. También se considerará justificada la baja cuando se acredite que la cooperativa ha negado reiteradamente al socio o socia el ejercicio de los derechos reconocidos en el artículo 25 de esta ley, con la excepción del establecido en el apartado e) de dicho artículo. Asimismo, los estatutos sociales podrán establecer que se considere justificada la baja cuando el acuerdo verse sobre la distribución de resultados del ejercicio, si la persona socia disconforme no ha recibido en los dos últimos ejercicios la retribución por su contribución a la actividad cooperativizada que, con carácter mínimo, hayan podido establecer para este caso en los estatutos. El socio o socia que no haya votado a favor del acuerdo deberá comunicar su baja en el plazo máximo de cuarenta días desde el siguiente al de la adopción del acuerdo, o al de la recepción del acuerdo en el caso de que estuviese ausente de la asamblea.

4. La persona socia causará baja obligatoria cuando pierda los requisitos para serlo conforme a la ley o los estatutos. La baja obligatoria será acordada, previa audiencia a la interesada, por el consejo rector bien de oficio, bien a petición de la propia afectada o de cualquier otra persona socia.

5. La expulsión del socio o socia solo procederá por falta muy grave prevista en los estatutos. El consejo rector podrá acordarla mediante la apertura de expediente, para lo que podrá designar un instructor o instructora. En el expediente serán explicados los motivos de expulsión con toda claridad. Se dará audiencia a la persona interesada a fin de que haga las alegaciones que estime oportunas en el plazo de quince días. El procedimiento de expulsión será resuelto y notificado en el plazo máximo de dos meses, desde la fecha del acuerdo de apertura del expediente.

6. En los supuestos de baja obligatoria o expulsión, la baja no producirá sus efectos hasta que la decisión del consejo rector sea ratificada por el comité de recursos o, en su defecto, por la asamblea general, o cuando haya transcurrido el plazo para recurrir ante dichos órganos sin haberlo hecho. No obstante, podrá establecerse con carácter inmediato la suspensión cautelar de todos los derechos y obligaciones de la persona socia hasta que el acuerdo sea ejecutivo, si así lo prevén los estatutos. El socio o socia conservará en todo caso el derecho de voto y de información.

7. Si la persona socia afectada no está conforme con la decisión del consejo rector sobre la baja, expulsión o calificación de la baja, podrá recurrirla en el plazo de un mes desde que le fue notificada, ante el comité de recursos, que deberá resolver en el plazo de dos meses o, en su defecto, ante la asamblea general, que resolverá en la primera reunión que se celebre. Transcurridos dichos plazos sin haberse resuelto y notificado el recurso, se entenderá que este ha sido estimado. En el caso de que el recurso no sea admitido o se desestime, el acuerdo del comité de recursos o de la asamblea general podrá someterse en el plazo de un mes, desde la notificación del acuerdo correspondiente, al arbitraje cooperativo regulado en esta ley o impugnarse ante el juzgado competente por el cauce previsto en el artículo 40.

8. En caso de fallecimiento del socio o socia, quienes le hereden podrán optar por sucederle en la cooperativa conforme establece el artículo 60.4 de esta ley o por reclamar el reembolso de sus aportaciones a capital, una vez practicada la liquidación correspondiente, conforme se establece en el artículo 61 para el reembolso de las aportaciones.

Artículo 23. Normas de disciplina social

1. Las personas socias solo podrán ser sancionadas por las faltas previamente tipificadas en los estatutos, que se clasificarán en faltas leves, graves y muy graves.

2. Només podran ser considerades faltes molt greus les següents:

a) La realització d'activitats o manifestacions que puguen perjudicar els interessos de la cooperativa, com operacions en competència amb esta, excepte el que disposa l'article 27. e d'esta llei; o el frau en les aportacions o altres prestacions degudes a la cooperativa.

b) L'incompliment del deure de participar en l'activitat econòmica de la cooperativa, d'acord amb els mòduls fixats en els estatuts socials i, si és el cas, en el reglament de règim interior.

c) L'incompliment de l'obligació de desemborsar les aportacions a capital social.

d) L'incompliment persistent o reiterat de les obligacions econòmiques, assumides enfront de la cooperativa.

e) Fer prevaler la condició de soci o sòcia de la cooperativa per a realitzar activitats especulatives o il·lícites.

3. En les cooperatives de treball associat, o en les cooperatives que tinguen socis i sòcies de treball, també seran considerades faltes molt greus, específicament per a les persones sòcies treballadores o de treball en la seua prestació laboral en la cooperativa, les previstes en l'article 89.

4. Les infraccions comeses pels socis i sòcies prescriuran si són lleus als tres mesos, si són greus als sis mesos, i si són molt greus als dotze mesos d'haver-les comeses. El termini s'interromprà quan s'incoe el procediment sancionador i, després d'haver transcorregut els terminis estatutàriament previstos per a dictar una resolució, s'entendrà caducat l'expedient.

5. Els estatuts socials establiran el procediment sancionador, respectant en tot cas el que s'ha establert per als supòsits d'expulsió.

Article 24. Responsabilitat i obligacions de la persona sòcia que ha causat baixa

1. En cas de baixa o expulsió, la persona sòcia respondrà personalment pels deutes contraïts per la cooperativa durant la seua permanència en esta, amb l'excussió prèvia de l'haver social, per un període de cinc anys comptats des de la data de la baixa o expulsió i per l'import que li haja sigut liquidat.

A més, continuarà obligat al compliment dels contractes i altres obligacions que haja assumit amb la cooperativa, que per la seua naturalesa no s'extingisquen amb la pèrdua de la condició de soci o sòcia.

2. Com a garantia de rescabament dels perjudicats per l'incompliment de les obligacions mencionades en el segon paràgraf de l'apartat anterior, la cooperativa podrà retindre la totalitat de les aportacions de la persona sòcia fins que es determine l'import d'estos perjudicats.

Amb este fi, el Consell Rector de la cooperativa haurà de fixar la valoració dels perjudicats en el termini de tres mesos des de l'aprovació dels comptes anuals de l'exercici en què s'ha produït la baixa. Contra la valoració esmentada podrà interposar una demanda davant dels tribunals o una demanda d'arbitratge en el termini de tres mesos des de la notificació de l'acord corresponent.

Article 25. Drets de la persona sòcia

1. La persona sòcia de la cooperativa té els drets econòmics i polítics següents:

a) Participar en l'activitat econòmica i social de la cooperativa, sense cap discriminació, i de la forma en què ho establisquen els estatuts socials.

b) Rebre la part corresponent de l'excedent d'exercici repartible, en proporció a l'ús que haja fet dels servicis cooperatius, que se li acreditarà en la forma que acorde l'assemblea general.

c) Cobrar, si és el cas, els interessos fixats per les aportacions socials.

d) Obtindre l'actualització del valor de les seues aportacions en les condicions previstes en esta llei i en els estatuts socials.

e) Rebre la liquidació de la seua aportació en cas de baixa o de liquidació de la cooperativa.

f) Assistir, amb veu i vot, a les assemblees generals.

g) Triar i ser triat per als càrrecs socials.

h) Ser informat, en la forma regulada en l'article següent.

i) Els altres drets que establisquen les normes d'esta llei o els estatuts socials.

2. Les comunicacions entre la cooperativa i les persones sòcies que no tinguen previst un altre mitjà específic en esta llei, incloent-hi la

2. Sólo podrán ser consideradas faltas muy graves las siguientes:

a) La realización de actividades o manifestaciones que puedan perjudicar los intereses de la cooperativa, como operaciones en competencia con ella, salvo lo dispuesto en el artículo 27. e) de esta ley; o el fraude en las aportaciones u otras prestaciones debidas a la cooperativa.

b) El incumplimiento del deber de participar en la actividad económica de la cooperativa, de acuerdo con los módulos fijados en los estatutos sociales y, en su caso, en el reglamento de régimen interior.

c) El incumplimiento de la obligación de desemborsar las aportaciones a capital social.

d) El incumplimiento persistente o reiterado de las obligaciones económicas, asumidas frente a la cooperativa.

e) Prevalerse de la condición de socio o socia de la cooperativa para realizar actividades especulativas o ilícitas.

3. En las cooperativas de trabajo asociado, o en aquellas cooperativas que tengan socios y socias de trabajo, también serán consideradas faltas muy graves, específicamente para las personas socias trabajadoras o de trabajo en su prestación laboral en la cooperativa, las contempladas en el artículo 89.

4. Las infracciones cometidas por los socios y socias prescribirán si son leves a los tres meses, si son graves a los seis meses, y si son muy graves a los doce meses de haberse cometido. El plazo se interrumpirá al incoarse el procedimiento sancionador y, transcurridos los plazos estatutariamente previstos para dictar resolución, se entenderá caducado el expediente.

5. Los estatutos sociales establecerán el procedimiento sancionador, respetando en todo caso lo establecido para los supuestos de expulsión.

Artículo 24. Responsabilidad y obligaciones de la persona socia que ha causado baja

1. En caso de baja o expulsión, la persona socia responderá personalmente por las deudas contraídas por la cooperativa durante su permanencia en ella, previa excusión del haber social, por un período de cinco años a contar desde la fecha de la baja o expulsión y por el importe que le haya sido liquidado.

Además, seguirá obligado al cumplimiento de los contratos y otras obligaciones que haya asumido con la cooperativa, que por su naturaleza no se extingan con la pérdida de la condición de socio o socia.

2. Como garantía de resarcimiento de los perjuicios causados por el incumplimiento de las obligaciones mencionadas en el segundo párrafo del apartado anterior, la cooperativa podrá retener la totalidad de las aportaciones de la persona socia hasta que se determine el importe de tales perjuicios.

A tal fin, el Consejo Rector de la cooperativa deberá fijar la valoración de los perjuicios en el plazo de tres meses desde la aprobación de las cuentas anuales del ejercicio en que se ha producido la baja. Contra dicha valoración podrá interponer demanda ante los tribunales o demanda de arbitraje en el plazo de tres meses desde la notificación del correspondiente acuerdo.

Artículo 25. Derechos de la persona socia

1. La persona socia de la cooperativa tiene los siguientes derechos económicos y políticos:

a) Participar en la actividad económica y social de la cooperativa, sin ninguna discriminación, y de la forma en que lo establezcan los estatutos sociales.

b) Recibir la parte correspondiente del excedente de ejercicio repartible, en proporción al uso que haya hecho de los servicios cooperativos, que se le acreditará en la forma que acuerde la asamblea general.

c) Cobrar, en su caso, los intereses fijados por las aportaciones sociales.

d) Obtener la actualización del valor de sus aportaciones en las condiciones previstas en esta ley y en los estatutos sociales.

e) Recibir la liquidación de su aportación en caso de baja o de liquidación de la cooperativa.

f) Asistir, con voz y voto a las asambleas generales.

g) Elegir y ser elegido para los cargos sociales.

h) Ser informado, en la forma regulada en el artículo siguiente.

i) Los demás derechos que establezcan las normas de esta ley o los estatutos sociales.

2. Las comunicaciones entre la cooperativa y las personas socias que no tengan previsto otro medio específico en esta ley, incluida la

remissió de documents, sol·licituds i informació, podran realitzar-se per mitjans electrònics, sempre que este sistema haguera sigut acceptat pel soci o sòcia, de forma voluntària i expressa.

La cooperativa podrà habilitar, a través de la pàgina web corporativa, si existix, el corresponent dispositiu de contacte amb la societat que permeta acreditar la data indubtable de la recepció i també el contingut dels missatges electrònics intercanviats entre les persones sòcies i la cooperativa.

Article 26. Dret d'informació

1. Els estatuts socials establiran tots els mitjans necessaris perquè cada soci i sòcia de la cooperativa estiga ben informat de la marxa econòmica i social de l'entitat.

2. La persona sòcia de la cooperativa tindrà dret com a mínim a:

a) Rebre còpia dels estatuts socials i, si n'hi ha, del reglament de règim interior, així com de les modificacions dels dos, amb menció expressa del moment d'entrada en vigor.

b) Examinar en el domicili social i en aquells centres de treball que determinen els estatuts, i en el termini que hi haja entre la convocatòria de l'assemblea i la seua celebració, els documents que hagen de ser sotmesos a l'assemblea i, en particular, els comptes anuals, l'informe de gestió i l'informe de l'auditoria. Els socis i sòcies que ho sol·liciten per escrit tindran dret a rebre gratuïtament còpia d'estos documents amb antelació a la celebració de l'assemblea.

En la convocatòria de l'assemblea general haurà de manifestar-se expressament el dret de qualsevol persona sòcia a rebre gratuïtament els documents abans indicats, així com la memòria escrita de les activitats de la cooperativa.

c) Sol·licitar per escrit, amb anterioritat a la celebració de l'assemblea, o verbalment en el transcurs d'esta, l'ampliació de tota la informació que considere necessària en relació amb els punts de l'orde del dia.

El consell rector no podrà negar les informacions sol·licitades, llevat que la seua difusió pose en greu perill els interessos de la cooperativa o que haja de mantindre's reserva sobre estes dades en compliment d'una obligació legal. No obstant això, en el primer cas, l'assemblea general, per mitjà de votació secreta, podrà ordenar al consell rector subministrar la informació requerida.

d) Sol·licitar per escrit i rebre informació sobre la marxa de la cooperativa en els termes que preveuen els estatuts, i en particular a rebre per escrit la que afecte els seus drets econòmics o socials. En este supòsit, el consell rector haurà de facilitar la informació sol·licitada en el termini d'un mes o, si considera que és d'interés general, en l'assemblea general més pròxima a celebrar, en l'orde del dia de la qual l'haurà d'incloure.

e) Sol·licitar i obtindre còpia de l'acta de les assemblees generals, que haurà de facilitar el consell rector en el termini d'un mes des que ho sol·licite.

f) Examinar el llibre de registre de les persones sòcies.

g) Ser notificat dels acords adoptats en la seua absència que suposen obligacions o càrregues greument oneroses no previstes en els estatuts. En estos casos, el consell rector estarà obligat a remetre esta notificació en un termini de quinze dies des de l'aprovació de l'acord corresponent.

Article 27. Deures de la persona sòcia

La persona sòcia de la cooperativa tindrà els deures següents:

a) Desemborsar les aportacions compromeses de la forma que establisquen els estatuts socials i els acords de l'assemblea general.

b) Assistir a les reunions dels òrgans socials.

c) Complir els acords socials vàlidament adoptats.

d) Participar en les activitats de la cooperativa, de la forma i en la quantia establides pels estatuts socials, en el reglament de règim intern i en els acords de l'assemblea general.

e) No realitzar activitats de competència amb la cooperativa, per compte propi o d'un altre, llevat que siguen autoritzades expressament per l'assemblea general o pel consell rector.

f) Participar en les activitats de formació i promoció cooperativa.

g) Mantindre el secret sobre assumptes i dades de la cooperativa la difusió dels quals pugja perjudicar els seus interessos.

remisión de documentos, solicitudes e información, podrán realizarse por medios electrónicos, siempre que dicho sistema hubiera sido aceptado por el socio o socia, de forma voluntaria y expresa.

La cooperativa podrá habilitar, a través de la página web corporativa, si existe, el correspondiente dispositivo de contacto con la sociedad que permita acreditar la fecha indubitada de la recepción así como el contenido de los mensajes electrónicos intercambiados entre las personas socias y la cooperativa.

Artículo 26. Derecho de información

1. Los estatutos sociales establecerán todos los medios necesarios para que cada socio y socia de la cooperativa esté bien informado de la marcha económica y social de la entidad.

2. La persona socia de la cooperativa tendrá derecho como mínimo a:

a) Recibir copia de los estatutos sociales y, si lo hubiera, del reglamento de régimen interior, así como de las modificaciones de ambos, con mención expresa del momento de entrada en vigor de estas.

b) Examinar en el domicilio social y en aquellos centros de trabajo que determinen los estatutos, y en el plazo que medie entre la convocatoria de la asamblea y su celebración, los documentos que vayan a ser sometidos a la asamblea y en particular las cuentas anuales, el informe de gestión y el informe de la auditoría. Los socios y socias que lo soliciten por escrito, tendrán derecho a recibir gratuitamente copia de estos documentos con antelación a la celebración de la asamblea.

En la convocatoria de la asamblea general deberá manifestarse expresamente el derecho de cualquier personas socia a recibir gratuitamente los documentos antes reseñados, así como la memoria escrita de las actividades de la cooperativa.

c) Solicitar por escrito, con anterioridad a la celebración de la asamblea, o verbalmente en el transcurso de la misma, la ampliación de cuanta información considere necesaria en relación a los puntos del orden del día.

El consejo rector no podrá negar las informaciones solicitadas, salvo que su difusión ponga en grave peligro los intereses de la cooperativa o que deba mantenerse reserva sobre dichos datos en cumplimiento de una obligación legal. No obstante, en el primer caso, la asamblea general, mediante votación secreta, podrá ordenar al consejo rector suministrar la información requerida.

d) Solicitar por escrito y recibir información sobre la marcha de la cooperativa en los términos previstos en los estatutos, y en particular a recibir por escrito la que afecte a sus derechos económicos o sociales. En este supuesto, el consejo rector deberá facilitar la información solicitada en el plazo de un mes o, si considera que es de interés general, en la asamblea general más pròxima a celebrar, incluyéndola en el orden del día.

e) Solicitar y obtener, copia del acta de las asambleas generales que deberá serle facilitada por el Consejo Rector en el plazo de un mes desde que lo solicite.

f) Examinar el libro de registro de las personas socias.

g) Ser notificado de los acuerdos adoptados en su ausencia que supongan obligaciones o cargas gravemente onerosas no previstas en los estatutos. En tales casos, el consejo rector estará obligado a remitir dicha notificación en un plazo de quince días desde la aprobación del acuerdo correspondiente.

Artículo 27. Deberes de la persona socia

La persona socia de la cooperativa tendrá los siguientes deberes:

a) Desembolsar las aportaciones comprometidas en la forma que establezcan los estatutos sociales y los acuerdos de la asamblea general.

b) Asistir a las reuniones de los órganos sociales.

c) Cumplir los acuerdos sociales vàlidamente adoptados.

d) Participar en las actividades de la cooperativa, en la forma y cuantía establecida por los estatutos sociales, en el reglamento de régimen interno y en los acuerdos de la asamblea general.

e) No realizar actividades de competencia con la cooperativa, por cuenta propia o de otro, salvo que sean autorizadas expresamente por la asamblea general o por el consejo rector.

f) Participar en las actividades de formación y promoción cooperativa.

g) Guardar secreto sobre asuntos y datos de la cooperativa cuya difusió pueda perjudicar los intereses de la misma.

h) Les altres que resulten de la llei, dels estatuts i dels reglaments de règim intern d'aplicació.

Article 28. Persones associades

1. Si els estatuts ho preveuen, la cooperativa, de qualsevol classe que siga, podrà incorporar associats o associades, persones físiques o jurídiques, que realitzen aportacions a capital social de caràcter voluntari. De la mateixa manera, les persones sòcies que causen baixa justificada o obligatòria podran adquirir la condició d'associades transformant la seua aportació obligatòria en voluntària.

2. Les persones associades, que no podran tindre al mateix temps la condició de soci o sòcia, tindran els mateixos drets i obligacions que estes, amb les especialitats següents:

a) No estaran obligats a fer aportacions obligatòries a capital social.

b) No realitzaran operacions cooperativitzades amb la cooperativa.

c) Els estatuts socials podran reconèixer a l'associat o associada el dret de vot, en les mateixes condicions que per a les persones sòcies, que podrà ser plural en el cas que es reconega esta possibilitat per a estes, amb el límit global mencionat a continuació. Si la suma de vots individuals sobrepassa este límit global, es ponderarà el vot de les persones associades de la manera prevista en els estatuts.

d) La suma total dels drets de vot de les persones associades en l'assemblea general no podrà superar el 25 % dels vots presents i representats en cada votació.

e) Si ho estableixen els estatuts, podran ser membres del consell rector, sempre que no superen la tercera part d'estos. En cap cas podran ser designats administradors o administradores.

f) Les aportacions de les persones associades i la seua retribució se sotmetran al règim previst en esta llei per a les aportacions voluntàries.

Alternativament, si els estatuts ho preveuen, es podrà atribuir fins a un 45 % dels excedents anuals a la seua distribució entre les persones associades en proporció al capital desemborsat. En este cas, les pèrdues de l'exercici se suportaran per estos en la mateixa proporció, fins al límit de la seua aportació.

3. En el cas que a les persones associades se'ls reconega dret de vot, gaudiran dels mateixos drets que el soci o sòcia quant al seu exercici i participació en els òrgans socials.

CAPÍTOL V *Òrgans socials*

Article 29. Òrgans necessaris

Són òrgans necessaris en la cooperativa:

a) L'assemblea general

b) El consell rector o administradors o administradores.

c) L'òrgan de liquidació, quan la cooperativa es dissolga i entre en liquidació.

Els estatuts podran regular la creació i funcionament de comissions o comitès delegats de l'assemblea general, en especial la comissió de recursos, la comissió de control de la gestió i el comitè social, que preveu esta llei.

Secció primera Assemblea general

Article 30. Concepte

1. L'assemblea general de la cooperativa és la reunió dels socis i sòcies, constituïda per a deliberar i adoptar per majoria acords en les matèries de la seua competència.

2. Els acords de l'assemblea general obliguen totes les persones sòcies, inclús les absents i dissidents, llevat que, tractant-se d'un dels acords previstos en l'article 36.6, el soci o sòcia disconforme cause baixa en la cooperativa tal com estableix l'article 22.3.

Article 31. Competències de l'assemblea general

1. Són competència exclusiva, inderogable i indelegable de l'assemblea general, l'adopció dels acords següents:

a) Nomenament i revocació del consell rector, dels auditors o auditores de comptes, de les persones a qui s'encomane la liquidació i de les comissions delegades de l'assemblea general.

h) Las demás que resulten de la ley, de los estatutos y los reglamentos de régimen interno de aplicación.

Artículo 28. Personas Asociadas

1. Si los estatutos lo prevén, la cooperativa, de cualquier clase que sea, podrá incorporar asociados o asociadas, personas físicas o jurídicas, que realicen aportaciones a capital social de carácter voluntario. Del mismo modo, las personas socias que causen baja justificada u obligatoria podrán adquirir la condición de asociadas, transformando su aportación obligatoria en voluntaria.

2. Las personas asociadas, que no podrán tener a la vez la condición de socio o socia, ostentarán los mismos derechos y obligaciones que estas, con las siguientes especialidades:

a) No estarán obligados a hacer aportaciones obligatorias a capital social.

b) No realizarán operaciones cooperativizadas con la cooperativa.

c) Los estatutos sociales podrán reconocer al asociado o asociada el derecho de voto, en las mismas condiciones que para las personas socias, que podrá ser plural en el caso de que se reconozca esta posibilidad para estas, con el límite global mencionado a continuación. Si la suma de votos individuales sobrepasara este límite global, se ponderará el voto de las personas asociadas del modo previsto en los estatutos.

d) La suma total de los derechos de voto de las personas asociadas en la asamblea general no podrá superar el 25 % de los votos presentes y representados en cada votación.

e) Si lo establecen los estatutos, podrán ser miembros del consejo rector, siempre que no superen la tercera parte de estos. En ningún caso podrán ser designados administradores o administradoras.

f) Las aportaciones de las personas asociadas y su retribución se someterán al régimen previsto en esta ley para las aportaciones voluntarias.

Alternativamente, si los estatutos lo prevén, se podrá atribuir hasta un 45 % de los excedentes anuales a su distribución entre las personas asociadas en proporción al capital desembolsado. En este caso, las pérdidas del ejercicio se soportarán por estos en la misma proporción, hasta el límite de su aportación.

3. En el supuesto de que a las personas asociadas se les reconozca derecho de voto, gozarán de los mismos derechos que el socio o socia en cuanto a su ejercicio y participación en los órganos sociales.

CAPÍTULO V *Órganos Sociales*

Artículo 29. Órganos necesarios

Son órganos necesarios en la cooperativa:

a) La asamblea general

b) El consejo rector o administradores o administradoras.

c) El órgano de liquidación, cuando la cooperativa se disuelva y entre en liquidación.

Los estatutos podrán regular la creación y funcionamiento de comisiones o comités delegados de la asamblea general, en especial la comisión de recursos, la comisión de control de la gestión y el comité social, previstos en esta ley.

Sección primera Asamblea general

Artículo 30. Concepto

1. La asamblea general de la cooperativa es la reunión de los socios y socias, constituida para deliberar y adoptar por mayoría acuerdos en las materias de su competencia.

2. Los acuerdos de la asamblea general obligan a todas las personas socias, incluso a las ausentes y disidentes, salvo que, tratándose de uno de los acuerdos previstos en el artículo 36.6, el socio o socia disconforme cause baja en la cooperativa conforme establece el artículo 22.3.

Artículo 31. Competencias de la asamblea general

1. Son competencia exclusiva, inderogable e indelegable de la asamblea general, la adopción de los siguientes acuerdos:

a) Nomenclamiento y revocación del consejo rector, de los auditores o auditoras de cuentas, de las personas a quienes se encomiende la liquidación y de las comisiones delegadas de la asamblea general.

b) Examen o censura de la gestió social, aprovació dels comptes, distribució dels excedents d'exercici o imputació de les pèrdues.

c) Imposició de noves aportacions obligatòries al capital i actualització del valor de les aportacions.

d) Emissió d'obligacions i de títols participatius, d'acord amb el que estableix l'article 62 d'esta llei.

e) Modificació dels estatuts socials.

f) Fusió, escissió, transformació i dissolució.

g) Transmissió del conjunt de l'empresa o patrimoni de la cooperativa, integrat per l'actiu i el passiu; o de tot l'actiu; o d'elements de l'immobilitzat que constituïsquen més del 20 % d'este, sense perjudi de la competència del consell rector per a l'execució de l'acord.

h) Creació, adhesió o baixa de consorcis i grups cooperatius o unions de cooperatives de caràcter econòmic, i de les unions o federacions de caràcter representatiu; creació de cooperatives de segon grau o de crèdit, o adhesió a estes, quan la subscripció de capital o altres obligacions econòmiques compromeses suposen, en el moment de la incorporació, més del 20 % dels fons propis de la cooperativa.

i) Regulació, creació i extinció de seccions de la cooperativa.

j) Exercici de l'acció social de responsabilitat contra els membres del consell rector, els auditors o auditores de comptes i les persones membres de l'òrgan de liquidació.

k) Aprovació i modificació del reglament de règim intern de la cooperativa.

l) Tots els altres acords exigits per esta llei o pels estatuts socials.

2. L'assemblea general podrà debatre i adoptar acords sobre qualsevol altre assumpte d'interés per a la cooperativa que esta llei no considere competència exclusiva d'un altre òrgan social.

Article 32. Classes d'assemblees generals

1. Les assemblees generals poden ser ordinàries i extraordinàries.

2. És assemblea general ordinària la que ha de reunir-se necessàriament una vegada a l'any, dins dels sis mesos següents al tancament de l'exercici anterior; per a examinar la gestió social i aprovar, si és el cas, els comptes anuals i distribuir els excedents d'exercici o imputar les pèrdues, sense perjudi d'afegir altres assumptes al seu orde del dia. Les altres assemblees tenen la consideració d'extraordinàries.

3. L'assemblea general tindrà el caràcter d'universal quan estiguen presents o representats tots els socis i sòcies, de forma espontània o per mitjà de convocatòria no formal, i decidisquen constituir-se en assemblea general, per a la qual cosa aprovaran i firmaran tots l'orde del dia i la llista d'assistents. Realitzat això, no serà necessària la permanència de la totalitat de les persones sòcies perquè l'assemblea pugua continuar.

4. Si l'assemblea general ordinària se celebra fora del termini legal serà vàlida, però el consell rector respondrà, si és el cas, dels perjudis que se'n deriven per a l'entitat i per a les persones sòcies.

Article 33. Iniciativa per a la convocatòria d'assemblea general

1. L'assemblea general podrà ser convocada pel consell rector a iniciativa pròpia o a petició, almenys, d'un deu per cent de les persones sòcies, o de cinc-cents d'elles, si la cooperativa compta amb més de cinc mil. En els dos casos, l'orde del dia serà el proposat pels socis i sòcies sol·licitants.

2. Quan el consell no convoque en el termini legal l'assemblea general ordinària o no atenga la petició de la minoria abans esmentada en el termini màxim d'un mes, qualsevol soci o sòcia en el primer cas o la minoria esmentada en el segon cas podran sol·licitar a l'àrbitre o al jutjat competent del domicili social que, amb audiència del consell rector, convoque l'assemblea amb l'orde del dia sol·licitat, amb la designació de les persones que, amb les funcions de la presidència i la secretaria, hauran de constituir la taula.

Article 34. Forma de convocatòria de l'assemblea

1. La convocatòria de l'assemblea general haurà de fer-se per mitjà d'anunci destacat en el domicili social i en cada un dels centres de treball, així com per mitjà de carta remesa al domicili del soci o sòcia, o per mitjà de qualsevol altre sistema previst en els estatuts o en el reglament de règim intern que n'assegure la recepció per la persona destinatària, amb una antelació mínima de quinze dies i màxima de sei-

b) Examen o censura de la gestión social, aprobación de las cuentas, distribución de los excedentes de ejercicio o imputación de las pérdidas.

c) Imposición de nuevas aportaciones obligatorias al capital y actualización del valor de las aportaciones.

d) Emisión de obligaciones y de títulos participativos, con arreglo a lo establecido en el artículo 62 de esta Ley.

e) Modificación de los estatutos sociales.

f) Fusión, escisión, transformación y disolución.

g) Transmisión del conjunto de la empresa o patrimonio de la cooperativa, integrado por el activo y el pasivo; o de todo el activo; o de elementos del inmovilizado que constituyan más del 20 % del mismo, sin perjuicio de la competencia del consejo rector para la ejecución de dicho acuerdo.

h) Creación, adhesión o baja de consorcios y grupos cooperativos o uniones de cooperativas de carácter económico, y de las uniones o federaciones de carácter representativo; creación de cooperativas de segundo grado o de crédito, o adhesión a las mismas, cuando la suscripción de capital u otras obligaciones económicas comprometidas supongan, en el momento de la incorporación, más del 20 % de los fondos propios de la cooperativa.

i) Regulación, creación y extinción de secciones de la cooperativa.

j) Ejercicio de la acción social de responsabilidad contra los miembros del consejo rector, los auditores o auditoras de cuentas y las personas miembros del órgano de liquidación.

k) Aprobación y modificación del reglamento de régimen interno de la cooperativa.

l) Todos los demás acuerdos exigidos por esta ley o por los estatutos sociales.

2. La asamblea general podrá debatir y adoptar acuerdos sobre cualquier otro asunto de interés para la cooperativa que esta ley no considere competencia exclusiva de otro órgano social.

Artículo 32. Clases de asambleas generales

1. Las asambleas generales pueden ser ordinarias y extraordinarias.

2. Es asamblea general ordinaria la que tiene que reunirse necesariamente una vez al año, dentro de los seis meses siguientes al cierre del ejercicio anterior; para examinar la gestión social y aprobar, en su caso, las cuentas anuales y distribuir los excedentes de ejercicio o imputar las pérdidas, sin perjuicio de añadir otros asuntos a su orden del día. Las demás asambleas tienen la consideración de extraordinarias.

3. La asamblea general tendrá el carácter de universal cuando, estando presentes o representados todos los socios y socias, de forma espontánea o mediante convocatoria no formal, decidan constituirse en asamblea general, aprobando y firmando todos el orden del día y la lista de asistentes. Realizado esto, no será necesaria la permanencia de la totalidad de las personas socias para que la asamblea pueda continuar.

4. Si la asamblea general ordinaria se celebra fuera del plazo legal será válida, pero el consejo rector responderá en su caso, de los perjuicios que de ello se deriven para la entidad y para las personas socias.

Artículo 33. Iniciativa para la convocatoria de asamblea general

1. La asamblea general podrá ser convocada por el consejo rector; bien a iniciativa propia, bien a petición de, al menos, un diez por ciento de las personas socias, o de quinientas de ellas, si la cooperativa cuenta con más de cinco mil, en ambos casos, el orden del día será el propuesto por los socios y socias solicitantes.

2. Cuando el consejo no convoque en el plazo legal la asamblea general ordinaria o no atienda la petición de la minoría antes citada en el plazo máximo de un mes, cualquier socio o socia en el primer caso o la minoría citada en el segundo caso, podrán solicitar del árbitro o del juzgado competente del domicilio social que, con audiencia del consejo rector, convoque la asamblea con el orden del día solicitado, designando a las personas que, con las funciones de presidencia y secretaria, tendrán que constituir la mesa.

Artículo 34. Forma de convocatoria de la asamblea

1. La convocatoria de la asamblea general tendrá que hacerse mediante anuncio destacado en el domicilio social y en cada uno de los centros de trabajo, así como mediante carta remitida al domicilio del socio o socia, o mediante cualquier otro sistema, previsto en los estatutos o en el reglamento de régimen interno, que asegure su recepción por la persona destinataria, con una antelación mínima de quince

xanta dies a la data de celebració d'aquella. Els estatuts socials podran preveure que la convocatòria es difonga, a més, per altres mitjans de comunicació. No obstant això, en este cas, la cooperativa facilitarà a la persona sòcia que formalment ho sol·licite, i a la seua elecció, la convocatòria per correu electrònic o postal. Serà vàlida la convocatòria efectuada en la pàgina web corporativa de la cooperativa a què es referix l'article 6 d'esta llei, i els estatuts socials podran establir que la publicació en la web siga l'únic mitjà pel qual es publique la convocatòria. En tot cas, serà prova suficient de la publicació de la convocatòria en la web la impressió de pantalla o la llista electrònica equivalent en què conste el contingut de la convocatòria referida, amb els requisits que esta llei estableix, així com la data de publicació. Per a acreditar que la convocatòria es manté durant el període legalment exigible, serà suficient la impressió de pantalla diària o la llista electrònica equivalent.

No obstant les disposicions del paràgraf anterior, les cooperatives que tinguen més de 500 persones sòcies podran substituir la remissió de carta al soci o sòcia per la publicació de l'anunci de la convocatòria almenys en un periòdic de gran difusió en l'àmbit d'actuació de la cooperativa, sense perjudi que, si així ho estableixen els seus estatuts, puguen difondre la convocatòria per altres mitjans de comunicació. Igualment, estes cooperatives podran optar estatutàriament per establir que la publicació en la pàgina web corporativa i la remissió de la convocatòria per mitjà de correu electrònic a la persona sòcia que formalment ho sol·licite siga l'únic sistema de convocatòria.

2. La convocatòria ha d'expressar amb claredat l'orde del dia o assumptes que cal tractar, el lloc i el dia i l'hora de la reunió en primera i en segona convocatòria, entre les quals haurà de transcórrer com a mínim mitja hora.

A més, la convocatòria haurà de fer constar la relació completa d'informació o documentació que s'adjunta, d'acord amb el règim de l'article 26 d'esta llei.

En el supòsit que la documentació es trobe depositada en el domicili social s'indicarà el règim de consultes, que comprendrà el període des de la publicació de la convocatòria fins a la celebració de l'assemblea, amb un mínim de dos hores diàries de consulta, excepte dies inhàbils.

3. L'orde del dia serà fixat pel consell rector, però este quedarà obligat a incloure els temes sol·licitats pel 10 % o per cinquanta persones sòcies, en escrit dirigit al consell rector prèviament a la convocatòria o dins dels quatre dies següents a la seua publicació. En el segon cas, el consell rector haurà de fer públic el nou orde del dia amb una antelació mínima de set dies a la celebració de l'assemblea, de la mateixa manera exigida per a la convocatòria i sense modificar les altres circumstàncies d'esta.

4. En l'orde del dia s'inclourà necessàriament un punt que permeta als socis i sòcies fer suggeriments i preguntes al consell rector i, com a últim punt, la decisió sobre l'aprovació de l'acta de la sessió.

5. D'acord amb el que preveu l'article 26.2.b d'esta llei, quan en la convocatòria s'anuncie la modificació dels estatuts socials s'indicarà, de forma expressa, que es trobarà a disposició dels socis i sòcies el nou text que el consell rector o la minoria que ha pres la iniciativa pretenen sotmetre a aprovació, així com un informe justificant la reforma.

Article 35. Constitució de l'assemblea

1. L'assemblea general, convocada com ordena l'article anterior, quedarà vàlidament constituïda en primera convocatòria quan hi assistisquen, presents o representades, més de la mitat de les persones sòcies i, en segona convocatòria, sempre que hi assistisca un mínim del 10 % o cinquanta d'elles. Els estatuts socials podran reforçar el quòrum d'assistència, que no podrà superar en segona convocatòria el 20 %.

2. Hi podran assistir tots els que siguen socis i sòcies en el moment en què siga convocada l'assemblea i conserven la seua condició en el temps en què se celebre.

3. La mesa de l'assemblea estarà formada per la persona que ocupe la presidència i per qui exercisca la secretaria, que seran les del consell rector, o els qui els substituïsquen estatutàriament. A falta d'estes, serà la mateixa assemblea la que triarà entre els socis i sòcies assistents els que actuaran com a tals.

días y máxima de sesenta días a la fecha de celebración de aquella. Los estatutos sociales podrán prever que la convocatoria se difunda, además, por otros medios de comunicación. No obstante, en este caso, la cooperativa facilitará a la persona socia que formalmente lo solicite, y a su elección, la convocatoria por correo electrónico o postal. Será válida la convocatoria efectuada en la página web corporativa de la cooperativa a que se refiere el artículo 6 de esta ley, pudiendo los estatutos sociales establecer que la publicación en la web sea el único medio por el que se publique dicha convocatoria. En cualquier caso, será prueba suficiente de la publicación de la convocatoria en la web la impresión de pantalla o listado electrónico equivalente en el que conste el contenido de la referida convocatoria, con los requisitos que esta ley establece, así como la fecha de publicación. Para acreditar que la convocatoria se mantiene durante el período legalmente exigible, será suficiente la impresión de pantalla diaria o listado electrónico equivalente.

No obstante lo dispuesto en el párrafo anterior, aquellas cooperativas que tengan más de 500 personas socias podrán sustituir la remisión de carta al socio o socia por la publicación del anuncio de la convocatoria en al menos un periódico de gran difusión en el ámbito de actuación de la cooperativa, sin perjuicio de que, si así lo establecen sus estatutos, puedan difundir la convocatoria por otros medios de comunicación. Igualmente, estas cooperativas podrán optar estatutariamente por establecer que la publicación en la página web corporativa y la remisión de la convocatoria mediante correo electrónico a la persona socia que formalmente lo solicite sea el único sistema de convocatoria.

2. La convocatoria ha de expresar con claridad el orden del día o asuntos a tratar, el lugar, el día y la hora de la reunión en primera y en segunda convocatoria, entre las cuales deberá transcurrir como mínimo media hora.

Además, la convocatoria deberá hacer constar la relación completa de información o documentación que se acompaña, de acuerdo con el régimen del artículo 26 de esta ley.

En el supuesto en que la documentación se encuentre depositada en el domicilio social se indicará el régimen de consultas, que comprenderá el período desde la publicación de la convocatoria hasta la celebración de la asamblea, con un mínimo de dos horas diarias de consulta, excepto días inhábiles.

3. El orden del día será fijado por el consejo rector, pero este quedará obligado a incluir los temas solicitados por el 10 % o por cincuenta personas socias, en escrito dirigido al consejo rector previamente a la convocatoria o dentro de los cuatro días siguientes a su publicación. En el segundo caso, el consejo rector tendrá que hacer público el nuevo orden del día con una antelación mínima de siete días a la celebración de la asamblea, en la misma forma exigida para la convocatoria y sin modificar las demás circunstancias de esta.

4. En el orden del día se incluirá necesariamente un punto que permita a los socios y socias hacer sugerencias y preguntas al consejo rector y, como último punto, la decisión sobre la aprobación del acta de la sesión.

5. De acuerdo con lo previsto en el artículo 26.2.b de esta ley, cuando en la convocatoria se anuncie la modificación de los estatutos sociales se indicará, de forma expresa, que se encontrará a disposición de los socios y socias el nuevo texto que el consejo rector o la minoría que ha tomado la iniciativa pretenden someter a aprobación, así como un informe justificando la reforma.

Artículo 35. Constitución de la asamblea

1. La asamblea general, convocada como ordena el artículo anterior, quedará válidamente constituída en primera convocatoria cuando asistan, presentes o representadas, más de la mitad de las personas socias y, en segunda convocatoria, siempre que asistan un mínimo del 10 % de las mismas o cincuenta de ellas. Los estatutos sociales podrán reforzar el quórum de asistencia, que no podrá superar en segunda convocatoria el 20 %.

2. Podrán asistir todos los que sean socios y socias en el momento en que sea convocada la asamblea y conserven su condición al tiempo de celebración de la misma

3. La mesa de la asamblea estará formada por la persona que ostente la presidencia y por quien ejerza la secretaría, que serán las del consejo rector, o quienes les sustituyan estatutariamente. A falta de estas, será la propia asamblea la que elegirá de entre los socios y socias asistentes a quienes actuarán como tales.

4. La persona que ocupe la presidència ordenarà la confecció de la llista d'assistents a càrrec de la secretaria, i decidirà sobre les representacions dubtoses. El 5 % de les persones sòcies assistents podran designar-ne una com a interventor o interventora en la confecció de la llista. A continuació, la presidència proclamarà l'existència de quòrum i la constitució i inici de l'assemblea. Dirigirà les deliberacions i farà respectar l'orde del dia i el de les intervencions sol·licitades, d'acord amb els criteris fixats en els estatuts, si n'hi ha. Podrà decidir sobre l'admissió de l'assistència de persones no sòcies quan ho considere convenient per a la cooperativa, excepte quan l'assemblea haja de triar càrrecs i quan ho rebutge la mateixa assemblea per acord majoritari, i podrà expulsar de la sessió els assistents que facen obstrucció a l'assemblea o a algun dels assistents o els falten al respecte.

Article 36. Adopció d'acords

1. Per a deliberar i prendre acords sobre un assumpte, serà indispensable que conste en l'orde del dia de la convocatòria o en l'aprovat a l'inici de l'assemblea general universal, excepte en els casos següents:

a) La convocatòria d'una nova assemblea general o la pròrroga de la que s'està celebrant

b) La realització de verificació de comptes extraordinaris.

c) L'exercici de l'acció de responsabilitat contra els membres del consell rector, els auditors o auditores de comptes o els liquidadors o liquidadores.

d) La revocació dels membres del consell rector.

2. La presidència donarà per prou debatut cada assumpte de l'orde del dia i, quan no hi haja assentiment unànime a la proposta d'acord feta per la mesa, o sempre que algun soci o sòcia ho sol·licite, sotmetrà el tema a votació, de forma alternativa, primer a favor i després en contra de la proposta. La votació podrà fer-se a mà alçada, per mitjà de manifestació verbal del vot o per mitjà de paperetes, segons es fixe en els estatuts. Però serà secreta sempre que ho sol·liciten el 10 % de les persones sòcies assistents o cinquanta d'elles, o afecte la revocació dels membres del consell rector.

3. El 10 % de les persones sòcies presents i representades, o cinquanta d'elles, tindran dret a formular propostes de votació sobre els punts de l'orde del dia o sobre els que assenyalen l'apartat primer d'este article.

4. Els acords quedaran adoptats quan voten a favor de la proposta més de la mitat dels vots presents i representats en l'assemblea, llevat que esta llei o els estatuts socials establisquen majories reforçades, que no podran sobrepassar els dos terços dels vots presents i representats. Queden exceptuats d'este precepte els casos d'elecció de càrrecs, en què podrà resultar triat el candidat que obtinga majoria relativa o major quantitat de vots.

5. Requerirà el vot favorable dels dos terços dels vots presents i representats:

a) La modificació d'estatuts.

b) La revocació dels membres del consell rector, quan no conste en l'orde del dia de la convocatòria, sempre que hi concórrega el quòrum de presència establert en l'article 45.2.

c) L'exercici d'acció de responsabilitat contra els membres del consell rector.

6. Si l'acord comporta imposició de noves aportacions obligatòries, de noves obligacions per a les persones sòcies no previstes en els estatuts, modificació de la classe de cooperativa o del seu objecte social, agreujament del règim de responsabilitat de les persones sòcies, pròrroga de la societat, dissolució, fusió, escissió, transformació o cessió d'actius i passius, la decisió haurà de ser adoptada amb el vot favorable dels dos terços dels vots presents i representats en l'assemblea, sempre que esta haja sigut constituïda amb un quòrum d'assistència, almenys, del 10 % dels socis i sòcies de la cooperativa.

7. Els suggeriments i preguntes dels socis i sòcies es faran constar en l'acta. El consell rector prendrà nota de les primeres i respondrà les preguntes en l'acte, o per escrit, en el termini màxim de dos mesos, a qui les formule.

8. Els estatuts podran autoritzar que l'assemblea general i els altres òrgans socials puguin celebrar les seues sessions per mitjans telemàtics, que, en tot cas, hauran de garantir degudament:

4. La persona que ostente la presidencia ordenarà la confecció de la llista de assistents a cargo de la secretaria, decidiendo sobre las representaciones dudosas. El 5 % de las personas socias asistentes podrán designar a una de ellas como a interventor o interventora en la confección de la lista. Seguidamente, la presidencia proclamará la existencia de quórum y la constitución e inicio de la asamblea. Dirigirá las deliberaciones, haciendo respetar el orden del día y el de las intervenciones solicitadas, de acuerdo con los criterios fijados en los estatutos, si los hubiere. Podrá decidir sobre la admisión de la asistencia de personas no socias cuando lo considere conveniente para la cooperativa, excepto cuando la asamblea tenga que elegir cargos, y cuando lo rechace la propia asamblea por acuerdo mayoritario; y podrá expulsar de la sesión a los asistentes que hagan obstrucción o falten al respeto a la asamblea o a alguno de los asistentes.

Artículo 36. Adopción de acuerdos

1. Para deliberar y tomar acuerdos sobre un asunto, será indispensable que conste en el orden del día de la convocatoria o en el aprobado al inicio de la asamblea general universal, salvo en los casos siguientes:

a) La convocatoria de una nueva asamblea general, o la prórroga de la que se está celebrando

b) La realización de verificación de cuentas extraordinaria.

c) El ejercicio de la acción de responsabilidad contra los miembros del consejo rector, los auditores o auditoras de cuentas o los liquidadores o liquidadoras.

d) La revocación de los miembros del consejo rector.

2. La presidencia dará por suficientemente debatido cada asunto del orden del día y, cuando no haya asentimiento unánime a la propuesta de acuerdo hecha por la mesa, o siempre que algún socio o socia lo solicite, someterá el tema a votación, en forma alternativa, primero a favor y después en contra de la propuesta. La votación podrá hacerse a mano alzada, mediante manifestación verbal del voto o mediante papeletas, según se fije en los estatutos. Pero será secreta siempre que lo soliciten el 10 % de las personas socias asistentes o cincuenta de ellas, o afecte a la revocación de los miembros del consejo rector.

3. El 10 % de las personas socias presentes y representadas, o cincuenta de ellas, tendrán derecho a formular propuestas de votación sobre los puntos del orden del día o sobre los que señala el apartado primero de este artículo.

4. Los acuerdos quedarán adoptados cuando voten a favor de la propuesta más de la mitad de los votos presentes y representados en la asamblea, salvo que esta ley o los estatutos sociales establezcan mayorías reforzadas, que no podrán sobrepassar los dos tercios de los votos presentes y representados. Quedan exceptuados de este precepto los casos de elección de cargos, en los que podrá resultar elegido el candidato que obtenga mayoría relativa o mayor cantidad de votos.

5. Requerirá el voto favorable de los dos tercios de los votos presentes y representados:

a) La modificación de estatutos.

b) La revocación de los miembros del consejo rector, cuando no conste en el orden del día de la convocatoria, siempre que concurra el quórum de presencia establecido en el artículo 45.2.

c) El ejercicio de acción de responsabilidad contra los miembros del consejo rector.

6. Si el acuerdo entraña imposición de nuevas aportaciones obligatorias, de nuevas obligaciones para las personas socias no previstas en los estatutos, modificación de la clase de cooperativa o de su objeto social, agravación del régimen de responsabilidad de las personas socias, prórroga de la sociedad, disolución, fusión, escisión, transformación o cesión de activos y pasivos, la decisión deberá ser adoptada con el voto favorable de los dos tercios de los votos presentes y representados en la asamblea, siempre que esta haya sido constituída con un quórum de asistencia de, al menos, el 10 % de los socios y socias de la cooperativa.

7. Las sugerencias y preguntas de los socios y socias se harán constar en el acta. El consejo rector tomará nota de las primeras y responderá las preguntas en el acto, o por escrito, en el plazo máximo de dos meses, a quien las formule.

8. Los estatutos podrán autorizar que la asamblea general y los demás órganos sociales puedan celebrar sus sesiones por medios telemáticos, que, en todo caso, deberán garantizar debidamente:

a) El compliment dels requisits de constitució de l'assemblea general o la reunió dels altres òrgans socials.

b) La identitat de la persona sòcia i dels altres subjectes que participen en la reunió.

c) La participació de la persona sòcia en la deliberació i presa d'acords, que assegurarà, a més, la possibilitat que els altres participants en la sessió puguin conèixer la integritat de les seues manifestacions en esta.

d) La participació del soci o sòcia en el plantejament de suggeriments i preguntes.

e) L'exercici del dret de vot i, si és el cas, el seu secret.

9. Els estatuts podran establir mecanismes de publicitat addicionals als que preveu esta llei i regular un sistema telemàtic d'alerta a les persones sòcies dels anuncis de convocatòria inserits en la seua electrònica de la cooperativa.

10. Per als supòsits establits en els apartats anteriors d'este article, en la convocatòria es descriuran els terminis, formes i modes d'exercici dels drets de les persones sòcies que haja previst l'òrgan d'administració per a permetre el desenrotllament ordenat de l'assemblea i de les reunions dels altres òrgans socials.

Article 37. Exercici del dret de vot

1. En les cooperatives de primer grau cada soci o sòcia té un vot, excepte disposició expressa d'esta llei.

2. En les de segon grau, cada una de les cooperatives associades podrà, si així ho preveuen els estatuts socials, exercir un nombre de vots proporcional al de persones sòcies que agrupa o a l'activitat realitzada, en els termes que preveu l'article 101 d'esta llei.

3. Cada persona sòcia pot fer-se representar per a una assemblea concreta, per mitjà de poder escrit en què es podran indicar les instruccions sobre cada assumpte de l'orde del dia, per un altre soci o sòcia, pel cònjuge, ascendent, germà o germana o persona que convisca amb el soci o sòcia. La representació és revocable. Cada soci o sòcia no podrà representar més de dos persones sòcies absents.

4. Les persones jurídiques i les persones físiques sotmeses a representació legal assistiran a l'assemblea a través dels seus representants legals.

5. El vot només podrà emetre's directament en assemblea pel soci o sòcia o pel seu representant.

6. Els estatuts socials podran establir els supòsits en què una persona sòcia haja d'abstindre's de votar per trobar-se en conflicte d'interessos.

Article 38. Acta de l'assemblea

1. L'acta de la sessió, firmada pels que exercisquen la presidència i la secretaria, anirà encapçalada per l'anunci de la convocatòria o l'orde del dia decidit al constituir-se en assemblea general universal. A més, contindrà la constància que es posseix el quòrum legal o estatutari exigint, amb la indicació si l'assemblea es constituïx en primera o en segona convocatòria; un resum de les deliberacions sobre cada assumpte; les intervencions que les persones interessades hagen sol·licitat que consten en acta i, finalment, els acords presos, amb indicació, amb tota claredat, dels termes de la votació i els resultats de cada una. Si l'acta no la inclou, s'acompanyarà, en annex firmat per la presidència i la secretaria i, si és el cas, altres persones que la firmen, la llista de persones sòcies i persones associades, presents o representades, amb expressió d'haver sigut comprovada la representació. Els documents que acrediten la representació hauran de conservar-se durant el termini establert en esta llei per a la impugnació dels acords.

2. L'aprovació de l'acta de l'assemblea general haurà de realitzar-se com a últim punt de l'orde del dia, llevat que siga ajornada a petició de la mesa. En este cas, l'aprovació correspondrà, dins del termini de quinze dies, a la presidència i a dos socis o sòcies designats per unanimitat entre els assistents, i, si no hi ha unanimitat, afegint un representant de cada minoria que comprega com a mínim un deu per cent de les persones sòcies assistents, presents o representades.

3. L'acta de l'assemblea haurà de ser incorporada pel titular de la secretaria al llibre d'actes de l'assemblea general.

4. Qualsevol soci o sòcia podrà sol·licitar certificat de l'acta o dels acords presos, i el consell rector queda obligat a donar-li'l, expedit per la secretaria amb el vistiplau de qui ocupe la presidència.

a) El cumplimiento de los requisitos de constitución de la asamblea general o la reunión de los demás órganos sociales.

b) La identidad de la persona socia y de los demás sujetos que participen en la reunión.

c) La participación de la persona socia en la deliberación y toma de acuerdos, que asegurará, además, la posibilidad de que los demás participantes en la sesión puedan conocer la integridad de sus manifestaciones en ella.

d) La participación del socio o socia en el planteamiento de sugerencias y preguntas.

e) El ejercicio del derecho de voto y, en su caso, el secreto del mismo.

9. Los estatutos podrán establecer mecanismos de publicidad adicionales a los previstos en esta ley y regular un sistema telemático de alerta a las personas socias de los anuncios de convocatoria insertados en la sede electrónica de la cooperativa.

10. Para los supuestos establecidos en los apartados anteriores de este artículo, en la convocatoria se describirán los plazos, formas y modos de ejercicio de los derechos de las personas socias que haya previsto el órgano de administración para permitir el ordenado desarrollo de la asamblea y de las reuniones de los demás órganos sociales.

Artículo 37. Ejercicio del derecho de voto

1. En las cooperativas de primer grado cada socio o socia tiene un voto, salvo disposición expresa de esta ley.

2. En las de segundo grado, cada una de las cooperativas asociadas podrá, si así lo prevén los estatutos sociales, ejercer un número de votos proporcional al de personas socias que agrupa o a la actividad realizada, en los términos previstos en el artículo 101 de esta ley.

3. Cada persona socia puede hacerse representar para una asamblea concreta, mediante poder escrito en el que se podrán indicar las instrucciones sobre cada asunto del orden del día, por otro socio o socia, por el cónyuge, ascendiente, hermano o hermana o persona que conviva con el socio o socia. La representación es revocable. Cada socio o socia no podrá representar a más de dos personas socias ausentes.

4. Las personas jurídicas y las personas físicas sometidas a representación legal, asistirán a la asamblea a través de sus representantes legales.

5. El voto solo podrá emitirse directamente en asamblea por el socio o socia o por su representante.

6. Los estatutos sociales podrán establecer los supuestos en que una persona socia deba abstenerse de votar por encontrarse en conflicto de intereses.

Artículo 38. Acta de la asamblea

1. El acta de la sesión, firmada por quienes ostenten la presidencia y la secretaría, irá encabezada por el anuncio de la convocatoria o el orden del día decidido al constituirse en asamblea general universal. Además, contendrá la constancia de que se reúne el quòrum legal o estatutario exigido, indicando si la asamblea se constituye en primera o en segunda convocatoria; un resumen de las deliberaciones sobre cada asunto; las intervenciones que las personas interesadas hayan solicitado que consten en acta y, finalmente, los acuerdos tomados, indicando con toda claridad los términos de la votación y los resultados de cada una de las mismas. Si el acta no la incluye, se acompañará, en anexo firmado por la presidencia y la secretaría y, en su caso, otras personas que la firmen, la lista de personas socias y personas asociadas, presentes o representadas, con expresión de haber sido comprobada tal representación. Los documentos que acrediten dicha representación deberán conservarse durante el plazo establecido en esta ley para la impugnación de los acuerdos.

2. La aprobación del acta de la asamblea general deberá realizarse como último punto del orden del día, salvo que sea aplazada a petición de la mesa. En este caso la aprobación corresponderá, dentro del plazo de quince días, a la presidencia y a dos socios o socias designadas por unanimidad entre las asistentes, y, si no hubiere unanimidad, añadiendo un representante de cada minoría que comprenda como mínimo un diez por ciento de las personas socias asistentes, presentes o representadas.

3. El acta de la asamblea deberá ser incorporada por el titular de la secretaria al libro de actas de la asamblea general.

4. Cualquier socio o socia podrá solicitar certificación del acta o de los acuerdos tomados, quedando obligado el consejo rector a dársela, expedida por la secretaría con el visto bueno de quien ostente la presidencia.

5. Els administradors o administradores podran requerir la presència de fedatari públic notarial perquè estenga l'acta de l'assemblea i estaran obligats a fer-ho sempre que, amb cinc dies d'antelació al previst per a la celebració de l'assemblea, ho sol·liciten persones sòcies que representen almenys el 5 % de totes elles. Els honoraris notariais aniran a càrrec de la societat. L'acta notarial tindrà la consideració d'acta de l'assemblea.

Article 39. Assemblees generals per mitjà de delegats o delegades

1. Els estatuts socials podran regular que l'assemblea general es realitze per mitjà de juntes preparatòries i assemblea de delegats o delegades, sempre que hi concórreguen les causes estatutàriament previstes i, en especial:

- a) Quan la cooperativa tinga més de cinc-cents persones sòcies.
- b) Quan les persones sòcies visquen en poblacions allunyades del domicili social.
- c) Quan la cooperativa explote activitats diversificades, sense perjudici de que pugan organitzar-se en seccions, com preveu l'article 8 d'esta llei.

d) Quan altres circumstàncies dificulten greument la presència simultània de tots els socis i sòcies.

2. Els estatuts hauran de regular els criteris d'adscripció dels socis i sòcies a cada junta preparatòria. La convocatòria de les juntes preparatòries i de l'assemblea de delegats i delegades haurà de ser única, amb un mateix orde del dia, amb una separació de set dies hàbils com a mínim entre les primeres i la segona i amb el règim de publicitat previst en l'article 34.1. Tant les unes com l'altra es regiran per les normes de constitució i funcionament de l'assemblea general.

3. Les juntes preparatòries estaran presidides per una persona sòcia triada entre les assistents, i seran informades dels temes de l'orde del dia per un membre, almenys, del consell rector. Després de deliberar i aprovar els acords que corresponguen, triaran, respectant els criteris de proporcionalitat establits en els estatuts, els socis i sòcies que assistiran a l'assemblea de persones delegades, per a defensar les diverses posicions manifestades en la junta preparatòria, assegurant que la major part d'elles es troben representades. El mandat podrà ser facultatiu o contenir instruccions de vot. Les persones sòcies no assistents, per elles mateixes o per representació, a les juntes preparatòries no podran donar instruccions als socis o sòcies triats com a delegats, ni els assistents modificar el nomenament dels delegats o delegades, ni les instruccions de vot que s'hagen arrellegat en l'acta. Els estatuts hauran d'establir el nombre màxim de persones delegades que podrà designar cada junta preparatòria.

4. No obstant això, en les cooperatives amb més de cinc mil persones sòcies, si ho preveuen els seus estatuts, l'elecció com a delegats o delegades i els vots conferits seran vàlids per a totes les assemblees que se celebren en un període de fins a tres anys. En estos casos de mandat plurianual, els estatuts socials hauran de regular un sistema de reunions, prèvies o posteriors a l'assemblea general, de les persones delegades amb els socis i sòcies adscrits a la junta corresponent; o qualsevol altre sistema que garantisca la informació al soci o sòcia sobre els acords adoptats en l'assemblea general.

5. Cada delegat o delegada podrà exercir en l'assemblea de persones delegades el nombre de vots que li han sigut conferits pels assistents a les juntes preparatòries, segons l'acta de cada una, d'acord amb el mandat o instruccions rebudes, si les haguera.

6. Només serà impugnabl l'acord adoptat per l'assemblea de persones delegades, encara que per a examinar el seu contingut i validesa es tindran en compte les deliberacions i acords de les juntes preparatòries.

Article 40. Impugnació d'acords socials

1. Podran ser impugnats els acords de l'assemblea general que siguin contraris a la llei, s'oposen als estatuts o lesionen, en benefici d'un o més socis o sòcies, o de terceres persones, els interessos de la cooperativa.

2. Seran nuls els acords contraris a la llei. Els altres acords a què es refereix el punt anterior seran anul·lables.

3. No serà procedent la impugnació d'un acord que haja sigut deixat sense efecte o substituït vàlidament per un altre. Si fóra possible elimi-

5. Los administradores o administradoras podrán requerir la presencia de fedatario público notarial para que levante acta de la asamblea y estarán obligados a hacerlo siempre que, con cinco días de antelación al previsto para la celebración de la asamblea, lo soliciten personas socias que representen al menos el 5 % de todas ellas. Los honorarios notariales serán de cargo de la sociedad. El acta notarial tendrá la consideración de acta de la asamblea.

Artículo 39. Assemblees generales mediante delegados o delegadas

1. Los estatutos sociales podrán regular que la asamblea general se realice mediante juntas preparatorias y asamblea de delegados o delegadas, siempre que concurren las causas estatutariamente previstas y, en especial:

- a) Cuando la cooperativa tenga más de quinientas personas socias.
- b) Cuando las personas socias vivan en poblaciones alejadas del domicilio social.
- c) Cuando la cooperativa explote actividades diversificadas, sin perjuicio de que pueda organizarse en secciones, como prevé el artículo 8 de esta ley.

d) Cuando otras circunstancias dificulten gravemente la presencia simultánea de todos los socios y socias.

2. Los estatutos deberán regular los criterios de adscripción de los socios y socias a cada junta preparatoria. La convocatoria de las juntas preparatorias y de la asamblea de delegados y delegadas tendrá que ser única, con un mismo orden del día, con una separación de siete días hábiles como mínimo entre las primeras y la segunda y con el régimen de publicidad previsto en el artículo 34.1. Tanto las unas como la otra se regirán por las normas de constitución y funcionamiento de la asamblea general.

3. Las juntas preparatorias estarán presididas por una persona socia elegida entre las asistentes, y serán informadas de los temas del orden del día por un miembro, al menos, del consejo rector. Después de deliberar y aprobar los acuerdos que correspondan, elegirán, respetando los criterios de proporcionalidad establecidos en estatutos, los socios y socias que asistirán a la asamblea de personas delegadas, para defender las diversas posiciones manifestadas en la junta preparatoria, asegurando que la mayor parte de ellas se hallen representadas. El mandato podrá ser facultativo o contener instrucciones de voto. Las personas socias no asistentes, por sí o por representación, a las juntas preparatorias, no podrán dar instrucciones a los socios o socias elegidas como delegadas, ni los asistentes modificar el nombramiento de los delegados o delegadas, ni las instrucciones de voto que se hayan recogido en el acta. Los estatutos deberán establecer el número máximo de personas delegadas que podrá designar cada junta preparatoria.

4. No obstante, en las cooperativas con más de cinco mil personas socias, si lo prevén sus estatutos, la elección como delegados o delegadas y los votos conferidos serán válidos para todas las asambleas que se celebren en un período de hasta tres años. En estos casos de mandato plurianual, los estatutos sociales deberán regular un sistema de reuniones, previas o posteriores a la asamblea general, de las personas delegadas con los socios y socias adscritos a la junta correspondiente; o cualquier otro sistema que garantice la información al socio o socia sobre los acuerdos adoptados en la asamblea general.

5. Cada delegado o delegada podrá ejercer en la asamblea de personas delegadas el número de votos que le han sido conferidos por los asistentes a las juntas preparatorias, según el acta de cada una de ellas, de acuerdo con el mandato o instrucciones recibidas, si las hubiere.

6. Sólo será impugnable el acuerdo adoptado por la asamblea de personas delegadas, aunque para examinar su contenido y validez se tendrán en cuenta las deliberaciones y acuerdos de las juntas preparatorias.

Artículo 40. Impugnación de acuerdos sociales

1. Podrán ser impugnados los acuerdos de la asamblea general que sean contrarios a la ley, se opongan a los estatutos o lesionen, en beneficio de uno o varios socios o socias, o de terceras personas, los intereses de la cooperativa.

2. Serán nulos los acuerdos contrarios a la ley. Los demás acuerdos a que se refiere el número anterior serán anulables.

3. No procederá la impugnación de un acuerdo que haya sido dejado sin efecto o sustituido válidamente por otro. Si fuera posible eliminar

nar la causa d'impugnació, l'òrgan judicial o arbitral atorgarà un termini raonable perquè aquella pugua ser esmenada.

4. L'acció d'impugnació d'acords nuls podrà ser exercitada per totes les persones sòcies, els membres del consell rector, els membres de la comissió de control de la gestió i qualsevol tercera persona amb interès legítim, i caducarà en el termini d'un any, a excepció dels acords que, per la seua causa o contingut, resulten contraris a l'orde públic.

5. L'acció d'impugnació dels acords anul·lables podrà ser exercitada pels socis i sòcies assistents que hagen fet constar, en l'acta de l'assemblea general o per mitjà de document fehaciente entregat dins de les 48 hores següents, la seua oposició a l'acord, les persones sòcies absents i les que hagen sigut il·legítimament privades del vot, així com pels membres del consell rector o els membres de la comissió de control de la gestió. L'acció caducarà als quaranta dies.

6. Els terminis de caducitat previstos en este article es computaran des de la data d'adopció de l'acord o, si fóra inscripció, des de la data de la inscripció en el Registre de Cooperatives.

7. Les accions d'impugnació, en allò no especialment disposat en esta llei, s'acomodaran a les normes establides per a les societats anònimes, amb l'excepció que, per a sol·licitar en l'escrit de demanda la suspensió de l'acord impugnat, s'exigirà que la persona demandant siga la comissió de control de la gestió o socis i sòcies que representen, almenys, un vint per cent del nombre de vots.

8. El laude o la sentència estimatòria de l'acció d'impugnació produirà efectes davant de totes les persones sòcies, però no afectarà els drets adquirits per terceres persones de bona fe a conseqüència de l'acord impugnat. En el cas que l'acord impugnat estiga inscrit en el Registre de Cooperatives, la sentència determinarà la cancel·lació de la inscripció, així com dels assentaments posteriors que resulten contradictoris amb aquella.

Secció segona
El consell rector

Article 41. Naturalesa i competència del consell rector

1. El consell rector és l'òrgan de govern, representació i gestió de la cooperativa amb caràcter exclusiu i exclouent. És responsable de l'aplicació de la llei i dels estatuts socials i pren les iniciatives que corresponguen. Estableix les directrius generals de la gestió de la cooperativa, de conformitat amb la política fixada per l'assemblea general.

Representa legalment la cooperativa en totes les actuacions davant de terceres persones, tant extrajudicials com judicials, incloent-hi les que exigixen decisió o autorització de l'assemblea general.

La representació s'estendrà a tots els actes compresos en l'objecte social. Qualsevol limitació de les facultats representatives dels administradors o administradores serà ineficax davant de terceres persones.

2. En les cooperatives amb un nombre de socis i sòcies no superior a deu, podrà confiar-se la representació, govern i gestió de la cooperativa a un administrador o administradora única o dos administradors o administradores, que actuaran solidàriament o mancomunadament, i el seu règim serà el del consell rector excepte en allò especialment establert en esta llei.

Article 42. Composició del consell rector

1. Els estatuts socials han de fixar el nombre de components del consell rector, que no serà inferior a tres. Així mateix, els estatuts podran establir l'existència de membres suplents, que substituiran els membres titulars del consell rector en el supòsit de produir-se vacant definitiva pel temps que falte de mandat al conseller o consellera substituïda, i en determinaran el nombre, el sistema i l'orde de substitució. Les persones membres del consell rector i les suplents seran triades per un període d'entre dos i sis anys, sense perjudi de la seua reelecció. Els estatuts socials hauran d'establir la forma en què es procedirà a la renovació del consell rector, que podrà fer-se per la totalitat o per la mitat dels seus membres. En el cas que els estatuts prevegen renovacions parcials del consell, la duració del mandat haurà d'establir-se per un nombre parell d'anys.

la causa de impugnació, el òrgan judicial o arbitral otorgarà un plazo razonable para que aquella pueda ser subsanada.

4. La acción de impugnación de acuerdos nulos podrá ser ejercitada por todas las personas socias, los miembros del consejo rector, los miembros de la comisión de control de la gestión, y cualquier tercera persona con interés legítimo, y caducará en el plazo de un año, con excepción de los acuerdos que, por su causa o contenido, resulten contrarios al orden público.

5. La acción de impugnación de los acuerdos anulables podrá ser ejercitada por los socios y socias asistentes que hubieren hecho constar, en el acta de la asamblea general o mediante documento fehaciente entregado dentro de las 48 horas siguientes, su oposición al acuerdo, las personas socias ausentes y las que hubiesen sido ilegítimamente privadas del voto, así como por los miembros del consejo rector o los miembros de la comisión de control de la gestión. La acción caducará a los cuarenta días.

6. Los plazos de caducidad previstos en este artículo se computarán desde la fecha de adopción del acuerdo o, si fuera inscribible, desde la fecha de su inscripción en el Registro de Cooperativas.

7. Las acciones de impugnación, en lo no especialmente dispuesto en esta ley, se acomodarán a las normas establecidas para las sociedades anónimas, con la salvedad de que, para solicitar en el escrito de demanda la suspensión del acuerdo impugnado, se exigirá que la persona demandante sea la comisión de control de la gestión o socios y socias que representen al menos, un veinte por ciento del número de votos.

8. El laudo o la sentencia estimatoria de la acción de impugnación producirá efectos frente a todas las personas socias, pero no afectará a los derechos adquiridos por terceras personas de buena fe a consecuencia del acuerdo impugnado. En el caso de que el acuerdo impugnado estuviese inscrito en el Registro de Cooperativas, la sentencia determinará la cancelación de su inscripción, así como de los asientos posteriores que resulten contradictorios con aquella.

Sección segunda
El Consejo Rector

Artículo 41. Naturaleza y competencia del consejo rector

1. El consejo rector es el órgano de gobierno, representación y gestión de la cooperativa con carácter exclusivo y excluyente. Es responsable de la aplicación de la ley y de los estatutos sociales, tomando las iniciativas que correspondan. Establece las directrices generales de la gestión de la cooperativa, de conformidad con la política fijada por la asamblea general.

Representa legalmente a la cooperativa en todas las actuaciones frente a terceras personas, tanto extrajudiciales como judiciales, incluyendo las que exigen decisión o autorización de la asamblea general.

La representación se extenderá a todos los actos comprendidos en el objeto social. Cualquier limitación de las facultades representativas de los administradores o administradoras será ineficaz frente a terceras personas.

2. En las cooperativas con un número de socios y socias no superior a diez, podrá confiarse la representación, gobierno y gestión de la cooperativa a un administrador o administradora única o dos administradores o administradoras, que actuarán solidaria o mancomunadamente, cuyo régimen será el del consejo rector salvo en lo especialmente establecido en esta ley.

Artículo 42. Composición del consejo rector

1. Los estatutos sociales han de fijar el número de componentes del consejo rector, que no será inferior a tres. Asimismo, los estatutos podrán establecer la existencia de miembros suplentes, que sustituirán a los miembros titulares del consejo rector en el supuesto de producirse vacante definitiva por el tiempo que le restara de mandato al consejero o consejera sustituida, determinando su número y el sistema y orden de sustitución. Las personas miembros del consejo rector y las suplentes serán elegidas por un periodo de entre dos y seis años, sin perjuicio de su reelección. Los estatutos sociales deberán establecer la forma en que se procederá a la renovación del consejo rector, que podrá hacerse por la totalidad o por la mitad de sus miembros. En caso de que los estatutos prevean renovaciones parciales del consejo, la duración del mandato deberá establecerse por un número par de años.

Els estatuts podran limitar el nombre de mandats seguits que podrà exercir una mateixa persona com a membre del consell rector.

2. Els membres del consell rector, les persones suplents i, si és el cas, el membre o membres de l'òrgan d'administració de l'apartat 2 de l'article 41, seran triats per l'assemblea general de la cooperativa entre les persones sòcies, en votació secreta.

No obstant això, si ho preveuen els estatuts, en el cas que durant el període per al qual va ser triat un conseller o consellera es produïra el seu cessament i no fóra possible cobrir el lloc vacant, segons les disposicions estatutàries, per no haver-hi suplents en la cooperativa, per haver cessat les persones suplents triades per l'assemblea general o per haver accedit totes elles a la condició de titulars, el consell rector podrà designar un substitut o substituta, que exercirà el lloc amb caràcter provisional.

La persona així designada cessarà automàticament en acabar la primera assemblea general que es reunisca després del seu nomenament i, en tot cas, pel transcurs del termini d'un any des de la seua designació, sense perjudici que l'assemblea general acorde la seua elecció com a conseller o consellera, que quedarà limitada al temps que falte per a la finalització del mandat del conseller substituït.

Quan així ho prevegen els estatuts i es complisquen els requisits de convocatòria de l'assemblea general, l'elecció podrà realitzar-se per mitjà de constitució de mesa electoral i de forma continuada, en sessió amb una duració fixada en la convocatòria. L'elecció serà vàlida sempre que concórreguen a la votació presents o representades el nombre de persones sòcies previstes per a la constitució de l'assemblea en segona convocatòria.

El nomenament serà inscrit en el Registre de Cooperatives, fent constar l'acceptació del triat. El document corresponent haurà de ser presentat en el termini d'un mes des de la data de l'adopció de l'acord.

3. Els estatuts socials regularan la forma d'elecció per l'assemblea general dels membres del consell rector, i assenyalaran l'òrgan competent per a decidir sobre la distribució de càrrecs entre estos membres, que podrà ser el mateix consell rector o l'assemblea general. Si l'òrgan competent per a distribuir els càrrecs fóra el consell rector, la distribució es limitarà als consellers o conselleres i càrrecs que siga procedent renovar en cada elecció. Hi haurà d'haver, almenys, una persona que ocupe la presidència i una persona titular de la secretaria. Si els estatuts ho preveuen, hi podran haver altres càrrecs, i en este cas hauran de regular-se estatutàriament les seues funcions.

4. Ningú podrà presentar-se al càrrec fora del procediment assenyalat en els estatuts. La presentació de candidatures fora del termini marcat en els estatuts serà nul·la.

Si un membre del consell rector vol presentar-se per a ocupar un altre càrrec d'eixe òrgan, haurà de dimitir del primer per a poder presentar-se al segon.

5. En les cooperatives en què els socis i sòcies de treball arriben a un 10 % de la totalitat de les persones sòcies o un mínim de 50, els estatuts socials hauran de regular el procediment per a donar representació estable en el consell rector als socis i sòcies de treball, els quals podran triar per a això, com a mínim, un conseller o consellera. De la mateixa manera, els estatuts podran establir una representació per a grups determinats de persones sòcies, definides per la zona de residència o l'activitat econòmica especial en què estiguen interessades.

6. Les cooperatives procuraran incloure en el seu consell rector un nombre de dones que permeta aconseguir en el seu si una presència equilibrada de dones i hòmens coherent amb la composició de la seua massa social.

Article 43. La presidència i la secretaria

1. La persona que ocupe la presidència del consell rector serà, al seu torn, la que exercisca la presidència de la cooperativa i tindrà atribuïda, en nom del consell rector, la representació legal de cooperativa i, excepte els supòsits en què la llei dispose una altra cosa, ostentarà la presidència de l'assemblea general.

L'exercici de la representació pel president o presidenta s'ajustarà a les decisions vàlidament adoptades pel consell rector i l'assemblea general.

L'execució dels acords, llevat que es prenga decisió expressa en contra, correspon al president o presidenta.

Los estatutos podrán limitar el número de mandatos seguidos que podrá ejercer una misma persona como miembro del consejo rector.

2. Los miembros del consejo rector, las personas suplentes y, en su caso, el miembro o miembros del órgano de administración del apartado 2 del artículo 41, serán elegidos por la asamblea general de la cooperativa entre las personas socias, en votación secreta.

No obstante lo anterior, si lo prevén los estatutos, en el caso de que durante el periodo para el que fue elegido un consejero o consejera se produjera su cese y no fuera posible cubrir el puesto vacante, según las disposiciones estatutarias, por no existir suplentes en la cooperativa, por haber cesado las personas suplentes elegidas por la asamblea general o por haber accedido todas ellas a la condición de titulares, el consejo rector podrá designar un sustituto o sustituta, que desempeñará el puesto con carácter provisional.

La persona así designada cesará automáticamente al finalizar la primera asamblea general que se reúna tras su nombramiento y, en todo caso, por el transcurso del plazo de un año desde su designación, sin perjuicio de que la asamblea general acuerde su elección como consejero o consejera, que quedará limitada al tiempo que restare para la finalización del mandato del consejero sustituido.

Cuando así lo prevean los estatutos y se cumplan los requisitos de convocatoria de la asamblea general, la elección podrá realizarse mediante constitución de mesa electoral y de forma continuada, en sesión cuya duración se haya fijado en la convocatoria. La elección será válida siempre que concurren a la votación presentes o representadas el número de personas socias previstas para la constitución de la asamblea en segunda convocatoria.

El nombramiento será inscrito en el Registro de Cooperativas, haciendo constar la aceptación del elegido. El correspondiente documento deberá ser presentado en el plazo de un mes desde la fecha de la adopción del acuerdo.

3. Los estatutos sociales regularán la forma de elección por la asamblea general de los miembros del consejo rector, y señalarán el órgano competente para decidir sobre la distribución de cargos entre dichos miembros, que podrá ser el propio consejo rector o bien la asamblea general. Si el órgano competente para distribuir los cargos fuera el consejo rector, la distribución se limitará a los consejeros o consejeras y cargos que proceda renovarse en cada elección. Deberá existir, al menos, una persona que ostente la presidencia y una persona titular de la secretaria. Si los estatutos lo prevén, podrán existir otros cargos, en cuyo caso deberán regularse estatutariamente sus funciones.

4. Nadie podrá presentarse al cargo fuera del procedimiento señalado en los estatutos. La presentación de candidaturas fuera del plazo marcado en los estatutos será nula.

Si un miembro del consejo rector quiere presentarse para ocupar otro cargo de ese órgano, deberá dimitir del primero para poder presentarse al segundo.

5. En las cooperativas en las que los socios y socias de trabajo alcancen un 10 % de la totalidad de las personas socias o un mínimo de 50, los estatutos sociales tendrán que regular el procedimiento para dar representación estable en el consejo rector a los socios y socias de trabajo, quienes podrán elegir para ello, como mínimo, un consejero o consejera. De la misma manera, los estatutos podrán establecer una representación para grupos determinados de personas socias, definidas por la zona de residencia o la actividad económica especial en que estuvieren interesadas.

6. Las cooperativas procurarán incluir en su consejo rector un número de mujeres que permita alcanzar en su seno una presencia equilibrada de mujeres y hombres coherente con la composición de su masa social.

Artículo 43. La presidencia y la secretaria

1. La persona que ostente la presidencia del Consejo Rector será, a su vez, la que ejerza la presidencia de la cooperativa y tendrá atribuida, en nombre del consejo rector, la representación legal de cooperativa y, salvo los supuestos en los que la ley disponga otra cosa, ostentará la presidencia de la asamblea general.

El ejercicio de la representación por el presidente o presidenta se ajustará a las decisiones vàlidamente adoptadas por el consejo rector y la asamblea general.

La ejecución de los acuerdos, salvo que se tome decisión expresa en contra, corresponde al presidente o presidenta.

2. Al titular de la secretaria li correspondrà la redacció de les actes de les sessions del consell rector i de les assemblees en què exercisca el seu càrrec, així com el lliurament de certificats, autoritzats amb la firma de la persona que ocupe la presidència, amb referència als llibres i documents socials.

3. Les facultats de les persones que exercisquen la presidència i la secretaria correspondran, si és el cas, a l'administrador o administradora única o a cada una de les designades per a exercir l'administració de manera solidària. En els supòsits d'administració mancomunada, un dels membres assumirà les funcions de la presidència i l'altre les de la secretaria.

Article 44. Capacitat per a ser membre del consell rector

1. Els membres del consell rector tindran capacitat d'obrar plena, i no podran estar sotmesos a cap incompatibilitat.

Quan la consellera de la cooperativa siga una persona jurídica, esta haurà de designar una persona física per a l'exercici de les funcions pròpies del càrrec.

En les cooperatives de segon grau i en aquelles de primer grau les sòcies de les quals siguen totes persones jurídiques, estes podran designar tants consellers o conselleres com càrrecs els corresponga cobrir en funció dels seus vots, que se sotmetran al règim general previst per als consellers o conselleres que siguen persones físiques, amb l'excepció que el seu cessament podrà produir-se, a més, per revocació efectuada per la persona jurídica que els va designar.

2. Són incompatibles:

a) Els funcionaris i funcionàries i alts càrrecs públics amb funcions relacionades directament amb les activitats de la cooperativa.

b) Els que realitzen per compte propi o d'altres persones activitats en competència o complementàries a les de la cooperativa, llevat que l'assemblea general els autoritze expressament.

c) Els concursats i fallits no rehabilitats, les persones condemnades a penes que porten annexa la inhabilitació per a càrrecs públics, durant el temps de la condemna, i les que per raó del seu càrrec no pugen exercir activitats lucratives.

3. Són incompatibles entre si els càrrecs socials de membre del consell rector i de director o directora, i la persona afectada haurà d'optar per un en el termini de cinc dies des de l'elecció per al segon càrrec. En cas contrari serà nul·la la segona designació.

Article 45. Cessament en el càrrec

1. Els membres del consell rector cessaran per mort, incapacitació, incompatibilitat, renúncia i revocació. En tals casos, el consell rector o els membres que continuen en el càrrec hauran de constatar en l'acta de la reunió la concurrència de la causa del cessament i, si és el cas, donar possessió efectiva del càrrec a les persones suplents, de conformitat amb el que preveuen els estatuts.

2. L'assemblea general podrà acordar la revocació total o parcial dels membres del consell rector sense necessitat de constància prèvia en l'orde del dia, a proposta de cinquanta persones sòcies o d'un nombre d'elles no inferior al 10 % dels socis i sòcies assistents, i sempre que en eixe moment estiguen presents persones sòcies que representen el 20 % dels vots de la cooperativa. L'acord requerirà per a la seua eficàcia ser adoptat per les dos terceres parts dels socis i sòcies presents i representats. Si la revocació consta en l'orde del dia, n'hi haurà prou amb la majoria prevista en l'article 36.4.

La persona revocada no tindrà dret a cap compensació econòmica, sense perjudi de les relacions de caràcter laboral o d'arrendament de servicis que tinga amb la cooperativa.

3. Els membres del consell representants dels socis i sòcies de treball o de minories qualificades de persones sòcies només podran ser revocats pels seus representats, de conformitat amb el règim específic determinat en estatuts, sense perjudi de l'acció de responsabilitat que es puga exercitar contra ells; este règim no s'aplicarà quan la revocació comprenga la totalitat del consell rector. En cas que no hi haja un règim estatutari especial, la revocació s'adoptarà per majoria de dos terços de les persones sòcies presents o representades.

4. Els consellers o conselleres podran renunciar al càrrec en qualsevol moment. El consell rector, si és el cas, nomenarà l'administrador o administradora suplent a qui corresponga substituir la persona dimitida, llevat que els estatuts regulen un altre procediment.

2. Al titular de la secretaria le corresponderà la redacció de las actas de las sesiones del consejo rector y de las asambleas en que ejerza su cargo, así como el libramiento de certificaciones, autorizadas con la firma de la persona que ostente la presidencia, con referencia a los libros y documentos sociales.

3. Las facultades de las personas que ostenten la presidencia y la secretaria correspondrán, en su caso, al administrador o administradora única o a cada una de las designadas para desempeñar la administración de modo solidario. En los supuestos de administración mancomunada, uno de los miembros asumirá las funciones de la presidencia y el otro las de la secretaria.

Artículo 44. Capacidad para ser miembro del consejo rector

1. Los miembros del consejo rector tendrán capacidad de obrar plena, y no podrán estar sometidos a ninguna incompatibilidad.

Cuando la consejera de la cooperativa sea una persona jurídica, esta deberá designar a una persona física para el ejercicio de las funciones propias del cargo.

En las cooperativas de segundo grado y en aquellas de primer grado cuyas socias sean todas personas jurídicas, estas podrán designar tantos consejeros o consejeras como cargos les corresponda cubrir en función de sus votos, que se someterán al régimen general previsto para los consejeros o consejeras que sean personas físicas, con la salvedad de que su cese podrá producirse, además, por revocación efectuada por la persona jurídica que les designó.

2. Son incompatibles:

a) Los funcionarios y funcionarias y altos cargos públicos con funciones relacionadas directamente con las actividades de la cooperativa.

b) Los que realicen por cuenta propia o de otras personas, actividades en competencia o complementarias a las de la cooperativa, salvo que la asamblea general los autorice expresamente.

c) Los concursados y quebrados no rehabilitados, las personas condenadas a penas que lleven aneja la inhabilitación para cargos públicos, durante el tiempo de la condena, y las que por razón de su cargo no puedan ejercer actividades lucratives.

3. Son incompatibles entre sí los cargos sociales de miembro del consejo rector y de director o directora, teniendo la persona afectada que optar por uno de ellos en el plazo de cinco días desde la elección para el segundo cargo. En caso contrario será nula la segunda designación.

Artículo 45. Cese en el cargo

1. Los miembros del consejo rector cesarán por muerte, incapacitación, incompatibilidad, renuncia y revocación. En tales casos, el consejo rector o los miembros que continúen en el cargo, deberán constatar en el acta de la reunión la concurrència de la causa del cese y, en su caso, dar posesión efectiva del cargo a las personas suplentes, de conformidad con lo previsto en los estatutos.

2. La asamblea general podrá acordar la revocación total o parcial de los miembros del consejo rector sin necesidad de previa constancia en el orden del día, a propuesta de cincuenta personas socias o de un número de ellas no inferior al 10 % de los socios y socias asistentes, y siempre que en ese momento estén presentes personas socias que representen el 20 % de los votos de la cooperativa. El acuerdo requerirá para su eficacia ser adoptado por las dos terceras partes de los socios y socias presentes y representados. Si la revocación constara en el orden del día, bastará la mayoría prevista en el artículo 36.4.

La persona revocada no tendrá derecho a ninguna compensación económica, sin perjuicio de las relaciones de carácter laboral o de arrendamiento de servicios que tenga con la cooperativa.

3. Los miembros del consejo representantes de los socios y socias de trabajo o de minorías calificadas de personas socias, solo podrán ser revocados por sus representados, de conformidad con el régimen específico determinado en estatutos, sin perjuicio de la acción de responsabilidad que se pueda ejercitar contra ellos; este régimen no se aplicará cuando la revocación alcance a la totalidad del consejo rector. En caso de no existir un régimen estatutario especial, la revocación se adoptará por mayoría de dos tercios de las personas socias presentes o representadas.

4. Los consejeros o consejeras podrán renunciar al cargo en cualquier momento. El consejo rector en su caso, nombrará al administrador o administradora suplente que corresponda sustituir a la persona dimitida, salvo que los estatutos regulen otro procedimiento.

5. Si, durant una assemblea general, un nombre de persones sòcies que represente el 10 % dels assistents o cinquanta d'elles proposen votar la revocació o exigència de responsabilitat dels consellers o conselleres que ocupen la presidència o la secretaria de l'assemblea, hauran de cessar immediatament en estes funcions, i els substituiran els que corresponguen d'acord amb esta llei.

6. En la mateixa assemblea general en què s'acorde la revocació del consell rector es convocarà assemblea general extraordinària per a l'elecció dels nous membres del consell rector, i podrà designar-se, si és el cas, una comissió executiva provisional, que assumirà l'administració fins a la presa de possessió del nou consell rector.

Article 46. Funcionament del consell rector

1. El consell rector funciona col·legiadament i adopta els seus acords per majoria.

Quan esta llei o els estatuts de la cooperativa no atribuïsquen expressament a l'assemblea general la distribució dels càrrecs del consell, el mateix òrgan d'administració els assignarà als seus membres.

2. El consell rector haurà de reunir-se, de forma ordinària, amb la periodicitat que establisquen els estatuts socials, que en cap cas serà superior a tres mesos i, de forma extraordinària, quan el convoque la persona que n'exercisca la presidència, a iniciativa pròpia o a sol·licitud de qualsevol conseller o consellera. Si la sol·licitud no és atesa en el termini de deu dies podran convocar els consellers o conselleres que representen com a mínim un terç del consell.

3. El consell rector s'entén constituït amb la presència de més de la mitat dels seus components. No pertoca atorgar representació per a l'assistència al consell rector. Els acords s'adopten pel vot favorable de més de la mitat dels membres assistents, excepte en els supòsits en què esta llei exigeix una altra majoria.

Si els estatuts ho preveuen, el vot de la persona que ocupe la presidència dirimirà els empats.

Els estatuts socials poden reforçar este quòrum d'assistència i la majoria exigida per a l'adopció dels acords, sempre que no exigisquen més dels dos terços dels components i dels assistents, respectivament.

4. La persona titular de la secretaria estendrà l'acta dels acords del consell rector, que firmaran amb esta la persona que ocupe la presidència i una altra persona assistent al consell, com a mínim.

5. L'exercici del càrrec de membre del consell rector no dona dret a retribució. Els estatuts socials poden preveure el pagament de dietes o la compensació dels gastos o perjudis que comporta el càrrec, i correspon a l'assemblea general la fixació de la seua quantia. Podran ser retribuïts els càrrecs d'administrador o administradora únic i els d'administrador o administradora mancomunat o solidari, així com els de conseller o consellera delegat o membre de la comissió executiva, i en este cas, haurà d'establir-se en estatuts el règim de retribució, l'import del qual només podrà fixar-se en l'assemblea general.

6. Podran ser impugnats els acords del consell rector que es consideren nuls o anul·lables, de conformitat amb el que disposa l'article 40 d'esta llei.

Per a l'exercici de les accions d'impugnació dels acords nuls estan legitimats tots els socis i sòcies, inclús els membres del consell rector que hagen votat a favor i els que s'hagen abstingut. Estan legitimats per a l'exercici de les accions d'impugnació dels acords anul·lables els membres assistents que hagen fet constar la seua oposició a l'acord, els absents i les persones que hagen sigut il·legítimament privades d'emetre el seu vot, els membres de la comissió de control i el 5 % de les persones sòcies.

El termini per a la impugnació serà de dos mesos per als acords nuls i d'un mes per als anul·lables. El còmput del termini serà des de la data d'adopció de l'acord si l'impugnant és membre del consell i va estar present en l'adopció de l'acord; en els altres casos, des que els impugnants en tinguen coneixement o, si és el cas, des de la inscripció en el Registre de Cooperatives, sempre que no haja transcorregut un any des de la seua adopció.

La impugnació es realitzarà d'acord amb allò que s'ha establert per a la impugnació d'acords de l'assemblea general.

5. Si durante una asamblea general, un número de personas socias que represente el 10 % de los asistentes o cincuenta de ellas, proponen votar la revocación o exigencia de responsabilidad de los consejeros o consejeras que ocupan la presidencia de la asamblea o la secretaria de esta, deberán cesar inmediatamente en estas funciones, sustituyéndolos quienes correspondan de acuerdo con esta ley.

6. En la misma asamblea general en que se acuerde la revocación del consejo rector se convocará asamblea general extraordinaria para la elección de los nuevos miembros del consejo rector, pudiendo en su caso, designarse una comisión ejecutiva provisional, que asumirá la administración hasta la toma de posesión del nuevo consejo rector.

Artículo 46. Funcionamiento del consejo rector

1. El consejo rector funciona colegiadamente, adoptando sus acuerdos por mayoría.

Cuando la presente ley o los estatutos de la cooperativa no atribuyan expresamente a la asamblea general la distribución de los cargos del consejo, será el propio órgano de administración quien los asigne a sus miembros.

2. El consejo rector deberá reunirse, de forma ordinaria, con la periodicidad que establezcan los estatutos sociales, que en ningún caso será superior a tres meses y, de forma extraordinaria, cuando lo convoque la persona que ostente su presidencia, a iniciativa propia o a solicitud de cualquier consejero o consejera. Si la solicitud no es atendida en el plazo de diez días podrán convocar los consejeros o consejeras que representen como mínimo un tercio del consejo.

3. El consejo rector se entiende constituido con la presencia de más de la mitad de sus componentes. No cabe otorgar representación para la asistencia al consejo rector. Los acuerdos se adoptan por el voto favorable de más de la mitad de los miembros asistentes, salvo en los supuestos en que esta ley exige otra mayoría.

Si los estatutos lo prevén, el voto de la persona que ostente la presidencia dirimirá los empates.

Los estatutos sociales pueden reforzar este quórum de asistencia y la mayoría exigida para la adopción de los acuerdos, siempre que no exijan más de los dos tercios de los componentes y de los asistentes, respectivamente.

4. De los acuerdos del consejo rector levantará acta la persona titular de la secretaria que firmarán, con esta la persona que ostente la presidencia y otra persona asistente al consejo como mínimo.

5. El ejercicio del cargo de miembro del consejo rector no da derecho a retribución. Los estatutos sociales pueden prever el pago de dietas o la compensación de los gastos o perjuicios que comporta el cargo, correspondiendo a la asamblea general la fijación de su cuantía. Podrán ser retribuidos los cargos de administrador o administradora única y los de administrador o administradora mancomunada o solidaria, así como los de consejero o consejera delegada o miembro de la comisión ejecutiva, en cuyo caso, deberá establecerse en estatutos el régimen de retribución, cuyo importe solo podrá fijarse en la asamblea general.

6. Podrán ser impugnados los acuerdos del consejo rector que se consideren nulos o anulables, de conformidad con lo dispuesto en el artículo 40 de esta ley.

Para el ejercicio de las acciones de impugnación de los acuerdos nulos están legitimados todos los socios y socias, incluso los miembros del consejo rector que hubieran votado a favor y los que se hubieran abstenido. Están legitimados para el ejercicio de las acciones de impugnación de los acuerdos anulables, los miembros asistentes que hubiesen hecho constar su oposición al acuerdo, los ausentes y las personas que hayan sido ilegítimamente privadas de emitir su voto, los miembros de la comisión de control y el 5 % de las personas socias.

El plazo para la impugnación será de dos meses para los acuerdos nulos y de un mes, para los anulables. El cómputo del plazo será desde la fecha de adopción del acuerdo si el impugnante es miembro del consejo y estuvo presente en la adopción del acuerdo; en los demás casos, desde que los impugnantes tuvieren conocimiento de aquel, o en su caso desde su inscripción en el Registro de Cooperativas siempre que no hubiese transcurrido un año desde su adopción.

La impugnación se realizará conforme a lo establecido para la impugnación de acuerdos de la asamblea general.

Article 47. Responsabilitat dels membres del consell rector

1. Els membres del consell rector han d'exercir el càrrec amb la diligència que correspon a un representant lleial i a un gestor ordenat, respectant els principis cooperatius. Responen solidàriament davant de la cooperativa els socis i sòcies i les terceres persones del perjudici que causen per accions o omissions doloses o culpables, i sempre que s'extralimiten en les seues facultats. Quedaran exempts de responsabilitat els que proven que no han intervingut en l'adopció i execució de l'acte o acord lesiu, desconeixien la seua existència o, coneixent-la, van fer tot allò convenient per a evitar el dany o, almenys, s'hi van oposar expressament.

No exonerarà d'esta responsabilitat el fet que l'assemblea general haja ordenat, consentit o autoritzat l'acte o acord quan siga competència exclusiva del consell rector.

2. L'acció de responsabilitat prescriurà al cap de tres anys des del moment en què va poder ser exercitada.

3. L'assemblea general de la cooperativa podrà adoptar l'acord d'exercitar l'acció de responsabilitat, per majoria de dos terços de les persones sòcies presents i representades, encara que no conste en l'orde del dia.

Llevat que expressament preveja el contrari, este acord determinarà el cessament immediat i provisional dels membres del consell afectats mentre dure el procediment judicial o arbitral iniciat contra ells.

El 5 % de les persones sòcies, o cinquanta d'elles, podran demanar a l'assemblea general que adopte l'acord esmentat i, si en el termini de 6 mesos no ho fa o no es presenta la demanda judicial o arbitral, podran interposar la mateixa acció de responsabilitat per compte de la cooperativa.

4. Els socis i sòcies poden exercitar lliurement les accions per a reclamar la indemnització de danys i perjudicis causats directament als seus interessos pels acords del consell rector. L'acció prescriu a l'any des del moment que va poder ser exercitada.

Article 48. Delegació de facultats i designació de director o directora

1. El consell rector podrà delegar, de forma permanent o per un període determinat, les seues facultats en un dels seus membres a títol de conseller o consellera delegat, així com en diversos d'ells formant una comissió executiva, o diverses comissions amb competències específiques, per mitjà del vot favorable de dos terços dels seus components. L'acord haurà d'inscriure's en el Registre de Cooperatives en el termini d'un mes des que va ser adoptat. En qualsevol moment, el consell rector podrà revocar la delegació efectuada. El règim de funcionament de l'òrgan delegat serà el previst per al consell rector, excepte les previsions que s'establisquen en l'acord de delegació. En particular, serà aplicable als seus acords o decisions el procediment d'impugnació previst en l'article 46.6.

2. Les facultats delegades només poden comprendre el tràfic empresarial ordinari de la cooperativa, i el consell conservarà en tot cas, amb caràcter exclusiu, les facultats següents:

- a) Fixar les directrius generals de la gestió.
- b) Controlar permanentment l'exercici de les facultats delegades.

c) Presentar a l'assemblea general ordinària els comptes de l'exercici, l'informe sobre la gestió i la proposta de distribució o assignació dels excedents i d'imputació de les pèrdues.

d) Prestar avals, fiances i garanties reals a favor d'altres persones, excepte en les cooperatives de crèdit.

e) Atorgar poders generals, que hauran d'inscriure's en el Registre de Cooperatives.

3. En tot cas, el consell rector continua sent titular de les facultats delegades, i responsable davant de la cooperativa, els socis i sòcies i les terceres persones, de la gestió duta a terme pels consellers o conselleres delegats i la comissió executiva.

4. El consell rector podrà designar un director o directora, que representarà la cooperativa en tots els assumptes relatius al gir i tràfic d'esta. El seu nomenament haurà d'atorgar-se en escriptura de poder, autoritzada notarialment, que haurà d'inscriure's en el Registre de Cooperatives en el termini d'un mes des de la data de l'escriptura.

5. En les cooperatives amb una xifra anual de negocis superior a tres milions d'euros, serà necessària la designació d'un gestor o gestora de

Artículo 47. Responsabilidad de los miembros del consejo rector

1. Los miembros del consejo rector han de ejercer el cargo con la diligencia que corresponde a un representante leal y a un ordenado gestor, respetando los principios cooperativos. Responden solidariamente ante la cooperativa, los socios y socias y las terceras personas del perjuicio que causen por acciones u omisiones dolosas o culposas, y siempre que se extralimiten en sus facultades. Quedarán exentos de responsabilidad quienes prueben que, no habiendo intervenido en la adopción y ejecución del acto o acuerdo lesivo, desconocían su existencia o, conociéndola, hicieron todo lo conveniente para evitar el daño o, al menos, se opusieron expresamente a aquel.

No exonerará de esta responsabilidad, el hecho de que la asamblea general haya ordenado, consentido o autorizado el acto o acuerdo, cuando sea competencia exclusiva del consejo rector.

2. La acción de responsabilidad prescribirá a los tres años desde el momento en que pudo ser ejercitada.

3. La asamblea general de la cooperativa podrá adoptar el acuerdo de ejercitar la acción de responsabilidad, por mayoría de dos tercios de las personas socias presentes y representadas, aunque no conste en el orden del día.

Salvo que expresamente prevea lo contrario, este acuerdo determinará el cese inmediato y provisional de los miembros del consejo afectados, mientras dure el procedimiento judicial o arbitral iniciado contra ellos.

El 5 % de las personas socias, o cincuenta de ellas, podrán pedir a la asamblea general que adopte el citado acuerdo y, si en el plazo de 6 meses no lo hace o no se presenta la demanda judicial o arbitral, podrán interponer la misma acción de responsabilidad por cuenta de la cooperativa.

4. Los socios y socias pueden ejercitar libremente las acciones para reclamar la indemnización de daños y perjuicios causados directamente a sus intereses por los acuerdos del consejo rector. La acción prescribe al año desde el momento en que pudo ser ejercitada.

Artículo 48. Delegación de facultades y designación de director o directora

1. El consejo rector podrá delegar, de forma permanente o por un período determinado, sus facultades en uno de sus miembros a título de consejero o consejera delegada, así como en varios de ellos formando una comisión ejecutiva, o varias comisiones con competencias específicas, mediante el voto favorable de dos tercios de sus componentes. El acuerdo tendrá que inscribirse en el Registro de Cooperativas en el plazo de un mes desde que fue adoptado. En cualquier momento el consejo rector podrá revocar la delegación efectuada. El régimen de funcionamiento del órgano delegado será el previsto para el consejo rector, salvo las previsions que se establezcan en el acuerdo de delegación. En particular, será de aplicación a sus acuerdos o decisiones el procedimiento de impugnación previsto en el artículo 46.6.

2. Las facultades delegadas solo pueden comprender el tráfico empresarial ordinario de la cooperativa, conservando en todo caso el consejo con carácter exclusivo las siguientes facultades:

- a) Fijar las directrices generales de la gestión.
- b) Controlar permanentemente el ejercicio de las facultades delegadas.

c) Presentar a la asamblea general ordinaria las cuentas del ejercicio, el informe sobre la gestión y la propuesta de distribución o asignación de los excedentes y de imputación de las pérdidas.

d) Prestar avales, fianzas y garantías reales a favor de otras personas, salvo en las cooperativas de crédito.

e) Otorgar poderes generales, que tendrán que inscribirse en el Registro de Cooperativas.

3. En cualquier caso, el consejo rector continúa siendo titular de las facultades delegadas, y responsable ante la cooperativa, los socios y socias y las terceras personas, de la gestión llevada a cabo por los consejeros o consejeras delegadas y la comisión ejecutiva.

4. El consejo rector podrá designar un director o directora, que representará a la cooperativa en todos los asuntos relativos al giro y tráfico de esta. Su nombramiento deberá otorgarse en escritura de poder, autorizada notarialmente, que deberá inscribirse en el Registro de Cooperativas en el plazo de un mes desde la fecha de la escritura.

5. En las cooperativas con una cifra anual de negocios superior a tres millones de euros, será necesaria la designación de un gestor o

dedicació permanent, amb el caràcter de conseller o consellera delegat o de director o directora. La designació serà obligatòria per a les cooperatives de crèdit i per a les cooperatives amb secció de crèdit.

Article 49. Conflicte d'interessos

1. No serà vàlida l'estipulació de contractes ni l'assumpció d'obligacions per part de la cooperativa, no compreses en la utilització dels servicis cooperativitzats, fetes en favor dels membres del consell rector, del director o directora, o dels seus parents fins al quart grau de consanguinitat o segon d'afinitat, si no recau autorització prèvia o ratificació posterior de l'assemblea general. Les persones sòcies afectades no podran prendre part en la votació corresponent de l'assemblea.

2. No obstant això, els drets adquirits de bona fe per terceres persones subadquirents seran inatacables.

Secció tercera Auditoria de comptes

Article 50. Auditoria dels comptes anuals

1. Les cooperatives hauran de sotmetre a auditoria externa els comptes anuals i l'informe de gestió de l'exercici en els supòsits següents:

a) Quan així ho exigisca la Llei d'Auditoria de Comptes i les seues normes de desplegament.

b) Quan s'hagen dotat d'una secció de crèdit.

c) A sol·licitud com a mínim del 10 % dels socis i sòcies o de 50 d'ells dirigida al Registre de Cooperatives perquè este nomena un auditor o auditora de comptes que efectue l'auditoria dels comptes anuals d'un exercici determinat, sempre que no hagen transcorregut tres mesos comptadors des de la data de tancament de l'exercici. En este supòsit, els gastos originats per l'auditoria així acordada aniran a compte de les persones sol·licitants, que podran repetir contra els administradors o administradores de l'entitat quan la comptabilitat verificada haja incorregut en vicis o irregularitats greus o essencials.

D'altra banda, el procediment per al nomenament d'auditor o auditora de comptes pel Registre de Cooperatives s'ajustarà al que disposa el Reglament del Registre Mercantil per al nomenament per este d'auditors o auditores de comptes, amb l'excepció que el sorteig públic per a determinar l'orde de nomenaments el durà a terme l'Oficina Central del Registre de Cooperatives.

d) Quan ho prevegen els estatuts o ho acorden l'assemblea general, els administradors o administradores o la comissió de control de la gestió.

2. Els criteris per al càlcul de la remuneració de l'auditor o auditora nomenats per l'assemblea general, per l'àrbitre o pel jutjat competent es fixaran abans del començament de les seues funcions i per a tot el període d'estes.

3. Les unions o federacions de cooperatives, les cooperatives de segon grau i els consorcis podran contractar amb els auditors o auditores de comptes i, si és el cas, finançar la prestació del servici d'auditoria per a les seues associades, sense perjudi de la lliure facultat de l'assemblea general de la cooperativa per al seu nomenament i separació d'acord amb la llei.

Secció quarta L'assessoria lletrada

Article 51. L'assessoria lletrada

1. Les cooperatives que estiguen obligades a sotmetre els seus comptes a auditoria externa hauran de designar, per acord del consell rector, una persona que exercirà les tasques d'assessoria lletrada.

2. La persona designada com a tal firmarà, dictaminant si són ajustats a dret, els acords de l'assemblea general o del consell rector en què concórrega qualsevol de les circumstàncies següents:

a) Que siguen inscripibles en qualsevol registre públic.

b) Que corresponguen al règim d'altres i baixes i al règim disciplinari dels socis i sòcies.

c) Els relatius a les alienacions de béns d'immobilitzat, en els casos en què siga competència de l'assemblea general.

gestora de dedicació permanente, con el caràcter de consejero o consejera delegada o de director o directora. La designación será obligatoria para las cooperativas de crédito y para las cooperativas con sección de crédito.

Artículo 49. Conflicto de intereses

1. No será válida la estipulación de contratos ni la asunción de obligaciones por parte de la cooperativa, no comprendidas en la utilización de los servicios cooperativizados, hechas en favor de los miembros del consejo rector, del director o directora, o de sus parientes hasta el cuarto grado de consanguinidad o segundo de afinidad, si no recae autorización previa o ratificación posterior de la asamblea general. Las personas socias afectadas no podrán tomar parte en la correspondiente votación de la asamblea.

2. No obstante, los derechos adquiridos de buena fe por terceras personas subadquirentes serán inatacables.

Sección tercera Auditoría de cuentas

Artículo 50. Auditoría de las cuentas anuales

1. Las cooperativas deberán someter a auditoría externa las cuentas anuales y el informe de gestión del ejercicio, en los siguientes supuestos:

a) Cuando así lo exija la Ley de Auditoría de Cuentas y sus normas de desarrollo.

b) Cuando se hayan dotado de una sección de crédito.

c) A solicitud de al menos el 10 % de los socios y socias o de 50 de ellas dirigida al Registro de Cooperativas para que este nombre un auditor o auditora de cuentas, que efectúe la auditoría de las cuentas anuales de un determinado ejercicio, siempre que no hubiesen transcurrido tres meses a contar desde la fecha de cierre de dicho ejercicio. En este supuesto, los gastos originados por la auditoría así acordada, serán de cuenta de las personas solicitantes, que podrán repetir contra los administradores o administradoras de la entidad cuando la contabilidad verificada hubiese incurrido en vicios o irregularidades graves o esenciales.

Por lo demás, el procedimiento para el nombramiento de auditor o auditora de cuentas por el Registro de Cooperativas se ajustará a lo dispuesto en el Reglamento del Registro Mercantil para el nombramiento por el mismo de auditores o auditoras de cuentas, con la salvedad de que el sorteo público para determinar el orden de nombramientos se llevará a efecto por la Oficina Central del Registro de Cooperativas.

d) Cuando lo prevean los estatutos o lo acuerden la asamblea general, los administradores o administradoras o la comisión de control de la gestión.

2. Los criterios para el cálculo de la remuneración del auditor o auditora nombrados por la asamblea general, por el árbitro o por el juzgado competente, se fijarán antes del comienzo de sus funciones y para todo el período de las mismas.

3. Las uniones o federaciones de cooperativas, las cooperativas de segundo grado y los consorcios, podrán contratar con los auditores o auditoras de cuentas y, en su caso, financiar la prestación del servicio de auditoría para sus asociadas. Ello sin perjuicio de la libre facultad de la asamblea general de la cooperativa para su nombramiento y separación de acuerdo con la ley.

Sección cuarta La asesoría letrada

Artículo 51. La asesoría letrada

1. Las cooperativas que vengan obligadas a someter sus cuentas a auditoría externa tendrán que designar, por acuerdo del consejo rector, una persona que ejercerá las tareas de asesoría letrada.

2. La persona designada como tal firmará, dictaminando si son ajustados a derecho, los acuerdos de la asamblea general o del consejo rector en los que concurra cualquiera de las siguientes circunstancias:

a) Que sean inscribibles en cualquier registro público.

b) Que correspondan al régimen de altas y bajas y al régimen disciplinario de los socios y socias.

c) Los relativos a las enajenaciones de bienes de inmovilizado, en los casos en que sea competencia de la asamblea general.

Estarà obligat a això tant si ha assistit a les sessions corresponents com si no.

3. El nomenament no podrà recaure en persona que tinga interessos en la cooperativa o mantinga amb esta relacions contractuals de qualsevol tipus diferents de la d'assessoria lletrada, excepte les d'assessorament jurídic. No obstant això, podrà ser-ho aquell soci o sòcia de la cooperativa que posseísca les condicions legals per a exercir esta funció, i en este cas no participará en les votacions relatives als acords sobre els quals puga haver-hi conflicte d'interessos de la cooperativa amb els propis a juí del consell rector.

4. Les unions i federacions de cooperatives, les cooperatives de segon grau i els consorcis que incloguen l'assessoria jurídica entre els seus fins podran organitzar, finançar i prestar este servici, sense perjudi que l'execució i responsabilitat professional, reconeguda en la firma de les actes i certificats dels acords, corresponga a professionals que posseïsquen els requisits exigits.

5. Amb caràcter supletori a esta norma s'aplicará la Llei 39/1975, de 31 d'octubre, sobre designació de lletrats assessors de l'òrgan administrador de determinades societats mercantils, i les disposicions que la despleguen, entenent que el límit de cinc entitats en què la mateixa assessoria lletrada pot ocupar el càrrec de lletrat o lletrada assessora comprén conjuntament societats mercantils i cooperatives. S'exceptua d'este límit el supòsit en què el servici d'assistència lletrada es preste per les mateixes unions o federacions, cooperatives de segon grau o consorcis.

Secció quinta

La comissió de recursos, el comitè social i
la comissió de control de la gestió

Article 52. Comissió de recursos

1. Els estatuts socials podran preveure la designació d'una comissió de recursos, composta per entre tres i set persones sòcies triades per l'assemblea general per un període de tres a sis anys, els quals no podran formar part simultàniament del consell rector ni ocupar la condició de director o directora de la cooperativa.

S'aplicaran les normes d'esta llei sobre consell rector a l'elecció, acceptació, inscripció en el Registre de Cooperatives, funcionament de la comissió de recursos i a la revocació, retribució i responsabilitat dels seus membres.

2. Quan els estatuts així ho regulen, la comissió de recursos podrà resoldre les reclamacions de les persones sòcies sobre admissió, baixa, expulsió i exercici del poder disciplinari, contra els acords del consell rector, sense perjudi de la facultat de plantejar-los novament davant de l'assemblea general com a última instància en l'interior de la cooperativa, en el termini d'un mes des de l'acord de la comissió.

Els estatuts podran determinar que la decisió de la comissió no siga recurrible davant de l'assemblea general, obrint la via a la impugnació judicial o a l'arbitratge cooperatiu.

3. Igualment, quan els estatuts així ho regulen, la reclamació contra qualsevol acord del consell rector o de l'assemblea general davant de la comissió de recursos serà un requisit inexcusable per a interposar demanda d'arbitratge o d'impugnació judicial contra els acords esmentats.

En tot cas, la interposició de la reclamació suspèn timerà el termini legal de caducitat de l'acció d'impugnació, que només començarà a transcórrer quan l'assemblea general adopte un nou acord, confirmatori o modificatiu de l'anterior, recorregut davant de la comissió de recursos.

Article 53. El comitè social. Naturalesa i funcions

1. En les cooperatives amb socis i sòcies treballadors o de treball, els estatuts podran preveure l'existència d'un comitè social que, com a òrgan representatiu d'estos socis i sòcies, tinga com a funcions bàsiques les d'informació, assessorament i consulta del consell rector en tots aquells aspectes que afecten la prestació de treball. Caldrà emetre un informe preceptiu sobre les modificacions de les condicions de treball que meresquen la consideració de substancials d'acord amb la legislació laboral.

2. El comitè social estarà integrat en la seua totalitat per socis i sòcies treballadors o de treball, que no podran ocupar al seu torn cap altre càrrec social. Els estatuts socials establiran la seua composició, duració,

Estarà obligado a ello tanto si ha asistido a las correspondientes sesiones como si no.

3. El nombramiento no podrá recaer en persona que tenga intereses en la cooperativa, o mantenga con ella relaciones contractuales de cualquier tipo distintas a la de asesoría letrada, exceptuando las de asesoramiento jurídico. No obstante, podrá serlo aquel socio o socia de la cooperativa que reúna las condiciones legales para ejercer dicha función, en cuyo caso no participará en las votaciones relativas a aquellos acuerdos sobre los que pueda existir conflicto de intereses de la cooperativa con los propios a juicio del consejo rector.

4. Las uniones y federaciones de cooperativas, las cooperativas de segundo grado y los consorcios, que incluyan la asesoría jurídica entre sus fines, podrán organizar, financiar y prestar este servicio, sin perjuicio de que la ejecución y responsabilidad profesional, reconocida en la firma de las actas y certificaciones de los acuerdos, corresponda a profesionales que reúnan los requisitos exigidos.

5. Con carácter supletorio a esta norma se aplicará la Ley 39/1975, de 31 de octubre, sobre designación de letrados asesores del órgano administrador de determinadas sociedades mercantiles y las disposiciones que la desarrollan, entendiéndose que el límite de cinco entidades en las que la misma asesoría letrada puede ocupar el cargo de letrado o letrada asesora comprende conjuntamente sociedades mercantiles y cooperativas. Se exceptúa de este límite el supuesto en que el servicio de asistencia letrada se preste por las mismas uniones o federaciones, cooperativas de segundo grado o consorcios.

Sección quinta

La comisión de recursos, el comité social y
la comisión de control de la gestión

Artículo 52. Comisión de recursos

1. Los estatutos sociales podrán prever la designación de una comisión de recursos, compuesta por entre tres y siete personas socias elegidas por la asamblea general por un período de tres a seis años, los cuales no podrán formar parte simultáneamente del consejo rector ni ostentar la condición de director o directora de la cooperativa.

Se aplicarán las normas de esta ley sobre consejo rector a la elección, aceptación, inscripción en el Registro de Cooperativas, funcionamiento de la comisión de recursos, y a la revocación, retribución y responsabilidad de sus miembros.

2. Cuando los estatutos así lo regulen, la comisión de recursos podrá resolver las reclamaciones de las personas socias sobre admisión, baja, expulsión y ejercicio del poder disciplinario, contra los acuerdos del consejo rector, sin perjuicio de la facultad de plantearlos de nuevo ante la asamblea general como última instancia en el interior de la cooperativa, en el plazo de un mes desde el acuerdo de la comisión.

Los estatutos podrán determinar que la decisión de la comisión no sea recurrible ante la asamblea general, abriendo la vía a la impugnación judicial o al arbitraje cooperativo.

3. Igualmente, cuando los estatutos así lo regulen, la reclamación contra cualquier acuerdo del consejo rector o de la asamblea general ante la comisión de recursos, será un requisito inexcusable para interponer demanda de arbitraje o de impugnación judicial contra los citados acuerdos.

En todo caso, la interposición de la reclamación suspenderá el plazo legal de caducidad de la acción de impugnación, que solo comenzará a transcurrir cuando la asamblea general adopte un nuevo acuerdo, confirmatorio o modificativo del anterior, recurrido ante la comisión de recursos.

Artículo 53. El comité social. Naturaleza y funciones

1. En las cooperativas con socios y socias trabajadoras o de trabajo, los Estatutos podrán prever la existencia de un comité social que, como órgano representativo de estos socios y socias, tenga como funciones básicas las de información, asesoramiento y consulta del consejo rector en todos aquellos aspectos que afectan a la prestación de trabajo, debiendo emitir informe preceptivo sobre aquellas modificaciones de las condiciones de trabajo que merezcan la consideración de sustanciales de acuerdo con la legislación laboral.

2. El comité social estará integrado en su totalidad por socios y socias trabajadoras o de trabajo, que no podrán ostentar a su vez ningún otro cargo social. Los Estatutos sociales establecerán su composición,

cessament i funcionament, així com la possibilitat que siguen cridats a les seues reunions membres del consell rector.

Article 54. Comissió de control de la gestió

1. Els estatuts socials podran preveure la designació d'una comissió de control de la gestió, composta per un nombre entre tres i set persones sòcies, triades per l'assemblea general per a un període de tres a sis anys, els quals no podran formar part simultàniament del consell rector ni tindre la condició de director o directora de la cooperativa.

2. Serà competència d'esta comissió examinar la marxa de la cooperativa, les directrius generals i les decisions concretes adoptades pel consell rector, el conseller o consellera delegada o comissió executiva i la direcció; advertir-los sobre la seua conformitat o no amb la política fixada per l'assemblea general i els criteris d'una bona gestió empresarial, i informar per escrit, en el moment que consideren oportú, l'assemblea general i, en tot cas, l'assemblea general ordinària. Amb este fi, la comissió podrà demanar i examinar, en tot moment, la documentació i comptabilitat de la cooperativa.

3. En tot allò no previst en este article i en els estatuts socials s'observaran, en la mesura que hi siguen aplicables, les normes establides per al consell rector.

CAPÍTOL VI *Règim econòmic*

Article 55. Capital social

1. El capital social de la cooperativa estarà integrat per les aportacions obligatòries i voluntàries dels seus socis i sòcies i, si és el cas, de les persones associades. El seu import haurà d'estar desemborsat com a mínim en un 25 % en el moment constitutiu.

Les aportacions socials, obligatòries o voluntàries, podran ser:

- a) Aportacions amb dret de reemborsament.
- b) Aportacions el reemborsament de les quals, en cas de baixa o altres supòsits previstos en esta llei, pugua ser refusat incondicionalment per el consell rector.

La transformació obligatòria de les aportacions amb dret de reemborsament en aportacions el reemborsament de les quals pugua ser refusat incondicionalment pel consell rector, o la transformació inversa, requerirà l'acord de l'assemblea general, adoptat per la majoria exigida per a la modificació dels estatuts socials. El soci o sòcia disconforme podrà donar-se de baixa, la qual es qualificarà com a justificada.

Els estatuts socials podran preveure, per al cas de les aportacions a què es referix l'epígraf *a* anterior, que quan en un exercici econòmic l'import de les devolucions de les aportacions supere el percentatge de capital social que s'hi establisca, els nous reemborsaments estiguen condicionats a l'acord favorable del consell rector.

El soci o sòcia que haja salvat expressament el seu vot o estiga absent o disconforme amb l'establiment o disminució d'este percentatge podrà donar-se de baixa, la qual es qualificarà com a justificada. En este cas, hi resultaran també aplicables els articles 58.2, 61.9 i 10.

Si la cooperativa anuncia la seua xifra de capital social al públic, haurà de referir-ho a data concreta i expressar la quantitat desemborsada.

2. La cooperativa es constituirà almenys amb un capital social mínim de tres mil euros, necessàriament integrat en esta última xifra amb aportacions obligatòries totalment subscrites i desemborsades.

3. L'import total de les aportacions de cada soci o sòcia no podrà excedir el 45 % del capital social en les cooperatives de primer grau.

4. Les aportacions socials no podran denominar-se accions o participacions ni, amb qualsevol altra forma o qualificació, indicar una divisió del patrimoni cooperatiu o atribuir quotes o parts de drets polítics, excepte en els casos especialment previstos en esta llei.

Les aportacions socials s'acreditaran per títols nominatius no negociables, o per anotacions en compte o llibretes, que reflectiran les aportacions subscrites, les quantitats desemborsades, i les variacions successives d'unes o altres.

Les anotacions en compte es regiran pel que disposa la Llei del Mercat de Valors i les normes que la despleguen, en especial les referides a les entitats autoritzades per a portar les anotacions, i caldrà remetre'n l'extracte al domicili del soci almenys una vegada a l'any.

duración, cese y funcionamiento, así como la posibilidad de que sean llamados a sus reuniones miembros del consejo rector.

Artículo 54. Comisión de control de la gestión

1. Los estatutos sociales podrán prever la designación de una comisión de control de la gestión, compuesta por un número entre tres y siete personas socias, elegidas por la asamblea general para un período de tres a seis años, los cuales no podrán formar parte simultáneamente del consejo rector ni ostentar la condición de director o directora de la cooperativa.

2. Será competencia de esta comisión, examinar la marcha de la cooperativa, las directrices generales y las decisiones concretas adoptadas por el consejo rector, el consejero o consejera delegada o comisión ejecutiva y la dirección; advertir a estos sobre su conformidad o no con la política fijada por la asamblea general y los criterios de una buena gestión empresarial, e informar por escrito, en el momento que consideren oportuno a la asamblea general y, en todo caso, a la asamblea general ordinaria. A tal fin, dicha comisión podrá recabar y examinar, en todo momento, la documentación y contabilidad de la cooperativa.

3. En lo no previsto en este artículo y en los estatutos sociales, se observarán, en cuanto sean aplicables, las normas establecidas para el consejo rector.

CAPÍTULO VI *Régimen económico*

Artículo 55. Capital social

1. El capital social de la cooperativa estará integrado por las aportaciones obligatorias y voluntarias de sus socios y socias y, en su caso, de las personas asociadas. Su importe deberá estar desembolsado como mínimo en un 25 % en el momento constitutivo.

Las aportaciones sociales, obligatorias o voluntarias, podrán ser:

- a) Aportaciones con derecho de reembolso.
- b) Aportaciones cuyo reembolso, en caso de baja u otros supuestos contemplados en esta ley, pueda ser rehusado incondicionalmente por el consejo rector.

La transformación obligatoria de las aportaciones con derecho de reembolso en aportaciones cuyo reembolso pueda ser rehusado incondicionalmente por el consejo rector, o la transformación inversa, requerirá el acuerdo de la asamblea general, adoptado por la mayoría exigida para la modificación de los estatutos sociales. El socio o socia disconforme podrá darse de baja, calificándose esta como justificada.

Los estatutos sociales podrán prever, para el caso de las aportaciones a que se refiere el epígrafe *a* anterior, que cuando en un ejercicio económico el importe de las devoluciones de las aportaciones supere el porcentaje de capital social que en ellos se establezca, los nuevos reembolsos estén condicionados al acuerdo favorable del consejo rector.

El socio o socia que hubiese salvado expresamente su voto o estuviese ausente o disconforme con el establecimiento o disminución de este porcentaje podrá darse de baja, calificándose esta como justificada. En este caso, resultarán también de aplicación los artículos 58.2, 61.9 y 10.

Si la cooperativa anuncia su cifra de capital social al público, deberá referirlo a fecha concreta y expresar el desembolsado.

2. La cooperativa se constituirá al menos con un capital social mínimo de tres mil euros, necesariamente integrado en esta última cifra con aportaciones obligatorias totalmente suscritas y desemborsadas.

3. El importe total de las aportaciones de cada socio o socia no podrá exceder del 45 % del capital social en las cooperativas de primer grado.

4. Las aportaciones sociales no podrán denominarse acciones o participaciones ni, bajo cualquier otra forma o calificación, indicar una división del patrimonio cooperativo o atribuir cuotas o partes de derechos políticos, salvo en los casos especialmente previstos en esta ley.

Las aportaciones sociales se acreditarán por títulos nominativos no negociables, o por anotaciones en cuenta o libretas, que reflejarán las aportaciones suscritas, las cantidades desemborsadas, y las sucesivas variaciones de unas u otras.

Las anotaciones en cuenta se regirán por lo dispuesto en la Ley del Mercado de Valores y normas que la desarrollan, en especial las referidas a las entidades autorizadas para llevar las anotaciones, y el extracto de las mismas deberá ser remitido al domicilio del socio al menos una vez al año.

5. Les aportacions es realitzaran en moneda de curs legal i, si ho autoritza l'assemblea general, també podran consistir en béns i drets avaluable econòmicament.

En cap cas podran assignar-se aportacions a capital social per import superior al valor de les aportacions no dineràries realitzades.

L'entrega i sanejament d'estes aportacions no dineràries es regirà pel que estableix la legislació que li siga aplicable.

6. Els membres del consell rector respondran solidàriament davant de la cooperativa i dels creditors socials de la realitat de les aportacions i del valor que s'haja atribuït a les no dineràries. No obstant això, respecte d'estes últimes, quedaran exempts de responsabilitat quan sotmeten la seua valoració a informe d'expert independent.

Dins dels quatre mesos següents, qualsevol soci o sòcia, a costa seu, podrà sol·licitar de l'àrbitre o del jutjat competent el nomenament d'una persona experta independent que revisarà la valoració efectuada. L'àrbitre o jutjat competent decidirà quina de les valoracions és la justa i, si la revisió demostra que el valor dels béns o drets aportats és inferior a l'assignat inicialment, el soci o sòcia aportant haurà de completar en efectiu eixa diferència.

L'acció de responsabilitat podrà ser exercitada per qualsevol persona creditora en cas d'insolvència de la cooperativa.

7. Els títols acreditatius d'aportacions a capital social hauran d'estar íntegrament subscrits i, en el cas d'aportacions no dineràries, íntegrament desemborsades.

Les aportacions dineràries estaran desemborsades, com a mínim, en un 25 % i la resta podrà ser exigit al soci o sòcia per acord del consell rector, en el termini màxim de cinc anys des del moment de la subscripció.

Article 56. Aportacions obligatòries al capital social

1. Els estatuts socials fixaran l'aportació obligatòria inicial per a ser persona sòcia de la cooperativa. Podran preveure que la seua quantia siga igual per a tots, o proporcional a l'activitat cooperativitzada desenvolupada o compromesa per cada soci o sòcia.

L'import de l'aportació podrà determinar-se en els estatuts amb referència a quanties o índexs econòmics publicats per organismes oficials o independents.

2. L'assemblea general, per la majoria de l'article 36.6 d'esta llei, podrà imposar en qualsevol moment noves aportacions obligatòries assenyalant-ne l'import, les condicions de subscripció i els terminis de desemborsament. Cada soci o sòcia podrà imputar al compliment d'esta nova obligació, en tot o en part, les aportacions voluntàries que tinga subscrites, o les obligatòries addicionals a què es referix l'apartat 4.

El soci o sòcia disconforme podrà donar-se justificadament de baixa amb els efectes regulats en esta llei.

3. Els nous socis o sòcies que entren en la cooperativa no tindran obligació de fer aportacions superiors a les obligatòries exigibles en este moment, actualitzades segons l'índex general de preus al consum o aquell que el substituïssa.

El desemborsament de les seues aportacions s'efectuarà en les mateixes condicions que es van exigir als ja socis i sòcies, llevat que els estatuts estableixen condicions més favorables per als nous membres.

4. Tota aportació obligatòria a capital social que excedisca la quantia establida per a ser soci o sòcia es considerarà aportació obligatòria addicional i no serà exigible per a adquirir la condició de persona sòcia.

Article 57. Aportacions voluntàries al capital social

1. L'assemblea general i, si ho preveuen els estatuts, el consell rector podran acordar l'admissió d'aportacions voluntàries de persones sòcies i associades, fixant les condicions de subscripció, que hauran de respectar la proporcionalitat amb les aportacions a capital social realitzades fins al moment per estes, si així fóra necessari per cedir el nombre de sol·licituds de subscripció que s'haja acordat admetre, així com les condicions de retribució i reemborsament d'esta classe d'aportacions. En tot cas, el termini de subscripció no podrà excedir sis mesos des de l'acord d'emissió, i el termini de reemborsament no podrà ser inferior a tres anys des de la subscripció.

2. En el cas que no se subscriga la totalitat de les aportacions voluntàries previstes en l'acord d'emissió, s'entendrà que el capital queda

5. Las aportaciones se realizarán en moneda de curso legal y, si lo autoriza la asamblea general, también podrán consistir en bienes y derechos evaluables económicamente.

En ningún caso podrán asignarse aportaciones a capital social por importe superior al valor de las aportaciones no dinerarias realizadas.

La entrega y saneamiento de estas aportaciones no dinerarias se regirá por lo establecido en la legislación que le sea aplicable.

6. Los miembros del consejo rector responderán solidariamente frente a la cooperativa y frente a los acreedores sociales de la realidad de las aportaciones y del valor que se les haya atribuido a las no dinerarias. No obstante, respecto de estas últimas, quedarán exentos de responsabilidad cuando sometan su valoración a informe de experto independiente.

Dentro de los cuatro meses siguientes, cualquier socio o socia, a su costa, podrá solicitar del árbitro o del juzgado competente, el nombramiento de una persona experta independiente que revisará la valoración efectuada. El árbitro o juzgado competente, decidirá cuál de las valoraciones es la justa y, si la revisión demuestra que el valor de los bienes o derechos aportados es inferior al inicialmente asignado, el socio o socia aportante deberá completar en efectivo esa diferencia.

La acción de responsabilidad podrá ser ejercitada por cualquier persona acreedora en caso de insolvencia de la cooperativa.

7. Los títulos acreditativos de aportaciones a capital social tendrán que estar íntegramente suscritos y, en el caso de aportaciones no dinerarias, íntegramente desemborsadas.

Las aportaciones dinerarias estarán desemborsadas, como mínimo, en un 25 % y el resto podrá ser exigido al socio o socia por acuerdo del consejo rector, en el plazo máximo de cinco años desde el momento de la suscripción.

Artículo 56. Aportaciones obligatorias al capital social

1. Los estatutos sociales fijarán la aportación obligatoria inicial para ser persona socia de la cooperativa. Podrán prever que su cuantía sea igual para todos, o proporcional a la actividad cooperativizada desarrollada o comprometida por cada socio o socia.

El importe de la aportación podrá determinarse en los estatutos con referencia a cuantías o índices económicos publicados por organismos oficiales o independientes.

2. La asamblea general, por la mayoría del artículo 36.6 de esta ley podrá imponer en cualquier momento nuevas aportaciones obligatorias, señalando el importe, las condiciones de suscripción y plazos de desembolso. Cada socio o socia podrá imputar al cumplimiento de esta nueva obligación, en todo o en parte, las aportaciones voluntarias que tenga suscritas, o las obligatorias adicionales a que se refiere el apartado 4.

El socio o socia disconforme podrá darse justificadamente de baja con los efectos regulados en esta ley.

3. Los nuevos socios o socias que entren en la cooperativa, no tendrán obligación de hacer aportaciones superiores a las obligatorias exigibles en este momento, actualizadas según el índice general de precios al consumo o aquel que le sustituya.

El desembolso de sus aportaciones se efectuará en las mismas condiciones que se exigieron a los ya socios y socias, salvo que los estatutos establecieran condiciones más favorables para los nuevos miembros.

4. Toda aportación obligatoria a capital social que exceda de la cuantía establecida para ser socio o socia se considerará aportación obligatoria adicional y no será exigible para adquirir la condición de persona socia.

Artículo 57. Aportaciones voluntarias al capital social

1. La asamblea general y, si lo prevén los estatutos, el consejo rector, podrá acordar la admisión de aportaciones voluntarias de personas socias y asociadas, fijando las condiciones de suscripción, que deberán respetar la proporcionalidad con las aportaciones a capital social realizadas hasta el momento por estas, si así fuera necesario por exceder el número de solicitudes de suscripción a las que se hubiere acordado admitir, así como las condiciones de retribución y reembolso de esta clase de aportaciones. En cualquier caso, el plazo de suscripción no podrá exceder de seis meses desde el acuerdo de emisión, y el plazo de reembolso no podrá ser inferior a tres años desde la suscripción.

2. En el caso de que no se suscriba la totalidad de las aportaciones voluntarias previstas en el acuerdo de emisión, se entenderá que el

incrementat en la quantia subscrita, llevat que s'haja previst en l'acord que l'augment quede sense efecte en este cas.

3. Cada acord d'emissió regularà les condicions de retribució de l'emissió corresponent i, si és el cas, els criteris per a la modificació d'estes condicions.

4. El consell rector podrà decidir, a requeriment del seu titular, la conversió d'aportacions voluntàries en obligatòries, així com la transformació d'aportacions obligatòries en voluntàries quan aquelles hagen de reduir-se per a adequar-se al potencial ús cooperatiu de la persona sòcia, o ser liquidades a esta d'acord amb els estatuts.

Article 58. Remuneració de les aportacions

1. Els estatuts socials establiran si les aportacions obligatòries donen dret a la meritació d'interessos per la part efectivament desemborsada o si atribueixen a l'assemblea general la facultat d'acordar la seua meritació. En els dos casos, l'assemblea serà la competent per a determinar, quan siga procedent, la remuneració o el procediment per a fixar-la.

En el cas de les aportacions voluntàries, serà l'acord d'emissió d'estes el que determine la seua remuneració o el procediment per a determinar-la.

2. L'assignació i quantia de la remuneració, en el cas de les aportacions obligatòries a capital, estaran condicionades a l'existència de resultats positius o reserves de lliure disposició. En cap cas la retribució al capital serà superior a sis punts per damunt de l'interés legal dels diners.

Els imports no reemborsats de les aportacions obligatòries de l'article 55.1.b tindran preferència per a percebre la remuneració que s'establisca.

Article 59. Actualització del capital i regularització de balanços

1. Les aportacions obligatòries podran ser actualitzades a càrrec de reserves, i esta actualització es limitarà a corregir els efectes de la inflació des de l'exercici en què van ser desemborsades aquelles. Els estatuts podran establir un període màxim per a l'actualització.

2. El balanç de la cooperativa podrà ser regularitzat en els mateixos termes i amb les mateixes condicions previstes per a les societats mercantils, sempre que es respecte el règim econòmic d'esta llei i en els termes que la legislació aplicable determine.

Article 60. Transmissió de les aportacions i de la condició de persona sòcia o associada

1. Les aportacions voluntàries són lliurement transmissibles entre persones sòcies i associades. Les aportacions obligatòries podran transmetre's entre persones sòcies, sempre que això siga necessari per a adequar les aportacions obligatòries a capital social que cada una ha de mantindre d'acord amb els estatuts.

En els dos casos s'haurà de comunicar al consell rector la transmissió en el termini de quinze dies des que es produïsquen.

2. El consell rector, quan reba la sol·licitud de nous ingressos com a persones sòcies o associades, ho farà públic en el tauler d'anuncis del domicili social perquè, en el termini d'un mes, tant les persones sòcies com les associades que ho desitgen, puguem oferir per escrit les aportacions que estiguen disposats a cedir, i el cedent mantindrà l'aportació mínima obligatòria.

3. La persona sòcia que, després de perdre els requisits per a continuar com a tal, siga donada de baixa justificada, podrà transmetre les seues aportacions al seu cònjuge, ascendents o descendents, si són persones sòcies o associades, o adquirixen tal condició en els tres mesos següents a la baixa d'aquella, subscriuint les aportacions obligatòries que siguen necessàries per a completar les seues aportacions obligatòries al capital social.

4. En cas de successió *mortis causa*, poden adquirir la condició de socis o sòcies els hereus i hereves que ho sol·liciten i tinguen dret a l'ingrés d'acord amb els estatuts i amb esta llei, repartint entre ells les aportacions del causant.

Quan concórreguen dos o més persones hereves en la titularitat d'una aportació, seran considerats socis o sòcies totes elles i quedaran obligades a subscriure les aportacions que siguen obligatòries en eixe moment.

La persona hereva no interessada a ingressar en la cooperativa pot exigir la liquidació, sense deduccions, de les aportacions que li corresponguen.

capital queda incrementado en la cuantía suscrita, salvo que se hubiera previsto en el acuerdo que el aumento quede sin efecto en tal caso.

3. Cada acuerdo de emisión regulará las condiciones de retribución de la correspondiente emisión y, en su caso, los criterios para la modificación de estas condiciones.

4. El consejo rector podrá decidir, a requerimiento de su titular, la conversión de aportaciones voluntarias en obligatorias, así como la transformación de aportaciones obligatorias en voluntarias cuando aquellas deban reducirse para adecuarse al potencial uso cooperativo de la persona socia, o ser liquidadas a esta de acuerdo con los estatutos.

Artículo 58. Remuneración de las aportaciones

1. Los estatutos sociales establecerán si las aportaciones obligatorias dan derecho al devengo de intereses por la parte efectivamente desembolsada o si atribuyen a la asamblea general la facultad de acordar su devengo. En ambos casos, la asamblea será la competente para determinar, cuando proceda, la remuneración o el procedimiento para fijarla.

En el caso de las aportaciones voluntarias, será el acuerdo de emisión de las mismas el que determine su remuneración o el procedimiento para determinarla.

2. La asignación y cuantía de la remuneración, en el caso de las aportaciones obligatorias a capital, estarán condicionadas a la existencia de resultados positivos o reservas de libre disposición. En ningún caso, la retribución al capital será superior a seis puntos por encima del interés legal del dinero.

Los importes no reembolsados de las aportaciones obligatorias del artículo 55.1.b tendrán preferencia para percibir la remuneración que se establezca.

Artículo 59. Actualización del capital y regularización de balances

1. Las aportaciones obligatorias podrán ser actualizadas con cargo a reservas, limitándose esta actualización a corregir los efectos de la inflación desde el ejercicio en que fueron desemborsadas aquellas. Los estatutos podrán establecer un período máximo para la actualización.

2. El balance de la cooperativa podrá ser regularizado en los mismos términos y con las mismas condiciones previstas para las sociedades mercantiles, siempre que se respete el régimen económico de esta ley y en los términos que la legislación aplicable determine.

Artículo 60. Transmisión de las aportaciones y de la condición de persona socia o asociada

1. Las aportaciones voluntarias son libremente transmisibles entre personas socias y asociadas. Las aportaciones obligatorias podrán transmitirse entre personas socias, siempre que ello sea necesario para adecuar las aportaciones obligatorias a capital social que cada una de ellas debe mantener de acuerdo con los estatutos.

En ambos casos, se deberá comunicar al consejo rector la transmisión en el plazo de quince días desde que se produzcan.

2. El consejo rector, cuando reciba la solicitud de nuevos ingresos como personas socias o asociadas, lo hará público en el tablón de anuncios del domicilio social, para que, en el plazo de un mes, tanto las personas socias como las asociadas que lo deseen, puedan ofrecer por escrito las aportaciones que estén dispuestos a ceder, manteniendo el cedente la aportación mínima obligatoria.

3. La persona socia que, tras perder los requisitos para continuar como tal, fuese dada de baja justificada, podrá transmitir sus aportaciones a su cónyuge, ascendientes o descendientes, si son personas socias o asociadas, o adquirieren tal condición en los tres meses siguientes a la baja de aquella, suscribiendo las aportaciones obligatorias que fuesen necesarias para completar sus aportaciones obligatorias al capital social.

4. En caso de sucesión *mortis causa*, pueden adquirir la condición de socios o socias los herederos y herederas que lo soliciten y tengan derecho al ingreso de acuerdo con los estatutos y con esta ley, repartiendo entre ellos las aportaciones del causante.

Cuando concurren dos o más personas herederas en la titularidad de una aportación, serán considerados socios o socias todas ellas, quedando obligadas a suscribir las aportaciones que sean obligatorias en ese momento.

La persona heredera no interesada en ingresar en la cooperativa puede exigir la liquidación, sin deducciones, de las aportaciones que le correspondan.

Si els estatuts ho preveuen, podrà ser transmissible *mortis causa* la condició d'associat o associada, així com les seues aportacions.

5. En els supòsits dels apartats tres i quatre, la persona adquirent de les aportacions no estarà obligada a desemborsar quotes d'ingrés per les que haja rebut de familiar o causant.

6. Els creditors personals del soci o sòcia no podran embargar ni executar les aportacions socials, sense perjudi d'exercir els seus drets sobre reemborsaments, interessos i retorns que puguen correspondre al soci o sòcia.

Article 61. Reemborsament de les aportacions

1. La persona sòcia té dret a exigir el reemborsament de les seues aportacions obligatòries, i la part corresponent de les reserves voluntàries repartibles, en cas de baixa de la cooperativa. La liquidació d'estes aportacions es farà amb efectes al tancament de l'exercici social en el curs del qual haguera nascut el dret al reemborsament, i el seu import es determinarà conforme s'establix a continuació.

2. Del valor acreditat, i si és el cas actualitzat, de les aportacions obligatòries es deduiran les pèrdues imputades i imputables a la persona sòcia, reflectides en el balanç de tancament de l'exercici en què es produísca la baixa, ja corresponguen a este exercici o vinguen d'altres anteriors i estiguen sense compensar, sense perjudi de qualsevol altra responsabilitat prevista en esta llei.

3. Si els estatuts ho preveuen, sobre l'import liquidat de les aportacions obligatòries, el consell rector podrà practicar les deduccions que s'acorden en cas de baixa injustificada o expulsió, i es respectarà el límit màxim fixat en els estatuts, que no podrà excedir del vint o el trenta per cent respectivament.

4. El consell rector, en el termini de dos mesos des de l'aprovació dels comptes de l'exercici en què haja causat baixa el soci o sòcia, li comunicarà l'import a reemborsar, la liquidació efectuada, les deduccions practicades, si és el cas, i li farà efectiu el reemborsament, llevat que faça ús de la facultat d'ajornament a què es referix l'apartat següent.

5. El consell rector podrà ajornar el reemborsament de la liquidació en el termini que assenyalen els estatuts socials, que no serà superior a cinc anys en cas d'expulsió, a tres anys en cas de baixa no justificada, i a un any en cas de defunció o de baixa justificada, a comptar en tot cas des de la data de tancament de l'exercici en què el soci o sòcia va causar baixa.

Les quantitats ajornades meritiran l'interés legal dels diners, des de la data de tancament de l'exercici en què el soci o sòcia va causar baixa, i no podran ser actualitzades. Quan el consell rector acorde la devolució de les aportacions previstes en l'article 55.1.b, no podrà fer ús de l'ajornament i el seu reemborsament s'haurà de realitzar en el termini màxim de tres mesos.

6. Les aportacions voluntàries es reemborsaran, liquidades, en les condicions que determine l'acord que va aprovar la seua emissió o transformació. Llevat que este acord haguera previst un règim diferent, les aportacions voluntàries es reemborsaran en el moment en què la baixa haja de produir efectes. En cap cas es podran practicar deduccions sobre les aportacions voluntàries ni se'ls podrà aplicar l'ajornament previst en el punt anterior.

7. En el cas que no s'hagueren actualitzat les aportacions a capital, els estatuts podran preveure que el soci o sòcia que haja causat baixa i que haguera romàs almenys cinc anys en la cooperativa, tinga dret a la seua actualització, en els termes establits en esta llei.

8. El soci o sòcia disconforme amb l'import a reemborsar, o amb l'ajornament, podrà impugnar-ho pel procediment previst en l'article 22.7 d'esta llei.

9. Quan les persones titulars d'aportacions previstes en l'article 55.1.b hagen causat baixa, el reemborsament que, si és el cas, acorde el consell rector s'efectuarà per orde d'antiguitat de les sol·licituds de reemborsament o, quan no hi haja tal sol·licitud, per orde d'antiguitat de la data de la baixa.

10. Els estatuts socials podran preveure que els imports corresponents a les aportacions desemborsades per nous socis o sòcies, dins de cada exercici econòmic, siguen aplicats preferentment al reemborsament de les aportacions previstes en l'article 55.1.b sol·licitat per baixa dels seus titulars i refusat pel consell rector.

Si los estatutos lo prevén, podrá ser transmisible *mortis causa* la condición de asociado o asociada, así como sus aportaciones.

5. En los supuestos de los apartados tres y cuatro, la persona adquirente de las aportaciones no estará obligada a desemborsar cuotas de ingreso por las que haya recibido de familiar o causante.

6. Los acreedores personales del socio o socia no podrán embargar ni ejecutar las aportaciones sociales, sin perjuicio de ejercer sus derechos sobre reembolsos, intereses y retornos que pudieran corresponderle al socio o socia.

Artículo 61. Reembolso de las aportaciones

1. La persona socia tiene derecho a exigir el reembolso de sus aportaciones obligatorias, y la parte correspondiente de las reservas voluntarias repartibles, en caso de baja de la cooperativa. La liquidación de estas aportaciones se hará con efectos al cierre del ejercicio social en el curso del cual hubiere nacido el derecho al reembolso, y su importe se determinará conforme se establece a continuación.

2. Del valor acreditado, y en su caso actualizado, de las aportaciones obligatorias se deducirán las pérdidas imputadas e imputables a la persona socia, reflejadas en el balance de cierre del ejercicio en el que se produzca la baja, ya correspondan a dicho ejercicio o provengan de otros anteriores y estén sin compensar, sin perjuicio de cualquier otra responsabilidad prevista en esta ley.

3. Si los estatutos lo prevén, sobre el importe liquidado de las aportaciones obligatorias, el consejo rector podrá practicar las deducciones que se acuerden en caso de baja injustificada o expulsión, respetando el límite máximo fijado en los estatutos, que no podrá exceder del veinte o treinta por cien respectivamente.

4. El consejo rector, en el plazo de dos meses desde la aprobación de las cuentas del ejercicio en el que haya causado baja el socio o socia, le comunicará el importe a reemborsar, la liquidación efectuada, las deducciones practicadas, en su caso, y le hará efectivo el reembolso, salvo que haga uso de la facultad de aplazamiento a que se refiere el apartado siguiente.

5. El consejo rector podrá aplazar el reembolso de la liquidación en el plazo que señalen los estatutos sociales, que no será superior a cinco años en caso de expulsión, a tres años en caso de baja no justificada, y a un año en caso de defunción o de baja justificada, a contar en todo caso desde la fecha de cierre del ejercicio en que el socio o socia causó baja.

Las cantidades aplazadas devengarán el interés legal del dinero, desde la fecha de cierre del ejercicio en que el socio o socia causó baja, y no podrán ser actualizadas. Cuando el consejo rector acuerde la devolución de las aportaciones previstas en el artículo 55.1.b, no podrá hacer uso del aplazamiento y su reembolso deberá realizarse en el plazo máximo de tres meses.

6. Las aportaciones voluntarias se reemborsarán, liquidadas, en las condiciones que determine el acuerdo que aprobó su emisión o transformación. Salvo que dicho acuerdo hubiera previsto un régimen diferente, las aportaciones voluntarias se reemborsarán en el momento en que la baja deba surtir efectos. En ningún caso podrán practicarse deducciones sobre las aportaciones voluntarias ni se les podrá aplicar el aplazamiento previsto en el punto anterior.

7. En el supuesto de que no se hubieran actualizado las aportaciones a capital, los Estatutos podrán prever que el socio o socia que haya causado baja y que hubiera permanecido al menos cinco años en la cooperativa, tenga derecho a su actualización, en los términos establecidos en esta ley.

8. El socio o socia disconforme con el importe a reemborsar, o con el aplazamiento, podrá impugnarlo por el procedimiento previsto en el artículo 22.7 de esta ley.

9. Cuando las personas titulares de aportaciones previstas en el artículo 55.1.b hayan causado baja, el reembolso que, en su caso, acuerde el consejo rector se efectuará por orden de antigüedad de las solicitudes de reembolso o, cuando no haya tal solicitud, por orden de antigüedad de la fecha de la baja.

10. Los estatutos sociales podrán prever que los importes correspondientes a las aportaciones desemborsadas por nuevos socios o socias, dentro de cada ejercicio económico, sean aplicados preferentemente al reembolso de las aportaciones previstas en el artículo 55.1.b solicitado por baja de sus titulares y rehusado por el consejo rector.

Article 62. Altres mitjans de finançament

1. Els estatuts socials o l'assemblea general, podran exigir a les persones sòcies, quotes d'ingrés o periòdiques no reemborsables. Les quotes d'ingrés s'integraran en la reserva obligatòria.

Si els estatuts socials hagueren previst quotes d'ingrés sense determinar la seua quantia, estes no podran excedir el resultat de dividir la reserva obligatòria pel nombre de persones sòcies, o nombre d'aportacions, segons vinguen determinades les quotes per soci o sòcia, o per mòduls de participació.

2. L'assemblea general, en aprovar la distribució de resultats, podrà acordar que la part d'estos que s'acorde distribuir a les persones sòcies es destine a un fons de retorns acreditats a estes. L'acord de constitució d'este fons determinarà la destinació, el termini per a la seua restitució a la persona sòcia i la retribució que meritarà per a esta, que en cap cas podrà ser superior a la màxima prevista per al capital social.

3. L'assemblea general pot acordar qualsevol modalitat de finançament voluntari de la cooperativa pels seus socis i sòcies i persones associades, que en cap cas integrarà el capital social. Igualment, podrà emetre obligacions, subordinades o no, sempre de caràcter no convertible en aportacions socials, d'acord amb la legislació vigent.

4. L'assemblea general pot acordar l'emissió de títols participatius, que podran tindre, si és el cas, la consideració de valors mobiliaris en els termes que establisca la legislació aplicable.

Per este títol la persona subscriptora realitza una aportació econòmica per temps predeterminat i a canvi rep una remuneració que podrà ser variable o mixta.

L'acord d'emissió concretarà el termini d'amortització dels títols i garantirà la representació i defensa dels interessos dels subscriptors en l'assemblea general i en el consell rector, sense reconèixer-los dret de vot.

Article 63. Documentació i comptabilitat de la cooperativa

1. Les cooperatives hauran de portar legalitzats, en la forma que reglamentàriament es determine, en orde i al dia, els llibres següents:

a) Llibre registre de persones sòcies i, si és el cas, persones associades, i especificaran en este les diferents classes de persones sòcies i les seccions a què pertanyen, així com la seua data d'admissió i baixa.

b) Llibre registre d'aportacions al capital social, en el qual es farà constar, almenys, la naturalesa d'estes, successives transmissions, la seua actualització i reemborsament.

c) Llibre o llibres d'actes de l'assemblea general, del consell rector i, si és el cas, de les juntes preparatòries i d'altres òrgans col·legiats. En el cas que la cooperativa haja designat administrador o administradora única o administradors o administradores mancomunades o solidàries, les seues decisions o acords s'hauran de recollir en un llibre a este efecte.

d) Qualsevol altres que vinguen exigits per altres disposicions legals.

2. Les cooperatives han de portar una comptabilitat ordenada i adequada a la seua activitat d'acord amb el Codi de Comerç, i s'ajustarà als principis i criteris establits en el Pla General Comptable i en les seues normes de desplegament, i es respectaran les peculiaritats del seu règim econòmic. El llibre d'inventaris i comptes anuals i el llibre diari es legalitzaran en la forma que reglamentàriament es determine.

3. Quan l'entitat vinga obligada a auditar els seus comptes, el consell rector haurà d'elaborar un informe sobre la seua gestió en què explicarà amb tota claredat la marxa de la cooperativa i les expectatives reals, i respectarà la congruència amb els documents comptables.

4. El consell rector, en el termini màxim de quatre mesos des del tancament de l'exercici, formularà els comptes anuals i l'informe de gestió, i ho posarà a disposició de l'òrgan d'auditoria perquè emeta l'informe.

5. Les cooperatives que reunisquen els requisits que obliguen les societats anònimes a portar els seus comptes anuals segons el model normal estaran subjectes a idèntic règim, quan siga compatible amb la seua naturalesa.

6. Els comptes anuals, l'informe de gestió i l'informe d'auditoria, es posaran a disposició dels socis i sòcies d'acord amb el que establix l'article 26 d'esta llei.

Artículo 62. Otros medios de financiación

1. Los estatutos sociales o la asamblea general, podrán exigir a las personas socias, cuotas de ingreso o periódicas no reembolsables. Las cuotas de ingreso se integrarán en la reserva obligatoria.

Si los estatutos sociales hubieran previsto cuotas de ingreso sin determinar su cuantía, estas no podrán exceder del resultado de dividir la reserva obligatoria por el número de personas socias, o número de aportaciones, según vengán determinadas las cuotas por socio o socia, o por módulos de participación.

2. La asamblea general, al aprobar la distribución de resultados, podrá acordar que la parte de los mismos que se acuerde distribuir a las personas socias se destine a un fondo de retornos acreditados a estas. El acuerdo de constitución de este fondo determinará su destino, el plazo para su restitución a la persona socia y la retribución que devengará para esta, que en ningún caso podrá ser superior a la máxima prevista para el capital social.

3. La asamblea general puede acordar cualquier modalidad de financiación voluntaria de la cooperativa por sus socios y socias y personas asociadas, que en ningún caso integrará el capital social. Igualmente, podrá emitir obligaciones, subordinadas o no, siempre de carácter no convertible en aportaciones sociales, de acuerdo con la legislación vigente.

4. La asamblea general puede acordar la emisión de títulos participativos, que podrán tener, en su caso, la consideración de valores mobiliarios en los términos que establezca la legislación aplicable.

Por dicho título la persona suscriptora realiza una aportación económica por tiempo predeterminado y a cambio recibe una remuneración que podrá ser variable o mixta.

El acuerdo de emisión concretará el plazo de amortización de los títulos y garantizará la representación y defensa de los intereses de los suscriptores en la asamblea general y en el consejo rector, sin reconocerles derecho de voto.

Artículo 63. Documentación y contabilidad de la cooperativa

1. Las cooperativas deberán llevar legalizados, en la forma que reglamentariamente se determine, en orden y al día, los siguientes libros:

a) Libro registro de personas socias y, en su caso, personas asociadas, especificando en él las diferentes clases de personas socias y las secciones a las que pertenecen, así como su fecha de admisión y baja.

b) Libro registro de aportaciones al capital social, en el que se hará constar, al menos, la naturaleza de las mismas, sucesivas transmisiones, su actualización y reembolso.

c) Libro o libros de actas de la asamblea general, del consejo rector y, en su caso, de las juntas preparatorias y de otros órganos colegiados. En el caso de que la cooperativa haya designado administrador o administradora única o administradores o administradoras mancomunadas o solidarias, sus decisiones o acuerdos deberán recogerse en un libro al efecto.

d) Cualesquiera otros que vengán exigidos por otras disposiciones legales.

2. Las cooperativas deben llevar una contabilidad ordenada y adecuada a su actividad con arreglo al Código de Comercio, ajustándose a los principios y criterios establecidos en el Plan General Contable y en sus normas de desarrollo, respetando las peculiaridades de su régimen económico. El libro de inventarios y cuentas anuales y el libro diario se legalizarán en la forma que reglamentariamente se determine.

3. Cuando la entidad venga obligada a auditar sus cuentas, el consejo rector deberá elaborar un informe sobre su gestión en el que explicará con toda claridad la marcha de la cooperativa y las expectativas reales, respetando la congruencia con los documentos contables.

4. El consejo rector, en el plazo máximo de cuatro meses desde el cierre del ejercicio, formulará las cuentas anuales y el informe de gestión, y lo pondrá a disposición del órgano de auditoria para que emita su informe.

5. Las cooperativas que reúnan los requisitos que obligan a las sociedades anónimas a llevar sus cuentas anuales según el modelo normal estarán sujetas a idéntico régimen, en cuanto sea compatible con su naturaleza.

6. Las cuentas anuales, el informe de gestión y el informe de auditoria, se pondrán a disposición de los socios y socias de acuerdo con lo establecido en el artículo 26 de esta ley.

7. Els comptes anuals i l'informe de gestió hauran d'anar firmats per totes les persones administradores i, si faltara la firma d'alguna, s'assenyalarà amb expressa indicació de la causa.

8. El consell rector presentarà per al seu depòsit en el Registre de Cooperatives, durant el mes següent a la seua aprovació, els comptes anuals i, si és el cas, l'informe de gestió i l'informe d'auditoria.

9. Transcorregut un any des de la data del tancament de l'exercici social sense que s'haja practicat en el registre el depòsit dels comptes anuals degudament aprovats, no s'inscriurà cap document presentat després d'aquella data, fins que, amb caràcter previ, es practique el depòsit. S'exceptuen els títols relatius al cessament d'administradors o administradores, la direcció o dels liquidadors o liquidadores, i a la revocació de poders, així com a la dissolució de la cooperativa i al nomenament de persones liquidadores i als assentaments ordenats per l'autoritat judicial o administrativa.

En allò no previst en este apartat serà aplicable, quan siga compatible, allò que s'ha regulat en el Reglament del Registre Mercantil sobre el tancament del full registral per falta de depòsit de comptes.

Article 64. Activitat cooperativitzada i aportacions de la persona sòcia a la gestió cooperativa

1. Els socis i sòcies de la cooperativa hauran de participar en l'activitat cooperativitzada en els termes i condicions previstos en els estatuts socials, reglaments de règim interior i acords socials. La modificació d'estes condicions s'adoptarà per les majories previstes en l'article 36.6. El soci o sòcia disconforme podrà causar baixa justificada notificant-ho al consell rector en el termini previst en l'article 22.3.

2. Sense perjudi de la responsabilitat per deutes socials, determinada conforme a l'article 4 d'esta llei, la persona sòcia respon il·limitadament del compliment de l'obligació de participar en l'activitat cooperativitzada. La baixa com a persona sòcia no li eximirà del compliment de les obligacions contraïdes fins a eixe moment. L'incompliment de l'anterior obligació donarà dret a la cooperativa al rescabament dels danys i perjudis ocasionats.

3. Els béns o fons entregats per les persones sòcies per a la gestió cooperativa o la utilització dels seus servicis, no constitueixen aportacions socials, ni tampoc integren el patrimoni cooperatiu, llevat que estatutàriament s'establisca el contrari.

Article 65. Operacions amb terceres persones no sòcies

1. Si els estatuts ho preveuen, qualsevol cooperativa podrà realitzar operacions pròpies de la seua activitat cooperativitzada amb terceres persones no sòcies sense que l'import d'estes operacions puga superar el 50 % de la quantia de les realitzades amb les persona sòcies en el mateix exercici econòmic. Esta limitació regirà, si és el cas, per a cada tipus d'activitat que constitueisca una secció diferent en la cooperativa.

No obstant això, si la llei estableix un límit específic per a una determinada classe de cooperatives, regirà este últim per a les mateixes.

La conselleria competent en matèria de cooperatives, amb la sol·licitud prèvia raonada, podrà autoritzar expressament un límit superior, pel termini i amb les condicions que determine la resolució corresponent.

2. Les cooperatives que operen amb terceres persones no sòcies hauran de distingir clarament en l'apartat «distribució de resultats» de la memòria dels comptes anuals els resultats ordinaris cooperatius, o propis de l'activitat cooperativitzada amb les persones sòcies, dels resultats ordinaris extracooperatius, derivats de les operacions de la cooperativa amb els que no siguen persones sòcies.

3. L'anterior distinció no serà necessària si els estatuts socials de la cooperativa estableixen que la totalitat de l'excedent net de l'exercici es destinarà a patrimoni irrepartible. En este cas, la cooperativa destinarà del resultat positiu, almenys, un 5 % d'este al fons de formació i promoció cooperativa, i un 2 % a les persones treballadores no sòcies en concepte de participació en resultats, que serà compensable amb el complement salarial de semblant naturalesa establert en la normativa laboral aplicable.

4. Els estatuts podran preveure que la tercera persona que sol·licite el seu ingrés com a soci o sòcia tinga dret a una deducció en la suma que haja d'aportar en concepte de capital i quota d'ingrés, equivalent als beneficis nets que amb la seua activitat haja generat a la cooperativa en

7. Las cuentas anuales y el informe de gestión deberán ir firmados por todos las personas administradoras y, si faltare la firma de alguna, se señalará con expresa indicación de la causa.

8. El consejo rector presentará para su depósito en el Registro de Cooperativas, durante el mes siguiente a su aprobación, las cuentas anuales y, en su caso, el informe de gestión y el informe de auditoría.

9. Transcurrido un año desde la fecha del cierre del ejercicio social sin que se haya practicado en el registro el depósito de las cuentas anuales debidamente aprobadas, no se inscribirá ningún documento presentado con posterioridad a aquella fecha, hasta que, con carácter previo, se practique el depósito. Se exceptúan los títulos relativos al cese de administradores o administradoras, la dirección o de los liquidadores o liquidadoras, y a la revocación de poderes, así como a la disolución de la cooperativa y al nombramiento de personas liquidadoras y a los asientos ordenados por la autoridad judicial o administrativa.

En lo no previsto en este apartado será de aplicación, en cuanto sea compatible, lo regulado en el Reglamento del Registro Mercantil sobre el cierre de la hoja registral por falta de depósito de cuentas.

Artículo 64. Actividad cooperativizada y aportaciones de la persona socia a la gestión cooperativa

1. Los socios y socias de la cooperativa deberán participar en la actividad cooperativizada en los términos y condiciones previstos en los estatutos sociales, reglamentos de régimen interior y acuerdos sociales. La modificación de estas condiciones se adoptará por las mayorías previstas en el artículo 36.6. El socio o socia disconforme podrá causar baja justificada notificándolo al consejo rector en el plazo previsto en el artículo 22.3.

2. Sin perjuicio de la responsabilidad por deudas sociales, determinada conforme al artículo 4 de esta ley, la persona socia responde ilimitadamente del cumplimiento de la obligación de participar en la actividad cooperativizada. La baja como persona socia no le eximirá del cumplimiento de las obligaciones contraídas hasta ese momento. El incumplimiento de la anterior obligación dará derecho a la cooperativa al resarcimiento de los daños y perjuicios ocasionados.

3. Los bienes o fondos entregados por las personas socias para la gestión cooperativa o la utilización de sus servicios, no constituyen aportaciones sociales, ni tampoco integran el patrimonio cooperativo, salvo que estatutariamente se establezca lo contrario.

Artículo 65. Operaciones con terceras personas no socias

1. Si los estatutos lo prevén, cualquier cooperativa podrá desarrollar operaciones propias de su actividad cooperativizada con terceras personas no socias sin que el importe de dichas operaciones pueda superar el 50 % de la cuantía de las realizadas con las persona socias en el mismo ejercicio económico. Esta limitación regirá, en su caso, para cada tipo de actividad que constituya una sección diferente en la cooperativa.

No obstante, si la ley establece un límite específico para una determinada clase de cooperativas, regirá este último para las mismas.

La conselleria competente en materia de cooperativas, previa sol·licitud razonada, podrà autoritzar expresamente un límit superior, por el plazo y con las condiciones que determine la resolución correspondiente.

2. Las cooperativas que operen con terceras personas no socias deberán distinguir claramente en el apartado «distribución de resultados» de la memoria de las cuentas anuales los resultados ordinaris cooperativos, o propios de la actividad cooperativizada con las personas socias, de los resultados ordinaris extracooperativos, derivados de las operaciones de la cooperativa con quienes no sean personas socias.

3. La anterior distinció no serà necesaria si los estatutos sociales de la cooperativa establecen que la totalidad del excedente neto del ejercicio se destinará a patrimonio irrepartible. En tal caso, la cooperativa destinará del resultado positivo, al menos, un 5 % del mismo al fondo de formación y promoción cooperativa, y un 2 % a las personas trabajadoras no socias en concepto de participación en resultados, que será compensable con el complemento salarial de similar naturaleza establecido en la normativa laboral aplicable.

4. Los estatutos podrán prever que la tercera persona que solicite su ingreso como socio o socia tenga derecho a una deducción en la suma que deba aportar en concepto de capital y cuota de ingreso, equivalente a los beneficios netos que con su actividad haya generado a la coope-

els dos últims exercicis. La quantia d'esta deducció es cobrirà a càrrec de les reserves disponibles.

Article 66. Exercici econòmic

L'exercici econòmic tindrà una duració de dotze mesos, excepte en els casos de constitució, extinció o fusió de la cooperativa, i coincidirà amb l'any natural si els estatuts no disposen el contrari.

Article 67. Determinació dels resultats de l'exercici

1. Es consideraran ingressos ordinaris cooperatius els següents:

a) Els obtinguts de la venda de productes o servicis de les persones sòcies i de productes o servicis de la cooperativa, en el compliment del seu objecte social.

b) Els obtinguts de la venda o subministrament de productes i servicis a les persones sòcies.

c) Els obtinguts de les operacions realitzades en compliment d'acords d'intercooperació amb altres cooperatives.

d) Els de naturalesa financera obtinguts, bé en inversions en empreses cooperatives, bé en empreses participades majoritàriament per estes, quan es tracte d'entitats que realitzen activitats preparatòries, complementàries, auxiliars o subordinades a les de la pròpia cooperativa, i, així mateix, els que es produïsquen com a conseqüència d'una prudent i eficaç gestió de la tesoreria de la cooperativa, per a la realització de l'activitat cooperativitzada.

e) Les subvencions corrents i les de capital imputables a l'exercici econòmic.

f) En les cooperatives de crèdit i cooperatives amb secció de crèdit, els interessos i altres rendiments obtinguts en el mercat financer o dels seus socis i sòcies, en els termes establits per la legislació sectorial aplicable.

g) Les quotes periòdiques satisfetes pels socis i sòcies.

h) Les plusvàlues obtingudes per l'alienació d'elements de l'immobilitzat material destinats al compliment del fi social, quan es reinvertisca la totalitat del seu import en nous elements d'immobilitzat, amb idèntica destinació, dins del termini comprés entre l'any anterior a la data de l'entrega o posada a disposició de l'element patrimonial i els tres anys posteriors, sempre que romanguen en el patrimoni de la cooperativa fins que finalitze el seu període d'amortització.

2. Es consideraran ingressos ordinaris extracooperatius els mencionats en l'apartat anterior, quan siguin resultants de la realització d'operacions pròpies de l'activitat cooperativitzada amb terceres persones no sòcies.

3. Dels ingressos ordinaris, cooperatius i extracooperatius, hauran de deduir-se en concepte de gastos o minoració d'ingressos, els següents:

a) Els gastos específics necessaris per a l'obtenció de cada tipus d'ingrés. Als ingressos cooperatius se'ls deduirà en concepte de gasto, l'import assignat als béns i servicis prestats per les persones sòcies a la cooperativa, sempre que no siga superior al valor de mercat o retribució normal en la zona; en cas contrari, es deduirà el valor de mercat o la retribució normal en la zona

b) Els gastos generals necessaris per al funcionament de la cooperativa.

c) Els interessos meritats en favor dels seus socis i sòcies i persones associades.

d) Les quantitats destinades a amortitzacions.

e) Els gastos que genere el finançament extern de la cooperativa.

f) Les altres deduccions que permeta fer la legislació aplicable.

Els gastos o deduccions assenyalats en els apartats b, c, d, e i f s'imputaran proporcionalment a les xifres d'ingressos ordinaris cooperatius i extracooperatius.

4. En la memòria anual, la cooperativa haurà de reflectir la liquidació del pressupost d'ingressos i gastos del fons de formació i promoció cooperativa de l'exercici anterior, i el pla d'inversions i gastos d'este per a l'exercici en curs.

Article 68. Distribució d'excedents i beneficis

1. En la memòria dels comptes anuals, la cooperativa inclourà el detall de la distribució dels excedents i beneficis o imputació de pèrdues, si és el cas, per seccions, i s'aplicaran a cada una d'estes el que estableix este article i el següent.

rativa en los dos últimos ejercicios. La cuantía de dicha deducción se cubrirá con cargo a reservas disponibles.

Artículo 66. Ejercicio económico

El ejercicio económico tendrá una duración de doce meses, salvo en los casos de constitución, extinción o fusión de la cooperativa, y coincidirá con el año natural si los estatutos no disponen lo contrario.

Artículo 67. Determinación de los resultados del ejercicio

1. Se considerarán ingresos ordinarios cooperativos los siguientes:

a) Los obtenidos de la venta de productos o servicios de las personas socias y de productos o servicios de la cooperativa, en el cumplimiento de su objeto social.

b) Los obtenidos de la venta o suministro de productos y servicios a las personas socias.

c) Los obtenidos de las operaciones realizadas en cumplimiento de acuerdos de intercooperación con otras cooperativas.

d) Los de naturaleza financiera obtenidos, bien en inversiones en empresas cooperativas, bien en empresas participadas mayoritariamente por las mismas, cuando se trate de entidades que realicen actividades preparatorias, complementarias, auxiliares o subordinadas a las de la propia cooperativa, y, asimismo, los que se produzcan como consecuencia de una prudente y eficaz gestión de la tesorería de la cooperativa, para la realización de la actividad cooperativizada.

e) Las subvenciones corrientes y las de capital imputables al ejercicio económico.

f) En las cooperativas de crédito y cooperativas con sección de crédito, los intereses y otros rendimientos obtenidos en el mercado financiero o de sus socios y socias, en los términos establecidos por la legislación sectorial aplicable.

g) Las cuotas periódicas satisfechas por los socios y socias.

h) Las plusvalías obtenidas por la enajenación de elementos del inmovilizado material destinados al cumplimiento del fin social, cuando se reinvierta la totalidad de su importe en nuevos elementos de inmovilizado, con idéntico destino, dentro del plazo comprendido entre el año anterior a la fecha de la entrega o puesta a disposición del elemento patrimonial y los tres años posteriores, siempre que permanezcan en el patrimonio de la cooperativa hasta que finalice su período de amortización.

2. Se considerarán ingresos ordinarios extracooperativos los mencionados en el apartado anterior, cuando sean resultantes de la realización de operaciones propias de la actividad cooperativizada con terceras personas no socias.

3. De los ingresos ordinarios, cooperativos y extracooperativos, deberán deducirse en concepto de gastos o minoración de ingresos, los siguientes:

a) Los gastos específicos necesarios para la obtención de cada tipo de ingreso. A los ingresos cooperativos se les deducirá en concepto de gasto, el importe asignado a los bienes y servicios prestados por las personas socias a la cooperativa, siempre que no sea superior al valor de mercado o retribución normal en la zona; en caso contrario, se deducirá el valor de mercado o la retribución normal en la zona

b) Los gastos generales necesarios para el funcionamiento de la cooperativa.

c) Los intereses devengados en favor de sus socios y socias y personas asociadas.

d) Las cantidades destinadas a amortizaciones.

e) Los gastos que genere la financiación externa de la cooperativa.

f) Las otras deducciones que permita hacer la legislación aplicable.

Los gastos o deducciones señalados en los apartados b, c, d, e i f se imputarán proporcionalmente a las cifras de ingresos ordinarios cooperativos y extracooperativos.

4. En la memoria anual, la cooperativa deberá reflejar la liquidación del presupuesto de ingresos y gastos del fondo de formación y promoción cooperativa del ejercicio anterior, y el plan de inversiones y gastos de este para el ejercicio en curso.

Artículo 68. Distribución de excedentes y beneficios

1. En la memoria de las cuentas anuales, la cooperativa incluirá el detalle de la distribución de los excedentes y beneficios o imputación de pérdidas, en su caso, por secciones, aplicándose a cada una de ellas lo establecido en este artículo y en el siguiente.

2. Els excedents nets resultants de les operacions amb les persones sòcies es destinaran, almenys en un 5 %, al fons de formació i promoció cooperativa i, com a mínim en un 20 %, a la reserva obligatòria, fins que esta aconseguisca la xifra del capital social subscrit en la data de tancament de l'exercici.

3. Fetes les assignacions anteriors, la resta dels excedents es podrà aplicar a les reserves voluntàries, a la participació de les persones treballadores assalariades o distribuir-se entre les persones sòcies en concepte de retorns, en proporció a la seua participació en l'activitat cooperativitzada realitzada en l'exercici econòmic corresponent. La distribució de retorns podrà fer-se per mitjà del seu pagament en efectiu, per mitjà de la seua incorporació a capital, o per mitjà de la creació d'un fons de retorns en els termes establits en l'article 62.2. Només es podran distribuir retorns quan la reserva obligatòria aconseguisca el mínim establert en l'article 70.1 d'esta llei.

4. La totalitat dels beneficis nets resultants de les operacions amb terceres persones no sòcies i, com a mínim, el 50 % dels beneficis extraordinaris es destinaran, una vegada deduïdes les pèrdues d'exercicis anteriors, a la reserva obligatòria o al fons de formació i promoció cooperativa. La resta de beneficis extraordinaris es podrà destinar a la reserva voluntària regulada en l'article 71 d'esta llei.

5. Quan, d'acord amb les normes comptables, la cooperativa haja de dotar una reserva per fons de comerç, esta es podrà dotar indistintament i a elecció de la pròpia cooperativa, a càrrec dels resultats cooperatius o extracooperatius.

Article 69. Imputació de pèrdues

1. Els estatuts hauran de fixar els criteris de compensació de les pèrdues derivades de l'activitat cooperativitzada amb les persones sòcies, que es podran imputar:

a) Als socis i sòcies, en proporció a l'activitat cooperativitzada per cada soci o sòcia en l'exercici econòmic.

En la imputació de pèrdues al soci o sòcia, si la seua activitat cooperativitzada en l'exercici econòmic fóra inferior a la que com a mínim estava obligat estatutàriament, la imputació es realitzarà en proporció a esta activitat mínima.

b) A la reserva voluntària.

c) A la reserva obligatòria, amb el límit establert en l'apartat 5 següent.

2. La liquidació del deute de cada soci o sòcia derivada de la imputació de les pèrdues anteriors se satisfarà d'alguna de les formes següents:

a) Amb el seu pagament en efectiu durant l'exercici en què s'aproven els comptes de l'anterior.

b) A càrrec dels retorns que puguen correspondre al soci o sòcia en els cinc exercicis següents, si bé els hauran de satisfer el soci o sòcia en el termini d'un mes si, transcorregut el període assenyalat, quedaren pèrdues sense compensar.

c) Si existira un fons de retorns, es podrà imputar a este el percentatge que fixe l'assemblea general.

d) Amb el seu pagament per mitjà de la reducció proporcional de les aportacions voluntàries del soci o sòcia al capital social.

e) Amb el seu pagament per mitjà de la reducció proporcional de l'import desemborsat de les aportacions obligatòries al capital social. Si, com a conseqüència d'esta reducció, l'aportació obligatòria del soci o sòcia quedara per sota del mínim exigible, este haurà de reposar novament l'import esmentat en el termini màxim d'un any.

f) A càrrec de qualsevol crèdit que el soci o sòcia tinga contra la cooperativa, i ho podrà fraccionar en els cinc anys següents.

L'assemblea general decidirà la forma en què es procedirà a la satisfacció del deute de cada soci i sòcia. En tot cas, el soci podrà optar pel seu pagament en efectiu. Si s'acorda el pagament per mitjà de la reducció de les aportacions al capital social, es reduiran en primer lloc les aportacions voluntàries del soci o sòcia, si les tinguera, i a continuació l'import desemborsat de les seues aportacions obligatòries.

3. Si els estatuts socials ho estableixen, les pèrdues derivades de l'activitat cooperativitzada amb les persones sòcies que s'imputen a estes, aconseguiran com a màxim l'import total de les bestretes assignades a les persones sòcies en l'exercici econòmic, més les seues aportacions a capital social i la seua participació en les reserves repartibles.

4. Les pèrdues extracooperatives i extraordinàries s'imputaran a la reserva obligatòria i a les reserves voluntàries. Si l'import d'estes fóra

2. Los excedentes netos resultantes de las operaciones con las personas socias se destinarán, al menos en un 5 %, al fondo de formación y promoción cooperativa y, como mínimo en un 20 %, a la reserva obligatoria, hasta que esta alcance la cifra del capital social suscrito en la fecha de cierre del ejercicio.

3. Hechas las asignaciones anteriores, el resto de los excedentes podrá aplicarse a las reservas voluntarias, a la participación de las personas trabajadoras asalariadas o distribuirse entre las personas socias en concepto de retornos, en proporción a su participación en la actividad cooperativizada desarrollada en el correspondiente ejercicio económico. La distribución de retornos podrá hacerse mediante su pago en efectivo, mediante su incorporación a capital, o mediante la creación de un fondo de retornos en los términos establecidos en el artículo 62.2. Sólo podrán distribuirse retornos cuando la reserva obligatoria alcance el mínimo establecido en el artículo 70.1 de esta ley.

4. La totalidad de los beneficios netos resultantes de las operaciones con terceras personas no socias y, como mínimo, el 50 % de los beneficios extraordinarios se destinarán, una vez deducidas las pérdidas de ejercicios anteriores, a la reserva obligatoria o al fondo de formación y promoción cooperativa. El resto de beneficios extraordinarios podrá destinarse a la reserva voluntaria regulada en el artículo 71 de esta ley.

5. Cuando, conforme a las normas contables, la cooperativa deba dotar una reserva por fondo de comercio, esta se podrá dotar indistintamente y a elección de la propia cooperativa, con cargo a los resultados cooperativos o extracooperativos.

Artículo 69. Imputación de pérdidas

1. Los estatutos deberán fijar los criterios de compensación de las pérdidas derivadas de la actividad cooperativizada con las personas socias, que podrán imputarse:

a) A los socios y socias, en proporción a la actividad cooperativizada por cada socio o socia en el ejercicio económico.

En la imputación de pérdidas al socio o socia, si su actividad cooperativizada en el ejercicio económico fuera inferior a la que como mínimo estaba obligado estatutariamente, la imputación se realizará en proporción a dicha actividad mínima.

b) A la reserva voluntaria.

c) A la reserva obligatoria, con el límite establecido en el apartado 5 siguiente.

2. La liquidación de la deuda de cada socio o socia derivada de la imputación de las pérdidas anteriores se satisfará de alguna de las siguientes formas:

a) Con su pago en efectivo durante el ejercicio en que se aprueban las cuentas del anterior.

b) Con cargo a los retornos que puedan corresponder al socio o socia en los cinco ejercicios siguientes, si bien deberá ser satisfechas por el socio o socia en el plazo de un mes si, transcurrido el periodo señalado, quedasen pérdidas sin compensar.

c) Si existiese un fondo de retornos, se podrá imputar al mismo el porcentaje que fije la asamblea general.

d) Con su pago mediante la reducción proporcional de las aportaciones voluntarias del socio o socia al capital social.

e) Con su pago mediante la reducción proporcional del importe desembolsado de las aportaciones obligatorias al capital social. Si, como consecuencia de dicha reducción, la aportación obligatoria del socio o socia quedara por debajo del mínimo exigible, este deberá reponer de nuevo dicho importe en el plazo máximo de un año.

f) Con cargo a cualquier crédito que el socio o socia tenga contra la cooperativa, pudiéndolo fraccionar en los siguientes cinco años.

La asamblea general decidirá la forma en que se procederá a la satisfacción de la deuda de cada socio y socia. En todo caso, el socio podrá optar por su pago en efectivo. Si se acuerda el pago mediante la reducción de las aportaciones al capital social, se reducirán en primer lugar las aportaciones voluntarias del socio o socia, si las tuviere, y a continuación el importe desembolsado de sus aportaciones obligatorias.

3. Si los estatutos sociales lo establecen, las pérdidas derivadas de la actividad cooperativizada con las personas socias que se imputen a estas, alcanzarán como máximo el importe total de los anticipos asignados a las personas socias en el ejercicio económico, más sus aportaciones a capital social y su participación en las reservas repartibles.

4. Las pérdidas extracooperativas y extraordinarias se imputarán a la reserva obligatoria y a las reservas voluntarias. Si el importe de estas

insuficient per a compensar les pèrdues, abans d'imputar-se a capital, la diferència es podrà recollir en un compte especial per a la seua amortització en els deu anys següents.

5. Quan, per imputació de pèrdues, la reserva obligatòria quede reduïda a una xifra inferior a l'establida en l'article 70.1, la cooperativa haurà de reposar-la immediatament a càrrec de les reserves voluntàries, si hi hagueren, o amb el resultat positiu dels exercicis econòmics següents. Així mateix, no es podrà fer imputació de pèrdues cooperatives a la reserva obligatòria que facen disminuir la seua xifra per sota d'allò que s'ha establert en este article sense que, simultàniament i per quantia equivalent, s'imputen estes pèrdues a les persones sòcies, a la reserva voluntària, o a ambdós.

6. La cooperativa que haja establert estatutàriament que destinarà la totalitat dels seus resultats, ordinaris i extraordinaris, a patrimoni irrepartible, imputarà les pèrdues a reserves irrepartibles.

Article 70. Reserva obligatòria

1. La cooperativa està obligada a constituir i mantindre una reserva obligatòria destinada a la consolidació, desenvolupament i garantia de la cooperativa, l'import de la qual serà, almenys, igual al del capital social estatutari. Mentre no s'aconsegueix este import no es podrà donar una altra destinació als excedents i beneficis, abonar interessos o actualitzar les aportacions a capital.

2. A la reserva obligatòria es destinaran:

a) Les quotes d'ingrés.

b) Els excedents i beneficis que acorde l'assemblea general, de conformitat amb el que preveu l'article 68 d'esta llei.

c) L'assignació que corresponga com a conseqüència de la regularització del balanç.

d) Les deduccions sobre les aportacions obligatòries en cas de baixa o expulsió de les persones sòcies.

3. La reserva obligatòria és irrepartible entre les persones sòcies. No obstant això, una vegada compensades les pèrdues que legalment puguen imputar-se-li, es podrà destinar a:

a) Actualitzar el capital que es restitueix al soci o sòcia en els casos de baixa, fusió o liquidació de la cooperativa.

b) Afavorir l'accés de les terceres persones a la condició de soci o sòcia, d'acord amb el que estableix l'article 65.4.

c) Afavorir l'accés de les persones sòcies a altres cooperatives, per mitjà de la seua aplicació a quota d'ingrés, en els supòsits de baixa justificada del soci o sòcia o liquidació de la cooperativa. Així mateix, es podrà aplicar, en els processos de fusió, a la quota o aportació econòmica que hagen de desemborsar les persones sòcies amb destinació a la reserva obligatòria de la cooperativa resultant.

4. Amb independència de la reserva obligatòria, la cooperativa haurà de constituir i dotar els fons que, per la normativa que li siga aplicable, s'establisquen amb caràcter obligatori en funció de la seua activitat o qualificació.

Article 71. Reserva voluntària

1. Els estatuts socials podran regular una reserva voluntària de lliure disposició, que es constituirà per acord de l'assemblea general, i a la qual es destinaran les quantitats que es determinen d'acord amb el que estableix l'article 68. Esta reserva tindrà el caràcter de repartible i es destinarà a les finalitats que els estatuts hagen determinat o, si els estatuts ho permeten, a les que acorde l'assemblea general.

2. En el cas que la reserva voluntària es repartisca entre les persones sòcies, la distribució es determinarà en proporció a la participació d'estes en l'activitat cooperativitzada durant, almenys, els últims cinc anys, o període menor si la cooperativa fóra de més recent constitució.

3. Quan la destinació de la distribució d'esta reserva entre les persones sòcies siga la seua incorporació a capital, el seu règim s'assimilarà al dels retorns incorporats a capital social.

Article 72. Fons de formació i promoció cooperativa

1. El fons de formació i promoció cooperativa tindrà com a fins la formació dels socis i sòcies i treballadors i treballadores de la cooperativa en els principis i tècniques cooperatives, econòmiques i professionals; la promoció de les relacions intercooperatives, la difusió del cooperativisme i la promoció cultural, professional i social de l'entorn local o de la comunitat en general.

fuese insuficiente para compensar las pérdidas, antes de imputarse a capital, la diferencia podrá recogerse en una cuenta especial para su amortización en los diez años siguientes.

5. Cuando, por imputación de pérdidas, la reserva obligatoria quede reducida a una cifra inferior a la establecida en el artículo 70.1, la cooperativa deberá reponerla de inmediato con cargo a las reservas voluntarias, si existiesen, o con el resultado positivo de los siguientes ejercicios económicos. Asimismo, no podrá hacerse imputación de pérdidas cooperativas a la reserva obligatoria que hagan disminuir su cifra por debajo de lo establecido en dicho artículo sin que, simultáneamente y por cuantía equivalente, se imputen dichas pérdidas a las personas socias, a la reserva voluntaria, o a ambas.

6. La cooperativa que haya establecido estatutariamente que destinará la totalidad de sus resultados, ordinaris y extraordinarios, a patrimonio irrepartible, imputará las pérdidas a reservas irrepartibles.

Artículo 70. Reserva obligatoria

1. La cooperativa está obligada a constituir y mantener una reserva obligatoria destinada a la consolidación, desarrollo y garantía de la cooperativa, cuyo importe será, al menos, igual al del capital social estatutario. Mientras no se alcance dicho importe no se podrá dar otro destino a los excedentes y beneficios, abonar intereses o actualizar las aportaciones a capital.

2. A la reserva obligatoria se destinarán:

a) Las cuotas de ingreso

b) Los excedentes y beneficios que acuerde la asamblea general, de conformidad con lo previsto en el artículo 68 de esta ley.

c) La asignación que corresponda como consecuencia de la regularización del balance.

d) Las deducciones sobre las aportaciones obligatorias en caso de baja o expulsión de las personas socias.

3. La reserva obligatoria es irrepartible entre las personas socias. No obstante, una vez compensadas las pérdidas que legalmente puedan imputársele, podrá destinarse a:

a) Actualizar el capital que se restituye al socio o socia en los casos de baja, fusión o liquidación de la cooperativa.

b) Favorecer el acceso de las terceras personas a la condición de socio o socia, conforme a lo establecido en el artículo 65.4.

c) Favorecer el acceso de las personas socias a otras cooperativas, mediante su aplicación a cuota de ingreso, en los supuestos de baja justificada del socio o socia o liquidación de la cooperativa. Asimismo, podrá aplicarse, en los procesos de fusión, a la cuota o aportación económica que deban desemborsar las personas socias con destino a la reserva obligatoria de la cooperativa resultante.

4. Con independencia de la reserva obligatoria, la cooperativa deberá constituir y dotar los fondos que, por la normativa que le resulte de aplicación, se establezcan con carácter obligatorio en función de su actividad o calificación.

Artículo 71. Reserva voluntaria

1. Los estatutos sociales podrán regular una reserva voluntaria de libre disposición, que se constituirá por acuerdo de la asamblea general, y a la cual se destinarán las cantidades que se determinen conforme a lo establecido en el artículo 68. Esta reserva tendrá el carácter de repartible y se destinará a las finalidades que los estatutos hayan determinado o, si los estatutos lo permiten, a las que acuerde la asamblea general.

2. En el supuesto de que la reserva voluntaria se reparta entre las personas socias, la distribución se determinará en proporción a la participación de estas en la actividad cooperativizada durante, al menos, los últimos cinco años, o período menor si la cooperativa fuera de más reciente constitución.

3. Cuando el destino de la distribución de esta reserva entre las personas socias sea su incorporación a capital, su régimen se asimilará al de los retornos incorporados a capital social.

Artículo 72. Fondo de formación y promoción cooperativa

1. El fondo de formación y promoción cooperativa tendrá como fines la formación de los socios y socias y trabajadores y trabajadoras de la cooperativa en los principios y técnicas cooperativas, económicas y profesionales; la promoción de las relaciones intercooperativas, la difusión del cooperativismo y la promoción cultural, profesional y social del entorno local o de la comunidad en general.

A este efecte la dotació del fons podrà ser aportada totalment o parcialment a una unió o federació de cooperatives, o a la confederació.

2. Al fons de formació i promoció cooperativa es destinaran necessàriament:

a) El percentatge dels excedents nets i beneficis que establisquen els estatuts o l'assemblea general de conformitat amb l'article 68 d'esta llei.

b) Les donacions i qualsevol classe d'ajuda rebuda per al compliment dels fins d'este fons.

c) L'import de les sancions imposades a les persones sòcies.

3. El fons de formació i promoció cooperativa és irrepatriable i inembargable excepte per deutes contraïdes per al compliment dels seus fins.

Fins al moment del seu gasto o inversió els seus recursos es conservaran en efectiu o materialitzats en béns de fàcil liquiditat.

4. L'import del fons s'haurà de comprometre o s'haurà d'aplicar en l'exercici econòmic en què s'haja efectuat la seua dotació. En cas contrari, i sempre dins de l'exercici següent, el seu import s'haurà d'aplicar als fins que li són propis o materialitzar-se en depòsits en entitats financeres o valors de deute públic, els rendiments del qual es destinaran a eixes mateixes finalitats. Estos depòsits o valors no podran ser pignorats ni afectats préstecs o comptes de crèdit, i vindran representats en el passiu del balanç per la corresponent partida. No obstant això, la cooperativa podrà recuperar estos comptes, depòsits o títols per a invertir el seu import en les finalitats previstes en l'exercici en què es decidisca el seu rescat.

5. Si el fons o part d'este s'aplicara en béns d'immobilitzats, s'haurà de fer, si és el cas, expressa referència al seu caràcter inembargable en el registre de la propietat o en aquell en què el bé es trobe inscrit.

6. La conselleria competent en matèria de cooperatives podrà autoritzar per motius excepcionals l'aplicació del fons de formació i promoció cooperativa a fins diferents dels establits en l'apartat 1.

CAPÍTOL VII

Modificació d'estatuts socials, dissolució i liquidació

Article 73. Modificació dels estatuts socials

1. Els estatuts socials de la cooperativa podran ser modificats per acord de l'assemblea general, amb els requisits que estableix esta llei.

2. Per a modificar el domicili social, l'acord podrà adoptar-se pel consell rector quan el nou domicili s'establisca dins del mateix terme municipal. El consell rector informará immediatament totes les persones sòcies.

3. L'acord de canvi de denominació, de canvi de domicili i de modificació de l'objecte social s'anunciarà en un diari de gran difusió en l'àmbit d'actuació de la cooperativa.

4. Tots els acords de modificació dels estatuts socials s'hauran de formalitzar en escriptura pública, a la matriu dels quals s'incorporaran els anuncis que siguen preceptius, i inscriure's en el registre de cooperatives.

5. Quan la modificació consistisca en el canvi de la classe de cooperativa, en la modificació de l'objecte social o en el canvi de responsabilitat de les persones sòcies, les quals hagen votat en contra o les absents que expressen la seua disconformitat per escrit dirigit al consell rector en el termini de quaranta dies, a comptar de la inscripció de l'acord en el registre de cooperatives, tindran dret a separar-se de la cooperativa i la seua baixa es considerarà com justificada.

Article 74. Modificació del capital social mínim

1. La modificació consistent en la reducció del capital social mínim exigirà la publicació prèvia de l'acord de l'assemblea general de modificació dels estatuts socials en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* i en un diari de gran difusió en el seu àmbit d'actuació. Si la reducció del capital social mínim es produïx com a conseqüència de la restitució d'aportacions a les persones sòcies, els creditors socials es podran oposar a l'execució de l'acord en el mes següent a l'última de les publicacions, si els seus crèdits no són pagats o prou garantits. El balanç de situació de la cooperativa verificat pels auditors o auditores de comptes que estiguen en l'exercici del seu càrrec, amb l'informe d'es-

A tal efecto la dotación del fondo podrá ser aportada total o parcialmente a una unión o federación de cooperativas, o a la confederación.

2. Al fondo de formación y promoción cooperativa se destinarán necesariamente:

a) El porcentaje de los excedentes netos y beneficios que establezcan los estatutos o la asamblea general de conformidad con el artículo 68 de esta ley.

b) Las donaciones y cualquier clase de ayuda recibida para el cumplimiento de los fines de dicho fondo.

c) El importe de las sanciones impuestas a las personas socias.

3. El fondo de formación y promoción cooperativa es irrepatriable e inembargable excepto por deudas contraídas para el cumplimiento de sus fines.

Hasta el momento de su gasto o inversión sus recursos se conservarán en efectivo o materializados en bienes de fácil liquidez.

4. El importe del fondo deberá comprometerse o aplicarse en el ejercicio económico en que se haya efectuado su dotación. En caso contrario, y siempre dentro del siguiente ejercicio, su importe deberá aplicarse a los fines que le son propios o materializarse en depósitos en entidades financieras o valores de deuda pública, cuyos rendimientos se destinarán a esas mismas finalidades. Dichos depósitos o valores no podrán ser pignorados ni afectados a préstamos o cuentas de crédito, y vendrán representados en el pasivo del balance por la correspondiente partida. No obstante, la cooperativa podrá recuperar dichas cuentas, depósitos o títulos para invertir su importe en las finalidades previstas en el ejercicio en que se decida su rescate.

5. Si el fondo o parte del mismo se aplicase en bienes de inmovilizado, se tendrá que hacer, en su caso, expresa referencia a su carácter inembargable en el Registro de la Propiedad o en aquel en que el bien se hallare inscrito.

6. La conselleria competente en materia de cooperativas podrá autorizar por motivos excepcionales la aplicación del fondo de formación y promoción cooperativa a fines distintos de los establecidos en el apartado 1.

CAPÍTULO VII

Modificación de estatutos sociales, disolución y liquidación

Artículo 73. Modificación de los estatutos sociales

1. Los estatutos sociales de la cooperativa podrán ser modificados por acuerdo de la asamblea general, con los requisitos que establece esta ley.

2. Para modificar el domicilio social, el acuerdo podrá adoptarse por el consejo rector cuando el nuevo domicilio se establezca dentro del mismo término municipal. El consejo rector informará inmediatamente a todas las personas socias.

3. El acuerdo de cambio de denominación, de cambio de domicilio y de modificación del objeto social se anunciará en un diario de gran difusión en el ámbito de actuación de la cooperativa.

4. Todos los acuerdos de modificación de los estatutos sociales habrán de formalizarse en escritura pública, a cuya matriz se incorporarán los anuncios que sean preceptivos, e inscribirse en el Registro de Cooperativas.

5. Cuando la modificación consista en el cambio de la clase de cooperativa, en la modificación del objeto social o en el cambio de responsabilidad de las personas socias, las que hayan votado en contra o las ausentes que expresen su disconformidad por escrito dirigit al consejo rector en el plazo de cuarenta días, a contar desde la inscripción del acuerdo en el Registro de Cooperativas, tendrán derecho a separarse de la cooperativa y su baja se considerará como justificada.

Artículo 74. Modificación del capital social mínimo

1. La modificación consistente en la reducción del capital social mínimo exigirá la publicación previa del acuerdo de la asamblea general de modificación de los estatutos sociales en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* y en un diario de gran difusión en su ámbito de actuación. Si la reducción del capital social mínimo se produce como consecuencia de la restitución de aportaciones a las personas socias, los acreedores sociales podrán oponerse a la ejecución del acuerdo en el mes siguiente a la última de las publicaciones, si sus créditos no son pagados o suficientemente garantizados. El balance de situación de la cooperativa verificado por los auditores o auditoras de cuentas que estén

tes, que demostre la solidesa econòmica i financera de la cooperativa, podrà ser considerat pel jutjat o òrgan arbitral com a garantia suficient.

Serà nul·la tota reducció d'aportacions al capital social per sota de la seua quantia mínima que es realitze sense respectar les formalitats i garanties en favor dels creditors socials que estableix el paràgraf anterior.

2. Les formalitats i garanties ressenyades en l'apartat 1, no seran exigibles quan es reduïska el capital per a compensar les pèrdues socials legalment imputables a capital social. En este cas, el balanç de situació que servirà de base per a l'adopció de l'acord per l'assemblea general i la seua inscripció en el registre de cooperatives serà verificat pels auditors o auditores de comptes de la cooperativa, en el cas que estiga obligada a sotmetre els seus comptes a esta verificació i en l'informe especial que estos hauran d'emetre certificaran l'existència de les pèrdues socials imputables conforme a l'article 69 d'esta llei.

Article 75. Fusió

1. Es podran fusionar dos o més cooperatives de la mateixa o distinta classe, per mitjà de la constitució d'una cooperativa nova o la modificació de la cooperativa absorbent.

2. El procediment legal per a la fusió serà el següent:

a) L'assemblea general de cada cooperativa, degudament convocada, haurà d'aprovar sense modificacions, el projecte de fusió fixat en un conveni previ pels respectius òrgans d'administració. El projecte de fusió serà enviat a cada persona sòcia amb la convocatòria de l'assemblea general, acompanyat d'una memòria del consell rector sobre la conveniència i efectes de la fusió projectada i, si és el cas, d'un informe dels auditors o auditores de comptes que estigueren en l'exercici del seu càrrec, sobre la situació econòmica i financera de les cooperatives que intervenen i la previsible de la cooperativa resultant i de les persones sòcies, com a conseqüència de la fusió.

En les cooperatives de més de cinc mil persones sòcies, estos documents seran facilitats a aquelles que ho sol·liciten, per mitjà de l'entrega de còpia d'estos en el domicili social.

b) L'acord de fusió de cada una de les cooperatives serà publicat en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* i en un diari de gran difusió en l'àmbit d'actuació de la cooperativa.

c) En cas de baixa de persones sòcies després de l'acord de fusió, serà la cooperativa resultant de la fusió la que assumisca l'obligació de liquidar-los la seua aportació social, que serà determinada amb referència a la data de l'acord de fusió.

d) La fusió no es podrà realitzar abans que transcórrega un mes des de la publicació de l'anunci de l'acord de fusió. Durant este termini, les persones titulars de crèdits ordinaris de qualsevol de les societats els crèdits de les quals hagen nascut abans de l'últim anunci de fusió, i que no estiguen adequadament garantits, es podran oposar per escrit a la fusió, i en este cas esta no es podrà dur a efecte si els seus crèdits no són enterament satisfets o prou garantits. Les persones creditors no podran oposar-se al pagament encara que es tracte de crèdits no vençuts. En l'escriptura de fusió els atorgants hauran de manifestar expressament que no s'ha produït cap oposició de les persones creditors amb dret a esta o, que han sigut pagats o garantits els crèdits de les persones creditors que s'hagueren oposat.

e) Cada una de les cooperatives queda obligada a continuar el procediment de fusió des del moment que el projecte de fusió haja sigut aprovat per l'assemblea general de totes estes. Els acords de fusió es documentaran en escriptura pública única, en la qual es farà constar la dissolució de les cooperatives que hagen de quedar dissoltes i, si és el cas, les mencions legals de la cooperativa de nova constitució o les modificacions de la cooperativa absorbent. Esta escriptura servirà de títol per a la cancel·lació de les cooperatives dissoltes en el registre de cooperatives i, si és el cas, per a la inscripció de la novament constituïda o la modificació dels estatuts de l'entitat absorbent.

f) Tots els drets i obligacions de les cooperatives dissoltes, que no entraran en liquidació, passen automàticament al patrimoni de la societat resultant.

g) En la resta, l'elaboració, contingut i formalitats del projecte de fusió, la documentació a facilitar a cada soci o sòcia, el règim del balanç

en el exercicio de su cargo, con el informe de estas, que demuestre la solidez económica y financiera de la cooperativa, podrá ser considerado por el juzgado u órgano arbitral como garantía suficiente.

Será nula toda reducción de aportaciones al capital social por debajo de su cuantía mínima que se realice sin respetar las formalidades y garantías en favor de los acreedores sociales que establece el párrafo anterior.

2. Las formalidades y garantías reseñadas en el apartado 1, no serán exigibles cuando se reduzca el capital para compensar las pérdidas sociales legalmente imputables a capital social. En este caso, el balance de situación que servirá de base para la adopción del acuerdo por la asamblea general y su inscripción en el Registro de Cooperativas será verificado por los auditores o auditoras de cuentas de la cooperativa, en el caso de que esté obligada a someter sus cuentas a dicha verificación y en el informe especial que estos deberán emitir certificarán la existencia de las pérdidas sociales imputables conforme al artículo 69 de esta ley.

Artículo 75. Fusión

1. Podrán fusionarse dos o más cooperativas de la misma o distinta clase, mediante la constitución de una cooperativa nueva o la modificación de la cooperativa absorbente.

2. El procedimiento legal para la fusión será el siguiente:

a) La asamblea general de cada cooperativa, debidamente convocada, deberá aprobar sin modificaciones, el proyecto de fusión fijado en un convenio previo por los respectivos órganos de administración. El proyecto de fusión será enviado a cada persona socia con la convocatoria de la asamblea general, acompañado de una memoria del consejo rector sobre la conveniencia y efectos de la fusión proyectada y, en su caso, de un informe de los auditores o auditoras de cuentas que estuvieran en el ejercicio de su cargo, sobre la situación económica y financiera de las cooperativas que intervienen y la previsible de la cooperativa resultante y de las personas socias, como consecuencia de la fusión.

En las cooperativas de más de cinco mil personas socias, estos documentos serán facilitados a aquellas que lo soliciten, mediante la entrega de copia de los mismos en el domicilio social.

b) El acuerdo de fusión de cada una de las cooperativas será publicado en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* y en un diario de gran difusió en el ámbito de actuación de la cooperativa.

c) En caso de baja de personas socias tras el acuerdo de fusión, será la cooperativa resultante de la fusión la que asuma la obligación de liquidarles su aportación social, que será determinada con referencia a la fecha del acuerdo de fusión.

d) La fusión no podrá realizarse antes de que transcurra un mes desde la publicación del anuncio del acuerdo de fusión. Durante este plazo, las personas titulares de créditos ordinarios de cualquiera de las sociedades cuyos créditos hayan nacido antes del último anuncio de fusión, y que no estén adecuadamente garantizados, podrán oponerse por escrito a la fusión, en cuyo caso esta no podrá llevarse a efecto si sus créditos no son enteramente satisfechos o suficientemente garantizados. Las personas acreedoras no podrán oponerse al pago aunque se trate de créditos no vencidos. En la escritura de fusión los otorgantes habrán de manifestar expresamente que no se ha producido oposición alguna de las personas acreedoras con derecho a ella o, que han sido pagados o garantizados los créditos de las personas acreedoras que se hubieran opuesto.

e) Cada una de las cooperativas queda obligada a continuar el procedimiento de fusión desde el momento en que el proyecto de fusión haya sido aprobado por la asamblea general de todas ellas. Los acuerdos de fusión se documentarán en escritura pública única, en la que se hará constar la disolución de las cooperativas que hayan de quedar disueltas y, en su caso, las menciones legales de la cooperativa de nueva constitución o las modificaciones de la cooperativa absorbente. Esta escritura servirá de título para la cancelación de las cooperativas disueltas en el Registro de Cooperativas y, en su caso, para la inscripción de la nuevamente constituida o la modificación de los estatutos de la entidad absorbente.

f) Todos los derechos y obligaciones de las cooperativas disueltas, que no entrarán en liquidación, pasan automáticamente al patrimonio de la sociedad resultante.

g) En lo demás, la elaboración, contenido y formalidades del proyecto de fusión, la documentación a facilitar a cada socio o socia, el

de fusió i els drets de les persones creditors es regiran pel que disposa la legislació estatal de cooperatives.

Article 76. Fusió especial

Les entitats cooperatives podran fusionar-se amb societats civils o mercantils de qualsevol classe, sempre que no existisca norma legal que ho prohibisca.

En estes fusions serà aplicable la normativa reguladora de la societat absorbent o que es constituïska com a conseqüència de la fusió, però quant a l'adopció de l'acord i les garanties dels drets dels socis i sòcies i persones creditors de les cooperatives participants, caldrà ajustar-se al que disposa l'article 75 d'esta llei. Si l'entitat resultant de la fusió no fóra una societat cooperativa, la liquidació de les seues aportacions al soci o sòcia que exercite el dret de separació tindrà lloc dins del mes següent a la data en què es faça ús d'este. Fins que no s'hagen practicat estes liquidacions no es podrà formalitzar la fusió.

Quant a la destinació del fons de formació i promoció cooperativa, la reserva obligatòria i la reserva voluntària que estatutàriament tinga el caràcter d'irrepartible, caldrà ajustar-se al que disposa l'article 82 d'esta llei per al cas de liquidació.

Article 77. Escissió

1. L'escissió de la cooperativa pot consistir:

a) En la dissolució, sense liquidació, per mitjà de la divisió del seu patrimoni en dos o més parts. Cada una d'estes es traspasarà en bloc a cooperatives de nova creació o serà absorbida per altres ja existents, o s'integrarà amb les parts ja escindides d'altres cooperatives en una de nova creació. En estos dos últims casos es denominarà escissió-fusió.

b) En la divisió d'una o més parts del patrimoni d'una cooperativa, sense la dissolució d'esta, i el traspàs en bloc de la part o parts segregades a altres cooperatives de nova constitució o ja existents.

2. En tots estos casos, la cooperativa que acorde la seua escissió haurà d'observar els tràmits establits en l'article 75 per a la fusió, i els seus socis i sòcies i persones creditors, podran exercir els mateixos drets. El projecte d'escissió o, si és el cas, d'escissió-fusió, la memòria del consell rector i l'informe dels auditors o auditores de comptes independents, s'hauran de referir a la situació previsible en cada un dels patrimonis resultants i en els drets de les persones sòcies.

Article 78. Cessió global de l'actiu i del passiu

1. L'assemblea general, amb els requisits i majories establits per a la modificació d'estatuts, podrà acordar la cessió global de l'actiu i del passiu a un o més socis o sòcies o a terceres persones, i fixarà les condicions de la cessió. L'assemblea general, per majoria simple, podrà acordar la realització per un expert independent d'un informe, previ a l'acord de cessió, sobre la valoració del patrimoni que es propose cedir.

2. L'acord de cessió es publicarà en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* i en un diari de gran difusió de l'àmbit d'actuació de cedent i cessionari, amb expressió de la identitat d'este últim. En l'anunci es farà menció al dret de les persones creditors de la cooperativa cedent i de les de la cessionària o cessionàries a obtindre el text íntegre de l'acord de cessió i a oposar-se al mateix segons el règim que s'assenyala a continuació.

Dins del mes següent a l'últim anunci les creditors esmentades, es podran oposar a la cessió en les mateixes condicions i amb els mateixos efectes previstos per al cas de fusió.

Article 79. Transformació

1. Les cooperatives podran transformar-se en societats civils o mercantils de qualsevol classe sempre que es complisquen els requisits següents:

a) L'existència d'acord exprés i favorable de l'assemblea general, adoptat amb els requisits establits per a modificar els estatuts.

b) La publicació d'este acord en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* i en dos diaris de gran difusió en el territori en què la cooperativa tinga el seu domicili i àmbit d'actuació.

régimen del balance de fusión y los derechos de las personas acreedoras se regirán por lo dispuesto en la legislación estatal de cooperativas.

Artículo 76. Fusión especial

Las entidades cooperativas podrán fusionarse con sociedades civiles o mercantiles de cualquier clase, siempre que no exista norma legal que lo prohíba.

En estas fusiones será de aplicación la normativa reguladora de la sociedad absorbente o que se constituya como consecuencia de la fusión, pero en cuanto a la adopción del acuerdo y las garantías de los derechos de los socios y socias y personas acreedoras de las cooperativas participantes, se estará a lo dispuesto en el artículo 75 de la presente ley. Si la entidad resultante de la fusión no fuera una sociedad cooperativa, la liquidación de sus aportaciones al socio o socia que ejercite el derecho de separación tendrá lugar dentro del mes siguiente a la fecha en que se haga uso del mismo. Hasta que no se hayan practicado estas liquidaciones no podrá formalizarse la fusión.

En cuanto al destino del fondo de formación y promoción cooperativa, la reserva obligatoria y la reserva voluntaria que estatutariamente tenga el carácter de irrepartible, se estará a lo dispuesto en el artículo 82 de esta ley para el caso de liquidación.

Artículo 77. Escisión

1. La escisión de la cooperativa puede consistir:

a) En la disolución, sin liquidación, mediante la división de su patrimonio en dos o más partes. Cada una de estas se traspasarà en bloque a cooperativas de nueva creación o será absorbida por otras ya existentes, o se integrará con las partes ya escindidas de otras cooperativas en una de nueva creación. En estos dos últimos casos se denominará escisión-fusión.

b) En la división de una o más partes del patrimonio de una cooperativa, sin la disolución de esta, y el traspaso en bloque de la parte o partes segregadas a otras cooperativas de nueva constitución o ya existentes.

2. En todos estos casos, la cooperativa que acuerde su escisión deberá observar los trámites establecidos en el artículo 75 para la fusión, y sus socios y socias y personas acreedoras, podrán ejercer los mismos derechos. El proyecto de escisión o, en su caso, de escisión-fusión, la memoria del consejo rector y el informe de los auditores o auditoras de cuentas independientes, deberán referirse a la situación previsible en cada uno de los patrimonios resultantes y en los derechos de las personas socias.

Artículo 78. Cesión global del activo y del pasivo

1. La asamblea general, con los requisitos y mayorías establecidos para la modificación de estatutos, podrá acordar la cesión global del activo y del pasivo a uno o varios socios o socias o a terceras personas, fijando las condiciones de la cesión. La asamblea general, por mayoría simple, podrá acordar la realización por un experto independiente de un informe, previo al acuerdo de cesión, sobre la valoración del patrimonio que se proponga ceder.

2. El acuerdo de cesión se publicará en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* y en un diario de gran difusión del ámbito de actuación de cedente y cesionario, con expresión de la identidad de este último. En el anuncio se hará menció al derecho de las personas acreedoras de la cooperativa cedente y de las de la cesionaria o cesionarias a obtener el texto íntegro del acuerdo de cesión y a oponerse al mismo según el régimen que se señala a continuación.

Dentro del mes siguiente al último anuncio las citadas acreedoras, podrán oponerse a la cesión en las mismas condiciones y con los mismos efectos previstos para el caso de fusión.

Artículo 79. Transformación

1. Las cooperativas podrán transformarse en sociedades civiles o mercantiles de cualquier clase siempre que se cumplan los requisitos siguientes:

a) La existencia de acuerdo expreso y favorable de la asamblea general, adoptado con los requisitos establecidos para modificar los estatutos.

b) La publicación de dicho acuerdo en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* y en dos diarios de gran difusión en el territorio en que la cooperativa tenga su domicilio y ámbito de actuación.

c) La formalització de l'acord de transformació en escriptura pública.

2. L'escriptura pública de transformació inclourà totes les mencions legal i reglamentàriament exigides per a la constitució de l'entitat la forma de la qual s'adopte i s'incorporarà a esta escriptura el balanç de situació de la societat, tancat el dia anterior a l'acord de transformació, verificat si és el cas pels auditors o auditores de comptes de l'entitat o, alternativament, el balanç de l'últim exercici, si hagueren transcorregut menys de sis mesos des del tancament d'este, i haguera sigut depositat en el domicili social, a disposició de les persones sòcies, des del mateix dia en què es va cursar la convocatòria de l'assemblea general.

També es relacionaran en l'escriptura les persones sòcies que hagen exercitat el dret de separació i el capital que representen, i s'incorporaran a este document el balanç final elaborat pels administradors o administradores i tancat el dia anterior a l'atorgament de l'escriptura, així com els preceptius anuncis.

3. La transformació no afecta la personalitat jurídica de la cooperativa transformada, que continuarà subsint sota la seua nova forma.

4. Tindran dret de separació les persones sòcies que hagen votat en contra i les qui, no havent assistit a l'assemblea, expressen la seua disconformitat per mitjà d'un escrit dirigit als administradors o administradores, en el termini de quaranta dies des de la publicació de l'últim anunci de l'acord. Tals persones tindran dret al reemborsament de les seues aportacions al capital, d'acord amb el règim establert en l'article 76.

5. Els estatuts socials, o a falta d'això, les parts interessades, determinaran la forma en què s'acreditarà als qui siguen les persones destinatàries de l'haber líquid social conforme a l'article 82 d'esta llei, el valor nominal de les dotacions de la reserva obligatòria. L'entitat resultant de la transformació i les persones destinatàries de l'haber líquid social podran establir, de mutu acord, les condicions en què es farà efectiu el crèdit d'estes últimes; en qualsevol altre cas, el valor nominal de les dotacions de la reserva obligatòria s'acreditarà com a crèdit retribuït, a un interès de tres punts percentuals superior a l'interès legal dels diners, que es reemborsarà en termini màxim de cinc anys.

El fons de formació i promoció cooperativa tindrà l'aplicació estatutàriament prevista i, a falta d'això, l'establida per al supòsit de liquidació de la cooperativa.

6. En aprovar la transformació, l'assemblea general acordarà la distribució de les participacions en el capital social de la nova entitat, en proporció directa al capital desemborsat per cada soci i sòcia en la cooperativa, actualitzat si és el cas.

El que disposen els apartats anteriors, s'entén sense perjudici del que resulte de la naturalesa i règim de la societat transformada resultant.

Article 80. Transformació en cooperatives

1. Les societats i les agrupacions de caràcter no cooperatiu es podran transformar en cooperatives d'alguna de les classes regulades en esta llei, sempre que no existisca precepte legal que ho prohibisca expressament.

2. La transformació serà acordada segons el règim i garanties exigits per la legislació que els siga aplicable segons el tipus legal de què es tracte, no afectarà la personalitat jurídica de l'entitat transformada i es farà constar en escriptura pública, que expressarà necessàriament totes les mencions previstes en esta llei per a la constitució d'una cooperativa.

3. L'escriptura pública de transformació es presentarà per a la seua inscripció, acompanyada del balanç de situació tancat el dia anterior al de l'acord de transformació i verificat pels auditors de comptes, en el registre de cooperatives i en quantes oficines o registres resulten pertinents de conformitat amb el règim de la societat transformada.

4. La transformació en cooperativa no altera l'anterior règim de responsabilitat de les persones sòcies de l'entitat transformada pels deutes socials contrets amb anterioritat a la transformació de l'entitat, llevat que les persones creditors hagen consentit expressament la transformació.

Article 81. Dissolució

1. La cooperativa quedarà dissolta i, excepte els casos de fusió i escissió, entrarà en liquidació per les causes següents:

c) La formalización del acuerdo de transformación en escritura pública.

2. La escritura pública de transformación incluirá todas las menciones legal y reglamentariamente exigidas para la constitución de la entidad cuya forma se adopte y se incorporará a dicha escritura el balance de situación de la sociedad, cerrado el día anterior al acuerdo de transformación, verificado en su caso por los auditores o auditoras de cuentas de la entidad o, alternativamente, el balance del último ejercicio, si hubieren transcurrido menos de seis meses desde el cierre del mismo, y hubiese sido depositado en el domicilio social, a disposición de las personas socias, desde el mismo día en que se cursó la convocatoria de la asamblea general.

También se relacionarán en la escritura las personas socias que hayan ejercitado el derecho de separación y el capital que representen, y se incorporarán a dicho documento el balance final elaborado por los administradores o administradoras y cerrado el día anterior al otorgamiento de la escritura, así como los preceptivos anuncios.

3. La transformación no afecta a la personalidad jurídica de la cooperativa transformada, que continuará subsintiendo bajo su nueva forma.

4. Tendrán derecho de separación las personas socias que hayan votado en contra y los que, no habiendo asistido a la asamblea, expresen su disconformidad mediante escrito dirigido a los administradores o administradoras, en el plazo de cuarenta días desde la publicación del último anuncio del acuerdo. Tales personas tendrán derecho al reembolso de sus aportaciones al capital, de acuerdo con el régimen establecido en el artículo 76.

5. Los estatutos sociales, o en su defecto, las partes interesadas, determinarán la forma en que se acreditará a quienes sean las personas destinatarias del haber líquido social conforme al artículo 82 de esta ley, el valor nominal de las dotaciones de la reserva obligatoria. La entidad resultante de la transformación y las personas destinatarias del haber líquido social podrán establecer, de mutuo acuerdo, las condiciones en que se hará efectivo el crédito de estas últimas; en otro caso, el valor nominal de las dotaciones de la reserva obligatoria se acreditará como crédito retribuido, a un interés de tres puntos porcentuales superior al interés legal del dinero, que se reemborsará en plazo máximo de cinco años.

El fondo de formación y promoción cooperativa tendrá la aplicación estatutariamente prevista y, en su defecto, la establecida para el supuesto de liquidación de la cooperativa.

6. Al aprobar la transformación, la asamblea general acordará la distribución de las participaciones en el capital social de la nueva entidad, en proporción directa al capital desemborsado por cada socio y socia en la cooperativa, actualizado en su caso.

Lo dispuesto en los apartados anteriores, se entiende sin perjuicio de lo que resulte de la naturaleza y régimen de la sociedad transformada resultante.

Artículo 80. Transformación en cooperativas

1. Las sociedades y las agrupaciones de carácter no cooperativo podrán transformarse en cooperativas de alguna de las clases reguladas en la presente ley, siempre que no exista precepto legal que lo prohíba expresamente.

2. La transformación será acordada según el régimen y garantías exigido por la legislación que les sea aplicable según el tipo legal de que se trate, no afectará a la personalidad jurídica de la entidad transformada y se hará constar en escritura pública, que expresará necesariamente todas las menciones previstas en esta ley para la constitución de una cooperativa.

3. La escritura pública de transformación se presentará para su inscripción, acompañada del balance de situación cerrado el día anterior al del acuerdo de transformación y verificado por los auditores de cuentas, en el Registro de Cooperativas y en cuantas oficinas o registros resulten pertinentes de conformidad con el régimen de la sociedad transformada.

4. La transformación en cooperativa no altera el anterior régimen de responsabilidad de las personas socias de la entidad transformada por las deudas sociales contraídas con anterioridad a la transformación de la entidad, a no ser que las personas acreedoras hayan consentido expresamente la transformación.

Artículo 81. Disolución

1. La cooperativa quedará disuelta y, salvo los casos de fusión y escisión, entrará en liquidación por las causas siguientes:

a) Compliment del termini fixat en els estatuts socials, llevat que l'assemblea general acorde la pròrroga, l'escriptura pública de la qual s'haurà de presentare en el registre de cooperatives abans de l'expiració del termini.

b) Finalització de l'objecte social o impossibilitat de realitzar-lo.

c) Paralització dels òrgans socials o de l'activitat econòmica de la cooperativa durant dos anys consecutius.

d) Reducció del nombre de persones sòcies per davall del mínim legal necessari per a constituir la cooperativa, si no es restablix en el període d'un any.

e) Reducció de la xifra del capital social per sota del mínim establert en els estatuts, si es manté durant un any, llevat que es reduïska la xifra estatutària. Així mateix, serà causa de dissolució la reducció del capital social per sota del capital mínim legal, si no es restitueix en el mateix termini.

f) Fusió i escissió total.

g) Acord de l'assemblea general amb el vot favorable de dos terços de les persones sòcies presents i representades.

h) Acord de l'assemblea general adoptat, com a conseqüència de la declaració de la cooperativa en situació concursal, amb el vot favorable de la majoria simple de les persones sòcies presents i representades.

i) La desqualificació de la cooperativa d'acord amb esta llei.

j) Qualsevol altra causa establida en esta llei o en els estatuts socials.

La cooperativa que haguera fixat en els seus estatuts un termini de duració determinada es dissoldrà de ple dret al seu compliment, llevat que amb anterioritat s'haguera acordat i inscrit la seua pròrroga en el registre de cooperatives.

2. Quan siga procedent, els administradors o administradores convocaran l'assemblea general en el termini de dos mesos a comptar des que s'aprecie l'existència de causa de dissolució. Si, llevat que concórrega justa causa que ho impedisca, l'assemblea no fóra convocada o no es reunira en el termini estatutàriament establert o, reunida l'assemblea, no es poguera adoptar l'acord de dissolució o s'adoptara un acord contrari a esta, els administradors o administradores hauran de sol·licitar la dissolució judicial de la cooperativa. Així mateix, la podrà sol·licitar qualsevol persona interessada.

3. L'acord de dissolució o la resolució judicial que la declare, s'haurà d'inscriure en el registre de cooperatives, en el termini d'un mes del corresponent acord, i publicar-se en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* i en un diari de gran difusió en el territori del domicili social o àmbit d'actuació. També es farà constar en el registre de cooperatives, per mitjà de nota marginal, la resolució administrativa ferma que constata alguna causa de dissolució. Les persones creditors socials disposaran del termini d'un mes, a comptar de l'última publicació de l'acord de dissolució, per a comparèixer en defensa dels seus drets.

Article 82. Liquidació

1. La cooperativa dissolta conserva la seua personalitat durant el procediment de liquidació i haurà d'actuar afegint a la seua denominació social la menció «en liquidació».

2. En qualsevol moment, l'assemblea general podrà adoptar un acord de reactivació de la cooperativa, sempre que s'elimine la causa que va motivar la dissolució i encara no s'haja distribuït l'haber social líquid. L'acord de reactivació s'adoptarà amb els requisits i la majoria establits per a la modificació dels estatuts socials.

Les persones creditors socials es podran oposar a l'acord de reactivació, en les mateixes condicions i amb els mateixos efectes que preveu esta llei per a la fusió.

3. La liquidació anirà a càrrec de les persones sòcies liquidadores, que en nombre de tres o cinc haurà de triar l'assemblea general en el mateix acord de dissolució o en el termini de dos mesos des de l'entrada en liquidació. En cas contrari, les persones liquidadores, sòcies o no, seran designades pel Consell Valencià del Cooperativisme a sol·licitud de qualsevol persona sòcia o creditora, o d'ofici i indistintament pel Consell Valencià del Cooperativisme o la conselleria competent en matèria de cooperatives.

Quan la seua designació corresponga al Consell Valencià del Cooperativisme o a la conselleria competent en matèria de cooperatives, es podrà nomenar una sola persona liquidadora, sòcia o no, sempre que, ateses les circumstàncies de la cooperativa en liquidació, no s'estime necessària o convenient la designació de tres o cinc.

a) Cumplimiento del plazo fijado en los estatutos sociales, salvo que la asamblea general acuerde la prórroga, cuya escritura pública deberá presentarse en el Registro de Cooperativas antes de la expiración del plazo.

b) Finalización del objeto social o imposibilidad de realizarlo.

c) Paralización de los órganos sociales o de la actividad económica de la cooperativa durante dos años consecutivos.

d) Reducción del número de personas socias por debajo del mínimo legal necesario para constituir la cooperativa, si no se restablece en el período de un año.

e) Reducción de la cifra del capital social por debajo del mínimo establecido en los estatutos, si se mantiene durante un año, salvo que se reduzca la cifra estatutaria. Asimismo, será causa de disolución la reducción del capital social por debajo del capital mínimo legal, si no se restituye en el mismo plazo.

f) Fusión y escisión total.

g) Acuerdo de la asamblea general con el voto favorable de dos tercios de las personas socias presentes y representadas.

h) Acuerdo de la asamblea general adoptado, como consecuencia de la declaración de la cooperativa en situación concursal, con el voto favorable de la mayoría simple de las personas socias presentes y representadas.

i) La descalificación de la cooperativa de acuerdo con esta ley.

j) Cualquier otra causa establecida en esta ley o en los estatutos sociales.

La cooperativa que hubiese fijado en sus estatutos un plazo de duración determinada se disolverá de pleno derecho a su cumplimiento, a no ser que con anterioridad se hubiera acordado e inscrito su prórroga en el Registro de cooperativas.

2. Cuando proceda, los administradores o administradoras convocarán la asamblea general en el plazo de dos meses a contar desde que se aprecie la existencia de causa de disolución. Si, salvo que concorra justa causa que lo impida, la asamblea no fuera convocada o no se reuniese en el plazo estatutariamente establecido o, reunida la asamblea, no pudiera adoptarse el acuerdo de disolución o se adoptase un acuerdo contrario a la misma, los administradores o administradoras deberán solicitar la disolución judicial de la cooperativa. Asimismo, la podrá solicitar cualquier persona interesada.

3. El acuerdo de disolución o la resolución judicial que la declare, deberá inscribirse en el Registro de Cooperativas, en el plazo de un mes del correspondiente acuerdo, y publicarse en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana* y en un diario de gran difusió en el territorio del domicilio social o ámbito de actuación. También se hará constar en el Registro de Cooperativas, mediante nota marginal, la resolución administrativa firme que constata alguna causa de disolución. Las personas acreedoras sociales dispondrán del plazo de un mes, a contar desde la última publicación del acuerdo de disolución, para comparecer en defensa de sus derechos.

Artículo 82. Liquidación

1. La cooperativa disuelta conserva su personalidad durante el procedimiento de liquidación y deberá actuar añadiendo a su denominación social la mención «en liquidación».

2. En cualquier momento, la asamblea general podrá adoptar un acuerdo de reactivación de la cooperativa, siempre que se elimine la causa que motivó la disolución y aún no se haya distribuido el haber social líquido. El acuerdo de reactivación se adoptará con los requisitos y la mayoría establecidos para la modificación de los estatutos sociales.

Las personas acreedoras sociales podrán oponerse al acuerdo de reactivación, en las mismas condiciones y con los mismos efectos previstos en esta ley para la fusión.

3. La liquidación correrá a cargo de las personas socias liquidadoras, que en número de tres o cinco deberá elegir la asamblea general en el mismo acuerdo de disolución o en el plazo de dos meses desde la entrada en liquidación. En caso contrario, las personas liquidadoras, socias o no, serán designadas por el Consejo Valenciano del Cooperativismo a solicitud de cualquier persona socia o acreedora, o de oficio e indistintamente por el Consejo Valenciano del Cooperativismo o la conselleria competente en materia de cooperativas.

Cuando su designación corresponda al Consejo Valenciano del Cooperativismo o a la conselleria competente en materia de cooperativas, podrá nombrarse una sola persona liquidadora, socia o no, siempre que, atendidas las circunstancias de la cooperativa en liquidación, no se estime necesaria o conveniente la designación de tres o cinco.

Fins al seu nomenament el consell rector i, si és el cas, la direcció, continuaran en les funcions gestores i representatives de la societat.

Durant el període de liquidació es mantindran les convocatòries i reunions de l'assemblea general, que es convocarà per les persones liquidadores, els qui la presidiran i donaran compte de la marxa de la liquidació.

4. A les persones liquidadores se'ls aplicaran les normes sobre incompatibilitat, responsabilitat i retribució dels membres del consell rector; a les designades per l'assemblea general, se'ls aplicaran a més les corresponents a elecció i revocació de l'òrgan d'administració. No obstant això, el càrrec de persona liquidadora podrà ser retribuït quan recaiga en qui no ostente la condició de persona sòcia o creditora de la cooperativa.

Les persones liquidadores actuaran necessàriament de forma col·legiada, i adoptaran els acords per majoria. Tals acords seran transcrits a un llibre d'actes.

5. Les persones liquidadores faran inventari i balanç inicial de la liquidació, i procediran a la realització dels béns socials i al pagament dels deutes.

Sempre que siga possible, intentaran la venda en bloc de l'empresa o d'unitats organitzades de producció de la cooperativa. La venda dels béns immobles es farà en pública subhasta, llevat que l'assemblea general aprobe expressament un altre sistema vàlid.

6. A continuació, satisfaran cada soci i sòcia la part corresponent de les reserves voluntàries repartibles, si les hi haguera, així com l'import de la seua aportació líquida, si és el cas actualitzada, i començarà per les aportacions voluntàries i seguirà amb les aportacions obligatòries. Si existiren aportacions el reemborsament del qual haguera sigut refusat pel consell rector, estes tindran preferència en la distribució de l'haber social.

Finalment, l'haber líquid sobrant, si n'hi ha, es posarà a disposició de la cooperativa o cooperatives, unió, federació o confederació, que figure en els estatuts. De no produir-se designació, este import es posarà a disposició del Consell Valencià del Cooperativisme, perquè este ho destine als fins de promoció i foment del cooperativisme que determine.

Si l'entitat designada fóra una societat cooperativa, esta incorporarà l'import rebut a la reserva obligatòria, i es comprometrà que durant un període de quinze anys tinga caràcter indisponible, sense que sobre l'import incorporat es puguin imputar pèrdues originades per la cooperativa.

Qualsevol soci o sòcia de la cooperativa en liquidació que tinga en projecte incorporar-se a una altra cooperativa podrà exigir que l'import proporcional de l'haber líquid sobrant de la liquidació, calculada sobre el total de persones sòcies, s'ingresse en la reserva obligatòria de la cooperativa a què s'incorpore, d'acord amb el que preveu l'article 70.3, sempre que així ho haguera sol·licitat amb anterioritat a la data de la convocatòria de l'assemblea general que haja d'aprovar el balanç final de liquidació. Este import atribuït al soci o sòcia no podrà superar, en cap cas, la quantitat que siga exigible a este en concepte de quota d'ingrés o, en els casos de fusió, de quota patrimonial. Si en el moment de liquidació de la cooperativa encara no s'haguera constituït la cooperativa a què la persona sòcia tinguera en projecte incorporar-se, esta haurà d'acreditar davant de l'administració competent, en el termini màxim d'un any des de la data de l'acord de l'assemblea general que aprobe el balanç final de liquidació, l'efectivitat de l'aportació a la nova cooperativa a què s'incorpore. A este efecte, presentarà document justificatiu de l'ingrés en entitat financera o de crèdit a favor de la cooperativa, de la quantitat per esta rebuda.

7. Si en el termini de dos anys des de l'adopció de l'acord de dissolució, no s'haguera acabat el procés de liquidació, les persones liquidadores consignaran judicialment l'import dels crèdits pendents de pagament i destinaran la resta de l'haber líquid irrepertible als fins assenyalats en el segon paràgraf de l'apartat anterior. L'incumpliment de l'obligació de destinar la resta de l'haber líquid irrepertible a estos fins serà sancionat administrativament.

Article 83. Extinció

1. La cooperativa quedarà extingida amb la seua cancel·lació en el registre de cooperatives, per mitjà de document públic que incorporarà l'acord de l'assemblea general de la cooperativa en què s'aprove el balanç final de liquidació i les operacions d'esta. En el cas que les

Hasta su nombramiento el consejo rector y, en su caso, la dirección, continuarán en las funciones gestoras y representativas de la sociedad.

Durante el período de liquidación se mantendrán las convocatorias y reuniones de la asamblea general, que se convocará por las personas liquidadoras, quienes la presidirán y darán cuenta de la marcha de la liquidación.

4. A las personas liquidadoras se les aplicarán las normas sobre incompatibilidad, responsabilidad y retribución de los miembros del consejo rector; a las designadas por la asamblea general, se les aplicarán además las correspondientes a elección y revocación del órgano de administración. No obstante, el cargo de persona liquidadora podrá ser retribuido cuando recaiga en quien no ostente la condición de persona socia o acreedora de la cooperativa.

Las personas liquidadoras actuarán necesariamente de forma colegiada, adoptando los acuerdos por mayoría. Tales acuerdos serán transcritos a un libro de actas.

5. Las personas liquidadoras harán inventario y balance inicial de la liquidación, y procederán a la realización de los bienes sociales y al pago de las deudas.

Siempre que sea posible, intentarán la venta en bloque de la empresa o de unidades organizadas de producción de la cooperativa. La venta de los bienes inmuebles se hará en pública subasta, salvo que la asamblea general apruebe expresamente otro sistema válido.

6. A continuación, satisfarán a cada socio y socia la parte correspondiente de las reservas voluntarias repartibles, si las hubiere, así como el importe de su aportación líquida, en su caso actualizada, comenzando por las aportaciones voluntarias y siguiendo con las aportaciones obligatorias. Si existieran aportaciones cuyo reembolso hubiera sido rehusado por el consejo rector, estas tendrán preferencia en la distribución del haber social.

Por último, el haber líquido sobranante, si lo hubiere, se pondrá a disposición de la cooperativa o cooperativas, unión, federación o confederación, que figure en los estatutos. De no producirse designación, dicho importe se pondrá a disposición del Consejo Valenciano del Cooperativismo, para que este lo destine a los fines de promoción y fomento del cooperativismo que determine.

Si la entidad designada fuera una sociedad cooperativa, esta incorporará el importe recibido a la reserva obligatoria, comprometiéndose a que durante un período de quince años tenga carácter indisponible, sin que sobre el importe incorporado se puedan imputar pérdidas originadas por la cooperativa.

Cualquier socio o socia de la cooperativa en liquidación que tenga en proyecto incorporarse a otra cooperativa podrá exigir que el importe proporcional del haber líquido sobranante de la liquidación, calculada sobre el total de personas socias, se ingrese en la reserva obligatoria de la cooperativa a la que se incorpore, de acuerdo con lo previsto en el artículo 70.3, siempre que así lo hubiera solicitado con anterioridad a la fecha de la convocatoria de la asamblea general que deba aprobar el balance final de liquidación. Dicho importe atribuido al socio o socia no podrá superar, en ningún caso, la cantidad que sea exigible a este en concepto de cuota de ingreso o, en los casos de fusión, de cuota patrimonial. Si en el momento de liquidación de la cooperativa aún no se hubiera constituido la cooperativa a la que la persona socia tuviera en proyecto incorporarse, esta deberá acreditar ante la administración competente, en el plazo máximo de un año desde la fecha del acuerdo de la asamblea general que apruebe el balance final de liquidación, la efectividad de la aportación a la nueva cooperativa a que se incorpore. A tal efecto, presentará documento justificativo del ingreso en entidad financiera o de crédito a favor de la cooperativa, de la cantidad por ella recibida.

7. Si en el plazo de dos años desde la adopción del acuerdo de disolución, no se hubiera terminado el proceso de liquidación, las personas liquidadoras consignarán judicialmente el importe de los créditos pendientes de pago y destinarán el resto del haber líquido irrepertible a los fines señalados en el segundo párrafo del apartado anterior. El incumplimiento de la obligación de destinar el resto del haber líquido irrepertible a dichos fines será sancionado administrativamente.

Artículo 83. Extinción

1. La cooperativa quedarà extingida con su cancelación en el Registro de Cooperativas, mediante documento público que incorporará el acuerdo de la asamblea general de la cooperativa en que se apruebe el balance final de liquidación y las operaciones de esta. En el caso que

persones liquidadores siguen nomenades d'ofici, este acord serà adoptat per l'òrgan que els haja designat.

2. Tant l'inventari i balanç inicial com el balanç final de la liquidació, seran sotmesos, si és el cas, a verificació pels auditors o auditores de comptes que estigueren exercint el càrrec en el moment de la dissolució.

3. Les persones liquidadores depositaran, junt amb la sol·licitud de la cancel·lació registral, els llibres i documents relatius a la cooperativa, que es conservaran durant sis anys.

4. Cancel·lats els assentaments relatius a la cooperativa, si aparegueren béns socials les persones liquidadores hauran d'adjudicar a les antigues persones sòcies els drets econòmics addicionals que els corresponga, prèvia conversió dels béns en diners quan fóra necessari. Transcorreguts sis mesos des que les persones liquidadores anàren requerides per a això sense que hagueren efectuat l'adjudicació, o en cas de defecte de persones liquidadores, qualsevol persona interessada podrà sol·licitar de l'àrbitre o del jutjat competent de l'últim domicili social el nomenament de persona que els substituïska.

Els antics socis i sòcies respondran solidàriament dels deutes socials no satisfets fins al límit del que hagueren rebut en la liquidació, sense perjudi de la responsabilitat de les persones liquidadores en cas de dol o culpa.

Les antigues persones liquidadores podran formalitzar actes jurídics en nom de la cooperativa extingida després de la seua cancel·lació registral, quan siga exigible per a la formalització d'actes en data anterior a la cancel·lació de la cooperativa. En defecte de persones liquidadores, qualsevol persona interessada podrà sol·licitar la formalització per l'àrbitre o el jutjat competent de l'últim domicili que haguera tingut la cooperativa.

Article 84. Situacions concursals

A la cooperativa li seran aplicables els procediments concursals previstos en la legislació concursal estatal

CAPÍTOL VIII *Classes de cooperatives*

Article 85. Disposicions generals

Les cooperatives es poden constituir acollint-se a esta llei per a dedicar-se a qualsevol activitat lícita, per tal de que el seu règim econòmic i els drets dels socis i sòcies s'ajusten estrictament al model cooperatiu.

Les cooperatives es regiran per les regles generals d'esta llei i les pròpies de la classe a què pertanga.

Quan una cooperativa no s'ajuste directament a cap de les classes específicament regulades, es regirà, en la qual cosa siga necessari, per les regles de la classe amb què guarde major analogia.

El Consell, a proposta de la conselleria competent en matèria de cooperatives, podrà desplegar reglamentàriament el règim de les distintes classes previstes i les normes específiques necessàries per a realitzar altres activitats en règim de cooperativa.

Article 86. Criteris de classificació

1. Als efectes d'esta llei, les cooperatives es podran classificar d'acord amb els criteris següents:

a) Per la seua base social podran ser de primer o de segon grau.

b) Per la seua estructura socioeconòmica podran ser:

– Cooperatives de producció, l'objectiu del qual és augmentar la renda dels seus socis i sòcies, i que comprenen les que associen xicotetes empreses o persones treballadores autònomes i les cooperatives de treball associat.

– Cooperatives de consum, l'objectiu del qual és obtenir estalvis en les rendes dels seus membres.

c) Per la classe d'activitat que constituïska el seu objecte social.

2. Als efectes de la inclusió en una unió o federació de cooperatives la classificació es basarà en els criteris dels apartats b i c.

3. La regulació específica de les distintes classes de cooperatives no impedirà la lliure delimitació del seu objecte social pels estatuts de cada cooperativa i la creació de cooperatives polivalents l'objecte social de la qual comprega activitats de distinta classe, sense perjudi de destacar les activitats principals als efectes legals oportuns.

las personas liquidadoras sean nombradas de oficio, dicho acuerdo será adoptado por el órgano que les haya designado.

2. Tanto el inventario y balance inicial como el balance final de la liquidación, serán sometidos, en su caso, a verificación por los auditores o auditoras de cuentas que estuviesen ejerciendo el cargo en el momento de la disolución.

3. Las personas liquidadoras depositarán, junto con la solicitud de la cancelación registral, los libros y documentos relativos a la cooperativa, que se conservarán durante seis años.

4. Cancelados los asientos relativos a la cooperativa, si aparecieran bienes sociales las personas liquidadoras deberán adjudicar a las antiguas personas socias los derechos económicos adicionales que les corresponda, previa conversión de los bienes en dinero cuando fuera necesario. Transcurridos seis meses desde que las personas liquidadoras fuesen requeridas para ello sin que hubieran efectuado la adjudicación, o en caso de defecto de personas liquidadoras, cualquier persona interesada podrá solicitar del árbitro o del juzgado competente del último domicilio social el nombramiento de persona que los sustituya.

Los antiguos socios y socias responderán solidariamente de las deudas sociales no satisfechas hasta el límite de lo que hubieran recibido en la liquidación, sin perjuicio de la responsabilidad de las personas liquidadoras en caso de dolo o culpa.

Las antiguas personas liquidadoras podrán formalizar actos jurídicos en nombre de la cooperativa extinguida con posterioridad a su cancelación registral, cuando sea exigible para la formalización de actos en fecha anterior a la cancelación de la cooperativa. En defecto de personas liquidadoras, cualquier persona interesada podrá solicitar la formalización por el árbitro o el juzgado competente del último domicilio que hubiese tenido la cooperativa.

Artículo 84. Situaciones concursales

A la cooperativa le serán de aplicación los procedimientos concursales previstos en la legislación concursal estatal

CAPÍTULO VIII *Clases de cooperativas*

Artículo 85. Disposiciones generales

Las cooperativas pueden constituirse acogiéndose a esta ley para dedicarse a cualquier actividad lícita, con tal de que su régimen económico y los derechos de los socios y socias se ajusten estrictamente al modelo cooperativo.

Las cooperativas se regirán por las reglas generales de esta ley y las propias de la clase a la que pertenezca.

Cuando una cooperativa no se ajuste directamente a ninguna de las clases específicamente reguladas, se regirá, en lo que resulte necesario, por las reglas de la clase con la que guarde mayor analogía.

El Consell, a propuesta de la conselleria competente en materia de cooperativas, podrá desarrollar reglamentariamente el régimen de las distintas clases previstas y las normas específicas necesarias para desarrollar otras actividades en régimen de cooperativa.

Artículo 86. Criterios de clasificación

1. A los efectos de esta ley, las cooperativas podrán clasificarse de acuerdo con los siguientes criterios:

a) Por su base social podrán ser de primero o de segundo grado.

b) Por su estructura socio-económica podrán ser:

– Cooperativas de producción, cuyo objetivo es aumentar la renta de sus socios y socias, y que comprenden las que asocian pequeñas empresas o personas trabajadoras autónomas y las cooperativas de trabajo asociado.

– Cooperativas de consumo, cuyo objetivo es obtener ahorros en las rentas de sus miembros.

c) Por la clase de actividad que constituya su objeto social.

2. A los efectos de la inclusión en una unión o federación de cooperativas la clasificación se basará en los criterios de los apartados b) y c).

3. La regulación específica de las distintas clases de cooperativas no impedirá la libre delimitación de su objeto social por los estatutos de cada cooperativa y la creación de cooperativas polivalentes cuyo objeto social comprenda actividades de distinta clase, sin perjuicio de destacar las actividades principales a los efectos legales oportunos.

Article 87. Cooperatives agroalimentàries

1. Les cooperatives agroalimentàries estaran integrades per titulars d'explotacions agrícoles, ramaderes o forestals o d'activitats connexes a estes, així com per les persones que aporten béns, productes o servicis per a la realització de les activitats recollides en el punt 1.e d'este article. Podran tindre com a objecte social qualsevol servici o funció empresarial exercida en comú, en interès dels seus socis i sòcies, i molt especialment les següents:

a) Proveir als socis i sòcies de matèries primeres, mitjans de producció, productes i altres béns que necessiten.

b) Millorar els processos de producció agrària, per mitjà de l'aplicació de tècniques, equips i mitjans de producció, així com la prestació de qualsevol classe de servicis accessoris que permeten la consecució dels objectius i interessos agraris, i d'aquells altres servicis, prestats per la cooperativa amb el seu propi personal, que consistisquen en la realització de labors agràries o altres d'anàlogues en les explotacions de les persones sòcies i a favor d'estes.

c) Industrialitzar o comercialitzar la producció agrària i els seus derivats adoptant, quan procedisca, l'estatut d'organització de productors agraris.

d) Adquirir, millorar i distribuir entre les persones sòcies o mantindre en explotació en comunes terres i altres béns susceptibles d'ús i explotació agrària.

e) Promoure el desenvolupament rural per mitjà de la realització d'activitats de consum i la prestació de qualsevol classe de servicis per als seus socis i sòcies i la resta de membres del seu entorn social i territorial, i fomentar la diversificació d'activitats agràries o altres encaminades a la promoció i millora de la població i de l'entorn i mig rural, i s'hi inclouran les persones sòcies, servicis i aprofitaments forestals, turístics, artesanals, d'oci i culturals; servicis assistencials i d'assessorament per a les explotacions i la producció de les persones sòcies; accions mediambientals i tecnològiques; actuacions de rehabilitació, conservació i gestió del patrimoni i dels espais i recursos naturals i energètics del món rural, i s'hi inclouran les energies renovables; el comerç i la transformació agroalimentària o qualsevol altres activitats d'igual o semblant naturalesa.

En tot cas, el volum d'operacions de la cooperativa per les activitats recollides en el paràgraf anterior no podrà excedir el vint-i-cinc per cent del volum total de les seues operacions.

f) Fomentar i gestionar el crèdit i les assegurances sobretot per mitjà de caixes rurals, seccions de crèdit i altres entitats especialitzades.

g) Establir acords o consorcis amb cooperatives d'altres branques a fi de canalitzar directament, als consumidors i consumidoras i empreses transformadores, la producció agrària.

El dret de vot es podrà ponderar d'acord amb el volum d'activitat cooperativitzada per cada soci o sòcia, i es fixarà en els estatuts el criteri de la seua atribució, i sense que el nombre de vots per cada membre excedisca de 3.

2. Tindran la consideració d'activitats connexes, principalment, les de venda directa dels productes aportats a la cooperativa pels seus socis i sòcies o adquirits de terceres persones, en les condicions que estableix esta llei; les de transformació dels productes de les persones sòcies o terceres persones en estes condicions, i les de producció de matèries primeres per a les explotacions dels socis i sòcies.

3. Les cooperatives agroalimentàries podran realitzar un volum d'operacions amb terceres persones no sòcies que no sobrepassa el 50 per cent del total de les de la cooperativa.

4. Els estatuts socials de les cooperatives agroalimentàries regularan, molt especialment l'obligació d'utilitzar els servicis de la cooperativa que assumisquen les persones sòcies, d'acord amb la superfície o valor de les respectives explotacions, i es podran establir i regular el principi d'exclusivitat.

Així mateix es regularan les distintes seccions d'activitats especialitzades que es creuen en el si de la cooperativa.

Article 88. Cooperatives d'explotació comunitària de la terra i altres cooperatives d'explotació en comú

1. Les cooperatives d'explotació comunitària de la terra tenen per objecte la posada en comú de terres o altres mitjans de producció agrària a fi de crear i gestionar una única empresa o explotació.

Artículo 87. Cooperativas agroalimentarias

1. Las cooperativas agroalimentarias estarán integradas por titulares de explotaciones agrícolas, ganaderas o forestales o de actividades conexas a las mismas, así como por las personas que aporten bienes, productos o servicios para la realización de las actividades recogidas en el punto 1.e de este artículo. Podrán tener como objeto social cualquier servicio o función empresarial ejercida en común, en interés de sus socios y socias, y muy especialmente las siguientes:

a) Proveer a los socios y socias de materias primas, medios de producción, productos y otros bienes que necesiten.

b) Mejorar los procesos de producción agraria, mediante la aplicación de técnicas, equipos y medios de producción, así como la prestación de toda clase de servicios accesorios que permitan la consecución de los objetivos e intereses agrarios, y de aquellos otros servicios, prestados por la cooperativa con su propio personal, que consistan en la realización de labores agrarias u otras análogas en las explotaciones de las personas socias y a favor de las mismas.

c) Industrializar o comercializar la producción agraria y sus derivados adoptando, cuando proceda, el estatuto de organización de productores agrarios.

d) Adquirir, mejorar y distribuir entre las personas socias o mantener en explotación en común tierras y otros bienes susceptibles de uso y explotación agraria.

e) Promover el desarrollo rural mediante la realización de actividades de consumo y la prestación de toda clase de servicios para sus socios y socias y demás miembros de su entorno social y territorial, fomentando la diversificación de actividades agrarias u otras encaminadas a la promoción y mejora de la población y del entorno y medio rurales. Así, podrán desarrollar, bien para la propia cooperativa o para las personas socias, servicios y aprovechamientos forestales, turísticos, artesanales, de ocio y culturales; servicios asistenciales y de asesoramiento para las explotaciones y la producción de las personas socias; acciones medioambientales y tecnológicas; actuaciones de rehabilitación, conservación y gestión del patrimonio y de los espacios y recursos naturales y energéticos del mundo rural, incluyendo las energías renovables; el comercio y la transformación agroalimentaria o cualesquiera otras actividades de igual o similar naturaleza.

En todo caso, el volumen de operaciones de la cooperativa por las actividades recogidas en el párrafo anterior no podrá exceder el veinticinco por ciento del volumen total de sus operaciones.

f) Fomentar y gestionar el crédito y los seguros sobre todo mediante cajas rurales, secciones de crédito y otras entidades especializadas.

g) Establecer acuerdos o consorcios con cooperativas de otras ramas con el fin de canalizar directamente, a los consumidores y consumidoras y empresas transformadoras, la producción agraria.

El derecho de voto podrá ponderarse de acuerdo con el volumen de actividad cooperativizada por cada socio o socia, fijándose en estatutos el criterio de su atribución, y sin que el número de votos por cada miembro exceda de 3.

2. Tendrán la consideración de actividades conexas, principalmente, las de venta directa de los productos aportados a la cooperativa por sus socios y socias o adquiridos de terceras personas, en las condiciones que establece esta ley; las de transformación de los productos de las personas socias o terceras personas en iguales condiciones, y las de producción de materias primas para las explotaciones de los socios y socias.

3. Las cooperativas agroalimentarias podrán realizar un volumen de operaciones con terceras personas no socias que no sobre pase el 50 % del total de las de la cooperativa.

4. Los estatutos sociales de las cooperativas agroalimentarias regularán, muy especialmente la obligación de utilizar los servicios de la cooperativa que asuman las personas socias, de acuerdo con la superficie o valor de las respectivas explotaciones, pudiendo establecer y regular el principio de exclusividad.

Asimismo se regularán las distintas secciones de actividades especializadas que se crean en el seno de la cooperativa.

Artículo 88. Cooperativas de explotación comunitaria de la tierra y otras cooperativas de explotación en común

1. Las cooperativas de explotación comunitaria de la tierra tienen por objeto la puesta en común de tierras u otros medios de producción agraria a fin de crear y gestionar una única empresa o explotación.

Les cooperatives d'exploració comunitària de la terra podran realitzar qualsevol activitat dirigida al compliment del seu objecte social, tant les d'obtenció de productes agraris i les preparatòries d'estes, quant les que tinguen per objecte constituir o millorar l'exploració en tots els seus elements, així com les de recol·lecció, emmagatzematge, tipificació, transport, transformació, distribució i venda, inclús directa al consumidor, dels productes de l'exploració, així com, en general, les que siguen pròpies de les cooperatives agràries.

2. Les cooperatives d'exploració en comú tenen per objecte gestionar, per mitjà d'una única empresa, els immobles i instal·lacions pertanyents a diversos titulars, susceptibles d'un aprofitament empresarial comú turístic, industrial o de servicis.

3. Els estatuts socials d'estes cooperatives hauran d'establir els mòduls de participació de les persones sòcies que hagen aportat el dret d'ús i aprofitament de terres, edificacions, ramats, instal·lacions, maquinària i altres mitjans de producció i, també, el de les persones sòcies que aporten a més, o exclusivament, el seu treball, els quals tindran la condició de socis i sòcies de treball. En tot cas, a cada soci o sòcia li correspondrà un sol vot.

Cap soci o sòcia podrà cedir a la cooperativa drets d'ús i aprofitament la valoració de la qual excedisca d'una tercera part del total valor dels aportats a la cooperativa pel conjunt de les persones sòcies.

4. Seran aplicables als socis i sòcies de treball d'estes cooperatives, les normes establides en esta llei per als socis i sòcies de les cooperatives de treball associat.

5. Els estatuts assenyalaran el procediment per a la valoració dels drets cedits per a la seua exploració comuna i, igualment, establiran, de mode determinat o determinable, la quantia de les rendes per la cessió de l'ús de béns i les bestretes al treball, que no seran superiors al nivell de rendes i retribucions de la zona. També podran establir normes sobre la realització d'obres i millores en els béns cedits per a la seua exploració, així com sobre la imposició de servituds a estos i establir compensacions que haurà d'abonar el soci o sòcia cedent, o els seus drethavents, per la part no amortitzada de les millores realitzades en els béns el gaudi dels quals s'haja aportat a la cooperativa.

6. En la constitució de la cooperativa es diferenciarà entre les aportacions patrimonials a capital social, dineràries o no dineràries, i les eventuals prestacions accessòries consistents en l'obligació d'aportar treball, servicis o assistència tècnica, que no podran integrar el capital social.

7. Les persones arrendatàries i altres titulars de drets de gaudi dels béns podran cedir l'ús i aprofitament d'estos, dins del termini màxim de duració dels contractes o títols jurídics en virtut dels quals els poseïsquen.

8. Els estatuts socials establiran el termini mínim de permanència de les persones sòcies que aporten el dret d'ús i aprofitament de terres, immobles o altres mitjans de producció, sempre que no sobrepassen els vint-i-cinc anys. Quan s'aporten drets sobre explotacions forestals, el termini mínim de permanència es podrà ampliar fins a quaranta anys.

D'acord amb el que preveu l'article 22, els estatuts socials podran establir pròrroques, per períodes no superiors a cinc anys.

La cooperativa podrà dispensar del termini mínim de permanència obligatòria a les persones cedents de drets d'ús i aprofitament, quan es comprometen a aportar-los per tot el temps de duració del seu dret.

9. Els estatuts podran establir facultats de la cooperativa sobre els béns el gaudi dels quals s'haja cedit a la cooperativa, per al cas de transmissió de tals béns que, en cap cas, donarà lloc a la finalització anticipada del termini mínim de permanència obligatòria.

10. Els retorns s'acreditaran a les persones sòcies en proporció a l'activitat cooperativitzada per cada una d'estes i en funció de les bestretes laborals i de les rendes que haja d'abonar la cooperativa per la cessió de l'ús dels béns.

Article 89. Cooperatives de treball associat

1. Són cooperatives de treball associat les que associen a persones físiques que, per mitjà de l'aportació del seu treball a temps parcial o complet, realitzen qualsevol activitat econòmica o professional de producció de béns o servicis destinats a terceres persones. Podran ser

Las cooperativas de explotación comunitaria de la tierra podrán desarrollar cualquier actividad dirigida al cumplimiento de su objeto social, tanto las de obtención de productos agrarios y las preparatorias de las mismas, cuanto las que tengan por objeto constituir o mejorar la explotación en todos sus elementos, así como las de recolección, almacenamiento, tipificación, transporte, transformación, distribución y venta, incluso directa al consumidor, de los productos de la explotación, así como, en general, las que sean propias de las cooperativas agrarias.

2. Las cooperativas de explotación en común tienen por objeto gestionar, mediante una única empresa, los inmuebles e instalaciones pertenecientes a diversos titulares, susceptibles de un aprovechamiento empresarial común turístico, industrial o de servicios.

3. Los estatutos sociales de estas cooperativas deberán establecer los módulos de participación de las personas socias que hayan aportado el derecho de uso y aprovechamiento de tierras, edificaciones, ganados, instalaciones, maquinaria y otros medios de producción y, también, el de las personas socias que aporten además, o exclusivamente, su trabajo, los cuales tendrán la condición de socios y socias de trabajo. En todo caso, a cada socio o socia le corresponderá un solo voto.

Ningún socio o socia podrá ceder a la cooperativa derechos de uso y aprovechamiento cuya valoración exceda de una tercera parte del total valor de los aportados a la cooperativa por el conjunto de las personas socias.

4. Serán de aplicación a los socios y socias de trabajo de estas cooperativas, las normas establecidas en esta ley para los socios y socias de las cooperativas de trabajo asociado.

5. Los Estatutos señalarán el procedimiento para la valoración de los derechos cedidos para su explotación común e, igualmente, establecerán, de modo determinado o determinable, la cuantía de las rentas por la cesión del uso de bienes y los anticipos al trabajo, que no serán superiores al nivel de rentas y retribuciones de la zona. También podrán establecer normas sobre la realización de obras y mejoras en los bienes cedidos para su explotación, así como sobre la imposición de servidumbres a los mismos y establecer compensaciones que habrá de abonar el socio o socia cedente, o sus causahabientes, por la parte no amortizada de las mejoras realizadas en los bienes cuyo disfrute se haya aportado a la cooperativa.

6. En la constitución de la cooperativa se diferenciará entre las aportaciones patrimoniales a capital social, dinerarias o no dinerarias, y las eventuales prestaciones accesorias consistentes en la obligación de aportar trabajo, servicios o asistencia técnica, que no podrán integrar el capital social.

7. Las personas arrendatarias y otros titulares de derechos de goce y disfrute de los bienes podrán ceder el uso y aprovechamiento de los mismos, dentro del plazo máximo de duración de los contratos o títulos jurídicos en virtud de los cuales los posean.

8. Los estatutos sociales establecerán el plazo mínimo de permanencia de las personas socias que aporten el derecho de uso y aprovechamiento de tierras, inmuebles u otros medios de producción, siempre que no sobrepasen los veinticinco años. Cuando se aporten derechos sobre explotaciones forestales, el plazo mínimo de permanencia podrá ampliarse hasta cuarenta años.

De acuerdo con lo previsto en el artículo 22, los estatutos sociales podrán establecer prórrogas, por períodos no superiores a cinco años.

La cooperativa podrá dispensar del plazo mínimo de permanencia obligatoria a las personas cedentes de derechos de uso y aprovechamiento, cuando se comprometan a aportarlos por todo el tiempo de duración de su derecho.

9. Los estatutos podrán establecer facultades de la cooperativa sobre los bienes cuyo disfrute se haya cedido a la cooperativa, para el caso de transmisión de tales bienes que, en ningún caso, dará lugar a la finalización anticipada del plazo mínimo de permanencia obligatoria.

10. Los retornos se acreditarán a las personas socias en proporción a la actividad cooperativizada por cada una de ellas y en función de los anticipos laborales y de las rentas que haya de abonar la cooperativa por la cesión del uso de los bienes.

Artículo 89. Cooperativas de trabajo asociado

1. Son cooperativas de trabajo asociado las que asocian a personas físicas que, mediante la aportación de su trabajo a tiempo parcial o completo, realizan cualquier actividad económica o profesional de producción de bienes o servicios destinados a terceras personas. Podrán ser

persones sòcies treballadores els qui legalment tinguen capacitat per a contractar la prestació del seu treball, si bé les menors d'edat o incapaces necessitaran el complement de capacitat legalment exigible.

Per a constituir una cooperativa de treball associat serà suficient la presència de dos persones sòcies treballadores.

A tots els efectes, s'entendrà que el soci o sòcia d'esta cooperativa inicia l'activitat cooperativitzada quan s'incorpora efectivament a la prestació de treball en la cooperativa.

Si transcorreguera un any des de la constitució de la cooperativa sense que s'hagueren incorporat, almenys, dos persones sòcies a l'efectiva prestació laboral, la cooperativa incorrerà en causa de dissolució.

2. Els estatuts podran fixar un període de prova per a les persones sòcies, que no podrà excedir nou mesos, excepte en el cas de persones tècniques qualificades, en què es podrà estendre a un any. Qualsevol de les parts pot rescindir la relació durant este període. El soci o sòcia a prova no té obligació de realitzar aportacions econòmiques de cap tipus i tindrà els drets de veu i informació.

3. La relació de les persones sòcies treballadores amb la cooperativa és societària i, per tant, els estatuts socials, el reglament de règim interior o la pròpia assemblea general, hauran d'establir l'estatut professional de la persona sòcia, en el qual s'han de regular, com a mínim, les matèries que a continuació es detallen:

- a) La forma d'organització de la prestació del treball.
- b) La mobilitat funcional i geogràfica.
- c) La classificació professional.
- d) El règim de festes, vacances i permisos.
- e) La jornada, torns i descans setmanal.
- f) Les causes de suspensió o extinció de la prestació laboral.

g) Les bestretes societàries; en el cas que una cooperativa de treball associat mantinga més del huitanta per cent de la seua facturació anual amb un únic client o clienta o amb un únic grup d'empreses, la bestreta societària garantida a la persona sòcia en còmput anual haurà de ser equivalent al salari mitjà de la zona, sector i categoria professional corresponents.

h) Els altres drets i obligacions que, en matèria de prestació de treball, considere convenient establir la cooperativa.

En tot cas, la regulació que els estatuts socials facen de la jornada, descans setmanal, festes, vacances, permisos i causes de suspensió o extinció de la prestació laboral, respectarà els mínims que es regulen en la legislació estatal de cooperatives.

L'assemblea general, per majoria de dos terços, podrà acordar la modificació de l'estatut professional. En este cas, el soci o sòcia disconforme podrà sol·licitar al consell la seua baixa en el termini d'un mes des de l'efectiva aplicació de la modificació, i es tindrà el tractament de baixa voluntària justificada.

En allò no regulat de forma expressa per esta llei en matèria de cooperatives de treball associat, serà d'aplicació supletòria a la relació cooperativa allò que s'ha disposat per a esta en la llei estatal de cooperatives. No obstant el que disposa la referida llei estatal, quan la cooperativa tinga més de cinc-cents persones sòcies, l'òrgan competent per a acordar l'extinció per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció, serà el consell rector.

4. Les cooperatives de treball associat podran utilitzar qualsevol modalitat de contractació temporal de conformitat amb la normativa laboral i sense més limitacions que les establides en esta; però no podran tindre més del deu per cent de persones treballadores amb contracte per temps indefinit, computat respecte del nombre total de persones sòcies treballadores, excepte les cooperatives que tinguen menys de deu persones sòcies, en les quals podrà haver-hi un treballador o treballadora contractada en esta modalitat. No obstant això, podrà superar-se l'esmentat percentatge sempre que, existint persones treballadores contractades indefinidament però a temps parcial, el nombre d'hores treballades per les persones treballadores esmentades no supere el deu per cent de les hores treballades per la totalitat de les persones sòcies treballadores. En tot cas, no computaran com a persones treballadores assalariades als efectes mencionats:

a) Els qui renunciïn expressament a ser persones sòcies. El nombre de treballadors o treballadores en actiu que hagen renunciat expressament a ser persones sòcies no podrà ser superior al nombre de socis o sòcies actives existents en eixe moment, excepte autorització expressa de l'administració competent en matèria de cooperatives, amb un informe previ favorable del Consell Valencià del Cooperativisme. Quan una

personas socias trabajadoras quienes legalmente tengan capacidad para contratar la prestación de su trabajo, si bien las menores de edad o incapaces necesitarán el complemento de capacidad legalmente exigible.

Para constituir una cooperativa de trabajo asociado será suficiente la presencia de dos personas socias trabajadoras.

A todos los efectos, se entenderá que el socio o socia de esta cooperativa inicia la actividad cooperativizada cuando se incorpora efectivamente a la prestación de trabajo en la cooperativa.

Si transcurriese un año desde la constitución de la cooperativa sin que se hubiesen incorporado, al menos, dos personas socias a la efectiva prestación laboral, la cooperativa incurrirá en causa de disolución.

2. Los estatutos podrán fijar un período de prueba para las personas socias, que no podrá exceder de nueve meses, salvo en el caso de personas técnicas calificadas, en que podrá extenderse a un año. Cualquiera de las partes puede rescindir la relación durante este período. El socio o socia a prueba no tiene obligación de realizar aportaciones económicas de ningún tipo y tendrá los derechos de voz e información.

3. La relación de las personas socias trabajadoras con la cooperativa es societaria y, por tanto, los estatutos sociales, el reglamento de régimen interior o la propia asamblea general, deberán establecer el estatuto profesional de la persona socia, en el que han de regularse, como mínimo, las materias que a continuación se detallan:

- a) La forma de organización de la prestación del trabajo.
- b) La movilidad funcional y geográfica.
- c) La clasificación profesional.
- d) El régimen de fiestas, vacaciones y permisos.
- e) La jornada, turnos y descanso semanal.
- f) Las causas de suspensión o extinción de la prestación laboral.

g) Los anticipos societarios; en el caso de que una cooperativa de trabajo asociado mantenga más del ochenta por ciento de su facturación anual con un único cliente o clienta o con un único grupo de empresas, el anticipo societario garantizado a la persona socia en cómputo anual deberá ser equivalente al salario medio de la zona, sector y categoría profesional correspondientes.

h) Los demás derechos y obligaciones que, en materia de prestación de trabajo, considere conveniente establecer la cooperativa.

En cualquier caso, la regulación que los estatutos sociales hagan de la jornada, descanso semanal, fiestas, vacaciones, permisos y causas de suspensión o extinción de la prestación laboral, respetará los mínimos que se regulan en la legislación estatal de cooperativas.

La asamblea general, por mayoría de dos tercios, podrá acordar la modificación del estatuto profesional. En tal caso, el socio o socia disconforme podrá solicitar al consejo su baja en el plazo de un mes desde la efectiva aplicación de la modificación, teniendo el tratamiento de baja voluntaria justificada.

En lo no regulado de forma expresa por esta ley en materia de cooperativas de trabajo asociado, será de aplicación supletoria a la relación cooperativa lo dispuesto para ella en la ley estatal de cooperativas. No obstante lo dispuesto en la referida ley estatal, cuando la cooperativa tenga más de quinientas personas socias, el órgano competente para acordar la extinción por causas económicas, técnicas, organizativas o de producción, será el consejo rector.

4. Las cooperativas de trabajo asociado podrán utilizar cualquier modalidad de contratación temporal de conformidad con la normativa laboral y sin más limitaciones que las establecidas en la misma; pero no podrán tener más del diez por ciento de personas trabajadoras con contrato por tiempo indefinido, computado respecto del número total de personas socias trabajadoras, excepto las cooperativas que tengan menos de diez personas socias, en las que podrá haber un trabajador o trabajadora contratada en dicha modalidad. No obstante, podrá superarse el citado porcentaje siempre que, existiendo personas trabajadoras contratadas indefinidamente pero a tiempo parcial, el número de horas trabajadas por las mencionadas personas trabajadoras no supere el diez por ciento de las horas trabajadas por la totalidad de las personas socias trabajadoras. En cualquier caso, no computarán como personas trabajadoras asalariadas a los efectos mencionados:

a) Quienes renunciïn expresamente a ser personas socias. El número de trabajadores o trabajadoras en activo que hayan renunciado expresamente a ser personas socias no podrá ser superior al número de socios o socias activas existentes en ese momento, salvo autorización expresa de la administración competente en materia de cooperativas, previo informe favorable del Consejo Valenciano del Cooperativismo. Cuando

persona treballadora assalariada haja renunciat a la seua incorporació com a soci o sòcia, no podrà tornar a sol·licitar el seu ingrés fins que hagen transcorregut cinc anys, excepte acord del consell rector en un altre sentit.

b) Les persones treballadores que s'incorporen a la cooperativa per subrogació legal, així com les que s'incorporen a ella en activitats sotmeses a esta subrogació.

c) Les persones treballadores contractades per a ser posades a disposició d'empreses usuàries quan la cooperativa actua com a empresa de treball temporal.

d) Les persones amb discapacitat, excepte per a les cooperatives d'integració social.

5. Sense perjudi del que disposa l'article 60 d'esta llei, els estatuts de les cooperatives de treball associat podran establir que els socis i sòcies tindran dret preferent a adquirir, en el termini que determinen, les aportacions a capital de la persona sòcia morta. Este dret no tindrà lloc quan el successor o successora siga persona treballadora de la cooperativa i, reunint els requisits necessaris per a ser soci o sòcia, sol·licite accedir a esta condició.

6. En relació amb el que disposa l'article 23.3 d'esta llei, també es consideraran faltes molt greus, per a les persones sòcies treballadores en la seua prestació de treball en la cooperativa, les següents:

a) Les faltes repetides i injustificades d'assistència, i s'entendran com a tals quan es falte més d'un dia al treball durant el període d'un mes, sense causa justificada o la deguda autorització.

b) Les faltes repetides i injustificades de puntualitat en el treball, i s'entendran com a tals quan s'acumulen més de cinc faltes de puntualitat en un mes, sense que hi haja causa justificada, o els simples retards, quan acumuladament en este mes equivalguen a mitja jornada laboral.

c) La indisciplina o desobediència a les ordres dels superiors jeràrquics, en qualsevol matèria de treball, si de la mateixa es derivara crebant manifest a la disciplina o perjudi greu per a la cooperativa.

d) Les ofenses verbals o físiques, inclusivament les agressions contra la llibertat sexual, als companys o companyes de treball, o als familiars que conviuen amb ells o elles, quan per la seua intensitat no es considere com a falta greu.

e) La transgressió de la bona fe contractual, així com l'abús de confiança en l'exercici del seu treball.

f) La disminució continuada i voluntària en el rendiment normal de la seua activitat laboral cooperativitzada.

g) L'embriaguesa habitual o toxicomania en l'exercici de la seua activitat cooperativitzada, quan repercutira negativament en el treball, i quan esta actuació ocasionara crebant important per a la cooperativa, tant econòmic com d'imatge.

7. La pèrdua de la condició de soci o sòcia determinarà la cessació en la prestació del seu treball en la cooperativa, sense que es posseïsquen altres drets davant d'esta que els propis de la condició de persona sòcia que ostentara.

8. Les qüestions litigioses i reclamacions que puguen sorgir entre la cooperativa i els seus socis i sòcies, referides a les matèries previstes en el punt 3 d'este article, es podran sotmetre, esgotada la via interna societària, a la conciliació i arbitratge cooperatius, així com a altres mitjans de resolució de conflictes regulats en esta llei.

9. Quan per resolució judicial o arbitral es declare, per contrariar una norma cooperativa, la nul·litat de l'acord d'expulsió adoptat per qüestions relacionades amb la prestació de treball o els seus efectes, el consell rector podrà optar entre readmetre la persona sòcia o indemnitzar-la. No obstant això, si la resolució declara de forma expressa i indubtable que l'acord d'expulsió ha vulnerat un dret fonamental de la persona sòcia, el dret d'opció correspondrà a esta.

En tot cas, l'opció haurà de ser exercitada en el termini de deu dies des de l'endemà de la notificació de la resolució. A falta d'això, s'entendrà que procedix la indemnització.

Quan procedisca la indemnització, i sense detriment de la condició de relació societària declarada en l'apartat 3 d'este mateix article, la seua quantia es determinarà d'acord amb el que preveu la legislació laboral per als supòsits d'acomiadament improcedent, i s'entendrà extingida la seua relació amb la cooperativa des del moment que la baixa va produir els seus efectes, d'acord amb el que disposa l'article 22.6 d'esta llei.

una persona treballadora assalariada haya renunciado a su incorporación como socio o socia, no podrá volver a solicitar su ingreso hasta que hayan transcurrido cinco años, salvo acuerdo del consejo rector en otro sentido.

b) Las personas trabajadoras que se incorporen a la cooperativa por subrogación legal, así como las que se incorporen a ella en actividades sometidas a esta subrogación.

c) Las personas trabajadoras contratadas para ser puestas a disposición de empresas usuarias cuando la cooperativa actúa como empresa de trabajo temporal.

d) Las personas con discapacidad, salvo para las cooperativas de integración social.

5. Sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 60 de esta ley, los estatutos de las cooperativas de trabajo asociado podrán establecer que los socios y socias tendrán derecho preferente a adquirir, en el plazo que determinen, las aportaciones a capital de la persona socia fallecida. Este derecho no tendrá lugar cuando el sucesor o sucesora sea persona trabajadora de la cooperativa y, reuniendo los requisitos necesarios para ser socio o socia, solicite acceder a dicha condición.

6. En relación con lo dispuesto en el artículo 23.3 de esta ley, también se considerarán faltas muy graves, para las personas socias trabajadoras en su prestación de trabajo en la cooperativa, las siguientes:

a) Las faltas repetidas e injustificadas de asistencia, entendiéndose por tales cuando se falte más de un día al trabajo durante el periodo de un mes, sin causa justificada o la debida autorización.

b) Las faltas repetidas e injustificadas de puntualidad en el trabajo, entendiéndose por tales cuando se acumulen más de cinco faltas de puntualidad en un mes, sin que exista causa justificada, o los simples retrasos, cuando acumuladamente en dicho mes equivalgan a media jornada laboral.

c) La indisciplina o desobediencia a las órdenes de los superiores jerárquicos, en cualquier materia de trabajo, si de la misma se derivase quebranto manifiesto a la disciplina o perjuicio grave para la cooperativa.

d) Las ofensas verbales o físicas, inclusive las agresiones contra la libertad sexual, a los compañeros o compañeras de trabajo, o a los familiares que convivan con ellos o ellas, cuando por su intensidad no se considere como falta grave.

e) La transgresión de la buena fe contractual, así como el abuso de confianza en el desempeño de su trabajo.

f) La disminución continuada y voluntaria en el rendimiento normal de su actividad laboral cooperativizada.

g) La embriaguez habitual o toxicomania en el ejercicio de su actividad cooperativizada, cuando repercutiera negativamente en el trabajo, y cuando dicha actuación ocasionare quebranto importante para la cooperativa, tanto económico como de imagen.

7. La pérdida de la condición de socio o socia determinará la cesación en la prestación de su trabajo en la cooperativa, sin que se posean otros derechos frente a la misma que los propios de la condición de persona socia que ostentase.

8. Las cuestiones litigiosas y reclamaciones que puedan surgir entre la cooperativa y sus socios y socias, referidas a las materias contempladas en el punto 3 de este artículo, podrán someterse, agotada la vía interna societaria, a la conciliación y arbitraje cooperativos, así como a otros medios de resolución de conflictos regulados en esta ley.

9. Cuando por resolución judicial o arbitral se declare, por contrariar una norma cooperativa, la nulidad del acuerdo de expulsión adoptado por cuestiones relacionadas con la prestación de trabajo o sus efectos, el consejo rector podrá optar entre readmitir a la persona socia o indemnizarla. No obstante, si la resolución declara de forma expresa e indubtable que el acuerdo de expulsión ha vulnerado un derecho fundamental de la persona socia, el derecho de opción corresponderá a esta.

En cualquier caso, la opción deberá ser ejercitada en el plazo de diez días desde el siguiente al de la notificación de la resolución. En su defecto, se entenderá que procede la indemnización.

Cuando proceda la indemnización, y sin menoscabo de la condición de relación societaria declarada en el apartado 3 de este mismo artículo, su cuantía se determinará conforme a lo previsto en la legislación laboral para los supuestos de despido improcedente, entendiéndose extinguida su relación con la cooperativa desde el momento en que la baja produjo sus efectos, con arreglo a lo dispuesto en el artículo 22.6 de esta ley.

Si és readmesa, se li reposarà en la posició jurídica que tenia quan la seua baixa va produir els efectes.

10. Els estatuts socials podran establir la possibilitat que, en el cas que causen baixa obligatòria persones sòcies que siguen titulars de les aportacions previstes en l'article 55.1.b i que el consell rector no haja acordat el seu reemborsament immediat, els socis i sòcies que romanen en la cooperativa hagen d'adquirir estes aportacions en el termini màxim de sis mesos a partir de la data de la baixa, en els termes que acorde l'assemblea general.

11. A les cooperatives de treball associat que únicament compten amb dos persones sòcies treballadores els seran d'especial aplicació, mentre romanguen en eixa situació i encara que els seus estatuts establisquen una altra cosa, les disposicions següents:

a) Tots els acords socials que requerisquen majoria de persones sòcies o de vots s'hauran d'adoptar amb el vot favorable de les dos úniques persones sòcies.

b) Podran constituir el seu consell rector amb només dos membres, que, necessàriament, es distribuïran els càrrecs de presidència i secretaria.

c) No necessitaran constituir la comissió de recursos o la comissió de control de la gestió.

d) Es podrà encomanar la liquidació d'estes cooperatives a un o dos persones sòcies liquidadores.

e) L'import total de les aportacions de cada soci o sòcia al capital social no podrà superar el 50 per cent d'este.

f) La cooperativa podrà contractar treballadors o treballadores temporals de conformitat amb la legislació vigent, però en cap cas podrà contractar nous treballadors o treballadores amb contracte per temps indefinit.

g) La cooperativa que romanga més de cinc anys amb només dos persones sòcies treballadores vindrà obligada, a partir de l'exercici següent, a realitzar una dotació addicional a la reserva obligatòria del dos i mig per mil de la seua xifra de negocis anual. En el mateix supòsit, no podrà obtenir subvencions o ajudes de l'Administració del Consell, excepte les establides per a incorporació de noves persones sòcies.

Article 90. Cooperatives de persones consumidores i usuàries

1. Les cooperatives de persones consumidores i usuàries tindran per objecte el subministrament de béns i servicis, inclosos els relacionats amb el gaudi del temps lliure i les activitats merament recreatives, per a ús i consum de les persones sòcies i els qui convisquen amb elles. També podran dur a terme actuacions encaminades a la defensa dels drets dels consumidors i usuaris, d'acord amb la legislació vigent.

2. Podran ser socis i sòcies d'estes cooperatives les persones físiques i les jurídiques, que tinguen el caràcter de consumidors, de conformitat amb l'Estatut de Consumidors i Usuaris de la Comunitat Valenciana.

3. Estes cooperatives tindran la doble condició de majoristes i detallistes, i podran produir els béns i servicis que subministren a les persones sòcies creant la corresponent secció de producció, d'acord amb l'article 8 d'esta llei.

4. El fons de formació i promoció cooperativa es destinarà, fonamentalment, a la defensa dels drets de les persones consumidores i usuàries.

5. A tots els efectes, s'entendrà que en el subministrament de béns i servicis de la cooperativa a les persones sòcies no hi ha transmissions patrimonials, sinó que són els mateixos socis i sòcies els qui, com a consumidors directes, els han adquirit conjuntament de terceres persones.

La cooperativa serà considerada a efectes legals com a consumidora directa.

Article 91. Cooperatives de vivendes i cooperatives de despatsos i locals

1. Les cooperatives de vivendes tenen per objecte facilitar allotjament a persones sòcies, per a si i per a les persones que amb elles convisquen.

També podran tindre per objecte proporcionar a les persones sòcies solars o terrenys per a l'edificació de vivendes o facilitar a les persones propietàries o usuàries de les vivendes, aparcaments, locals, instal·lacions o servicis complementaris o accessoris de la vivenda.

Si es readmitida, se le repondrá en la posició jurídica que tenia cuando su baja produjo los efectos.

10. Los estatutos sociales podrán establecer la posibilidad de que, en caso de que causen baja obligatoria personas socias que sean titulares de las aportaciones previstas en el artículo 55.1.b y que el consejo rector no haya acordado su reembolso inmediato, los socios y socias que permanezcan en la cooperativa deban adquirir estas aportaciones en el plazo máximo de seis meses a partir de la fecha de la baja, en los términos que acuerde la asamblea general.

11. A las cooperativas de trabajo asociado que únicamente cuenten con dos personas socias trabajadoras les serán de especial aplicación, mientras permanezcan en esa situación y aun cuando sus estatutos establezcan otra cosa, las disposiciones siguientes:

a) Todos los acuerdos sociales que requieran mayoría de personas socias o de votos deberán adoptarse con el voto favorable de los dos únicas personas socias.

b) Podrán constituir su consejo rector con solo dos miembros, que, necesariamente, se distribuirán los cargos de presidencia y secretaría.

c) No precisarán constituir la comisión de recursos o la comisión de control de la gestión.

d) Podrá encomendarse la liquidación de estas cooperativas a uno o dos personas socias liquidadoras.

e) El importe total de las aportaciones de cada socio o socia al capital social no podrá superar el 50 % del mismo.

f) La cooperativa podrá contratar trabajadores o trabajadoras temporales de conformidad con la legislación vigente, pero en ningún caso podrá contratar nuevos trabajadores o trabajadoras con contrato por tiempo indefinido.

g) La cooperativa que permanezca más de cinco años con solo dos personas socias trabajadoras vendrá obligada, a partir del siguiente ejercicio, a realizar una dotación adicional a la reserva obligatoria del dos y medio por mil de su cifra de negocios anual. En el mismo supuesto, no podrá obtener subvenciones o ayudas de la Administración del Consell, salvo las establecidas para incorporación de nuevas personas socias.

Artículo 90. Cooperativas de personas consumidoras y usuarias

1. Las cooperativas de personas consumidoras y usuarias tendrán por objeto el suministro de bienes y servicios, incluidos los relacionados con el disfrute del tiempo libre y las actividades meramente recreativas, para uso y consumo de las personas socias y quienes convivan con ellas. También podrán llevar a cabo actuaciones encaminadas a la defensa de los derechos de los consumidores y usuarios, de acuerdo con la legislación vigente.

2. Podrán ser socios y socias de estas cooperativas las personas físicas y las jurídicas, que tengan el carácter de consumidores, de conformidad con el Estatuto de Consumidores y Usuarios de la Comunitat Valenciana.

3. Estas cooperativas tendrán la doble condición de mayoristas y minoristas, y podrán producir los bienes y servicios que suministren a las personas socias creando la correspondiente sección de producción, de acuerdo con el artículo 8 de esta ley.

4. El fondo de formación y promoción cooperativa se destinará, fundamentalmente, a la defensa de los derechos de las personas consumidoras y usuarias.

5. A todos los efectos, se entenderá que en el suministro de bienes y servicios de la cooperativa a las personas socias no hay transmisiones patrimoniales, sino que son los mismos socios y socias quienes, como consumidores directos, los han adquirido conjuntamente de terceras personas.

La cooperativa será considerada a efectos legales como consumidora directa.

Artículo 91. Cooperativas de viviendas y cooperativas de despachos y locales

1. Las cooperativas de viviendas tienen por objeto facilitar alojamiento a personas socias, para sí y para las personas que con ellas convivan.

También podrán tener por objeto proporcionar a las personas socias solares o terrenos para la edificación de viviendas o facilitar a las personas propietarias o usuarias de las viviendas, aparcamientos, locales, instalaciones o servicios complementarios o accesorios de la vivienda.

Així mateix, podrà constituir activitat cooperativitzada en esta classe de cooperatives la reparació o rehabilitació de vivendes, dels edificis destinats a vivenda, o dels locals, elements o servicis accessoris o complementaris de les vivendes o edificacions destinades a vivenda, així com procurar tot tipus de millores o noves instal·lacions o servicis, comuns o no, en estos elements.

Les cooperatives de vivendes també podran tindre per objecte l'exercici de les funcions d'administrador de les comunitats de propietaris, sotmeses o no a la Llei de Propietat Horitzontal, hagen sigut o no construïdes i adjudicades en règim cooperatiu.

Les cooperatives de vivendes podran adquirir, parcel·lar i urbanitzar terrenys i, en general, desenvolupar totes les activitats i treballs que siguen necessaris per al compliment del seu objecte social.

2. Podran ser socis i sòcies de les cooperatives de vivendes les persones físiques que pretenguin allotjament o locals per a si i les persones que amb elles conviuen. També podran ser persones sòcies els ens públics i les entitats sense ànim de lucre que necessiten allotjament per a aquelles persones que, dependents d'elles, hagen de residir, per raó del seu treball o funció, en l'entorn d'una promoció cooperativa o que necessiten locals per a desenvolupar les seues activitats.

3. En qualsevol de les formes previstes legalment, la propietat, l'ús i el gaudi de les vivendes i locals podran ser adjudicats o cedits als socis i sòcies per mitjà de qualsevol títol admés en dret.

Quan la cooperativa retenga la propietat de les vivendes o locals, els estatuts establiran les normes a les quals han d'ajustar-se tant el seu ús o gaudi per les persones sòcies, com els altres drets i obligacions d'estes i de la cooperativa. Igualment, podran preveure i regular la cessió o permuta de tals drets amb socis i sòcies d'altres cooperatives de vivendes que tinguen establida la mateixa modalitat.

4. Les cooperatives de vivendes podran alienar o arrendar a terceres persones no sòcies les vivendes, locals comercials i instal·lacions i edificacions complementàries de la seua propietat. L'assemblea general acordarà la destinació de l'import obtingut per alienació o arrendament d'estos.

En tot cas, les cooperatives de vivendes no podran realitzar operacions amb terceres persones no sòcies per import superior al 25 % de la quantia de les realitzades amb les persones sòcies, límit que operarà per a cada promoció o fase diferent existent en la cooperativa.

5. En cas de baixa del soci o sòcia, la cooperativa podrà retindre l'import total que haja de reemborsar-se a la persona sòcia ixent, fins que siga substituïda en els seus drets i obligacions per un altre soci o sòcia. En els estatuts socials haurà de fixar-se el termini màxim de duració del dret de retenció.

6. La persona titular del dret a l'adjudicació d'una vivenda no podrà transmetre este dret si hi ha persones sòcies expectants, excepte a estes últimes i respectant l'orde d'antiguitat en l'ingrés.

7. En cas de transmissió inter vivos d'una vivenda abans d'haver transcorregut cinc anys des de l'adjudicació al soci o sòcia, la persona transmetent comunicarà prèviament el seu propòsit a la cooperativa. S'exceptua el cas en què l'adquirent siga ascendent, descendent o cónyuge del soci o sòcia.

La cooperativa podrà decidir l'adquisició de la vivenda, per acord del consell rector, adoptat en el termini de tres mesos des de la comunicació, per un preu equivalent a les quantitats aportades per la persona transmetent a la cooperativa, degudament revalorades.

Si la persona transmetent no porta a efecte l'esmentada comunicació, la cooperativa podrà exercitar el dret de retracte, al mateix preu abans indicat o al preu que figure en el document de transmissió si és inferior, en el termini d'un any a comptar del moment de la inscripció en el Registre de la Propietat o, en defecte d'esta, des que la cooperativa es done per assabentada de la transmissió.

En tot cas, el dret de retracte prescriurà al cap de cinc anys de l'efectiva transmissió.

Una vegada exercitats el tanteig o el retracte, la cooperativa adjudicarà la vivenda a un altre soci o sòcia de la llista de persones sòcies expectants, respectant l'orde d'ingrés en la cooperativa.

El que disposa este apartat haurà d'aplicar-se sense perjudici de les limitacions que establezca la legislació específica, en els supòsits de vivendes que hagen obtingut ajudes públiques.

Asimismo, podrá constituir actividad cooperativizada en esta clase de cooperativas la reparación o rehabilitación de viviendas, de los edificios destinados a vivienda, o de los locales, elementos o servicios accesorios o complementarios de las viviendas o edificaciones destinadas a vivienda, así como procurar todo tipo de mejoras o nuevas instalaciones o servicios, comunes o no, en dichos elementos.

Las cooperativas de viviendas también podrán tener por objeto el desempeño de las funciones de administrador de las comunidades de propietarios, sometidas o no a la Ley de Propiedad Horizontal, hayan sido o no construidas y adjudicadas en régimen cooperativo.

Las cooperativas de viviendas podrán adquirir, parcelar y urbanizar terrenos y, en general, desarrollar cuantas actividades y trabajos sean necesarios para el cumplimiento de su objeto social.

2. Podrán ser socios y socias de las cooperativas de viviendas las personas físicas que pretendan alojamiento o locales para sí y las personas que con ellas convivan. También podrán ser personas socias los entes públicos y las entidades sin ánimo de lucro que precisen alojamiento para aquellas personas que, dependientes de ellas, tengan que residir, por razón de su trabajo o función, en el entorno de una promoción cooperativa o que precisen locales para desarrollar sus actividades.

3. En cualquiera de las formas contempladas legalmente, la propiedad, el uso y el disfrute de las viviendas y locales podrán ser adjudicados o cedidos a los socios y socias mediante cualquier título admitido en derecho.

Cuando la cooperativa retenga la propiedad de las viviendas o locales, los estatutos establecerán las normas a que han de ajustarse tanto su uso o disfrute por las personas socias, como los demás derechos y obligaciones de estas y de la cooperativa. Igualmente, podrán prever y regular la cesión o permuta de tales derechos con socios y socias de otras cooperativas de viviendas que tengan establecida la misma modalidad.

4. Las cooperativas de viviendas podrán enajenar o arrendar a terceras personas no socias las viviendas, locales comerciales e instalaciones y edificaciones complementarias de su propiedad. La asamblea general acordará el destino del importe obtenido por enajenación o arrendamiento de los mismos.

En todo caso, las cooperativas de viviendas no podrán realizar operaciones con terceras personas no socias por importe superior al 25 % de la cuantía de las realizadas con las personas socias, límite que operará para cada promoción o fase diferente existente en la cooperativa.

5. En caso de baja del socio o socia, la cooperativa podrá retener el importe total que deba reembolsarse a la persona socia saliente, hasta que sea sustituida en sus derechos y obligaciones por otro socio o socia. En los estatutos sociales deberá fijarse el plazo máximo de duración del derecho de retención.

6. La persona titular del derecho a la adjudicación de una vivienda no podrá transmitir este derecho si hay personas socias expectantes, excepto a estas últimas y respetando el orden de antigüedad en el ingreso.

7. En caso de transmisión inter vivos de una vivienda antes de haber transcurrido cinco años desde la adjudicación al socio o socia, la persona transmitente comunicará previamente su propósito a la cooperativa. Se exceptúa el caso en que el adquirente sea ascendiente, descendiente o cónyuge del socio o socia.

La cooperativa podrá decidir la adquisición de la vivienda, por acuerdo del consejo rector, adoptado en el plazo de tres meses desde la comunicación, por un precio equivalente a las cantidades aportadas por la persona transmitente a la cooperativa, debidamente revalorizadas.

Si la persona transmitente no lleva a efecto la citada comunicación, la cooperativa podrá ejercitar el derecho de retracto, al mismo precio antes indicado o al precio que figure en el documento de transmisión si fuese inferior, en el plazo de un año a contar desde el momento de la inscripción en el Registro de la Propiedad o, en defecto de esta, desde que la cooperativa se dé por enterada de la transmisión.

En todo caso, el derecho de retracto prescribirá a los cinco años de la efectiva transmisión.

Una vez ejercitados el tanteo o el retracto, la cooperativa adjudicará la vivienda a otro socio o socia de la lista de personas socias expectantes, respetando el orden de ingreso en la cooperativa.

Lo dispuesto en este apartado deberá aplicarse sin perjuicio de las limitaciones que establezca la legislación específica, en los supuestos de viviendas que hayan obtenido ayudas públicas.

8. La persona sòcia, des del moment de la inscripció en el Registre de la Propietat de l'escriptura de constitució del règim de propietat horitzontal, podrà exigir la constitució d'una hipoteca de màxim per a garantir les quantitats que estiga obligat a entregar fins a l'adjudicació de la vivenda. Els gastos seran a càrrec de la persona sòcia.

Serà aplicable a les cooperatives de vivendes i per a les quantitats anticipades per la persona sòcia, abans d'iniciar-se la construcció o durant esta, allò que s'ha disposat per la Llei 57/1968, de 27 de juliol, sobre recepció de quantitats anticipades en la construcció i venda de vivendes, respecte de garanties per les quantitats anticipades en l'adquisició de vivendes.

9. Les cooperatives que desenrotllen més d'una fase o promoció hauran de constituir en el seu si una secció per a cada una d'elles, i serà suficient a estos efectes que els estatuts socials incorporen una regulació genèrica de les seccions. Així mateix, la cooperativa haurà de sotmetre els seus comptes anuals a auditoria externa.

10. Les cooperatives de despachos o locals tenen per objecte procurar, exclusivament per als seus socis i sòcies, despachos, oficines o locals, així com aparcaments o altres immobles o edificacions complementàries dels anteriors. A tals efectes, la cooperativa podrà adquirir, parcel·lar i urbanitzar terrenys i, en general, desenrotllar totes les activitats que conduïsquen al compliment del seu objecte social. També podrà correspondre a estes cooperatives la rehabilitació, administració, conservació o millora dels esmentats immobles.

Podran pertànyer com a socis i sòcies a estes cooperatives les persones professionals, estiguen o no col·legiades, les cooperatives, i els altres empresaris o empresàries, ja siguen persones físiques o jurídiques.

Estes cooperatives podran agrupar-se entre si, o amb cooperatives de vivendes, per a l'edificació o rehabilitació conjunta d'un mateix immoble o grup d'ells, incloent-hi la urbanització, si és procedent.

En la resta, serà aplicable a estes cooperatives allò que s'ha establert per a les de vivendes.

Article 92. Cooperatives de crèdit

1. Són cooperatives de crèdit aquelles l'objecte social de les quals és servir a les necessitats financeres dels seus socis i sòcies i de terceres persones, per mitjà de l'exercici de les activitats pròpies de les entitats de crèdit. Estes entitats hauran de prestar especial interès a les operacions cooperativitzades amb els seus socis i sòcies.

2. Les cooperatives de crèdit es regiran per les normes bàsiques de l'Estat que afecten específicament este tipus de cooperatives o a les entitats de crèdit en general, així com per allò que s'ha disposat singularment per a les cooperatives de crèdit en esta llei o en les normes de desplegament que aprobe la Generalitat en l'àmbit de les seues competències sobre cooperatives de crèdit.

En allò no previst per les esmentades disposicions específiques, serà aplicable la regulació de caràcter general continguda en esta llei i en les seues normes de desplegament, així com el que disposen les normes estatals de caràcter no bàsic sobre cooperatives de crèdit o entitats de crèdit en general. Com a dret supletori s'aplicarà la legislació estatal sobre cooperatives i el dret mercantil.

3. Les cooperatives de crèdit que tinguen domicili social a la Comunitat Valenciana hauran d'inscriure's en el Registre de Cooperatives establert en esta llei, llevat que estiguen subjectes a la legislació estatal.

4. Quan en els estatuts socials de les cooperatives de crèdit es preveja la possibilitat de vot plural, este es podrà ponderar d'acord amb el volum d'activitat cooperativitzada, les aportacions a capital social, o el nombre de persones sòcies de les cooperatives associades, en els termes i amb les limitacions que s'establisquen reglamentàriament.

5. La Generalitat desplegarà el règim legal de les cooperatives de crèdit en allò que corresponga a la seua competència i, a través de la conselleria competent en matèria d'hisenda, n'exercirà les funcions de control, inspecció i disciplina.

Article 93. Cooperatives d'assegurances

1. Les cooperatives d'assegurances tindran per objecte l'activitat asseguradora i de producció d'assegurances. Es regiran per la legislació d'assegurances estatal i de la Comunitat Valenciana, i per esta llei.

2. Estes cooperatives podran adoptar tres formes:

8. La persona socia, desde el momento de la inscripción en el Registro de la Propiedad de la escritura de constitución del régimen de propiedad horizontal, podrá exigir la constitución de una hipoteca de máximo para garantizar las cantidades que venga obligado a entregar hasta la adjudicación de la vivienda. Los gastos correrán a cargo de la persona socia.

Será de aplicación a las cooperativas de viviendas y para las cantidades anticipadas por la persona socia, antes de iniciarse la construcción o durante la misma, lo dispuesto por la Ley 57/1968, de 27 de julio, sobre percibo de cantidades anticipadas en la construcción y venta de viviendas, respecto de garantías por las cantidades anticipadas en la adquisición de viviendas.

9. Las cooperativas que desarrollen más de una fase o promoción deberán constituir en su seno una sección para cada una de ellas, bastando a dichos efectos que los estatutos sociales incorporen una regulación genérica de las secciones. Asimismo, la cooperativa deberá someter sus cuentas anuales a auditoría externa.

10. Las cooperativas de despachos o locales tienen por objeto procurar, exclusivamente para sus socios y socias, despachos, oficinas o locales, así como aparcamientos u otros inmuebles o edificaciones complementarias de los anteriores. A tales efectos, la cooperativa podrá adquirir, parcelar y urbanizar terrenos y, en general, desarrollar cuantas actividades conduzcan al cumplimiento de su objeto social. También podrá corresponder a estas cooperativas la rehabilitación, administración, conservación o mejora de dichos inmuebles.

Podrán pertenecer como socios y socias a estas cooperativas las personas profesionales, estén o no colegiadas, las cooperativas, y los demás empresarios o empresarias, ya sean personas físicas o jurídicas.

Estas cooperativas podrán agruparse entre sí, o con cooperativas de viviendas, para la edificación o rehabilitación conjunta de un mismo inmueble o grupo de ellos, incluyendo la urbanización, si procede.

En lo demás, será de aplicación a estas cooperativas lo establecido para las de viviendas.

Artículo 92. Cooperativas de crédito

1. Son cooperativas de crédito aquellas cuyo objeto social es servir a las necesidades financieras de sus socios y socias y de terceras personas, mediante el ejercicio de las actividades propias de las entidades de crédito. Estas entidades deberán prestar especial interés a las operaciones cooperativizadas con sus socios y socias.

2. Las cooperativas de crédito se regirán por las normas básicas del Estado que afecten específicamente a este tipo de cooperativas o a las entidades de crédito en general, así como por lo dispuesto singularmente para las cooperativas de crédito en esta ley o en las normas de desarrollo que apruebe la Generalitat en el ámbito de sus competencias sobre cooperativas de crédito.

En lo no previsto por dichas disposiciones específicas, será de aplicación la regulación de carácter general contenida en la presente ley y en sus normas de desarrollo, así como lo dispuesto en las normas estatales de carácter no básico sobre cooperativas de crédito o entidades de crédito en general. Como derecho supletorio se aplicará la legislación estatal sobre cooperativas y el derecho mercantil.

3. Las cooperativas de crédito que tengan domicilio social en la Comunitat Valenciana deberán inscribirse en el Registro de Cooperativas establecido en esta ley, salvo que estén sujetas a la legislación estatal.

4. Cuando en los estatutos sociales de las cooperativas de crédito se prevea la posibilidad de voto plural, este se podrá ponderar de acuerdo con el volumen de actividad cooperativizada, las aportaciones a capital social, o el número de personas socias de las cooperativas asociadas, en los términos y con las limitaciones que se establezcan reglamentariamente.

5. La Generalitat desarrollará el régimen legal de las cooperativas de crédito en aquello que corresponda a su competencia y, a través de la consellería competente en materia de hacienda, ejercerá las funciones de control, inspección y disciplina de las mismas.

Artículo 93. Cooperativas de seguros

1. Las cooperativas de seguros tendrán por objeto la actividad aseguradora y de producción de seguros. Se regirán por la legislación de seguros estatal y de la Comunidad Valenciana, y por esta ley.

2. Estas cooperativas podrán adoptar tres formas:

a) Cooperativa de treball associat que realitze l'activitat de producció d'assegurances o l'activitat asseguradora, en favor de qualsevol persona assegurada.

b) Cooperativa de persones assegurades o de consum de l'activitat asseguradora realitzada per la mateixa cooperativa, que podran operar a prima fixa o a prima variable.

c) Cooperativa de servicis per a mediadors d'assegurances.

Article 94. Cooperatives sanitàries

L'activitat sanitària podrà ser objecte d'una cooperativa de treball associat, de consum directe de l'assistència sanitària, o bé d'una cooperativa d'assegurances.

En tot cas les cooperatives sanitàries hauran de sotmetre's al règim propi de la seua activitat i a la peculiar regulació del seu tipus de cooperativa.

Article 95. Cooperatives de servicis empresarials i professionals

1. Estes cooperatives tenen per objecte la realització de qualsevol classe de servicis empresarials o professionals, no atribuïts a cap altra classe de cooperatives definides en esta llei, a fi de facilitar l'activitat empresarial o professional realitzada per compte propi pels seus socis i sòcies.

2. Per l'activitat que realitzen poden ser, entre altres: cooperatives de servicis del mar, del comerç o de detallistes, de transportistes, d'artesans, de professionals liberals i d'artistes.

3. Les cooperatives de servicis de professionals liberals o d'artistes facilitaràn la col·laboració d'estos, de forma permanent o en projectes concrets, sense perjudi que l'execució i responsabilitat en la seua realització es regule d'acord amb les normes professionals que els siguen d'aplicació.

4. Quan els estatuts socials prevegen la possibilitat de vot plural, este es podrà ponderar d'acord amb el volum d'activitat cooperativitzada, i es fixarà en els estatuts el criteri temporal de la seua atribució, sense que el nombre de vots per soci o sòcia excedisca de tres.

Article 96. Cooperatives d'ensenyança

1. Les cooperatives d'ensenyança tindran per objecte organitzar i prestar servicis d'ensenyança en qualsevol branca del saber, de la formació, o de l'aprenentatge tècnic, artístic, esportiu u altres.

2. Podran adoptar les formes següents:

a) Cooperativa de treball associat que agrupe els professors i professores i personal no docent, a fi d'oferir servicis d'ensenyança a terceres persones.

b) Cooperativa de consum del servici d'ensenyança, integrada per pares o representants legals d'alumnes o alumnes o per ells mateixos.

c) Cooperativa d'ensenyança mixta, que s'ajustarà als requisits següents:

Primer. En la constitució de la cooperativa es diferenciaren les aportacions patrimonials efectives, dineràries o no dineràries, que integraran el capital social, de les prestacions accessòries consistents en l'obligació d'aportar treball, servicis o assistència tècnica, que no podran integrar el capital social.

Segon. Els estatuts socials hauran d'establir els mòduls de participació en l'excedent de les persones sòcies que hagen aportat el dret d'ús d'immobles, instal·lacions o altres béns i els de les persones sòcies que aporten també o exclusivament, el seu treball, les quals tindran la condició de socis o sòcies de treball.

Tercer. Els retorns s'acreditaran a les persones sòcies, dins dels mòduls a què es referix l'apartat anterior, en proporció a les bestretes laborals i a les rendes que abonarà la cooperativa per la cessió de l'ús dels béns. En tot cas, la imputació de pèrdues garantirà al soci i sòcia de treball una compensació equivalent al salari mínim interprofessional.

Article 97. Cooperatives de transports

1. Estes cooperatives tindran per objecte organitzar o prestar servicis de transport o bé realitzar activitats que facen possible l'esmentat objecte.

2. Podran adoptar les formes següents:

a) Cooperativa de trabajo asociado que realice la actividad de producción de seguros o la actividad aseguradora, en favor de cualquier persona asegurada.

b) Cooperativa de personas aseguradas o de consumo de la actividad aseguradora realizada por la misma cooperativa, que podrán operar a prima fija o a prima variable.

c) Cooperativa de servicios para mediadores de seguros.

Artículo 94. Cooperativas sanitarias

La actividad sanitaria podrá ser objeto de una cooperativa de trabajo asociado, de consumo directo de la asistencia sanitaria, o bien de una cooperativa de seguros.

En todo caso las cooperativas sanitarias deberán someterse al régimen propio de su actividad y a la peculiar regulación de su tipo de cooperativa.

Artículo 95. Cooperativas de servicios empresariales y profesionales

1. Estas cooperativas tienen por objeto la realización de toda clase de servicios empresariales o profesionales, no atribuidos a ninguna otra clase de cooperativas definidas en esta ley, con el fin de facilitar la actividad empresarial o profesional realizada por cuenta propia por sus socios y socias.

2. Por la actividad que realicen pueden ser, entre otras: cooperativas de servicios del mar, del comercio o de detallistas, de transportistas, de artesanos, de profesionales liberales y de artistas.

3. Las cooperativas de servicios de profesionales liberales o de artistas facilitaràn la colaboración de estos, de forma permanente o en proyectos concretos, sin perjuicio de que la ejecución y responsabilidad en su realización se regule de acuerdo con las normas profesionales que les sean de aplicación.

4. Cuando los estatutos sociales prevean la posibilidad de voto plural, este se podrá ponderar de acuerdo con el volumen de actividad cooperativizada, y se fijará en los estatutos el criterio temporal de su atribución, sin que el número de votos por socio o socia exceda de tres.

Artículo 96. Cooperativas de enseñanza

1. Las cooperativas de enseñanza tendrán por objeto organizar y prestar servicis de enseñanza en cualquier rama del saber, de la formación, o del aprendizaje técnico, artístico, deportivo u otros.

2. Podrán adoptar las formas siguientes:

a) Cooperativa de trabajo asociado que agrupe a los profesores y profesoras y personal no docente, con el fin de ofrecer servicis de enseñanza a terceras personas.

b) Cooperativa de consumo del servicio de enseñanza, integrada por padres o representantes legales de alumnos o alumnas o por ellos mismos.

c) Cooperativa de enseñanza mixta, que se ajustará a los requisitos siguientes:

Primero. En la constitución de la cooperativa se diferenciarán las aportaciones patrimoniales efectivas, dinerarias o no dinerarias, que integrarán el capital social, de las prestaciones accesorias consistentes en la obligación de aportar trabajo, servicis o asistencia técnica, que no podrán integrar el capital social.

Segundo. Los estatutos sociales deberán establecer los módulos de participación en el excedente de las personas socias que hayan aportado el derecho de uso de inmuebles, instalaciones u otros bienes y los de las personas socias que aporten también o exclusivamente, su trabajo, las cuales tendrán la condición de socios o socias de trabajo.

Tercero. Los retornos se acreditarán a las personas socias, dentro de los módulos a que se refiere el apartado anterior, en proporción a los anticipos laborales y a las rentas que abonará la cooperativa por la cesión del uso de los bienes. En todo caso, la imputación de pérdidas garantizará al socio y socia de trabajo una compensación equivalente al salario mínimo interprofesional.

Artículo 97. Cooperativas de transportes

1. Estas cooperativas tendrán por objeto organizar o prestar servicis de transporte o bien realizar actividades que hagan posible dicho objeto.

2. Podrán adoptar las formas siguientes:

a) Cooperativa de treball associat o de transports pròpiament dita, que agrupa transportistes, conductors o conductores o un altre personal, a fi de dur a terme l'objecte social.

Els estatuts socials podran establir que totes o part de les aportacions, tant obligatòries com voluntàries, hagen de consistir en un o més vehicles de les característiques que fixe la cooperativa. El seu tractament serà l'establert per esta llei per a les aportacions no dineràries. En cas de baixa de la persona sòcia, el reemborsament de les aportacions en vehicles es farà per mitjà de la devolució del vehicle i el fons d'amortització a ell aplicat. Així mateix, els estatuts podran establir que els gastos específics a què es referix l'article 67.3, s'imputen a cada vehicle que els haja generat, així com els ingressos, generant d'esta manera una unitat d'explotació en cada vehicle, susceptible de ser adscrit al soci o sòcia que haja aportat este.

Estes cooperatives hauran de permetre l'entrada de nous socis i sòcies quan durant més de dos anys consecutius hagen proporcionat, de forma continuada, servicis a altres persones transportistes no sòcies.

b) Cooperativa de servicis, o de transportistes que té per objecte facilitar l'activitat empresarial realitzant labors com ara organitzar transport, administració i tallers.

c) Cooperativa de transport mixta, que podrà incloure persones sòcies exclusivament de servici i altres que, no disposant de títol de transportista, puguen exercir l'activitat amb vehicles propis de la cooperativa o aportats per la persona sòcia.

Article 98. Cooperatives d'integració social

1. Estes cooperatives estaran integrades majoritàriament per persones amb discapacitat física o psíquica o altres col·lectius amb dificultats d'integració social. Podran adoptar la forma de cooperatives de treball associat per a organitzar, canalitzar i promoure el treball de les persones sòcies; i la de cooperatives de consum, per a proveir-los de béns i servicis de consum general o específics.

2. En les cooperatives d'integració social podrà participar com a persona sòcia una entitat pública responsable de la prestació de servicis socials, per mitjà de la designació d'un delegat o delegada del poder públic. Este delegat o delegada prestarà el seu treball personal d'assistència tècnica, professional i social junt amb els socis i sòcies de la cooperativa i assistirà a les reunions dels òrgans socials, exercitant els drets de persona sòcia.

Les persones sòcies amb discapacitat física o psíquica podran estar representades en els òrgans socials pels que tinguen la seua representació legal.

Article 99. Cooperatives de servicis públics

1. La Generalitat i les corporacions locals obligades a assegurar l'existència de servicis públics podran proveir que la prestació directa d'estos es faça per mitjà de la constitució de cooperatives de servicis públics.

2. En estes cooperatives participaran com a persones sòcies, l'entitat o entitats públiques promotores i els usuaris o usuàries dels servicis que siguen objecte de la cooperativa, sense perjudi del control públic que aquelles es reserven quant a les condicions de prestació dels servicis públics.

3. S'exclou, en tot cas, la prestació de servicis públics que exigisquen exercici d'autoritat pública, com els d'orde públic i protecció civil.

TÍTOL II

De la cooperació entre cooperatives

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 100. Principis generals

1. Les cooperatives, les seues unions i federacions i la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana integren el cooperativisme valencià.

2. El cooperativisme valencià s'ordenarà d'acord amb el principi de llibertat d'associació.

a) Cooperativa de trabajo asociado o de transportes propiamente dicha, que agrupa a transportistas, conductores o conductoras u otro personal, con el fin de llevar a cabo el objeto social.

Los estatutos sociales podrán establecer que todas o parte de las aportaciones, tanto obligatorias como voluntarias, deban consistir en uno o más vehículos de las características que fije la cooperativa. Su tratamiento será el establecido por esta ley para las aportaciones no dinerarias. En caso de baja de la persona socia, el reembolso de las aportaciones en vehículos se hará mediante la devolución del vehículo y el fondo de amortización a él aplicado. Asimismo, los estatutos podrán establecer que los gastos específicos a los que se refiere el artículo 67.3, se imputen a cada vehículo que los haya generado, así como los ingresos, generando de esta forma una unidad de explotación en cada vehículo, susceptible de ser adscrito al socio o socia que haya aportado el mismo.

Estas cooperativas deberán permitir la entrada de nuevos socios y socias cuando durante más de dos años consecutivos hayan venido proporcionando, de forma continuada, servicios a otras personas transportistas no socias.

b) Cooperativa de servicios, o de transportistas que tiene por objeto facilitar la actividad empresarial realizando labores tales como organizar transporte, administración y talleres.

c) Cooperativa de transporte mixta, que podrá incluir personas socias exclusivamente de servicio y otras que, no disponiendo de título de transportista, puedan ejercer la actividad con vehículos propios de la cooperativa o aportados por la persona socia.

Artículo 98. Cooperativas de integración social

1. Estas cooperativas estarán integradas mayoritariamente por personas con discapacidad física o psíquica u otros colectivos con dificultades de integración social. Podrán adoptar la forma de cooperativas de trabajo asociado para organizar, canalizar y promover el trabajo de las personas socias; y la de cooperativas de consumo, para proveerles de bienes y servicios de consumo general o específicos.

2. En las cooperativas de integración social podrá participar como persona socia una entidad pública responsable de la prestación de servicios sociales, mediante la designación de un delegado o delegada del poder público. Este delegado o delegada prestará su trabajo personal de asistencia técnica, profesional y social junto a los socios y socias de la cooperativa y asistirá a las reuniones de los órganos sociales, ejercitando los derechos de persona socia.

Las personas socias con discapacidad física o psíquica podrán estar representadas en los órganos sociales por quienes tengan su representación legal.

Artículo 99. Cooperativas de servicios públicos

1. La Generalitat y las corporaciones locales obligadas a asegurar la existencia de servicios públicos podrán proveer que la prestación directa de estos se haga mediante la constitución de cooperativas de servicios públicos.

2. En estas cooperativas participarán como personas socias, la entidad o entidades públicas promotoras y los usuarios o usuarias de los servicios que sean objeto de la cooperativa, sin perjuicio del control público que aquellas se reserven en cuanto a las condiciones de prestación de los servicios públicos.

3. Se excluye, en todo caso, la prestación de servicios públicos que exijan ejercicio de autoridad pública, como los de orden público y protección civil.

TÍTULO II

De la cooperación entre cooperativas

CAPÍTULO I

Disposiciones generales

Artículo 100. Principios generales

1. Las cooperativas, sus uniones y federaciones y la Confederación de Cooperativas de la Comunitat Valenciana integran el cooperativismo valenciano.

2. El cooperativismo valenciano se ordenará de acuerdo con el principio de libertad de asociación.

3. La Generalitat adoptarà mesures per a fomentar la unió de les entitats que associen cooperatives, així com les relacions d'intercooperació.

Article 101. Cooperativa de segon grau

1. Són cooperatives de segon grau les integrades per cooperatives i altres persones jurídiques per a desenvolupar una activitat econòmica de manera cooperativitzada en favor de tots els integrants.

Les persones jurídiques que no posseïsquen la forma de cooperativa no podran tindre en l'assemblea general un percentatge superior al 40 % dels vots presents i representats.

També podran integrar-se directament com a persones sòcies en estes cooperatives, els socis i sòcies de treball d'estes.

2. Els socis i sòcies comunicaran a la cooperativa la persona o persones que de conformitat amb el seu propi règim legal, els representen en els òrgans de la cooperativa de segon grau.

3. El dret de vot en l'assemblea es determinarà en els estatuts en funció de l'activitat compromesa o, si és el cas, del nombre de persones sòcies. Si no es fixa regla proporcional, cada soci o sòcia disposarà d'un vot. En cap cas una sola persona sòcia podrà ostentar més del 50 % dels drets de vot.

4. Els membres del consell rector seran elegits entre les persones sòcies i les persones candidates proposades per les cooperatives i altres persones jurídiques que siguen sòcies.

Les persones físiques cessaran com a consellers o conselleres per les causes generals previstes en esta llei, i també quan els siga retirada la confiança per l'entitat que va proposar el seu nomenament, la qual cosa s'acreditarà per mitjà d'un escrit de l'esmentada entitat comunicat a la persona que exercisca la presidència o al titular de la secretaria del consell rector.

Podran ser nomenats membres del consell rector els qui no siguen persones sòcies, sempre que no superen en nombre el de persones sòcies administradores. A estos efectes, es consideraran com a persones sòcies les que ho siguen de les cooperatives o persones jurídiques que siguen sòcies de la cooperativa de segon grau.

Els administradors o administradores que siguen persona jurídica hauran de designar la persona física que els represente.

5. Els fons de formació i promoció cooperativa s'integraran per mitjà de l'assignació del 5 % dels excedents de l'exercici.

6. En el supòsit de liquidació, la reserva obligatòria es transferirà a la reserva de la mateixa naturalesa de cada una de les cooperatives que la constituïsquen, així com la resta de l'haver líquid resultant. Tot això es distribuirà en proporció al volum de l'activitat cooperativitzada desenvolupada en la cooperativa de segon grau durant els últims cinc anys o, a falta d'això, des de la seua constitució, i no tindrà caràcter de beneficis extracooperatius. Sobre la quantia incorporada a tals reserves no podran imputar-se pèrdues durant cinc anys.

7. En allò no especialment previst, les cooperatives de segon grau se sotmetran al règim general d'esta llei.

Article 102. Consorcis i altres unions

1. Les cooperatives podran constituir, de manera temporal o duradora, societats, associacions, consorcis i unions, entre si o amb altres persones físiques o jurídiques, públiques o privades, i formalitzar convenis o acords, per al millor compliment del seu objecte social i per a la defensa dels seus interessos.

Específicament, les societats cooperatives de persones consumidores i usuàries que exercisquen activitats de subministrament elèctric, podran, en compliment de la legislació sectorial, constituir consorcis en què integren societats mercantils, sempre que el control efectiu de les esmentades mercantils pertanga a la cooperativa i siga esta la que actue com a capçalera del consorci.

Als efectes d'esta llei, els consorcis de societats constituïts conforme el paràgraf precedent tindran la consideració de consorcis cooperatius elèctrics.

2. Les cooperatives que concentren les seues empreses per fusió o per constitució d'altres cooperatives de segon grau, així com per mitjà d'unions temporals, disfrutaran de tots els beneficis atorgats en la legislació autonòmica en cada moment vigent sobre esta matèria.

3. Les cooperatives podran subscriure amb altres acords intercooperatius amb vista al compliment dels seus objectes socials. En virtut d'estos, tant la cooperativa com els seus socis i sòcies podran realitzar

3. La Generalitat adoptarà medidas para fomentar la unión de las entidades que asocien cooperativas, así como las relaciones de intercooperación.

Artículo 101. Cooperativa de segundo grado

1. Son cooperativas de segundo grado las integradas por cooperativas y otras personas jurídicas para desarrollar una actividad económica de modo cooperativizado en favor de todos los integrantes.

Las personas jurídicas que no posean la forma de cooperativa no podrán tener en la asamblea general un porcentaje superior al 40 % de los votos presentes y representados.

También podrán integrarse directamente como personas socias en estas cooperativas, los socios y socias de trabajo de las mismas.

2. Los socios y socias comunicarán a la cooperativa la persona o personas que de conformidad con su propio régimen legal, les representen en los órganos de la cooperativa de segundo grado.

3. El derecho de voto en la asamblea se determinará en los estatutos en función de la actividad comprometida o, en su caso, del número de personas socias. Si no se fijase regla proporcional, cada socio o socia dispondrá de un voto. En ningún caso una sola persona socia podrá ostentar más del 50 % de los derechos de voto.

4. Los miembros del consejo rector serán elegidos entre las personas socias y las personas candidatas propuestas por las cooperativas y otras personas jurídicas que sean socias.

Las personas físicas cesarán como consejeros o consejeras, además de por las causas generales previstas en esta ley, cuando les sea retirada la confianza por la entidad que propuso su nombramiento, lo que se acreditará mediante escrito de dicha entidad comunicado a la persona que ostenta la presidencia o al titular de la secretaría del Consejo Rector.

Podrán ser nombrados miembros del consejo rector quienes no sean personas socias, siempre que no superen en número al de personas socias administradoras. A estos efectos, se considerarán como personas socias las que lo sean de las cooperativas o personas jurídicas que sean socias de la cooperativa de segundo grado.

Los administradores o administradoras que sean persona jurídica deberán designar la persona física que les represente.

5. Los fondos de formación y promoción cooperativa se integrarán mediante la asignación del 5 % de los excedentes del ejercicio.

6. En el supuesto de liquidación, la reserva obligatoria se transferirá a la reserva de la misma naturaleza de cada una de las cooperativas que la constituyan, así como el resto del haber líquido resultante, distribuyéndose todo ello en proporción al volumen de la actividad cooperativizada desarrollada en la cooperativa de segundo grado durante los últimos cinco años o, en su defecto, desde su constitución, no teniendo carácter de beneficios extracooperativos. Sobre la cuantía incorporada a tales reservas no podrán imputarse pérdidas durante cinco años.

7. En lo no especialmente previsto, las cooperativas de segundo grado se someterán al régimen general de esta ley.

Artículo 102. Consorcios y otras uniones

1. Las cooperativas podrán constituir, de manera temporal o duradera, sociedades, asociaciones, consorcios y uniones, entre sí o con otras personas físicas o jurídicas, públicas o privadas, y formalizar convenios o acuerdos, para el mejor cumplimiento de su objeto social y para la defensa de sus intereses.

Específicamente, las sociedades cooperativas de personas consumidoras y usuarias que desarrollen actividades de suministro eléctrico, podrán, en cumplimiento de la legislación sectorial, constituir consorcios en los que integren sociedades mercantiles, siempre que el control efectivo de dichas mercantiles pertenezca a la cooperativa y sea esta la que actúe como cabecera del consorcio.

A los efectos de esta ley, los consorcios de sociedades constituidos conforme el párrafo precedente tendrán la consideración de consorcios cooperativos eléctricos.

2. Las cooperativas que concentren sus empresas por fusión o por constitución de otras cooperativas de segundo grado, así como mediante uniones temporales, disfrutarán de todos los beneficios otorgados en la legislación autonómica en cada momento vigente sobre esta materia.

3. Las cooperativas podrán suscribir con otros acuerdos intercooperativos en orden al cumplimiento de sus objetos sociales. En virtud de los mismos, tanto la cooperativa como sus socios y socias podrán

operacions de subministrament, entregues de productes o servicis en les altres cooperatives firmants de l'acord. Estos fets tindran la mateixa consideració que les operacions cooperativitzades amb els mateixos socis i socias.

Article 103. Grups cooperatius

1. S'entén per grup cooperatiu, als efectes d'esta llei, el conjunt format per diverses entitats cooperatives, siga quina siga la seua classe, i l'entitat capçalera de grup, que exercita facultats o emet instruccions de compliment obligatori per a les cooperatives agrupades, de manera que es produïx una unanimitat de decisió en l'àmbit de les dites facultats.

2. L'emissió d'instruccions per part de l'entitat capçalera de grup podrà afectar distints àmbits de gestió, administració o govern de les cooperatives agrupades, entre els quals podran incloure's:

a) L'establiment de normes estatutàries i reglamentàries comuns.

b) L'establiment de les relacions associatives entre elles.

c) Compromisos d'aportació periòdica de recursos, calculats en funció de la seua respectiva evolució empresarial o compte de resultats, i constitució de fons centrals d'intercooperació.

Als efectes que preveu esta llei, es consideraran fons centrals d'intercooperació aquells la finalitat dels quals siga finançar el creixement i desenrotllament del grup cooperatiu i de les seues empreses constituents. Estos fons tindran la mateixa naturalesa que les reserves voluntàries, i seran de caràcter repartible. La constitució del fons central d'intercooperació requerirà l'acord de l'assemblea general de l'entitat capçalera de grup, en el qual haurà d'establir-se el percentatge dels excedents disponibles que es destinarà a la seua dotació.

3. L'aprovació de la incorporació al grup cooperatiu necessitarà l'acord inicial de cada una de les entitats de base, d'acord amb les seues pròpies regles de competència i funcionament.

4. Els compromisos generals assumits entre el grup hauran de formalitzar-se per escrit, siga en els estatuts de l'entitat cap de grup, si és cooperativa, o per mitjà d'un altre document contractual que necessàriament haurà d'incloure: a) la duració, si és limitada; b) el procediment per a la seua modificació; c) el procediment per a la separació d'una cooperativa; i d) les facultats l'exercici de les quals s'acorda atribuir a l'entitat cap de grup. La modificació, ampliació o resolució dels compromisos indicats podrà efectuar-se, si així s'ha establert, mitjançant un acord de l'òrgan màxim de l'entitat cap de grup. El document contractual haurà de formalitzar-se en escriptura pública.

5. L'acord d'integració en un grup s'anotarà en el full corresponent a cada cooperativa en el registre competent.

6. La responsabilitat derivada de les operacions que realitzen directament amb tercers les cooperatives integrades en un grup no abastarà a este, ni a les altres cooperatives que l'integren.

CAPÍTOL II

Federacions de cooperatives

Article 104. Disposicions generals

Amb la finalitat de representar, defensar i promoure els seus interessos, les cooperatives poden associar-se lliurement i voluntàriament en federacions.

Estes federacions estaran integrades majoritàriament per cooperatives subjectes a esta llei. No obstant això, podran ser també membres de les esmentades entitats aquelles cooperatives que, independentment de la legislació que els siga aplicable, duguen a terme activitat a la Comunitat Valenciana i tinguen en el seu territori un domicili o establiment permanent.

En les entitats associatives constituïdes per cooperatives agràries podran també integrar-se societats agràries de transformació; en les constituïdes per cooperatives de treball associat podran també integrar-se societats laborals. Així mateix, i sense perjudici de la possibilitat de crear les seues pròpies entitats associatives, les cooperatives d'explotació comunitària de la terra podran també integrar-se en les constituïdes per cooperatives agràries o de treball associat.

Article 105. Constitució i règim jurídic

1. Les federacions estaran integrades per cooperatives d'una o de diverses classes. També podran integrar-se en elles les associacions que

realizar operaciones de suministro, entregas de productos o servicios en las demás cooperativas firmantes del acuerdo, teniendo tales hechos la misma consideración que las operaciones cooperativizadas con los propios socios y socias.

Artículo 103. Grupos cooperativos

1. Se entiende por grupo cooperativo, a los efectos de esta ley, el conjunto formado por varias entidades cooperativas, cualquiera que sea su clase, y la entidad cabecera de grupo, que ejercita facultades o emite instrucciones de obligado cumplimiento para las cooperativas agrupadas, de forma que se produce una unanimidad de decisión en el ámbito de dichas facultades.

2. La emisión de instrucciones por parte de la entidad cabecera de grupo podrá afectar a distintos ámbitos de gestión, administración o gobierno de las cooperativas agrupadas, entre los que podrán incluirse:

a) El establecimiento de normas estatutarias y reglamentarias comunes.

b) El establecimiento de las relaciones asociativas entre ellas.

c) Compromisos de aportación periódica de recursos, calculados en función de su respectiva evolución empresarial o cuenta de resultados, y constitución de fondos centrales de intercooperación.

A los efectos previstos en esta ley, se considerarán fondos centrales de intercooperación aquellos cuya finalidad sea financiar el crecimiento y desarrollo del grupo cooperativo y de sus empresas constituyentes. Estos fondos tendrán la misma naturaleza que las reservas voluntarias, siendo de carácter repartible. La constitución del fondo central de intercooperación requerirá el acuerdo de la asamblea general de la entidad cabecera de grupo, en el que deberá establecerse el porcentaje de los excedentes disponibles que se destinará a su dotación.

3. La aprobación de la incorporación al grupo cooperativo precisará el acuerdo inicial de cada una de las entidades de base, conforme a sus propias reglas de competencia y funcionamiento.

4. Los compromisos generales asumidos entre el grupo deberán formalizarse por escrito, sea en los estatutos de la entidad cabeza de grupo, si es cooperativa, o mediante otro documento contractual que necesariamente deberá incluir: a) la duración del mismo, caso de ser limitada; b) el procedimiento para su modificación; c) el procedimiento para la separación de una cooperativa; y d) las facultades cuyo ejercicio se acuerda atribuir a la entidad cabeza de grupo. La modificación, ampliación o resolución de los compromisos indicados podrá efectuarse, si así se ha establecido, mediante acuerdo del órgano máximo de la entidad cabeza de grupo. El documento contractual deberá formalizarse en escritura pública.

5. El acuerdo de integración en un grupo se anotará en la hoja correspondiente a cada cooperativa en el registro competente.

6. La responsabilidad derivada de las operaciones que realicen directamente con terceros las cooperativas integradas en un grupo no alcanzará al mismo, ni a las demás cooperativas que lo integran.

CAPÍTULO II

Federaciones de cooperativas

Artículo 104. Disposiciones Generales

Con la finalidad de representar, defender y promover sus intereses, las cooperativas pueden asociarse libre y voluntariamente en federaciones.

Estas federaciones estarán integradas mayoritariamente por cooperativas sujetas a la presente ley. No obstante, podrán ser también miembros de las citadas entidades aquellas cooperativas que, independientemente de la legislación que les sea aplicable, lleven a cabo actividad en la Comunitat Valenciana y tengan en su territorio un domicilio o establecimiento permanente.

En las entidades asociativas constituïdas por cooperativas agrarias podrán también integrarse sociedades agrarias de transformació; en las constituïdas por cooperativas de trabajo asociado podrán también integrarse sociedades laborales. Asimismo, y sin perjuicio de la posibilidad de crear sus propias entidades asociativas, las cooperativas de explotación comunitaria de la tierra podrán también integrarse en las constituïdas por cooperativas agrarias o de trabajo asociado.

Artículo 105. Constitución y régimen jurídico

1. Las federaciones estarán integradas por cooperativas de una o de varias clases. También podrán integrarse en ellas las asociaciones que

acrediten estar constituïdes, majoritàriament, per cooperatives que complisquen els requisits establits en l'article 104 d'esta llei per a formar part d'una federació.

2. L'àmbit territorial d'actuació establert en els estatuts de les federacions serà el de tota la Comunitat Valenciana, i agruparan, directament o a través d'associacions, almenys, el 20 % de les cooperatives inscrites i amb full registral oberta de la classe o classes d'activitat que integre.

3. Les federacions observaran en la seua constitució els mateixos tràmits exigits en la present llei per a les cooperatives. Una vegada inscrites en el Registre de Cooperatives adquirixen personalitat jurídica i tenen plena capacitat. Se'ls aplicarà, en el que procedisca, les normes establides en esta llei per a les cooperatives, exceptuant l'obligació de designar lletrat assessor.

4. Només podrà utilitzar en la seua denominació el terme «Comunitat Valenciana», referit expressament a la classe o classes que integre, aquella federació que acredite associar el nombre més gran de cooperatives inscrites i amb full registral obert de cada una d'elles.

5. Les cooperatives polivalents podran associar-se a tantes federacions com classes d'activitat estiguen compreses en el seu objecte social.

6. Les federacions, en les condicions previstes en els seus estatuts, podran integrar en el seu si unions sectorials amb, almenys, cinc cooperatives de la mateixa classe o sector d'activitat d'entre les seues associades.

Les mencionades unions tindran personalitat jurídica des de la seua inscripció en el Registre de Cooperatives; es regiran, en el que procedisca, per les mateixes normes que les federacions; i en els seus estatuts socials constarà expressament la federació de la qual són part.

Article 106. Objecte i funcionament

1. Correspon a les federacions de cooperatives:

a) Representar els membres que associen d'acord amb el que estableixen els seus estatuts.

b) Organitzar i finançar servicis d'assessorament, d'auditoria de comptes, d'assistència jurídica o tècnica, i tots els que siguen convenients per als interessos dels seus membres.

c) Fomentar la formació i promoció cooperativa.

d) Exercir qualsevol altra activitat de naturalesa anàloga.

2. Les federacions de cooperatives no exerciran activitats econòmiques de risc, i funcionaran en règim de pressupost, en el qual s'inclourà la determinació de la contribució dels socis i sòcies al pressupost anual.

Per a cobrir les seues inversions d'immobilitzat podran tindre superàvit, la destinació del qual serà obligatòriament la reserva irrepartible.

Les federacions podran associar-se a entitats no lucratives que realitzen activitats preparatòries, complementàries o subordinades a les de la mateixa federació.

3. El consell rector presentarà per a l'aprovació de l'assemblea general, com a estats financers d'exercici, el balanç i la liquidació del pressupost, i acompanyarà, també, el projecte de pressupost de l'exercici següent, a més de l'informe de gestió. Les federacions hauran de sotmetre's obligatòriament a una auditoria externa, l'informe de la qual serà posat en coneixement de l'assemblea general.

Els estats financers d'exercici, l'informe de gestió i l'informe d'auditoria es presentaran al Registre de Cooperatives, per al seu depòsit, dins del mes posterior al de la seua aprovació per l'assemblea general.

CAPÍTOL III

La Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana

Article 107. La Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana

1. La Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana serà el màxim òrgan de representació de les cooperatives i de les seues organitzacions en l'esmentat àmbit territorial.

2. Tindran dret a integrar-se en la confederació les federacions existents i les associacions de cooperatives previstes en l'apartat 1 de l'article 105 que no formen part de cap federació.

Excepcionalment, i en els termes que preveuen els estatuts socials de la confederació, també podran associar-se directament a ella coopera-

acrediten estar constituïdes, majoritàriament, per cooperatives que complan los requisitos establecidos en el artículo 104 de esta ley para formar parte de una federación.

2. El ámbito territorial de actuación establecido en los estatutos de las federaciones será el de toda la Comunitat Valenciana, y agruparán, directamente o a través de asociaciones, al menos, el 20 % de las cooperativas inscritas y con hoja registral abierta de la clase o clases de actividad que integre.

3. Las federaciones observarán en su constitución los mismos trámites exigidos en la presente ley para las cooperativas. Una vez inscritas en el Registro de Cooperativas adquieren personalidad jurídica y tienen plena capacidad. Se les aplicará, en lo que proceda, las normas establecidas en esta ley para las cooperativas, exceptuando la obligación de designar letrado asesor.

4. Sólo podrá utilizar en su denominación el término «Comunitat Valenciana», referido expresamente a la clase o clases que integre, aquella federación que acredite asociar el mayor número de cooperativas inscritas y con hoja registral abierta de cada una de ellas.

5. Las cooperativas polivalentes podrán asociarse a tantas federaciones como clases de actividad estén comprendidas en su objeto social.

6. Las federaciones, en las condiciones previstas en sus estatutos, podrán integrar en su seno uniones sectoriales con, al menos, cinco cooperativas de la misma clase o sector de actividad de entre sus asociadas.

Dichas uniones tendrán personalidad jurídica desde su inscripción en el Registro de Cooperativas; se regirán, en lo que proceda, por las mismas normas que las federaciones; y en sus estatutos sociales constará expresamente la federación de la que son parte.

Artículo 106. Objeto y funcionamiento

1. Corresponde a las federaciones de cooperativas:

a) Representar a los miembros que asocien de acuerdo con lo que establezcan sus estatutos.

b) Organizar y financiar servicios de asesoramiento, de auditoría de cuentas, de asistencia jurídica o técnica, y todos los que sean convenientes para los intereses de sus miembros.

c) Fomentar la formación y promoción cooperativa.

d) Ejercer cualquier otra actividad de naturaleza análoga.

2. Las federaciones de cooperativas no ejercerán actividades económicas de riesgo, y funcionarán en régimen de presupuesto, en el que se incluirá la determinación de la contribución de los socios y socias al presupuesto anual.

Para cubrir sus inversiones de inmovilizado podrán tener superávit, cuyo destino será obligatoriamente la reserva irrepartible.

Las federaciones podrán asociarse a entidades no lucrativas que realicen actividades preparatorias, complementarias o subordinadas a las de la propia federación.

3. El consejo rector presentará para la aprobación de la asamblea general, como estados financieros de ejercicio, el balance y la liquidación del presupuesto, y acompañará, también, el proyecto de presupuesto del ejercicio siguiente, además del informe de gestión. Las federaciones deberán someterse obligatoriamente a auditoría externa, cuyo informe será puesto en conocimiento de la asamblea general.

Los estados financieros de ejercicio, el informe de gestión y el informe de auditoría se presentarán al Registro de Cooperativas, para su depósito, dentro del mes posterior al de su aprobación por la asamblea general.

CAPÍTULO III

La Confederación de Cooperativas de la Comunitat Valenciana

Artículo 107. La Confederación de Cooperativas de la Comunitat Valenciana

1. La Confederación de Cooperativas de la Comunitat Valenciana será el máximo órgano de representación de las cooperativas y de sus organizaciones en dicho ámbito territorial.

2. Tendrán derecho a integrarse en la confederación las federaciones existentes y las asociaciones de cooperativas contempladas en el apartado 1 del artículo 105 que no formen parte de ninguna federación.

Excepcionalmente, y en los términos previstos en los estatutos sociales de la confederación, también podrán asociarse directamen-

tives amb activitat cooperativitzada a la Comunitat Valenciana que tinguem la consideració legal de gran empresa, sempre que no pertanguen a alguna entitat associativa ja integrada en la confederació.

3. Correspondrà a la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana:

- a) Representar públicament el cooperativisme valencià.
- b) Participar en la difusió dels principis cooperatius i estimular la formació i promoció cooperativa.
- c) Organitzar servicis d'interés comú per a les cooperatives.
- d) Establir relacions de col·laboració amb les organitzacions representatives del cooperativisme d'altres comunitats autònomes, i també amb les d'àmbit internacional i d'altres estats, principalment europeus.

e) Establir relacions de col·laboració amb les empreses públiques, caixes d'estalvis i altres fundacions d'interés general, mútues d'assegurances, mutualitats de previsió social, societats laborals, societats agràries de transformació, i associacions de qualsevol classe, també amb les organitzacions creades per les dites entitats, a fi de coordinar i potenciar l'economia social.

f) Establir relacions amb els sindicats i les organitzacions empresarials.

g) Les restants funcions de representació, defensa i promoció del cooperativisme valencià que se li assignen en els seus estatuts i que li siguen encomanades en el futur pels poders públics.

4. Els estatuts socials de la confederació contindran, almenys, el seu règim econòmic i la regulació dels seus òrgans de govern, que seran el consell rector i l'assemblea general.

S'aplicaran a la confederació, en la qual cosa procedisca, les normes d'esta llei per al règim societari de les cooperatives, excepte l'obligació de designar lletrat o lletrada assessora, i el règim econòmic i comptable de les unions i federacions, així com les seues normes d'auditoria.

5. La confederació, des del moment de la seua constitució per mitjà de document públic i la seua inscripció en el Registre de Cooperatives, tindrà personalitat jurídica i plena capacitat per al compliment dels seus fins i l'exercici de les funcions que li corresponguen legalment.

TÍTOL III **Foment del cooperativisme**

Article 108. Principi general i participació de les organitzacions representatives

La Generalitat assumix el compromís de realitzar una política de foment del cooperativisme i de les cooperatives, dins del més rigorós respecte al principi d'autonomia que informa estes entitats. D'acord amb els seus programes d'actuació, la Generalitat adoptarà les mesures necessàries per a promoure la constitució i el desenrotllament de cooperatives, de manera que puguen complir els seus objectius econòmics i socials, de conformitat amb els principis cooperatius.

La Generalitat instrumentarà la participació de les organitzacions representatives del cooperativisme en les institucions i òrgans públics davall la seua dependència, així com en les decisions que adopte el Consell i cada una de les conselleries en les matèries de la respectiva competència.

Article 109. Del pla de suport i foment del cooperativisme

1. El Consell Valencià del Cooperativisme redactarà i aprovarà un pla de suport i foment del cooperativisme com a instrument de planificació biennal de les polítiques i accions de la Generalitat i la resta d'actors relacionats amb el cooperativisme.

2. Este pla comptarà, necessàriament, amb mesures de difusió, suport a la seua creació, consolidació, finançament, formació i sensibilització.

3. El pla inclourà necessàriament una memòria econòmica per a concretar els compromisos pressupostaris de la Generalitat en estes polítiques.

4. El consell haurà de presentar amb caràcter semestral un informe de seguiment i execució de les mesures recollides en el pla.

te a ella cooperatives con actividad cooperativizada en la Comunitat Valenciana que tengan la consideración legal de gran empresa, siempre que no pertenezcan a alguna entidad asociativa ya integrada en la confederación.

3. Corresponderá a la Confederación de Cooperativas de la Comunitat Valenciana:

- a) Representar públicamente al cooperativismo valenciano.
- b) Participar en la difusión de los principios cooperativos y estimular la formación y promoción cooperativa.
- c) Organizar servicios de interés común para las cooperativas.
- d) Establecer relaciones de colaboración con las organizaciones representativas del cooperativismo de otras comunidades autónomas, así como con las de ámbito internacional y de otros Estados, principalmente europeos.

e) Establecer relaciones de colaboración con las empresas públicas, cajas de ahorros y otras fundaciones de interés general, mutuas de seguros, mutualidades de previsión social, sociedades laborales, sociedades agrarias de transformación, y asociaciones de cualquier clase, así como con las organizaciones creadas por dichas entidades, con el fin de coordinar y potenciar la Economía Social.

f) Establecer relaciones con los sindicatos y las organizaciones empresariales.

g) Las restantes funciones de representación, defensa y promoción del cooperativismo valenciano que se le asignen en sus estatutos y que le sean encomendadas en el futuro por los poderes públicos.

4. Los estatutos sociales de la confederación contendrán, al menos, su régimen económico y la regulación de sus órganos de gobierno, que serán el consejo rector y la asamblea general.

Se aplicarán a la confederación, en lo que proceda, las normas de esta ley para el régimen societario de las cooperativas, excepto la obligación de designar letrado o letrada asesora, y el régimen económico y contable de las uniones y federaciones, así como sus normas de auditoría.

5. La confederación, desde el momento de su constitución mediante documento público y su inscripción en el Registro de Cooperativas, tendrá personalidad jurídica y plena capacidad para el cumplimiento de sus fines y el ejercicio de las funciones que le correspondan legalmente.

TÍTULO III **Fomento del cooperativismo**

Artículo 108. Principio general y participación de las organizaciones representativas

La Generalitat asume el compromiso de realizar una política de fomento del cooperativismo y de las cooperativas, dentro del más riguroso respeto al principio de autonomía que informa estas entidades. De acuerdo con sus programas de actuación, la Generalitat adoptará las medidas necesarias para promover la constitución y el desarrollo de cooperativas, de forma que puedan cumplir sus objetivos económicos y sociales, de conformidad con los principios cooperativos.

La Generalitat instrumentará la participación de las organizaciones representativas del cooperativismo en las instituciones y órganos públicos bajo su dependencia, así como en las decisiones que adopte el Consell y cada una de las consellerías en las materias de la respectiva competencia.

Artículo 109. Del plan de apoyo y fomento del cooperativismo

1. El Consejo Valenciano del Cooperativismo redactará y aprobará un plan de apoyo y fomento del cooperativismo como instrumento de planificación biennal de las políticas y acciones de la Generalitat y el resto de actores relacionados con el cooperativismo.

2. Este plan contará, necesariamente, con medidas de difusión, apoyo a su creación, consolidación, financiación, formación y sensibilización.

3. El plan incluirá necesariamente una memoria económica para concretar los compromisos presupuestarios de la Generalitat en estas políticas.

4. El consejo deberá presentar con carácter semestral un informe de seguimiento y ejecución de las medidas recogidas en el plan.

Article 110. Formació cooperativa

La Generalitat fomentarà la formació cooperativa, i amb este fi:

a) Formularà programes de formació a través del Consell Valencià del Cooperativisme, i promourà la participació en ells de les mateixes cooperatives, tant en el que afecta la seua gestió o execució, com pel que fa al seu finançament a través dels respectius fons de formació i promoció cooperativa.

b) Coordinarà totes les activitats de formació cooperativa realitzades amb càrrec al seu pressupost.

c) Inclourà l'ensenyança del cooperativisme en el sistema educatiu en les seues distintes classes i nivells i fomentarà la creació de cooperatives d'ensenyança.

Article 111. Foment del cooperativisme

1. La Generalitat realitzarà programes d'ajuda per a la creació i desenvolupament de cooperatives, en el marc de la seua política general i en l'aplicació de la política d'ocupació.

Es garantirà la participació i col·laboració dels distintes sectors cooperatius en l'execució dels programes d'inversions públiques de la Generalitat.

2. Es promocionarà la creació de cooperatives per a la gestió de servicis públics, i es fomentarà la participació de les persones usuàries, en col·laboració amb els distintes organismes competents.

3. Les cooperatives tindran dret preferent, en els casos d'empat, en els concursos i subhastes en què participen, convocats per l'administració pública valenciana i els seus ens dependents, per a la realització d'obres, servicis i subministraments.

4. Es promourà la utilització de les fórmules cooperatives per a la satisfacció de les necessitats empresarials i, singularment, en relació amb les de persones professionals, col·legiades o no, i les dels xicotets i mitjans empresaris o empresàries, inclosos els del sector autònom i del sector agrari.

5. Es fomentarà la creació de cooperatives de treball associat.

6. Es promouran les cooperatives agràries, les d'explotació comunitària de la terra i les altres que contribuïsquen a corregir els desequilibris territorials fixant la població i l'ocupació en les comarques en recessió.

7. En la planificació i execució dels programes de foment del cooperativisme, gaudiran d'especial consideració les cooperatives que promoguen o porten a efecte actuacions en favor de les persones en risc d'exclusió, singularment a través de la creació de llocs de treball adequats a les seues característiques.

8. Les actuacions de promoció del cooperativisme, en especial les relatives a l'ocupació, es coordinaran amb les que porte a efecte la Generalitat en aplicació dels seus programes de remoció de les desigualtats de gènere.

9. Es garantirà que en els servicis públics d'assessorament a les persones emprenedores es compte necessàriament amb la presència de personal especialitzat en la creació de cooperatives.

Article 112. Foment de les relacions intercooperatives

La Generalitat adoptarà les mesures necessàries per al foment de les relacions entre les cooperatives, i en particular, la creació de cooperatives de segon grau, la fusió de cooperatives, l'establiment de grups cooperatius i de concerts o consorcis, encaminats a la seua consolidació i millor compliment dels principis cooperatius. Amb este fi, s'establiran subvencions, desgravacions o crèdits preferents, sempre que l'actuació proposada siga favorable al cooperativisme valencià, i així ho reconega el Consell Valencià del Cooperativisme per mitjà d'un informe previ.

Article 113. Del foment del cooperativisme en l'àmbit dels expedients d'acomiadament col·lectiu i processos concursals i mesures especials de foment.

1. Davant de l'inici d'un expedient d'acomiadament col·lectiu o petició d'informe de l'autoritat judicial en els processos concursals que comporten mesures d'acomiadament col·lectiu de treballadors i treballadores, l'autoritat laboral de la Generalitat facilitarà informació a les empreses i als qui representen els treballadors i treballadores sobre els programes de foment del cooperativisme en vigor.

2. La Generalitat establirà, en el marc dels programes de foment de l'economia social, mesures d'assessorament, acompanyament i suport

Artículo 110. Formación cooperativa

La Generalitat fomentarà la formación cooperativa, y con este fin:

a) Formulará programas de formación a través del Consejo Valenciano del Cooperativismo, promoviendo la participación en ellos de las propias cooperativas, tanto en lo que atañe a su gestión o ejecución, como en lo referente a su financiación a través de los respectivos fondos de formación y promoción cooperativa.

b) Coordinará todas las actividades de formación cooperativa realizadas con cargo a su presupuesto.

c) Incluirá la enseñanza del cooperativismo en el sistema educativo en sus distintas clases y niveles y fomentará la creación de cooperativas de enseñanza.

Artículo 111. Fomento del cooperativismo

1. La Generalitat realizará programas de ayuda para la creación y desarrollo de cooperativas, en el marco de su política general y en la aplicación de la política de empleo.

Se garantizará la participación y colaboración de los distintos sectores cooperativos en la ejecución de los programas de inversiones públicas de la Generalitat.

2. Se promocionará la creación de cooperativas para la gestión de servicios públicos, y se fomentará la participación de las personas usuarias, en colaboración con los distintos organismos competentes.

3. Las cooperativas tendrán derecho preferente, en los casos de empate, en los concursos y subastas en que participen, convocados por la administración pública valenciana y entes dependientes de ella, para la realización de obras, servicios y suministros.

4. Se promoverá la utilización de las fórmulas cooperativas para la satisfacción de las necesidades empresariales y, singularmente, en relación con las de personas profesionales, colegiadas o no, y las de los pequeños y medianos empresarios o empresarias, incluidos los del sector autónomo y del sector agrario.

5. Se fomentará la creación de cooperativas de trabajo asociado.

6. Se promoverán las cooperativas agrarias, las de explotación comunitaria de la tierra y las demás que contribuyan a corregir los desequilibrios territoriales fijando la población y el empleo en las comarcas en recesión.

7. En la planificación y ejecución de los programas de fomento del cooperativismo, gozarán de especial consideración las cooperativas que promuevan o lleven a efecto actuaciones en favor de las personas en riesgo de exclusión, singularmente a través de la creación de puestos de trabajo adecuados a sus características.

8. Las actuaciones de promoción del cooperativismo, en especial las relativas al empleo, se coordinarán con las que lleve a efecto la Generalitat en aplicación de sus programas de remoción de las desigualdades de género.

9. Se garantizará que en los servicios públicos de asesoramiento a las personas emprenedoras se cuente necesariamente con la presencia de personal especializado en la creación de cooperativas.

Artículo 112. Fomento de las relaciones intercooperativas

La Generalitat adoptarà las medidas necesarias para el fomento de las relaciones entre las cooperativas, y en particular, la creación de cooperativas de segundo grado, la fusión de cooperativas, el establecimiento de grupos cooperativos y de concertos o consorcios, encaminados a su consolidación y mejor cumplimiento de los principios cooperativos. Con este fin, se establecerán subvenciones, desgravaciones o créditos preferentes, siempre que la actuación propuesta sea favorable al cooperativismo valenciano, y así lo reconozca el Consejo Valenciano del Cooperativismo mediante informe previo.

Artículo 113. Del fomento del cooperativismo en el ámbito de los expedientes de despido colectivo y procesos concursales y medidas especiales de fomento.

1. Ante el inicio de un expediente de despido colectivo o petición de informe de la autoridad judicial en los procesos concursales que conlleven medidas de despido colectivo de trabajadores y trabajadoras, la autoridad laboral de la Generalitat facilitará información a las empresas y a quienes representan a los trabajadores y trabajadoras sobre los programas de fomento del cooperativismo en vigor.

2. La Generalitat establecerá, en el marco de los programas de fomento de la economía social, medidas de asesoramiento, acompañamiento

a la viabilitat dels projectes cooperatius que sorgisquen dels esmentats processos de crisi empresarial, a fi de fer viable el canvi de model de gestió empresarial, perquè esta recaiga en els mateixos treballadors i treballadores organitzats en cooperativa.

3. La Generalitat promocionarà l'emissió de valors representatius d'emprèstits per les cooperatives, o per si mateixa per a realitzar programes de foment cooperatiu.

4. La Generalitat fomentarà la creació de cooperatives i la seua col·laboració en l'execució dels programes d'obres públiques, urbanisme i vivendes.

Per al compliment d'estos fins, la Generalitat, per a les cooperatives de vivendes socials fomentarà l'adquisició pel sistema d'adjudicació directa de terrenys de gestió pública. Igualment, fomentarà la col·laboració per a estos fins amb les corporacions locals.

5. En particular, la Generalitat fomentarà la creació de cooperatives:

a) En les activitats d'agricultura, ramaderia, silvicultura, apicultura i pesca, tant en els processos de producció, transformació, comercialització i industrialització, com en les activitats relacionades amb el turisme rural.

b) De persones consumidores i usuàries a fi d'abaratir el cost de comercialització dels productes de consum més generalitzats i com a mitjà de defensa dels drets de la persona consumidora i usuària.

c) De transportistes individuals, tant de treball associat, com de cooperatives de servicis comuns.

d) L'objecte de les quals siguen activitats culturals, artístiques, esportives, de temps lliure, de prestació de servicis socials i de realització d'altres activitats d'interés cívic.

Article 114. Cooperatives no lucratives

1. La Generalitat, a través del Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, qualificarà com a entitats de caràcter no lucratiu les cooperatives que pel seu objecte, activitat i criteris econòmics de funcionament, acrediten la seua funció social.

S'entendrà que acrediten esta funció social les cooperatives l'objecte de les quals consistisca en la millora de la qualitat i condicions de vida de la persona, considerada de forma individual o col·lectiva.

2. En tot cas, es consideraran cooperatives no lucratives les que es dediquen principalment a la prestació o gestió de servicis socials, educatius, culturals, artístics, esportius o de temps lliure o altres d'interés col·lectiu o de titularitat pública, a la integració laboral de les persones que patisquen qualsevol classe d'exclusió social, o a altres activitats que tinguen com a finalitat aconseguir la superació de situacions de marginació social de qualsevol índole.

3. Perquè una cooperativa siga qualificada com a no lucrativa haurà de fer constar expressament en els seus estatuts:

a) L'absència d'ànim de lucre i la dedicació a una activitat d'interés social.

b) Que els eventuais resultats positius que s'obtinguen no seran repartibles entre les persones sòcies, sinó que es dedicaran a la consolidació i millora de la funció social de la cooperativa.

c) Les aportacions voluntàries dels socis i sòcies al capital social no podran meritjar cap interès, sense perjudi de la seua actualització en els termes establits en esta llei per a les aportacions obligatòries.

d) Les persones sòcies i els treballadors i treballadores de la cooperativa no podran percebre, en concepte de retorns o de salaris, més d'un cent setanta-cinc per cent dels salaris mitjans del sector.

4. La transgressió de les determinacions estatutàries establides en el punt anterior, comportarà la pèrdua de la qualificació com a cooperativa no lucrativa.

5. Les cooperatives que complisquen el que disposa este article seran considerades per les administracions públiques de la Comunitat Valenciana com entitats sense ànim de lucre a tots els efectes.

6. La sol·licitud per al reconeixement administratiu de la seua condició de cooperativa no lucrativa haurà de ser resolta en el termini de tres mesos comptats des de la data de la seua presentació. Transcorregut l'esmentat termini sense haver-se notificat la resolució administrativa s'entendrà estimada la sol·licitud. No obstant això, quan la sol·licitud es formule al mateix temps que la de la inscripció de la modificació estatutària, quan esta siga necessària per a complir els requisits per a la

miento y apoyo a la viabilidad de los proyectos cooperativos que surjan de dichos procesos de crisis empresarial, con el fin de hacer viable el cambio de modelo de gestión empresarial, para que esta recaiga en los propios trabajadores y trabajadoras organizados en cooperativa.

3. La Generalitat promocionarà la emissió de valors representatius de emprèstits per les cooperatives, o por sí misma para realizar programas de fomento cooperatiu.

4. La Generalitat fomentarà la creació de cooperatives y su colaboración en la ejecución de los programas de obras públicas, urbanismo y viviendas.

Para el cumplimiento de estos fines, la Generalitat, para las cooperativas de viviendas sociales fomentarà la adquisición por el sistema de adjudicación directa de terrenos de gestión pública. Igualmente, fomentarà la colaboración para estos fines con las corporaciones locales.

5. En particular, la Generalitat fomentarà la creació de cooperativas:

a) En las actividades de agricultura, ganadería, silvicultura, apicultura y pesca, tanto en los procesos de producción, transformación, comercialización e industrialización, como en las actividades relacionadas con el turismo rural.

b) De personas consumidoras y usuarias con el fin de abaratar el coste de comercialización de los productos de consumo más generalizados y como medio de defensa de los derechos de la persona consumidora y usuaria.

c) De transportistas individuales, tanto de trabajo asociado, como de cooperativas de servicios comunes.

d) Cuyo objeto sean actividades culturales, artísticas, deportivas, de tiempo libre, de prestación de servicios sociales y de realización de otras actividades de interés cívico.

Artículo 114. Cooperativas no lucratives

1. La Generalitat, a través del Registro de Cooperativas de la Comunitat Valenciana, calificarà como entidades de carácter no lucrativo a las cooperativas que por su objeto, actividad y criterios económicos de funcionamiento, acrediten su función social.

Se entenderà que acreditan esta función social las cooperativas cuyo objeto consista en la mejora de la calidad y condiciones de vida de la persona, considerada de forma individual o colectiva.

2. En todo caso, se considerarán cooperativas no lucratives las que se dediquen principalmente a la prestación o gestión de servicios sociales, educativos, culturales, artísticos, deportivos o de tiempo libre u otros de interés colectivo o de titularidad pública, a la integración laboral de las personas que sufran cualquier clase de exclusión social, o a otras actividades que tengan por finalidad conseguir la superación de situaciones de marginación social de cualquier índole.

3. Para que una cooperativa sea calificada como no lucrativa deberá hacer constar expresamente en sus estatutos:

a) La ausencia de ánimo de lucro y la dedicación a una actividad de interés social.

b) Que los eventuales resultados positivos que se obtengan no serán repartibles entre las personas socias, sino que se dedicarán a la consolidación y mejora de la función social de la cooperativa.

c) Las aportaciones voluntarias de los socios y socias al capital social no podrán devengar interés alguno, sin perjuicio de su actualización en los términos establecidos en esta ley para las aportaciones obligatorias.

d) Las personas socias y los trabajadores y trabajadoras de la cooperativa no podrán percibir, en concepto de retornos o de salarios, más de un ciento setenta y cinco por cien de los salarios medios del sector.

4. La transgresión de las determinaciones estatutarias establecidas en el punto anterior, conllevará la pérdida de la calificación como cooperativa no lucrativa.

5. Las cooperativas que cumplan lo dispuesto en este artículo serán consideradas por las administraciones públicas de la Comunitat Valenciana como entidades sin ánimo de lucro a todos los efectos.

6. La solicitud para el reconocimiento administrativo de su condición de cooperativa no lucrativa deberá ser resuelta en el plazo de tres meses contados desde la fecha de su presentación. Transcurrido dicho plazo sin haberse notificado la resolución administrativa se entenderá estimada la solicitud. No obstante, cuando la solicitud se formule al propio tiempo que la de la inscripción de la modificación estatutaria, cuando esta sea necesaria para cumplir los requisitos para su califica-

seua qualificació com no lucrativa, el còmput del termini de resolució es comptarà des del dia en què s'inscriba la modificació estatutària.

El reconeixement administratiu de la qualificació com a no lucrativa es farà constar, per mitjà d'una nota marginal, en el corresponent full registral obert a la cooperativa.

Article 115. Declaració d'utilitat pública

Les cooperatives i les seues entitats representatives podran sol·licitar a l'administració competent el seu reconeixement com a entitats d'utilitat pública.

TÍTOL IV **L'Administració pública i el cooperativisme**

Article 116. Competència administrativa

L'actuació de la Generalitat en matèria de cooperativisme s'exercirà a través de la conselleria competent en matèria de cooperatives en les funcions d'execució, inspecció, sancions administratives i foment que preveu esta llei, sense perjudi de les facultats reconegudes a altres conselleries o organismes dependents d'elles, en relació al compliment de la legislació específica que els corresponga aplicar.

Article 117. Inspecció i tipificació de les infraccions

1. La conselleria competent en matèria de cooperatives realitzarà la inspecció de les cooperatives del mode que reglamentàriament es determine.

2. Les infraccions a la legislació cooperativa seran objecte de sanció administrativa, després d'instruir l'expedient oportú, sense perjudi de les conseqüències i responsabilitats civils, penals i d'un altre orde que procedisquen d'acord amb el dret.

3. Les infraccions a la legislació cooperativa cometes per les entitats cooperatives i pels membres dels seus òrgans socials, als efectes de la seua sanció administrativa, es classificaran en molt greus, greus i lleus.

4. Seran considerades infraccions molt greus:

a) La desvirtuació de la cooperativa, quan es violen de forma reiterada els principis cooperatius reconeguts en esta llei o quan s'admeta com a socis o sòcies persones que legalment no poden ser-ho.

b) L'incompliment de les obligacions relatives a la documentació i comptabilitat de la cooperativa, en especial les relatives a portar els llibres corporatius i de comptabilitat exigits en esta llei, sempre que no resulte infraccions lleus de conformitat amb les lletres a i b de l'apartat 6 d'este article.

c) L'incompliment de l'obligació de designar auditors o auditors de comptes i sotmetre a la seua verificació els estats financers i l'informe sobre la gestió de cada exercici en els terminis assenyalats en esta llei.

d) L'incompliment en l'obligació de designar un lletrat o lletrada assessors i de sotmetre al seu dictamen els acords dels òrgans socials que assenyalen esta llei.

e) El pagament a persones sòcies, directament o indirectament, d'interessos superiors al límit fixat en esta llei per les seues aportacions socials.

f) L'incompliment de les normes d'esta llei relatives a la determinació dels resultats de l'exercici i de les seues assignacions, en especial les relatives a dotació del patrimoni irrepertible i imputació de pèrdues.

g) El pagament o acreditació de retorns a les persones sòcies en proporció a les seues aportacions al capital social o amb un altre criteri diferent del de la seua participació en les operacions socials.

h) La distribució, directa o indirecta, a les persones sòcies del patrimoni social irrepertible o de l'haver líquid resultant de la liquidació.

i) La inversió dels recursos del fons de formació i promoció cooperativa en fins diferents dels permesos en esta llei.

j) La revaloració de les aportacions socials per damunt dels límits permesos en esta llei.

k) La realització, per part dels membres dels òrgans d'administració, en el seu propi nom o interès o en el dels seus familiars fins al segon grau, d'operacions que puguen entrar en col·lisió amb els interessos de la cooperativa, excepte una autorització prèvia i expressa de l'assemblea general.

ción como no lucrativa, el cómputo del plazo de resolución se contará desde el día en que se inscriba la modificación estatutaria.

El reconocimiento administrativo de la calificación como no lucrativa se hará constar, mediante nota marginal, en la correspondiente hoja registral abierta a la cooperativa.

Artículo 115. Declaración de utilidad pública

Las cooperativas y sus entidades representativas podrán solicitar a la administración competente su reconocimiento como entidades de utilidad pública.

TÍTULO IV **La Administración pública y el cooperativismo**

Artículo 116. Competencia administrativa

La actuación de la Generalitat en materia de cooperativismo se ejercerá a través de la conselleria competente en materia de cooperativas en las funciones de ejecución, inspección, sanciones administrativas y fomento que prevé esta ley, sin perjuicio de las facultades reconocidas a otras consellerias u organismos dependientes de ellas, en relación al cumplimiento de la legislación específica que les corresponda aplicar.

Artículo 117. Inspección y tipificación de las infracciones

1. La conselleria competente en materia de cooperativas realizará la inspección de las cooperativas del modo que reglamentariamente se determine.

2. Las infracciones a la legislación cooperativa serán objeto de sanción administrativa, previa instrucción del oportuno expediente, sin perjuicio de las consecuencias y responsabilidades civiles, penales y de otro orden que procedan con arreglo a derecho.

3. Las infracciones a la legislación cooperativa cometidas por las entidades cooperativas y por los miembros de sus órganos sociales, a los efectos de su sanción administrativa, se clasificarán en muy graves, graves y leves.

4. Serán consideradas infracciones muy graves:

a) La desvirtuación de la cooperativa, cuando se violen de forma reiterada los principios cooperativos reconocidos en esta ley o cuando se admita como socios o socias a personas que legalmente no pueden serlo.

b) El incumplimiento de las obligaciones relativas a la documentación y contabilidad de la cooperativa, en especial las relativas a la llevanza de los libros corporativos y de contabilidad exigidos en esta ley, siempre que no resulte infracciones leves de conformidad con las letras a y b del apartado 6 de este artículo.

c) El incumplimiento de la obligación de designar auditores o auditoras de cuentas y someter a su verificación los estados financieros y el informe sobre la gestión de cada ejercicio en los plazos señalados en esta ley.

d) El incumplimiento en la obligación de designar letrado o letrada asesora y de someter a su dictamen los acuerdos de los órganos sociales que señala esta ley.

e) El pago a personas socias, directa o indirectamente, de intereses superiores al límite fijado en esta ley por sus aportaciones sociales.

f) El incumplimiento de las normas de esta ley relativas a la determinación de los resultados del ejercicio y de sus asignaciones, en especial las relativas a dotación del patrimonio irrepertible e imputación de pérdidas.

g) El pago o acreditación de retornos a las personas socias en proporció a sus aportaciones al capital social o con otro criterio distinto al de su participació en las operaciones sociales.

h) La distribución, directa o indirecta, a las personas socias del patrimonio social irrepertible o del haber líquido resultante de la liquidación.

i) La inversión de los recursos del fondo de formación y promoción cooperativa en fines distintos a los permitidos en esta ley.

j) La revalorización de las aportaciones sociales por encima de los límites permitidos en esta ley.

k) La realización, por parte de los miembros de los órganos de administración, en su propio nombre o interés o en el de sus familiares hasta el segundo grado, de operaciones que puedan entrar en colisión con los intereses de la cooperativa, salvo autorización previa y expresa de la asamblea general.

l) La participació dels membres dels òrgans d'administració de la cooperativa en la votació o adopció d'acords relatius a decisions dels esmentats òrgans, quan versen sobre matèries o assumptes en què l'administrador o administradora o els seus familiars fins al segon grau inclusivament puguen tindre interessos personals, encara que els esmentats interessos no siguen de naturalesa econòmica.

m) La no dissolució de la cooperativa quan hi ha causa per a això conforme a l'article 81 d'esta llei.

n) L'obstaculització de l'activitat inspectora, així com la destrucció o ocultament de les dades o documents sol·licitats per la inspecció.

5. Seran considerades infraccions greus:

a) L'incompliment de l'obligació d'inscriure en el Registre de Cooperatives els nomenaments de càrrecs i els documents previstos en l'article 18 d'esta llei.

b) L'incompliment de les normes legals i estatutàries sobre puntual convocatòria de l'assemblea general ordinària, sobre renovació dels càrrecs socials, i sobre convocatòria d'assemblea general extraordinària a petició dels socis i sòcies que assenyala esta llei, quan no puga considerar-se lleu de conformitat amb la lletra c) de l'apartat 6 següent.

c) L'incompliment de l'obligació d'inclusió, a petició de la minoria de socis i sòcies que assenyala esta llei, de temes en l'orde del dia d'una assemblea ja convocada i, de sotmetre a debat i votació les propostes fetes per l'esmentada minoria.

d) No respectar els drets de la persona sòcia establits en l'article 25 de la llei o el d'informació que estableix l'article 26.

e) L'incompliment de les normes d'esta llei sobre representació en el consell rector dels socis i sòcies de treball, i sobre participació mínima en l'excedent d'exercici que la llei i els estatuts els reconeguen.

f) L'incompliment de l'obligació estatutària de revalorar les aportacions socials.

g) L'incompliment de l'obligació d'afegir a la denominació social, l'expressió «Cooperativa Valenciana», o les seues abreviatures i, si és el cas, les mencions «en constitució» i «en liquidació».

h) La no finalització de les operacions de liquidació d'una cooperativa dissolta en el termini màxim concedit per la llei per a això, llevat que, abans del venciment del termini, s'haja sol·licitat una pròrroga per a practicar-les o el relleu en el càrrec de la persona liquidadora, així com l'incompliment de les obligacions imposades a les persones liquidadores per l'article 82.7, quan no constituïsquen infracció de més gravetat.

6. Seran infraccions lleus:

a) El retard en el compliment de l'administració dels llibres corporatius i de la comptabilitat, sempre que siga inferior a tres mesos, i es conserven les actes, documents probatoris i justificants.

b) El retard, no superior a tres mesos, en la legalització dels llibres de la cooperativa

c) L'incompliment de les obligacions estatutàries quant a la puntual reunió dels òrgans socials, en especial del consell rector, sempre que la convocatòria no es demore més de dos mesos.

d) L'incompliment de l'obligació d'entregar puntualment als socis i sòcies títols o llibretes que acrediten les seues aportacions socials, o d'enviament de l'extracte anual d'anotacions en compte del capital social, quan el retard no excedisca de tres mesos.

Article 118. Sancions

1. A les infraccions molt greus s'aplicarà una sanció de multa entre cinc mil un euros i cinquanta mil euros. A més de l'esmentada multa, es podrà imposar la sanció de desqualificació prevista en l'article 121 d'esta llei, i en cas de sanció als administradors o administradores, la inhabilitació per a exercir càrrecs cooperatius, per un termini màxim de deu anys.

Les sancions establides en este número portaran amb si l'accessòria de la prohibició, per a la persona o entitat sancionada, d'obtindre subvencions o altres ajudes de la Generalitat pel termini, no superior a cinc anys, que s'assenyale en la resolució sancionadora, a comptar des de la fermesa en via administrativa de la resolució sancionadora corresponent.

2. A les infraccions greus s'aplicarà una sanció de multa d'entre cinc-cents un euros i cinc mil euros.

l) La participación de los miembros de los órganos de administración de la cooperativa en la votación o adopción de acuerdos relativos a decisiones de dichos órganos, cuando versen sobre materias o asuntos en las que el administrador o administradora o sus familiares hasta el segundo grado inclusive puedan tener intereses personales, aunque dichos intereses no sean de naturaleza económica.

m) La no disolución de la cooperativa cuando existe causa para ello conforme al artículo 81 de esta ley.

n) La obstaculización de la actividad inspectora, así como la destrucción u ocultamiento de los datos o documentos solicitados por la inspección.

5. Serán consideradas infracciones graves:

a) El incumplimiento de la obligación de inscribir en el Registro de Cooperativas los nombramientos de cargos y los documentos previstos en el artículo 18 de esta ley.

b) El incumplimiento de las normas legales y estatutarias sobre puntual convocatoria de la asamblea general ordinaria, sobre renovación de los cargos sociales, y sobre convocatoria de asamblea general extraordinaria a petición de los socios y socias que señala esta ley, cuando no pueda considerarse leve de conformidad con la letra c) del apartado 6 siguiente.

c) El incumplimiento de la obligación de inclusión, a petición de la minoría de socios y socias que señala esta ley, de temas en el orden del día de una asamblea ya convocada y, de someter a debate y votación las propuestas hechas por dicha minoría.

d) No respetar los derechos de la persona socia establecidos en el artículo 25 de la ley o el de información que establece el artículo 26.

e) El incumplimiento de las normas de esta ley sobre representación en el consejo rector de los socios y socias de trabajo, y sobre participación mínima en el excedente de ejercicio que la ley y los estatutos les reconozcan.

f) El incumplimiento de la obligación estatutaria de revalorizar las aportaciones sociales.

g) El incumplimiento de la obligación de añadir a la denominación social, la expresión «Cooperativa Valenciana», o sus abreviaturas y, en su caso, las menciones de «en constitución» y «en liquidación».

h) La no finalización de las operaciones de liquidación de una cooperativa disuelta en el plazo máximo concedido por la ley para ello, salvo que, antes del vencimiento del plazo, se haya solicitado prórroga para practicarlas o el relevo en el cargo de la persona liquidadora, así como el incumplimiento de las obligaciones impuestas a las personas liquidadoras por el artículo 82.7, cuando no constituyan infracción de mayor gravedad.

6. Serán infracciones leves:

a) El retraso en el cumplimiento de la llevanza de los libros corporativos y de la contabilidad, siempre que sea inferior a tres meses, y se conserven las actes, documentos probatorios y justificantes.

b) El retraso, no superior a tres meses, en la legalización de los libros de la cooperativa

c) El incumplimiento de las obligaciones estatutarias en cuanto a la puntual reunión de los órganos sociales, en especial del consejo rector, siempre que la convocatoria no se demore más de dos meses.

d) El incumplimiento de la obligación de entregar puntualmente a los socios y socias títulos o libretas que acrediten sus aportaciones sociales, o de envío del extracto anual de anotaciones en cuenta del capital social, cuando el retraso no exceda de tres meses.

Artículo 118. Sanciones

1. A las infracciones muy graves se aplicará sanción de multa entre cinco mil un euros y cincuenta mil euros. Además de la referida multa, se podrá imponer la sanción de descalificación prevista en el artículo 121 de esta ley, y en caso de sanción a los administradores o administradoras, la inhabilitación para desempeñar cargos cooperativos, por plazo máximo de diez años.

Las sanciones establecidas en este número llevarán consigo la accessoria de la prohibición, para la persona o entidad sancionada, de obtener subvenciones u otras ayudas de la Generalitat por el plazo, no superior a cinco años, que se señale en la resolución sancionadora, a contar desde la firmeza en via administrativa de la resolución sancionadora correspondiente.

2. A las infracciones graves se aplicará sanción de multa de entre quinientos un euros y cinco mil euros.

3. A les infraccions lleus s'aplicarà una sanció d'amonestació o de multa d'entre cent euros i cinc-cents euros. La sanció consistent en una amonestació només podrà imposar-se, per una sola vegada, per mers incompliments formals comesos per simple inobservança, quan siguen corregits sense haver-hi un requeriment administratiu previ i anirà acompanyada de l'advertència de la imposició, d'ara en avant, de la corresponent sanció pecuniària.

4. En el cas de reincidència o de comissió d'una infracció continuada, la sanció serà imposada en el seu grau màxim; a estos efectos, s'establiran tres trams iguals en les sancions de quantia divisible.

5. A les infraccions on no concórrega reincidència, se'ls imposarà la sanció en el grau mitjà, llevat que, segons el parer de qui la impose, siga procedent la seua imposició en el grau inferior, per concórrer la reparació del dany causat, la reposició de les coses o interessos als seus legítims titulars o persones creditors o la correcció, en qualsevol altre mode, de la situació antijurídica creada pels fets en què la infracció consistisca, o derivada d'estos.

6. En cas de permanència en la situació d'infracció, la resolució sancionadora comminarà al cessament immediat d'esta, per mitjà de multes coercitives d'un deu per cent de l'import de la sanció principal, per cada setmana que continue la situació antijurídica mereixedora de la sanció, comptada a partir de l'endemà a aquell en què la resolució sancionadora siga ferma.

7. Els administradors o administradores podran ser sancionades per les infraccions previstes en l'article anterior quan resulten responsables de conformitat amb l'article 47.1 d'esta llei.

8. La sanció per les infraccions previstes en els apartats *k* i *l* del punt 4 de l'article 117, només podrà imposar-se als membres dels òrgans d'administració que personalment duguen a terme l'acció descrita en tals apartats, així com als restants membres dels esmentats òrgans que hagen col·laborat amb ells.

Article 119. Prescripció, caducitat i duració del procediment

1. Les infraccions lleus prescriuran al cap de l'any de la data de la seua comissió, les greus als dos anys i les molt greus als tres.

2. Totes les sancions prescriuran en el termini de tres anys, des de la seua fermesa.

3. Caducarà el procediment per la paralització d'este durant un termini superior a tres mesos, atribuïble a la falta d'activitat administrativa. S'interrumpirà el termini de caducitat per les causes previstes a l'article 44 i preceptes concordants de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú. El còmput del termini se suspendrà per les causes establides en l'esmentada norma.

4. El termini màxim de duració dels procediments administratius per a la imposició de les sancions establides per esta llei serà el de sis mesos.

Article 120. Competència sancionadora

1. Serà competent per a acordar la iniciació del procediment administratiu, per a la imposició de les sancions previstes en esta llei, el director territorial de la conselleria competent en matèria de cooperatives que corresponga en atenció al domicili de la cooperativa, amb independència del lloc de comissió dels fets constitutius d'infracció.

2. Correspondrà la imposició de les sancions per infraccions lleus al mateix director o directora territorial que va acordar l'obertura del procediment sancionador; la de les sancions per infraccions greus correspondrà al titular de la direcció general competent en matèria de cooperatives; i les sancions per infraccions molt greus, així com la desqualificació, al conseller o consellera amb competències en matèria de cooperatives.

3. Sense perjudi dels recursos extraordinaris que procedisquen, les resolucions sancionadores dictades pels directors o directores territorials seran recurribles davant del titular de la direcció general, i les dictades per este davant el conseller o consellera. Les sancions imposades pel conseller o consellera només podran ser recorregudes en reposició, en via administrativa.

Article 121. Desqualificació

1. Podrà ser causa de desqualificació d'una entitat cooperativa:

3. A las infracciones leves se aplicará sanción de amonestación o de multa de entre cien euros y quinientos euros. La sanción consistente en amonestación solo podrá imponerse, por una sola vez, por meros incumplimientos formales cometidos por simple inobservancia, cuando sean corregidos sin mediar previo requerimiento administrativo e irá acompañada del apercibimiento de la imposición, en lo sucesivo, de la correspondiente sanción pecuniaria.

4. En el caso de reincidencia o de comisión de una infracción continuada, la sanción será impuesta en su grado máximo; a estos efectos, se establecerán tres tramos iguales en las sanciones de cuantía divisible.

5. A las infracciones en las que no concorra reincidencia, se les impondrá la sanción en el grado medio, salvo que, a juicio de quien la imponga, sea procedente su imposición en el grado inferior, por concurrir la reparación del daño causado, la reposición de las cosas o intereses a sus legítimos titulares o personas acreedoras o la corrección, en cualquier otro modo, de la situación antijurídica creada por los hechos en que la infracción consista, o derivada de los mismos.

6. En caso de permanencia en la situación de infracción, la resolución sancionadora comminará al cese inmediato de la misma, mediante multas coercitivas de un diez por ciento del importe de la sanción principal, por cada semana que continúe la situación antijurídica merecedora de la sanción, contada a partir del día siguiente a aquel en que la resolución sancionadora alcance firmeza.

7. Los administradores o administradoras podrán ser sancionadas por las infracciones previstas en el artículo anterior cuando resulten responsables de conformidad con el artículo 47.1 de esta ley.

8. La sanción por las infracciones previstas en los apartados *k* y *l* del punto 4 del artículo 117, solo podrá imponerse a los miembros de los órganos de administración que personalmente lleven a cabo la acción descrita en tales apartados, así como a los restantes miembros de dichos órganos que hubieran colaborado con ellos.

Artículo 119. Prescripción, caducidad y duración del procedimiento

1. Las infracciones leves prescribirán al año de la fecha de su comisión, las graves a los dos años y las muy graves a los tres.

2. Todas las sanciones prescribirán en el plazo de tres años, desde su firmeza.

3. Caducará el procedimiento por la paralización del mismo durante un plazo superior a tres meses, atribuible a la falta de actividad administrativa. Se interrumpirá el plazo de caducidad por las causas previstas el artículo 44 y preceptos concordantes de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común, suspendiéndose el cómputo del plazo por las causas establecidas en dicha norma.

4. El plazo máximo de duración de los procedimientos administrativos para la imposición de las sanciones establecidas por esta ley será el de seis meses.

Artículo 120. Competencia sancionadora

1. Será competente para acordar la iniciación del procedimiento administrativo, para la imposición de las sanciones previstas en esta ley, el director territorial de la conselleria competente en materia de cooperativas que corresponda en atención al domicilio de la cooperativa, con independencia del lugar de comisión de los hechos constitutivos de infracción.

2. Corresponderá la imposición de las sanciones por infracciones leves al mismo director o directora territorial que acordó la apertura del procedimiento sancionador; la de las sanciones por infracciones graves correspondrá al titular de la dirección general competente en materia de cooperativas; y las sanciones por infracciones muy graves, así como la descalificación, al conseller o consellera con competencias en materia de cooperativas.

3. Sin perjuicio de los recursos extraordinarios que procedan, las resoluciones sancionadoras dictadas por los directores o directoras territoriales serán recurribles ante el titular de la dirección general, y las dictadas por este ante el conseller o consellera. Las sanciones impuestas por el conseller o consellera solo podrán ser recurridas en reposición, en vía administrativa.

Artículo 121. Descalificación

1. Podrá ser causa de descalificación de una entidad cooperativa:

- a) La comissió d'infraccions molt greus d'especial transcendència econòmica o social, així com la seua reiteració o insistència continuada.
- b) La inactivitat dels òrgans socials durant dos anys consecutius.

c) La no realització de l'objecte o fins socials durant dos anys consecutius.

En els casos *b* i *c* l'Administració requerirà l'entitat afectada perquè, en un termini no superior a tres mesos, adopte les mesures necessàries per a corregir la irregularitat. En cas de ser desatès este requeriment, haurà de procedir com ordena l'apartat següent.

2. La resolució administrativa de desqualificació estarà sempre motivada i exigirà la instrucció d'un expedient, amb audiència de l'entitat afectada i informe de la Confederació de Cooperatives Valencianes, que haurà d'emetre en el termini de vint dies. La resolució produirà efectes registrals d'ofici. Serà revisable en via contenciosa administrativa i si es presenta un recurs administratiu o contenciós administratiu contra ella, no serà executiva fins que no siga ferm.

La desqualificació, una vegada ferma, implica que la cooperativa ha de dissoldre's o transformar-se en el termini de sis mesos des que siga executiva la resolució administrativa.

Transcorregut l'esmentat termini, la desqualificació implicarà la dissolució forçosa de la cooperativa, seguida de la seua liquidació segons estableixen els articles 81 i 82 d'esta llei. Des d'eixe moment, els administradors o administradores, directores o directoras i, si és el cas, les persones liquidadores respondran personalment i solidàriament entre si i amb la cooperativa dels deutes socials.

3. La desqualificació d'una entitat cooperativa serà acordada mitjançant una resolució del conseller o consellera competent en matèria de cooperatives.

Article 122. Consell Valencià del Cooperativisme

1. El Consell Valencià del Cooperativisme és un òrgan de promoció, assessorament i planificació de la política i legislació en matèria de cooperatives. La seua composició s'establirà reglamentàriament, i correspondrà a la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana la designació de representants del cooperativisme, D'acord amb el que preveu l'article 107.3 d'esta llei. El nombre de representants del cooperativisme no serà inferior a la resta de membres anomenats pel Consell.

El Consell Valencià del Cooperativisme triarà d'entre els seus membres les persones que hagen d'exercir la presidència i la secretaria del Consell, i funcionarà d'acord amb el reglament de què es dote a si mateix.

2. El Consell Valencià del Cooperativisme estarà integrat orgànicament en la conselleria competent en matèria de cooperatives, que li atribuirà els recursos personals i econòmics per al seu funcionament.

3. Seran funcions del Consell Valencià del Cooperativisme les següents:

- a) Informar, dictaminar o formular proposicions sobre qualsevol disposició legal que puga afectar les entitats cooperatives.
- b) Fomentar i potenciar el cooperativisme i les relacions intercooperatives.
- c) Participar en la difusió dels principis cooperatius i vetlar pel seu compliment, en particular per la utilització del fons de formació i promoció cooperativa.
- d) Fomentar l'educació i formació cooperativa.
- e) Col·laborar en l'execució de la política del Consell en relació amb el cooperativisme.
- f) Intervenir en els conflictes que es plantegen en matèria cooperativa, a través de la conciliació, l'arbitratge o la mediació, en la forma regulada en l'article següent.
- g) Redactar i aprovar amb caràcter biennal el pla de suport i foment del cooperativisme, fer seguiment del seu grau de compliment i avaluar els seus resultats.

Article 123. Conciliació, arbitratge i mediació cooperatius

1. En la resolució dels conflictes que es plantegen entre entitats cooperatives o entre estes i els seus socis i sòcies o membres, el Consell Valencià del Cooperativisme exercirà una triple competència:

a) La conciliació prèvia, de caràcter voluntari, a l'exercici d'accions davant dels tribunals. La seua regulació, que serà la prevista en el

a) La comisión de infracciones muy graves de especial trascendencia económica o social, así como su reiteración o insistencia continuada.

b) La inactividad de los órganos sociales durante dos años consecutivos.

c) La no realización del objeto o fines sociales durante dos años consecutivos.

En los casos *b* y *c* la administración requerirá a la entidad afectada a fin de que, en un plazo no superior a tres meses, adopte las medidas necesarias para corregir la irregularidad. En caso de ser desatendido este requerimiento, deberá proceder como ordena el apartado siguiente.

2. La resolución administrativa de descalificación estará siempre motivada y exigirá la instrucción de expediente, con audiencia de la entidad afectada e informe de la Confederación de Cooperativas Valencianas, que deberá emitir en el plazo de 20 días. La resolución producirá efectos registrales de oficio. Será revisable en vía contencioso administrativo y si se presenta recurso administrativo o contencioso administrativo contra ella, no será ejecutiva en tanto no sea firme.

La descalificación, una vez firme, implica que la cooperativa debe disolverse o transformarse en el plazo de seis meses desde que sea ejecutiva la resolución administrativa.

Transcurrido dicho plazo, la descalificación implicará la disolución forzosa de la cooperativa, seguida de su liquidación según establecen los artículos 81 y 82 de esta ley. Desde ese momento, los administradores o administradoras, directores o directoras y, en su caso, las personas liquidadoras responderán personal y solidariamente entre sí y con la cooperativa de las deudas sociales.

3. La descalificación de una entidad cooperativa será acordada mediante resolución del conseller o consellera competente en materia de cooperativas.

Artículo 122. Consejo Valenciano del Cooperativismo

1. El Consejo Valenciano del Cooperativismo es un órgano de promoción, asesoramiento y planificación de la política y legislación en materia de cooperativas. Su composición se establecerá reglamentariamente, y corresponderá a la Confederación de Cooperativas de la Comunitat Valenciana la designación de representantes del cooperativismo, de acuerdo con lo previsto en el artículo 107.3 de esta ley. El número de representantes del cooperativismo no será inferior al resto de miembros nombrados por el Consell.

El Consejo Valenciano del Cooperativismo elegirá de entre sus miembros a las personas que hayan de desempeñar la presidencia y la secretaria del Consejo, y funcionará de acuerdo con el reglamento del que se dote a sí mismo.

2. El Consejo Valenciano del Cooperativismo estará integrado orgánicamente en la conselleria competente en materia de cooperativas, que le atribuirá los recursos personales y económicos para su funcionamiento.

3. Serán funciones del Consejo Valenciano del Cooperativismo las siguientes:

- a) Informar, dictaminar o formular proposiciones sobre cualquier disposición legal que pueda afectar a las entidades cooperativas.
- b) Fomentar y potenciar el cooperativismo y las relaciones intercooperativas.
- c) Participar en la difusión de los principios cooperativos y velar por su cumplimiento, en particular por la utilización del fondo de formación y promoción cooperativa.
- d) Fomentar la educación y formación cooperativa.
- e) Colaborar en la ejecución de la política del Consell en relación con el cooperativismo.
- f) Intervenir en los conflictos que se planteen en materia cooperativa, a través de la conciliación, el arbitraje o la mediación, en la forma regulada en el artículo siguiente.
- g) Redactar y aprobar con carácter bienal el plan de apoyo y fomento del cooperativismo, hacer seguimiento de su grado de cumplimiento y evaluar sus resultados.

Artículo 123. Conciliación, arbitraje y mediación cooperativos

1. En la resolución de los conflictos que se planteen entre entidades cooperativas o entre estas y sus socios y socias o miembros, el Consejo Valenciano del Cooperativismo ejercerá una triple competencia:

a) La conciliación previa, de carácter voluntario, al ejercicio de acciones ante los tribunales. Su regulación, que será la prevista en el reglamen-

reglament del consell, inclourà el reconeixement que les certificacions d'avenença són títol suficient per a obtenir l'execució del que acorda.

b) L'arbitratge de dret o d'equitat. El Consell Valencià del Cooperativisme, a través dels lletrats o les lletrades o les persones expertes que designe, podrà emetre laudes arbitrals, amb efectes de sentència judicial obligatòria per a les parts i executòria per als tribunals.

Caldrà que les parts en conflicte s'hagen obligat prèviament per mitjà d'un conveni arbitral, en virtut de clàusula inserida en els estatuts socials de les cooperatives o fora d'estos.

Si el compromís és d'arbitratge de dret, el laude serà emès i firmat per una o tres persones llicenciades en dret, membres del Consell o de la Cort d'Arbitratge Cooperatiu nomenades per este consell entre persones llicenciades en dret expertes en cooperatives.

Si el compromís és d'arbitratge d'equitat, podran emetre i firmar el laude en nom del consell, qualssevol persones, encara que no siguen juristes, bé membres d'este, bé terceres persones designades pel consell.

El procediment i recursos, en ambdós casos, seran els regulats en la legislació estatal sobre arbitratge de dret privat.

c) La mediació entre les parts per a la resolució de conflictes.

El Consell Valencià del Cooperativisme actuarà com a institució de mediació, amb subjecció a la legislació comuna en la matèria, la competència de la qual desenvoluparà reglamentàriament de forma diferenciada de la conciliació i l'arbitratge.

2. La presentació davant del Consell Valencià del Cooperativisme de la reclamació prèvia de conciliació, de la sol·licitud d'inici de la mediació, o de la demanda d'arbitratge, interrompra la prescripció i suspèn timerà la caducitat de les accions, d'acord amb la legislació estatal.

3. Mitjançant una llei s'establiran les taxes que hauran de satisfer les parts en conciliació, arbitratge o mediació. Serà subjecte passiu de les taxes la persona reclamant, llevat que en el laude de conciliació, arbitratge o mediació s'imposen les taxes resultants d'una altra manera.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Principis cooperatius

Cas de modificació dels principis cooperatius per l'Aliança Cooperativa Internacional posterior a la promulgació d'esta llei, el nou text s'aplicarà amb preferència a la recepció que d'estos es fa en l'article 3 d'esta llei, als efectes de la seua interpretació com a principis generals informadors d'esta.

Segona. Certificacions negatives de denominació social

L'exigència d'acreditació documental de la inexistència de denominació idèntica a la d'una altra cooperativa preexistent sotmesa a una altra llei autonòmica de cooperatives vigent a Espanya, així com la referida a una societat mercantil preexistent, previstes en l'article 5.5 d'esta llei, no serà exigible fins que s'establisquen els procediments necessaris perquè es produïska l'harmonització dels diferents registres en esta matèria i es dicten les normes que garantisquen la reciprocitat respecte a la inexistència de denominació social coincident. Fins llavors, a les cooperatives valencianes només se'ls exigirà l'acreditació de certificació negativa de denominació social expedida pels registres de cooperatives estatal i de la Comunitat Valenciana.

Tercera. Reglament del Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana

El Consell aprovarà, en el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor de la present llei, el Reglament del Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana.

Fins a la data d'entrada en vigor del reglament a què es referix el paràgraf precedent, no seran aplicables les normes d'esta llei relatives a la distribució de competències registrals entre les diferents oficines del Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana.

Així mateix, el Consell establirà reglamentàriament el procediment per a possibilitar la presentació de documents inscripcibles en el Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, a través de mitjans telemàtics o en suport informàtic.

Quarta. Ajudes i incentius

Als efectes de les ajudes i incentius establits per la Generalitat, les cooperatives valencianes i els seus socis i sòcies treballadors o de treball

to del consejo, incluirá el reconocimiento de que las certificaciones de avenencia son título suficiente para obtener la ejecución de lo acordado.

b) El arbitraje de derecho o de equidad. El Consejo Valenciano del Cooperativismo, a través de los letrados o las letradas o las personas expertas que designe, podrá emitir laudos arbitrales, con efectos de sentencia judicial obligatoria para las partes y ejecutoria para los tribunales.

Será preciso que las partes en conflicto se hayan obligado previamente mediante convenio arbitral, en virtud de cláusula inserta en los estatutos sociales de las cooperativas o fuera de estos.

Si el compromiso es de arbitraje de derecho, el laudo será emitido y firmado por una o tres personas licenciadas en derecho, miembros del Consejo o de la Corte de Arbitraje Cooperativo nombradas por este consejo entre personas licenciadas en derecho expertas en cooperativas.

Si el compromiso es de arbitraje de equidad, podrán emitir y firmar el laudo en nombre del consejo, cualesquiera personas, aunque no sean juristas, bien miembros de este, bien terceras personas designadas por el consejo.

El procedimiento y recursos, en ambos casos, serán los regulados en la legislación estatal sobre arbitraje de derecho privado.

c) La mediación entre las partes para la resolución de conflictos.

El Consejo Valenciano del Cooperativismo actuará como institución de mediación, con sujeción a la legislación común en la materia, cuya competencia desarrollará reglamentariamente de forma diferenciada de la conciliación y el arbitraje.

2. La presentación ante el Consejo Valenciano del Cooperativismo de la reclamación previa de conciliación, de la solicitud de inicio de la mediación, o de la demanda de arbitraje, interrumpirá la prescripción y suspenderá la caducidad de las acciones, de acuerdo con la legislación estatal.

3. Mediante ley se establecerán las tasas que deberán satisfacer las partes en conciliación, arbitraje o mediación. Será sujeto pasivo de las tasas la persona reclamante, salvo que en el laudo de conciliación, arbitraje o mediación se impongan las tasas resultantes de otro modo.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Principios Cooperativos

Caso de modificación de los principios cooperativos por la Alianza Cooperativa Internacional posterior a la promulgación de esta ley, el nuevo texto se aplicará con preferencia a la recepción que de los mismos se hace en el artículo 3 de esta ley, a los efectos de su interpretación como principios generales informadores de la misma.

Segunda. Certificaciones negativas de denominación social

La exigencia de acreditación documental de la inexistencia de denominación idèntica a la de otra cooperativa preexistente sometida a otra ley autonòmica de cooperativas vigente en Espanya, así como la referida a una sociedad mercantil preexistente, previstas en el artículo 5.5 de esta ley, no será exigible hasta que se establezcan los procedimientos necesarios para que se produzca la armonización de los diferentes registros en esta materia y se dicten las normas que garanticen la reciprocidad respecto a la inexistencia de denominación social coincidente. Hasta entonces, a las cooperativas valencianes solo se les exigirá la acreditación de certificación negativa de denominación social expedida por los registros de cooperativas estatal y de la Comunitat Valenciana.

Tercera. Reglamento del Registro de Cooperativas de la Comunitat Valenciana

El Consell aprovarà, en el plazo máximo de un año desde la entrada en vigor de la presente ley, el Reglamento del Registro de Cooperativas de la Comunitat Valenciana.

Hasta la fecha de entrada en vigor del reglamento a que se refiere el párrafo precedente, no serán de aplicación las normas de esta ley relativas a la distribución de competencias registrales entre las diferentes oficinas del Registro de Cooperativas de la Comunitat Valenciana.

Asimismo, el Consell establecerá reglamentariamente el procedimiento para posibilitar la presentación de documentos inscripcibles en el Registro de Cooperativas de la Comunitat Valenciana, a través de medios telemàtics o en soporte informàtic.

Cuarta. Ayudas e incentivos

A los efectos de las ayudas e incentivos establecidos por la Generalitat, las cooperativas valencianes y sus socios y socias trabajadoras o de

podran ser equiparats, a la seua elecció, a les persones empresàries i treballadores per compte d'altri.

Quinta. Obligacions estadístiques

1. Les cooperatives valencianes vindran obligades a proporcionar a la conselleria competent en matèria de cooperatives, anualment i per mitjà de la remissió dels corresponents formularis degudament omplits, les següents dades estadístiques:

- a) Sector d'activitat econòmica.
- b) Nombre de persones sòcies, en la data de tancament de l'exercici econòmic, distingint la seua classe, sexe i trams d'edat. S'inclourà, així mateix, la distribució per sexes en la composició dels òrgans de representació i gestió
- c) Nombre de persones treballadores assalariades, diferenciant per sexes i distingint entre indefinits i temporals, i nombre d'hores treballades pels mateixos en l'exercici econòmic.
- d) Xifra del capital social en finalitzar l'exercici, amb separació de l'obligatori i el voluntari.
- e) Volum de negocis en l'exercici, amb expressió del percentatge que corresponga a comerç exterior.
- f) Xifres d'inversió en l'exercici.
- g) Volum d'operacions amb altres entitats cooperatives.
- h) Volum d'operacions amb terceres persones no sòcies especificant, si és el cas, el de les diferents seccions constituïdes en el si de la cooperativa.
- i) Import de la dotació al fons de formació i promoció cooperativa.

2. Anualment, la conselleria competent en matèria de cooperatives facilitarà a la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana i publicarà en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*, degudament consolidats, les dades estadístiques demanats d'acord amb el procediment establert en l'apartat anterior.

3. L'incompliment de les obligacions establides en esta disposició i les seues normes de desplegament serà sancionat, com a infracció administrativa de caràcter lleu, d'acord amb el que disposen els articles 117 i següents d'esta llei.

Sexta. Legalització de llibres i depòsit de comptes anuals

Sense perjudi d'allò que s'ha establert per altres normes que siguen aplicables i a fi d'evitar la duplicitat de tràmits, podran entendre's complides, com si s'hagueren practicat davant del Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, les obligacions legals relatives a la legalització dels llibres de les cooperatives valencianes i les corresponents al depòsit dels seus comptes anuals, quan es legalitzen els llibres o es depositen els comptes anuals en el Registre Mercantil, en els termes dels convenis que regulen la col·laboració dels registres mercantils i la Generalitat.

Sèptima. Oficines territorials del Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana

Les oficines territorials del Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana practicaràn, d'ofici, totes les operacions registrals que resulten necessàries perquè queden inscrites en elles les cooperatives la inscripció de les quals haja de ser traslladada, a la data de l'entrada en vigor del reglament a què es referix la disposició addicional tercera d'esta llei, des de l'oficina central del Registre de Cooperatives de la Comunitat Valenciana. A este efecte, l'oficina central remetrà a cada una de les oficines territorials una relació comprensiva de les cooperatives l'expedient registral de les quals haja de ser traslladat a estes, i acompanyarà a l'esmentada relació els antecedents i la resta de documentació que, d'ara en avant, hagen de figurar en les oficines territorials.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Operacions amb terceres persones no sòcies de les cooperatives de vivendes i les de despachos i locals

Sense perjudi del que disposa l'article 91, les cooperatives de vivendes podran, encara que els seus estatuts no ho prevegen, alienar o arrendar a terceres persones no sòcies les vivendes de la seua propietat la construcció de les quals s'haja iniciat amb anterioritat al 30 d'abril de 2011. En este supòsit, l'alienació o arrendament, i les seues condicions generals, hauran d'haver sigut acordades prèviament per l'assemblea

trabajo podrán ser equiparados, a su elección, a las personas empresarias y trabajadoras por cuenta ajena.

Quinta. Obligaciones estadísticas

1. Las cooperativas valencianas vendrán obligadas a proporcionar a la conselleria competente en materia de cooperativas, anualmente y mediante la remisión de los correspondientes formularios debidamente cumplimentados, los siguientes datos estadísticos:

- a) Sector de actividad económica.
- b) Número de personas socias, en la fecha de cierre del ejercicio económico, distinguiendo su clase, sexo y tramos de edad. Se incluirá, asimismo, la distribución por sexos en la composición de los órganos de representación y gestión
- c) Número de personas trabajadoras asalariadas, diferenciando por sexos y distinguiendo entre indefinidos y temporales, y número de horas trabajadas por los mismos en el ejercicio económico.
- d) Cifra del capital social al finalizar el ejercicio, con separación del obligatorio y el voluntario.
- e) Volumen de negocios en el ejercicio, con expresión del porcentaje que corresponda a comercio exterior.
- f) Cifras de inversión en el ejercicio.
- g) Volumen de operaciones con otras entidades cooperativas.
- h) Volumen de operaciones con terceras personas no socias especificando, en su caso, el de las diferentes secciones constituidas en el seno de la cooperativa.
- i) Importe de la dotación al fondo de formación y promoción cooperativa.

2. Anualmente, la conselleria competente en materia de cooperativas facilitarà a la Confederación de Cooperativas de la Comunitat Valenciana y publicarà en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*, debidamente consolidados, los datos estadísticos recabados de acuerdo con el procedimiento establecido en el apartado anterior.

3. El incumplimiento de las obligaciones establecidas en esta disposición y sus normas de desarrollo será sancionado, como infracción administrativa de carácter leve, con arreglo a lo dispuesto en los artículos 117 y siguientes de esta ley.

Sexta. Legalización de libros y depósito de cuentas anuales

Sin perjuicio de lo establecido por otras normas que resulten de aplicación y a fin de evitar la duplicidad de trámites, podrán entenderse cumplidas, como si se hubieren practicado ante el Registro de Cooperativas de la Comunitat Valenciana, las obligaciones legales relativas a la legalización de los libros de las cooperativas valencianas y las correspondientes al depósito de sus cuentas anuales, cuando se legalicen los libros o se depositen las cuentas anuales en el Registro Mercantil, en los términos de los convenis que regulen la colaboración de los registros mercantiles y la Generalitat.

Sèptima. Oficinas Territoriales del Registro de Cooperativas de la Comunitat Valenciana

Las oficinas territoriales del Registro de Cooperativas de la Comunitat Valenciana practicaràn, de oficio, cuantas operaciones registrales resulten necesarias para que queden inscrites en ellas las cooperativas cuya inscripción deba ser trasladada, a la fecha de la entrada en vigor del reglamento al que se refiere la disposición adicional tercera de esta ley, desde la oficina central del Registro de Cooperativas de la Comunitat Valenciana. A tal efecto, la oficina central remitirá a cada una de las oficinas territoriales una relación comprensiva de las cooperativas cuyo expediente registral deba ser trasladado a las mismas, y acompañará a dicha relación los antecedentes y demás documentación que, en adelante, hayan de figurar en las oficinas territoriales.

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera. Operaciones con terceras personas no socias de las cooperativas de viviendas y las de despachos y locales

Sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 91, las cooperativas de viviendas podrán, aunque sus estatutos no lo prevean, enajenar o arrendar a terceras personas no socias las viviendas de su propiedad cuya construcción se hubiese iniciado con anterioridad al 30 de abril de 2011. En este supuesto, la enajenación o arrendamiento, y sus condiciones generales, deberán haber sido acordadas previamente por la asamblea

general de la cooperativa o de la corresponent secció, que decidirà també la destinació de l'import rebut. Estes operacions amb terceres persones no sòcies podran arribar com a límit màxim el cinquanta per cent de les realitzades amb les persones sòcies.

Segona. Unions i federacions

Les federacions i unions que, en el moment de l'entrada en vigor de la Llei 4/2014, d'11 de juliol, de modificació de la Llei 8/2003, de 24 de març, de la Generalitat, de Cooperatives de la Comunitat Valenciana, figuren inscrites en el Registre de Cooperatives podran continuar utilitzant la seua denominació i mantindre el seu règim jurídic. No obstant això, qualsevol modificació dels seus estatuts socials haurà d'acomodar-se al que disposa este text refós.

general de la cooperativa o de la correspondiente sección, que decidirá también el destino del importe recibido. Estas operaciones con terceras personas no socias podrán alcanzar como límite máximo el cincuenta por ciento de las realizadas con las personas socias.

Segunda. Uniones y Federaciones

Las federaciones y uniones que, en el momento de la entrada en vigor de la Ley 4/2014, de 11 de julio, de modificación de la Ley 8/2003, de 24 de marzo, de la Generalitat, de Cooperativas de la Comunitat Valenciana, figurasen inscritas en el Registro de Cooperativas podrán seguir utilizando su denominación y mantener su régimen jurídico. No obstante, cualquier modificación de sus estatutos sociales deberá acomodarse a lo dispuesto en este Texto Refundido.